

KODI PENAL
I
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Miratuar me ligjin nr.7895, datë 27.1.1995

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Dhjetor 2014

© I Qendrës së Botimeve Zyrtare

ISBN 978-9928-01-045-2

PASQYRA E LËNDËS

	Faqe	Neni
PJESA E PËRGJITHSHME		
KREU I		
Ligji penal dhe zbatimi i tij	7	1-11
KREU II		
Përgjegjësia penale	11	12-21
KREU III		
Tentativa	13	22-24
KREU IV		
Bashkëpunimi i personave për kryerjen e veprës penale	13	25-28
KREU V		
Dënimet	15	29-46
KREU VI		
Caktimi i dënimit	20	47-57
KREU VII		
Alternativat e dënimit me burgim	24	58-65/a
KREU VIII		
Shuarja e ndjekjes penale, të dënimeve dhe mosekzekutimi i tyre	28	66-72
PJESA E POSAÇME		
KREU I		
Krime kundër njerëzimit	29	73-75
KREU I I		
Vepra penale kundër personit	30	
Krime kundër jetës	30	76-133
SEKSIONI I		
Krime kundër jetës të kryera me dashje	30	76-84/a
SEKSIONI II		
Krime kundër jetës shkaktuar me pakujdesi	33	85
SEKSIONI III		
Veprat penale të kryera me dashje kundër shëndetit	33	86-90
SEKSIONI I V		
Vepra penale kundër shëndetit të kryera nga pakujdesia	34	91-92
SEKSIONI V		
Vepra penale që rrezikojnë jetën dhe shëndetin nga ndërprerja e shtatzanisë ose mosdhënia e ndihmës	35	93-99
SEKSIONI VI		
Krime seksuale	36	100-108/a
SEKSIONI VII		
Vepra penale kundër lirisë së personit	39	109-112
SEKSIONI VIII		
Vepra penale kundër moralit dhe dinjitetit	42	113-123

SEKSIONI IX		
Vepra penale kundër fëmijëve, martesës dhe familjes	44	124-130/a
SEKSIONI X		
Vepra penale kundër lirisë së besimit	47	131-133
KREU III		
Vepra penale kundër pasurisë dhe në sferën ekonomike	48	134-200
SEKSIONI I		
Vjedhja e pasurisë	48	134-142
SEKSIONI II		
Mashtrimet	50	143-149/b
SEKSIONI III		
Shkatërrimi i pronës	54	150-162
SEKSIONI IV		
Vepra penale të kryera në shoqëritë tregtare	56	163-170/b
SEKSIONI IV/1		
Vepra penale në lidhje me ushtrimin e veprimtarive bankare dhe financiare	58	170/c- 170/ç
SEKSIONI V		
Krime në fushën e doganave	58	171-179/a
SEKSIONI VI		
Veprat penale në lidhje me taksat dhe tatimet	60	180-182
SEKSIONI VII		
Falsifikimi i monedhave dhe letrave me vlerë	61	183-185
SEKSIONI VIII		
Falsifikimi i dokumenteve	62	186-192/b
SEKSIONI IX		
Vepra penale në fushën e falimentimit	64	193-196
SEKSIONI X		
Zhvillimi i palejuar i lojërave të fatit	64	197-198
SEKSIONI XI		
Vepra penale që cenojnë regjimin juridik të tokës	65	199-200
KREU IV		
Vepra penale kundër mjedisit	65	201-207
KREU V		
Krime kundër pavarësisë dhe rendit kushtetues	67	208-225
SEKSIONI I		
Krime kundër pavarësisë dhe integritetit	67	208-218
SEKSIONI II		
Krime kundër rendit kushtetues	69	219-225
KREU VI		
Krime që cenojnë marrdhëniet me shtetet e tjera	70	226-229
KREU VII		
Aktet terroriste	71	230-234/b

KREU VIII		
Krime kundër autoritetit të shtetit	75	235-299
SEKSIONI I		
Vepra penale kundër veprimtarisë shtetërore të kryera nga shtetasit	75	235-247
SEKSIONI II		
Vepra penale kundër veprimtarisë shtetërore të kryera nga punonjësit shtetërorë ose në shërbim publik	78	248-260
SEKSIONI III		
Vepra penale kundër rendit dhe sigurisë publike	91	261-293/d
SEKSIONI IV		
Vepra penale kundër sekretit dhe kufijve shtetërorë	92	294-299
KREU IX		
Vepra penale kundër drejtësisë	94	300-324
KREU X		
Vepra penale që prekin zgjedhjet e lira dhe sistemin demokratik të zgjedhjeve	102	325-332
KREU XI		
Vepra penale të kryera nga banda e armatosur dhe organizata kriminale	104	333-335

LIGJ
Nr.7895, datë 27.1.1995

KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, me propozim të Këshillit të Ministrave

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

I
PJESA E PËRGJITHSHME

KREU I
LIGJI PENAL DHE ZBATIMI I TIJ

Neni 1

Ligji penal dhe ndarja e veprave penale

Ligji penal përcakton veprat penale, dënimet dhe masat e tjera që merren ndaj autorëve të tyre.

Veprat penale ndahen në krime dhe në kundërvajtje penale. Dallimi i tyre bëhet në çdo rast në dispozitat e pjesës së posaçme të këtij Kodi.

Neni 1/a

Bazat e legjislacionit penal

(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 1)

Kodi Penal bazohet në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, në parimet e përgjithshme të së drejtës penale ndërkombëtare, si dhe në marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara nga shteti shqiptar.

Legjislacioni penal përbëhet nga ky Kod dhe ligje të tjera që parashikojnë vepra penale.

Neni 1/b

Detyrat e legjislacionit penal

(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 1)

Legjislacioni penal i Republikës së Shqipërisë ka për detyrë të mbrojë pavarësinë e shtetit dhe tërësinë e territorit të tij, dinjitetin e njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, rendin kushtetues, pronën, mjedisin, bashkëjetesën dhe mirëkuptimin e shqiptarëve me pakicat kombëtare, si dhe bashkëjetesën fetare nga veprat penale, si dhe parandalimin e tyre.

Neni 1/c

Parimet e Kodit Penal

*(Shtuar me ligjin 8733, datë 24.1.2001, neni 1,
shtuar fjalët me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 1)*

Kodi Penal bazohet në parimet kushtetuese të shtetit të së drejtës, të barazisë përpara ligjit, të drejtësisë në caktimin e fajësisë dhe të dënimit, të mbrojtjes së interesit më të lartë të fëmijëve, si dhe të humanizmit.

Zbatimi i ligjit penal me analogji nuk lejohet.

Neni 2

Mosdënimi pa ligj

Askush nuk mund të dënohet penalisht për një veprë që më parë nuk është e parashikuar shprehimisht në ligj si krim ose kundërvajtje penale.

Askush nuk mund të dënohet me një lloj dhe masë dënimi të paparashikuar në ligj.

Neni 3

Veprimi në kohë i ligjit penal

Askush nuk mund të dënohet për një veprë që, sipas ligjit të kohës kur është kryer, nuk përbënte veprë penale.

Ligji i ri që nuk dënon veprën penale ka fuqi prapavepruese. Në rast se personi është dënuar, ekzekutimi i dënimit nuk mund të fillojë dhe, në qoftë se ka filluar, pushon.

Kur ligji i kohës kur është kryer vepra penale dhe ligji i mëvonshëm janë të ndryshëm, zbatohet ai ligj dispozitat e të cilit janë më të favorshme për personin që ka kryer veprën penale.

Neni 4

Mosnjohja e ligjit

Mosnjohja e ligjit që dënon veprën penale, nuk përbën shkak për përjashtim nga përgjegjësia penale, veç rasteve kur mosnjohja është objektivist e paevitueshme.

Neni 5

Territori i Republikës së Shqipërisë

Territori i Republikës së Shqipërisë, në kuptim të ligjit penal, quhet hapësira tokësore, gjerësia e ujërave territoriale dhe të brendshme detare, hapësira ajrore që shtrihet mbi hapësirën tokësore dhe të ujërave territoriale dhe të brendshme detare, si dhe çdo vend tjetër ku shtrihet sovraniteti i shtetit shqiptar, si selitë e përfaqësive diplomatike dhe konsullore shqiptare, anijet që mbajnë flamurin e Republikës së Shqipërisë, anijet e marinës luftarake, të aviacionit ushtarak ose civil kudo që ndodhen.

Neni 6

Zbatimi i ligjit penal për vepra penale të kryeranga shtetas shqiptarë

(Shtuar fjalime ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 1)

Për vepra penale të kryera nga shtetas shqiptarë brenda territorit të Republikës së Shqipërisë zbatohet ligji penal i Republikës së Shqipërisë.

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin shqiptar që kryen krim në territorin e një shteti tjetër, kur krimi është njëkohësisht i dënueshëm dhe derisa nuk është dhënë për të një vendim përfundimtar nga një gjykatë e huaj. Kushti për dënueshmërinë e njëkohshme në territorin e shtetit tjetër nuk zbatohet në rastet e krimeve të korrupsionit në sektorin publik ose privat, si dhe të ushtrimit të ndikimit të paligjshëm.

Në kuptim të këtij neni shtetas shqiptarë do të konsiderohen edhe ata persona që përveç shtetësisë shqiptare gëzojnë edhe shtetësi tjetër.

Neni 7

Zbatimi i ligjit penal për vepra penale të kryeranga shtetas të huaj

*(Ndryshuar shkronja "d" me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 2;
shtuar shkronja "h" me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 1;
shtuar shkronja "i" me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 1;
ndryshuar shkronja "c" me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 1;
shtuar shkronja "j" me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 1;
hequr shkronja "e" dhe ndryshuar shkronjat "h" dhe "i"
me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 2)*

Shtetasi i huaj, që kryen veprë penale në territorin e Republikës së Shqipërisë, përgjigjet në bazë të ligjit penal të Republikës së Shqipërisë.

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin e huaj që jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë kryen në dëm të interesave të shtetit ose të shtetasit shqiptar një nga krimet e mëposhtme:

- a) krime kundër njerëzimit;
- b) krime kundër pavarësisë dhe rendit kushtetues;
- c) vepra me qëllime terroriste;
- d) organizimi i prostitucionit, trafikimi i jashtëligjshëm i njerëzve, fëmijëve dhe grave, prodhimi dhe trafikimi i jashtëligjshëm i armëve, drogës, substancave të tjera narkotike e psikotrope, i substancave bërthamore, i materialeve pornografike, si dhe trafikimi i jashtëligjshëm i veprave të artit dhe i objekteve me vlerë historike, kulturore dhe arkeologjike;
- f) falsifikimi i vulës së shtetit shqiptar, parave dhe letrave me vlerë shqiptare;
- g) krime që cenojnë jetën dhe shëndetin e shtetasit shqiptar, për të cilat ligji parashikon dënim mbi pesë vjet burgim ose çdo lloj dënimi më të rëndë;
- h) pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale;
- i) krimet e korrupsionit në sektorin publik ose privat, si dhe të ushtrimit të ndikimit të paligjshëm;
- j) vepra penale në fushën e teknologjisë së informacionit.

Neni 7/a

Juridiksioni universal

*(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 2;
shtuar shkronja "dh" me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 3)*

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin e huaj, që ndodhet në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe nuk është ekstraduar, i cili jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë ka kryer njërin nga veprat e mëposhtme:

- a) krime kundër njerëzimit;
- b) krime lufte;
- c) gjenocid;
- ç) vepra me qëllime terroriste;
- d) torturë;
- dh) financim terrorizmi.

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin e huaj, që jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë kryen ndonjërin nga veprat penale, për të cilat ligje të veçanta ose marrëveshje ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë, përcaktojnë zbatueshmërinë e legjislacionit penal shqiptar.

Neni 8

Zbatimi i ligjit penal për vepra penale të kryeranga personi pa shtetësi*(Ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 3)*

Për personin pa shtetësi që kryen veprë penale në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe krim jashtë këtij territori, vlejné rregullat e neneve 7 e 7/a të këtij Kodi.

Neni 9

Personat e mbrojtur ndërkombëtarisht*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 4)*

Dispozitat e këtij Kodi zbatohen edhe për vepra penale të kryera ndaj personave të mbrojtur ndërkombëtarisht.

Person i mbrojtur ndërkombëtarisht, përveçse kur marrëveshjet ndërkombëtare, të ratifikuara nga shteti shqiptar, parashikojné ndryshe, është:

a) kryetari i një shteti, përfshirë edhe anëtari i organit kolegjial që kryen funksionet e kryetarit të shtetit, sipas kushtetutës së atij shteti, kryetari i qeverisë ose ministri i punëve të jashtme, kur këta ndodhen në një shtet tjetër, si dhe anëtarët e familjes që i shoqërojnë;

b) çdo përfaqësues a zyrtar i një shteti ose çdo zyrtar apo agjent i një organizate ndërkombëtare me karakter ndërqeveritar, i cili, në kohën dhe vendin e kryerjes së veprës penale kundër tij, zyrës, banesës private ose mjeteve të tij të transportit, gëzon, në përputhje me të drejtën ndërkombëtare, mbrojtje të posaçme nga çdo sulm mbi personin, lirinë dhe dinjitetin e tij, si dhe anëtarët e familjes së tij.

Neni 9/a

Përgjegjësia për personat e huaj që gëzojnë imunitet*(Ndryshuar numërtimi me ligjin nr. 23/2012)*

Çështja e përgjegjësisë për shtetasit e huaj që kryejné veprë penale në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe që gëzojnë imunitet në bazë të së drejtës ndërkombëtare, zgjidhet me rrugë diplomatike.

Neni 10

Fuqia e vendimeve penale të gjykatave të huaja

Vendimet penale të dhëna nga gjykatat e huaja ndaj shtetasve shqiptarë që vërtetojnë kryerjen e një veprë penale, kur nuk është parashikuar ndryshe nga marrëveshjet dy ose shumpalëshe, vlejné në Shqipëri brenda kufijve të ligjit shqiptar edhe përsa vijon:

- a) për efekt të cilësimit përsëritës të personit që ka kryer veprën penale;
- b) për zbatimin e vendimeve që përmbajnë dënime plotësuese;
- c) për zbatimin e masave të sigurimit;
- d) për shlyerjen e dëmit ose efekteve të tjera civile.

Neni 11

Ekstradimi

Ekstradimi mund të lejohet vetëm kur është parashikuar shprehimisht në marrëveshjet ndërkombëtare në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.

Ekstradimi lejohet kur vepra penale që përbën objektin e kërkesës për ekstradim është e parashikuar si e tillë njëkohësisht si nga ligji shqiptar dhe ai i huaj.

Ekstradimi nuk lejohet:

- a) në qoftë se personi që do të ekstradohet është shtetas shqiptar, veç rasteve kur në marrëveshje është parashikuar ndryshe;
- b) në qoftë se vepra penale që përbën objektin e kërkesës për ekstradim ka një karakter politik ose ushtarak;
- c) kur ka arsye për të dyshuar që personi i kërkuar të ekstradohet do të persekutohet, dënohet ose kërkohet për arsye të bindjeve të tija politike, fetare, kombëtare, racore ose etnike.
- d) në qoftë se personi që kërkohet të ekstradohet është gjykuar nga një gjykatë kompetente shqiptare për veprën penale për të cilën kërkohet ekstradimi.

KREU II PËRGJEGJËSIA PENALE

Neni 12 Moshë për përgjegjësi penale

Ka përgjegjësi penale personi që në kohën e kryerjes së një krimi ka mbushur moshën katërmëdhjetë vjeç.

Personi që kryen një kundërvajtje penale ka përgjegjësi kur ka mbushur moshën gjashtëmëdhjetë vjeç.

Neni 13 Lidhja shkakësore

Askush nuk ka përgjegjësi penale kur midis veprimit ose mosveprimit të tij dhe pasojave apo mundësisë së ardhjes së tyre, mungon lidhja shkakësore.

Neni 14 Faji

Askush nuk mund të dënohet për një veprim ose mosveprim të parashikuar nga ligji si veprë penale, në qoftë se vepra nuk është e kryer me faj.

Quket me faj personi që e kryen veprën me dashje ose me pakujdesi.

Neni 15 Dashja

Vepra penale kryhet me dashje, kur personi i parashikon pasojat e veprës penale dhe dëshiron ardhjen e tyre ose, megjithëse i parashikon dhe nuk i dëshiron ato, me ndërgjegje lejon ardhjen e tyre.

Neni 16 Pakujdesia

Vepra penale kryhet me pakujdesi kur personi, megjithëse nuk i dëshiron pasojat, e parashikon mundësinë e ardhjes së tyre dhe me mendjelehtësi shpreson t'i shmangë ato, ose nuk i parashikon, megjithëse sipas rrethanave duhej dhe kishte mundësi t'i parashikonte.

Neni 17

Papërgjegjshmëria për shkak të gjendjes mendore

Nuk ka përgjegjësi penale personi që në kohën e kryerjes së veprës vuante nga një turbullim psikik ose neuropsikik që ka prishur tërësisht ekuilibrin e tij mendor dhe për pasojë nuk ka qenë në gjendje të kontrollojë veprimet apo mosveprimet e tij dhe as të kuptojë se kryen veprë penale.

Personi që në kohën e kryerjes së veprës penale vuante nga një turbullim psikik ose neuropsikik, që ka ulur ekuilibrin e tij mendor për të kuptuar dhe kontrolluar plotësisht veprimet apo mosveprimet e tij, është i përgjegjshëm, por kjo rrethanë mbahet parasysh nga gjykata në caktimin e masës dhe llojit të dënimit.

Neni 18

Kryerja e veprës penale në gjendje të dehur

Nuk përjashtohet nga përgjegjësia personi që ka kryer veprën penale në gjendje të dehur.

Kur dehja është shkaktuar në rrethana të rastit dhe ka sjellë uljen e ekuilibrit mendor, kjo rrethanë mbahet parasysh për zbutjen e dënimit ndaj tij.

Kur dehja është bërë me paramendim për të kryer veprën penale, kjo rrethanë mbahet parasysh për rëndimin e dënimit.

Rregullat e mësipërme zbatohen edhe kur vepra penale kryhet nën efektin e narkotikëve apo stimulantëve të tjerë.

Neni 19

Mbrojtja e nevojshme

Nuk ka përgjegjësi penale personi që ka kryer veprën duke qenë i detyruar të mbrojë jetën, shëndetin, të drejtat dhe interesat e tij ose të një tjetri, nga një sulm i padrejtë, i vërtetë dhe i çastit me kusht që, karakteri i mbrojtjes të jetë në proporcion me rrezikshmërinë e sulmit.

Mospërputhja haptazi ndërmjet tyre përbën kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme.

Neni 20

Nevoja ekstreme

Nuk ka përgjegjësi penale personi që ka kryer veprën nga nevoja për të përballuar një rrezik real dhe të çastit që e kërcënon atë, një person tjetër apo pasurinë nga një dëmtim i rëndë dhe i pashmangshëm me mënyra të tjera, me kusht që të mos jetë i provokuar prej tij dhe dëmi i shkaktuar të mos jetë më i madh së dëmi i zmbursur.

Neni 21

Ushtrimi i një të drejte apo përmbushja e detyrës

Nuk ka përgjegjësi penale personi që vepron për të ushtruar të drejta apo përmbushur detyra të caktuara nga ligji ose nga një urdhër i dhënë prej një personi kompetent, veç rastit kur urdhri është haptazi i paligjshëm.

Kur vepra penale është kryer si rezultat i urdhrimit të paligjshëm, për të përgjigjet personi që ka dhënë urdhrin.

KREU III TENTATIVA

Neni 22

Kuptimi i tentativës

Vepra penale quhet e mbetur në tentativë kur, megjithëse personi ndërmer veprime të drejtpërdrejta për ta kryer atë, vepra ndërpritet e nuk përfundohet për rrethana të pavarura nga vullneti i tij.

Neni 23

Përgjegjësia për tentativën

Personi që tenton të kryejë një krim përgjigjet për të.

Gjykata, në varësi të shkallës së afërsisë së pasojës, si dhe të shkaqeve për të cilat krimi mbeti në tentativë, zbut dënimin dhe mund ta ulë atë nën minimumin e parashikuar nga ligji ose të caktojë një lloj dënimi më të butë nga ai i parashikuar në ligj.

Neni 24

Heqja dorë nga kryerja e veprës penale

Personi që më vullnetin e tij dhe në mënyrë përfundimtare heq dorë nga kryerja e veprës penale, me gjithë mundësitë që ka për kryerjen e saj, nuk ka përgjegjësi penale.

Kur veprimet e gjeratëhershme përmbajnë elementët e ndonjë vepre tjetër penale, personi përgjigjet për veprën e kryer.

KREU IV BASHKËPUNIMI I PERSONAVE PËR KRYERJEN E VEPRËS PENALE

Neni 25

Kuptimi i bashkëpunimit

Bashkëpunim quhet kryerja e veprës penale nga dy ose më shumë persona me marrëveshje ndërmjet tyre.

Neni 26

Bashkëpunëtorët

Bashkëpunëtorë për kryerjen e veprës penale quhen: organizatorët, ekzekutorët, shtytësit dhe ndihmësit.

Organizatorë quhen ata persona që organizojnë dhe drejtojnë veprimtarinë për kryerjen e veprës penale.

Ekzekutorë janë personat që kryejnë veprime të drejtpërdrejta për realizimin e veprës penale.

Shtytës quhen personat që nxisin bashkëpunëtorët e tjerë për kryerjen e veprës penale.

Ndihmës quhen personat që me këshilla, udhëzime, dhënie mjetesh, largim të pengesave, dhënie të premtimit për fshehjen e bashkëpunëtorëve, të gjurmëve apo të sendeve që rrjedhin nga vepra penale, ndihmojnë për kryerjen e saj.

Neni 27

Përgjegjësia e bashkëpunëtorëve

Organizatorët, shtytësit dhe ndihmësit kanë përgjegjësi si edhe ekzekutorët për veprën penale të kryer prej tyre.

Në caktimin e dënimit për bashkëpunëtorët, gjykata duhet të mbajë parasysh shkallën e pjesëmarrjes së secilit dhe rolin e luajtur në kryerjen e veprës penale.

Neni 28

Forma të veçanta të bashkëpunimit

(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 2;shfuqizuar paragrafi i dytë i pikës 1, ndryshuar pika 2 me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 4)

1. Organizata kriminale është forma më e lartë e bashkëpunimit, në të cilën bëjnë pjesë tre ose më shumë persona dhe që dallohet nga shkalla e veçantë e organizimit, strukturimit, qëndrueshmërisë, kohëzgjatjes, si dhe nga qëllimi për kryerjen e një a më shumë veprave penale, për të realizuar përfitime materiale dhe jomateriale.

2. Organizata terroriste është një formë e veçantë e organizatës kriminale, e përbërë nga dy ose më shumë persona, që kanë një bashkëpunim të qëndrueshëm në kohë, me synim kryerjen e veprave me qëllime terroriste.

3. Banda e armatosur është një formë e veçantë bashkëpunimi që, duke zotëruar armë, municione luftarake dhe mjete të tjera të nevojshme, synon kryerjen e veprave penale, të parashikuara në krerët V, VI dhe VII të pjesës së posaçme të këtij Kodi.

4. Grupi i strukturuar kriminal është formë e veçantë bashkëpunimi, në të cilin bëjnë pjesë tre ose më shumë persona, për kryerjen e një a më shumë veprave penale, për të realizuar përfitime materiale dhe jomateriale.

Grupi i strukturuar kriminal për kryerjen e një vepre penale nuk formohet rastësisht e nuk është e nevojshme të dallohet për anëtarësi të qëndrueshme, ndarje detyrash, organizim dhe strukturim të zhvilluar.

5. Krijimi dhe pjesëmarrja në një organizatë kriminale, organizatë terroriste, bandë të armatosur ose grup të strukturuar kriminal cilësohen si vepra penale dhe dënohen sipas parashikimeve të pjesës së posaçme të këtij Kodi ose të dispozitave të tjera penale të veçanta.

6. Anëtarët e organizatës kriminale, të organizatës terroriste, bandës së armatosur ose grupit të strukturuar kriminal janë përgjegjës për të gjitha veprat penale, të kryera prej tyre, në përmbushjen e qëllimeve të veprimtarisë së tyre kriminale.

7. Pjesëtari i organizatës kriminale, organizatës terroriste, bandës së armatosur ose i grupit të strukturuar kriminal, përfiton përjashtimin nga dënimi ose uljen e tij, kur jep ndihmesë, që gjykohet vendimtare për njohjen e veprimtarisë së tyre, të bashkëpunëtorëve të tjerë, pasurive të zotëruara drejtpërdrejt ose jo prej tyre, si dhe për veprimtaritë hetimore, që zhvillohen ndaj organizatave kriminale, organizatave terroriste, bandave të armatosura dhe grupeve të strukturuar kriminale.

KREU V
DËNIMET

Neni 29

Dënime kryesore

*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79;
shtuar paragrafi i fundit me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 2; shfuqizuar paragrafi i fundit me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.47, datë 26.7.2012)*

Për personat që kanë kryer krime jepen këto dënime kryesore:

1. Me burgim të përjetshëm
2. Me burgim
3. Me gjobë

Për personat që kanë kryer kundërvajtje penale jepen këto dënime kryesore:

1. Me burgim
2. Me gjobë

Neni 30

Dënime plotësuese

*(Ndryshuar pika 2, me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 3;
ndryshuar pika 1 me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 3;
shtuar pika 10 me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 6)*

Për personat që kanë kryer krime ose kundërvajtje penale, bashkë me dënimin kryesor, mund të jepen edhe një ose disa nga këto dënime plotësuese:

1. Ndalimi i të drejtës për të ushtruar funksione publike.
2. Konfiskimi i mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe produkteve të veprës penale.
3. Ndalimi për të drejtuar automjete.
4. Heqja e dekoratave, titujve të nderit.
5. Heqja e së drejtës të ushtrimit të një veprimtarie ose mjeshtërie.
6. Heqja e së drejtës për të ushtruar detyra drejtuese pranë personave juridikë.
7. Ndalimi për të qëndruar në një ose disa njësi administrative.
8. Nxjerrja jashtë territorit.
9. Detyrimi për publikimin e vendimit gjyqësor.
10. Humbja e përgjegjësisë prindërore.

Gjykata, në raste të veçanta, kur dhënia e dënimeve kryesore çmohet e papërshtatshme dhe kur ligji parashikon dënim me burgim deri në 3 vjet ose dënime të tjera më të lehta për veprën e kryer, mund të mjaftohet vetëm me caktimin e dënimit plotësues.

Neni 31

Dënimi me burgim të përjetshëm

*(Ndryshuar paragrafi i I, II dhe titulli me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001,
neni 79; shfuqizuar paragrafi i fundit me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 5)*

Dënimi me burgim të përjetshëm jepet me vendim të gjykatës për kryerjen e një krimi të rëndë.

Dënimi me burgim të përjetshëm nuk jepet ndaj personave që në kohën e kryerjes së krimit nuk kanë mbushur moshën tetëmbëdhjetë vjeç, si dhe për gratë.

Neni 32

Dënimi me burgim*(Ndryshuar paragrafi i parë meligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 2)*

Dënimi me burgim për krimet jepet për një kohë nga pesë ditë deri në tridhjetë e pesë vjet. Për kundërvajtje penale dënimi me burgim jepet për një kohë nga pesë ditë deri në dy vjet.

Neni 33

Mënyra e vuajtjes së dënimit me burgim të përjetshëm dhe me burgim

Dënimi me burgim të përjetshëm dhe dënimi me burgim vuhen në institucione të caktuara posaçërisht për këtë qëllim.

Rregullat mbi mënyrën e vuajtjes së dënimeve, të drejtat dhe detyrat e të dënuarve caktohen me ligj.

Të miturit e kryejnë dënimin me burgim në vende të veçanta nga të rriturit.

Gratë e kryejnë dënimin me burgim në institucione të veçanta nga burrat.

Neni 34

Dënimi me gjobë

(Ndryshuar paragrafi i III dhe IV, shtuar paragrafi i V, ndryshuar paragrafi i VII, me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 3; ndryshuar paragrafi IV me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 4; shfuqizuar paragrafi 8 me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.19, datë 1.6.2011; ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 8; ndryshuar paragrafi i pestë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 3)

Dënimi me gjobë konsiston në pagimin në favor të shtetit të një shume të hollash brenda kufijve të parashikuar në ligj.

Dënimi me gjobë jepet për personat që kryejnë krim ose kundërvajtje penale.

Për personat që kryejnë krim gjoba jepet nga 100 mijë gjer në 10 milionë lekë.

Për personat që kryejnë kundërvajtje penale, gjoba jepet nga 50 mijë gjer në 3 milionë lekë.

Për personat që kryejnë krime për motive fitimi të pasurive ose të sigurimit të çdo lloj përfitimi tjetër material, gjykata vendos sipas nenit 36 të këtij Kodi, konfiskimin e mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe produkteve të veprës penale ose, në mungesë të tyre, dënim me gjobë në masën nga 100 mijë deri në 5 milion lekë.

Gjykata jep dënimin me gjobë, pasi ka hetuar rreth aftësisë paguese të personit. Aftësia paguese përcaktohet nga gjendja personale dhe pasurore e personit, si dhe nga rrethana të tjera që lidhen me to. Dënimi me gjobë paguhet në afatin e caktuar në vendimin e gjykatës.

Gjykata, duke marrë parasysh gjendjen ekonomike të të dënuarit, mund të lejojë që gjoba të paguhet me këste, duke caktuar këstet dhe afatin e pagimit të tyre.

Kur i dënuari nuk e paguan gjobën dhe gjoba nuk mund të vilet nëpërmjet ekzekutimit të detyrueshëm, gjykata vendos zëvendësimin e gjobës me burgim, duke llogaritur pesë mijë lekë për një ditë burgim.

Kur i dënuari nuk mund të paguajë gjobën në afat pa fajin e tij dhe nëse kriteret, mbi të cilat është caktuar gjoba, kanë ndryshuar pas dhënies së vendimit dhe nuk e justifikojnë haptazi pagimin e gjobës, atëherë i dënuari mund të kërkojë:

a) shtyrje të afatit të pagesës së gjobës gjer në gjashtë muaj;

b) kryerjen e një pune me interes publik.

Nëse gjykata urdhëron kryerjen e një pune në interes publik zbatohen rregullat e nenit 63 të këtij Kodi.

Nëse gjoba nuk paguhet edhe pas shtyrjes së afatit ose nëse i dënuari nuk e kryen punën në interes publik, gjykata vendos zëvendësimin e gjobës me burgim.

Kur gjoba është dhënë për kryerjen e një krimi, zëvendësimi i saj me burgim nuk mund të kalojë tre vjet, ndërsa kur ajo është dhënë për kryerjen e një kundërvajtjeje penale, zëvendësimi nuk mund të kalojë një vit burgim, por gjithmonë pa kaluar maksimumin e dënimit me burgim që parashikon dispozita përkatëse. Nëse dispozita penale nuk parashikon dënim me burgim, maksimumi i dënimit me burgim konsiderohet gjashtë muaj

Kur i dënuari si më sipër gjatë zbatimit të burgimit paguan gjobën, gjykata revokon vendimin, duke bërë llogaritjet sipas kriterit të paragrafit të 8 të këtij neni.

Neni 35

Heqja e së drejtës për të ushtruar funksione publike

(Riformuluar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 5)

Heqja e së drejtës për të ushtruar funksione publike, për një kohë jo më pak se pesë vjet, jepet detyrimisht ndaj personit që ka kryer një krim, që lidhet me detyrën, duke shpërdoruar funksionin publik ose ka kryer një krim, për të cilin gjykata ka caktuar një dënim me burgim jo më pak se dhjetë vjet.

Heqja e së drejtës për të ushtruar funksione publike mund të jepet për një kohë nga tre deri në pesë vjet, kur gjykata ka caktuar një dënim nga pesë deri në dhjetë vjet burgim, dhe nga një deri në tre vjet, kur është caktuar dënimi deri në tre vjet burgim.

Neni 36

Konfiskimi i mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe produkteve të veprës penale

(Ndryshuar me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 4)

1. Konfiskimi jepet detyrimisht nga gjykata dhe ka të bëjë me marrjen dhe kalimin në favor të shtetit:

- a) të sendeve që kanë shërbyer ose janë caktuar si mjete për kryerjen e veprës penale;
- b) të produkteve të veprës penale, ku përfshihet çdo lloj pasurie, si dhe dokumentet ose instrumentet ligjore që vërtetojnë tituj ose interesa të tjerë në pasurinë që rrjedh ose fitohet drejtpërdrejt ose tërthorazi nga kryerja e veprës penale;
- c) të shpërblimeve, të dhëna ose të premtuara, për kryerjen e veprës penale;
- ç) të çdo pasurie tjetër, vlera e së cilës i korrespondon asaj të produkteve të veprës penale;
- d) të sendeve, prodhimi, përdorimi, mbajtja ose tjetërsimi i të cilave përbëjnë veprë penale, edhe kur nuk është dhënë vendim dënimi.

2. Nëse produktet e veprës penale janë transformuar ose shndërruar pjesërisht ose plotësisht në pasuri të tjera, këto të fundit i nënshtrohen konfiskimit.

3. Nëse produktet e veprës penale janë bashkuar me pasuri të fituara në rrugë të ligjshme, këto të fundit konfiskohen deri në vlerën e produkteve të veprës penale.

4. Konfiskimit i nënshtrohen edhe të ardhurat ose përfitimet e tjera nga produktet e veprës penale, nga pasuritë në të cilat janë transformuar ose shndërruar produktet e veprës penale ose nga pasuritë me të cilat janë përzier këto produkte, në të njëjtën masë dhe mënyrë sikurse produktet e veprës penale.

Neni 37

Ndalimi për të drejtuar automjete

Ndalimi për të drejtuar automjete jepet nga gjykata, për një kohë nga një gjer në pesë vjet, kundër personave që kanë kryer veprë penale, kur çmohet se do të ketë efekt parandalues apo pajtohet me natyrën e veprës së kryer.

Neni 38

Heqja e dekoratave dhe e titujve

Heqja e dekoratave dhe titujve të nderit vendoset për personat që kanë kryer një veprë penale që dënohet me burgim dhe çmohet se mbajtja e tyre nuk pajtohet me natyrën e veprës penale të kryer.

Heqja e dekoratave dhe titujve të nderit është e përhershme kur personi dënohet për një krim mbi dhjetë vjet dhe nga një gjer në pesë vjet, kur dënohet gjer në dhjetë vjet burgim.

Neni 39

Heqja e së drejtës të ushtrimit të një profesioni ose të një veprimtarie

(Ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 4)

Heqja e së drejtës të ushtrimit të një profesioni ose të një veprimtarie e ndalon të dënuarin të ushtrojë profesionin ose veprimtarinë, për të cilën është dhënë leje e veçantë, dëshmi, autorizim apo licencë nga organi kompetent.

Heqja e së drejtës së ushtrimit të një veprimtarie ose të një profesioni jepet për një kohë nga një muaj deri në pesë vjet dhe është rrjedhojë e çdo dënimi për vepra penale që kryhen duke i shpërdoruar ato, ose kur vlerësohet se ushtrimi i mëtejshëm i veprimtarisë apo profesionit bie ndesh me marrëdhënien juridike që synon të mbrojë vepra penale konkrete.

Neni 40

Heqja e së drejtës të ushtrimit të detyrave drejtuese

(Shtuar paragrafi i fundit me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 6)

Heqja e së drejtës të ushtrimit të detyrave drejtuese pranë personave juridikë, i heq mundësinë të dënuarit të ushtrojë detyrat e drejtorit, të administratorit, sipërmarrësit, likuidatorit, si dhe çdo detyrë tjetër që ka të bëjë me cilësinë e përfaqësuesit të personit juridik.

Heqja e së drejtës të ushtrimit të detyrave drejtuese pranë personave juridikë është rrjedhojë e çdo dënimi për vepra penale dhe jepet për një kohë nga një muaj gjer në pesë vjet, kur i dënuari ka shpërdoruar funksionet apo ka vepruar në kundërshtim me rregullat që lidhen me detyrën.

Kur dënimi i dhënë nga gjykata është jo më pak se pesë vjet burgim, kjo e drejtë mund të hiqet për një kohë nga pesë deri në dhjetë vjet.

Neni 41

Ndalimi për të qëndruar në një apo disa njësi administrative

Ndalimi për të qëndruar në një apo disa njësi administrative jepet nga gjykata për një kohë nga një gjer në pesë vjet, kur çmohet se qëndrimi i të dënuarit në këto vende përbën rrezik për sigurimin publik.

Neni 42

Nxjerrja jashtë territorit

Nxjerrja jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë jepet nga gjykata ndaj shtetasit të huaj dhe atij pa shtetësi që kryen një krim dhe çmohet se qëndrimi i mëtejshëm i tij në territorin e Republikës së Shqipërisë nuk duhet të vazhdojë më në të ardhmen.

Vendimi revokohet nga gjykata, me kërkesën e të dënuarit, kur shtetasi i huaj apo pa shtetësi fiton shtetësinë shqiptare.

Neni 43

Publikimi i vendimit gjyqësor

Publikimi i vendimit gjyqësor jepet nga gjykata kur çmon se njohja e përmbajtjes së vendimit ka interes për persona juridikë e fizikë.

Publikimi i vendimit gjyqësor konsiston në detyrimin e të dënuarit që me shpenzimet e veta të publikojë në një apo disa gazeta ose stacione radiotelevizive tërësisht apo pjesërisht vendimin gjyqësor, sipas urdhërimit të bërë nga gjykata.

Data e publikimit dhe kohëzgjatja e tij caktohen nga gjykata.

Organet e shtypit dhe të radiotelevizionit janë të detyruar të bëjnë publikimin e vendimit gjyqësor të dërguar nga gjykata.

Publikimi i vendimit gjyqësor nuk jepet kur rrezikohet përhapja e sekretit shtetëror, cenohet jeta intime e personave ose preket morali shoqëror.

Neni 43/a

Humbja e përgjegjësisë prindërore

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 7)

Humbja e përgjegjësisë prindërore jepet nga gjykata ndaj personit që e ushtron përgjegjësinë prindërore, kur ai dënohet si autor ose bashkëpunëtor në një veprë penale ndaj fëmijës ose si bashkëpunëtor me fëmijën në kryerjen e një veprë penale.

Neni 44

Mënyra e vuajtjes së dënimeve plotësuese

Kur gjykata, së bashku me një dënim me burgim, jep edhe një ose disa nga dënimet plotësuese të përmendura në nenin 30 të këtij Kodi, zbatimi i tyre fillon së bashku me vuajtjen e dënimit kryesor.

Për numrat 1, 3, 5, 6, 7 dhe 8 të nenit 30 të këtij Kodi zbatimi i tyre fillon pas vuajtjes së dënimit me burgim. Të drejtat e cenuara nga dënimet plotësuese i dënuari nuk mund t'i ushtrojë gjatë kohës së vuajtjes së dënimit me burgim.

Neni 45

Zbatimi i ligjit penal ndaj personave juridikë

*(Shfuqizuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 4;
shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 7)*

Personat juridikë, me përjashtim të institucioneve shtetërore, përgjigjen penalisht për vepra penale, të kryera në emër ose në dobi të tyre nga organet dhe përfaqësuesit e tyre.

Njësitë e qeverisjes vendore përgjigjen penalisht vetëm për veprime të kryera gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tyre, të cilat mund të ushtrohen nëpërmjet delegimit të shërbimeve publike.

Përgjegjësia penale e personave juridikë nuk përjashton atë të personave fizikë, të cilët kanë kryer ose janë bashkëpunëtorë në kryerjen e të njëjtave vepra penale.

Veprat penale dhe masat ndëshkuese përkatëse, që zbatohen ndaj personave juridikë, si dhe procedura për vendosjen dhe ekzekutimin e tyre rregullohen me ligj të veçantë.

Neni 46

Masat mjekësore dhe edukuese

Masat mjekësore mund të jepen nga gjykata ndaj personave të papërgjegjshëm që kanë kryer veprë penale, ndërsa masat edukuese mund të jepen ndaj të miturve që përjashtohen nga dënimi ose që për shkak të moshës nuk kanë përgjegjësi penale.

Masat mjekësore janë:

1. Mjekimi i detyruar ambulator
2. Mjekimi i detyruar në një institucion mjekësor

Masa edukuese është:

1. Vendosja e të miturit në një institucion edukimi

Vendimi gjyqësor për masat mjekësore dhe edukuese është i revokueshëm në çdo kohë kur zhduken rrethanat për të cilat ai është dhënë, por në çdo rast, gjykata, kryesisht, është e detyruar që pas kalimit të një viti nga dita e dhënies së vendimit, të marrë në shqyrtim vendimin e saj.

Rregullat për revokimin e vendimit gjyqësor që përmban masën mjekësore dhe edukuese, parashikohen në Kodin e Procedurës Penale.

KREU VI

CAKTIMI I DËNIMIT

Neni 47

Mënyra e caktimit të dënimit

Gjykata cakton dënimin duke respektuar dispozitat e pjesës së përgjithshme të këtij Kodi dhe kufijtë e dënimeve të parashikuar në ligj për veprën penale.

Në caktimin e dënimit ndaj personit ajo merr parasysh rrezikshmërinë e veprës penale, të autorit të saj, shkallën e fajit, si dhe rrethanat lehtësuese dhe rënduese.

Neni 48

Rrethanat lehtësuese

(Shtuar dy paragrafë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 5)

Lehtësojnë dënimin rrethanat që vijojnë:

- a) Kur vepra është kryer e shtyrë nga motive me vlera pozitive morale e shoqërore;
- b) kur vepra është kryer nën ndikimin e tronditjes psikike të shkaktuar nga provokimi ose veprime të padrejta të viktimës apo të ndonjë personi tjetër;
- c) kur vepra është kryer nën ndikimin e veprimeve apo të udhëzimeve të padrejta të eprorit;
- ç) kur personi që ka kryer veprën tregon pendim të thellë;
- d) kur personi ka zëvendësuar dëmin e shkaktuar nga vepra penale ose ka ndihmuar aktivisht për të zhdukur ose pakësuar pasojat e veprës penale;
- dh) kur personi paraqitet në organet kompetente pas kryerjes së veprës penale;
- e) kur marrëdhëniet ndërmjet personit që ka kryer veprën penale dhe të dëmtuarit janë normalizuar.

Rrethana lehtësuese e parashikuar në shkronjën “a” të paragrafit të parë të këtij neni, nuk lehtëson dënimin kur vepra penale është kryer në rrethanat e parashikuara në shkronjën “j” të nenit 50 të këtij Kodi.

Rrethana lehtësuese, e parashikuar në shkronjën “e” të paragrafit të parë të këtij neni, nuk lehtëson dënimin e një personi që ka kryer një veprë penale ndaj fëmijëve apo një veprë penale të dhunës në familje.

Neni 49

Gjykata, pavarësisht nga rrethanat që përmenden në nenin 48 të këtij Kodi, mund të marrë në konsideratë edhe rrethanat të tjera për sa kohë i quan të tilla që justifikojnë lehtësimin e dënimit.

Neni 50

Rrethanat rënduese

(Ndryshuar shkronja “b”, shtuar shkronja “h” dhe “i” me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 5; ndryshuar shkronja “dh” me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 8; shtuar shkronja “j” me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 6; shtobet shkronja “ç/1” dhe “e/1” dhe ndryshobet shkronja “g” dhe “j” me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 6)

Rëndojnë dënimin rrethanat që vijojnë:

- a) kryerja e veprës i shtyrë nga motive të dobëta;
- b) kryerja e veprës për të vënë para përgjegjësisë ose për të fshehur përgjegjësinë penale të një tjetri apo për të shmangur dënimin për një veprë penale tjetër ose për të realizuar, ose për të siguruar për vete a për të tretët fitime pasurore, ose çdo lloj përfitimi tjetër material;
- c) kryerja e veprës penale me egërsi dhe mizori;
- ç) kryerja e një krimi pas dhënies së një dënimi për një krim të kryer më parë;
- ç/1) kryerja e veprës penale pas vendosjes së personit nën mbikëqyrje elektronike;
- d) kryerja e veprimeve që rëndojnë apo shtojnë pasojat e veprës penale;
- dh) kryerja e veprës penale duke shpërdoruar funksionin publik ose shërbimin fetar;
- e) kur vepra është kryer kundër fëmijëve, grave shtatzana ose personave që, për shkaqe të ndryshme, nuk mund të mbrohen;
- e/1) kryerja e veprës penale gjatë ose pas dhënies së urdhrave gjyqësorë të mbrojtjes nga dhuna në familje;
- f) kur vepra është drejtuar ndaj përfaqësuesve të shteteve të tjera;
- g) kur vepra është kryer duke përfituar nga marrëdhëniet familjare, të bashkëjetesës, të miqësisë, të mikpritjes;
- gj) kryerja e veprës penale në bashkëpunim;
- h) kryerja e veprës penale më shumë se një herë;
- i) kur vepra është kryer duke përdorur armë, municione luftarake, lëndë plasëse, djegëse, helmuese dhe radioaktive.
- j) kur vepra është kryer e shtyrë nga motive që kanë të bëjnë me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike ose aftësinë e kufizuar.

Neni 51

Dënimi me burgim për të miturit

Për të miturit, që në kohën e kryerjes së veprës penale nuk kanë mbushur moshën 18 vjeç, dënimi me burgim nuk mund të jetë më shumë se gjysma e dënimit që parashikon ligji për veprën penale të kryer.

Neni 52

Përfashtimi i të miturit nga dënimi

Gjykata, nisur nga rrezikshmëria e pakët e veprës penale, nga rrethanat konkrete të kryerjes së saj, nga sjellja e mëparshme e të miturit, mund ta përfashtojë atë nga dënimi.

Në këto raste gjykata mund të vendosë dërgimin e të miturit në një institucion edukimi.

Neni 52/a

Përfashtimi ose ulja e dënimit për bashkëpunëtorët e drejtësisë dhe viktimat

(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 7)

Personi, që ka premtuar ose ka dhënë shpërblim ose përfitime të tjera, sipas neneve 164/a, 244, 244/a, 245, 312, 319, 319/a, 319/b, 319/c dhe 328 të këtij Kodi mund të përfitojë përfashtim nga vuajtja e dënimit ose ulje të tij, nëse bën kallëzim dhe jep ndihmesë në procedimin penal të këtyre veprave. Në dhënien e vendimit, gjykata mban parasysht edhe kohën kur është bërë kallëzimi, ardhjen ose jo të pasojave të veprës.

Personi i dëmtuar nga veprat penale, që lidhen me trafikimin e personit, mund të përfitojë përfashtimin nga dënimi, për kryerjen e veprave penale gjatë periudhës së trafikimit dhe në masën që ka qenë i detyruar t'i kryejë ato veprime apo mosveprime të kundërligjshme.

Personi që ka kryer njëherë nga veprat penale që kanë lidhje me trafikun e narkotikëve, armëve apo municioneve, trafikimin e personave ose për vepra penale të kryera nga organizata kriminale, që bashkëpunon dhe ndihmon organet e ndjekjes penale në luftën kundër tyre ose, sipas rastit, në zbulimin e personave të tjerë, që kryejnë krime të tilla, nuk mund të dënohet më tepër se gjysma e dënimit të parashikuar për veprën e kryer prej tij. Në raste të veçanta, kur konkurrojnë edhe rrethana lehtësuese në favor të tij, ky person mund të përfashtohet nga dënimi.

Neni 53

Ulja e dënimit nën kufijtë e parashikuar nga ligji

(Shtuar fjalëtime ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 8)

Gjykata, në raste të veçanta, kur çmon që vepra dhe autori i saj paraqesin rrezikshmëri të pakët dhe janë të pranishme disa nga rrethanat lehtësuese, dhe nuk është e pranishme asnjë rrethanë rënduese ka të drejtë të caktojë një dënim nën minimumin ose një lloj dënimi më të butë se ai që parashikon dispozita përkatëse.

Neni 53/a

Zëvendësimi i dënimit me burgim me pagimin e një shume të hollash në favor të shtetit

(Shtuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014, neni 1)

Gjykata, në rastet kur parashikohet shprehimisht nga dispozita, kur çmon që vepra penale dhe autori i saj paraqesin rrezikshmëri të ulët shoqërore dhe kur cakton një dënim gjer në dy vjet burgim, mund të vendosë zëvendësimin e dënimit me burgim me pagimin e një shume të hollash në favor të shtetit, duke llogaritur një ditë burgim me pesë mijë lekë.

Ky zëvendësim mund të vendoset kur është kërkuar nga autori i veprës penale.

Në rast se shumata e të hollave e vendosur nga gjykata nuk paguhet brenda 10 ditëve nga momenti që vendimi merr formë të prerë, me kërkesë të prokurorisë, gjykata vendos revokimin e vendimit për zëvendësimin e dënimit me burgim.

Neni 54

Pranimi i pagimit të gjobës

Për kundërvajtjet penale për të cilat, veç gjobës, parashikohet njëkohësisht dënimi me burgim, gjykata, me kërkesën e autorit të kundërvajtjes penale mund të pranojë që ai të paguajë aty për aty një shumë të hollash në favor të buxhetit të shtetit, e barabartë me gjysmën e maksimumit të gjobës të parashikuar për kundërvajtjet penale në Pjesën e Përgjithshme të këtij Kodi.

Kërkesa mund të paraqitet në çdo fazë të gjykimit deri përpara dhënies së vendimit përfundimtar të shkallës së parë.

Kur gjykata nuk pranon kërkesën, jep dënimin për veprën e kryer.

Pranimi i kërkesës nuk lejohet për personat që më parë janë dënuar edhe për kundërvajtje penale.

Neni 55

Caktimi i dënimeve për disa vepra penale

(Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 9)

Kur veprimet ose mosveprimet përmbajnë elementët e disa veprave penale, si dhe kur personi ka kryer disa vepra penale për të cilat nuk është dhënë akoma vendim, gjykata më parë cakton dënimin për çdo vepër penale dhe në përfundim jep një dënim të vetëm, që përbëhet nga dënimi më i rëndë i shtuar.

Dënimi më i rëndë i shtuar në rastin kur personi ka kryer një krim kundër jetës me dashje, me përdorimin pa leje të armëve luftarake dhe municionit, përbëhet nga shumica e përgjithshme e dënimeve për secilën vepër penale.

Dënimi më i rëndë i shtuar nuk mund të kapërcejë shumën e përgjithshme të dënimeve të caktuara veç e veç, as kufirin më të lartë të parashikuar për llojin e dënimit të dhënë.

Kur gjykata çmon se kryerja e shumë veprave penale nuk tregon rrezikshmëri të madhe të fajtorit, mund të japë si dënim përfundimtar dënimin më të rëndë që ka caktuar për një nga veprat penale.

Gjykata në vendimin përfundimtar jep një ose më shumë nga dënimet plotësuese të dhëna më vete për çdo vepër të veçantë.

Neni 56

Bashkimi i dënimeve

Kur i dënuari, para vuajtjes së plotë të dënimit, dënohet për një vepër penale të kryer para dhënies së vendimit, zbatohen rregullat e nenit të mësipërm dhe pjesa e vuajtur e dënimit llogaritet në dënimin e ri.

Kur i dënuari, pas dhënies së vendimit, por para vuajtjes së plotë të dënimit, kryen një vepër penale të re, gjykata bën bashkimin e dënimit të ri me pjesën e mbetur të dënimit të mëparshëm, duke ndjekur rregullat e parashikuara nga neni 55 i këtij Kodi.

Neni 57

Llogaritja e paraburgimit

(Ndryshuar paragrafi i III me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 6)

Koha e paraburgimit llogaritet në dënimin me burgim ose me gjobë, si dhe në detyrimin për kryerjen e një pune në interes publik si më poshtë:

Një ditë paraburgim baras me një ditë e gjysmë burgim.

Një ditë paraburgim baras me 5 mijë lekë gjobë.

Një ditë paraburgim baras me tetëmbëdhjetë orë pune në interes publik.

KREU VII
ALTERNATIVAT E DËNIMIT ME BURGIM

Neni 58
Gjysmëliria

(Ndryshuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 2)

Për dënimin deri në një vit burgim, gjykata, për shkak të detyrimeve të personit të dënuar për punën, arsimin, kualifikimin ose aftësimin profesional, përgjegjësitë thelbësore familjare apo për nevojën për trajtim ose rehabilitim mjekësor, mund të vendosë ekzekutimin e vendimit me burgim me gjysmëliri.

Personi i dënuar, që vuan dënimin me gjysmëliri, është i detyruar të kthehet në burg, pasi të ketë kryer detyrimet jashtë burgut, brenda periudhës kohore të përcaktuar nga gjykata.

Kur personi i dënuar nuk përmbush detyrimet, sipas këtij neni, zbatohet neni 62 i këtij Kodi.

Neni 59
Pezullimi i ekzekutimit të vendimit me burgim dhe vënia në provë

(Ndryshuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 3)

Për shkak të rrezikshmërisë së paktë të personit, moshës, kushteve shëndetësore apo mendore, mënyrës së jetesës dhe të nevojave, veçanërisht atyre që lidhen me familjen, shkollimin ose punën, rrethanave të kryerjes së veprës penale, si dhe të sjelljes pas kryerjes së veprës penale, gjykata, kur jep dënim me burg deri në pesë vjet, mund të urdhërojë që i dënuari të mbajë kontakte me shërbimin e provës dhe të vihet në provë, duke pezulluar ekzekutimin e dënimit, me kusht që gjatë kohës së provës të mos kryejë vepër tjetër penale.

Gjykata urdhëron që i dënuari të përmbushë një apo më shumë detyrime, të parashikuara në nenin 60 të këtij Kodi.

Afati i provës është 18 muaj deri në 5 vjet.

Nëse i dënuari nuk mban kontakte me shërbimin e provës apo nuk përmbush detyrimet e parashikuara në nenin 60, siç është urdhëruar nga gjykata, gjykata vendos zëvendësimin e dënimit të parë me një dënim tjetër, zgjatjen e afatit të mbikëqyrjes, brenda periudhës së provës, ose revokimin e pezullimit të ekzekutimit të vendimit.

Neni 59/a
Qëndrimi në shtëpi

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 4; Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 10)

Për dënimet me burgim deri në dy vjet ose kur kjo kohë është pjesë e mbetur e dënimit, sipas një vendimi për një periudhë më të gjatë burgimi, gjykata mund të vendosë vuajtjen e dënimit të dhënë me qëndrimin në shtëpi të të dënuarit, në një shtëpi tjetër private apo në një qendër të kujdesit dhe të shëndetit publik, kur ekzistojnë rrethanat e mëposhtme:

- a) Për gratë shtatzëna ose nëna me fëmijë, nën moshën 10 vjeç, që jetojnë me të.
- b) Për baballarët, që kanë përgjegjësi prindërore për fëmijën, që jeton me të, nën moshën 10 vjeç, kur nëna e tij ka vdekur apo është e pazonja për t'u kujdesur për të.
- c) Për persona, në kushte të rënda shëndetësore, që kërkojnë kujdes të vazhdueshëm nga shërbimi shëndetësor, jashtë burgut.
- ç) Për personat mbi 60 vjeç, që janë të paafte nga ana shëndetësore.
- d) Për të rinj, nën moshën 21 vjeç, me nevoja të dokumentuara shëndetësore, studimore, të punës apo përgjegjësive familjare.

Gjykata, në rrethanat e parashikuara në shkronjat “a” dhe “b” të paragrafit të parë të këtij neni, nuk mund të vendosë vuajtjen e dënimit të dhënë me qëndrim në shtëpi, të dënuarve që kanë kryer një krim ndaj bashkëshortit, bashkëjetuesit apo fëmijës së tij.

Gjykata mund të lejojë personat e dënuar me qëndrim në shtëpi të largohen nga vendbanimi, për plotësimin e nevojave të domosdoshme familjare, për t'u angazhuar në veprimtari pune, edukimi apo arsimimi ose për programe rehabilitimi, për të cilat shërbimi i provës është dakord.

Në këtë rast gjykata përcakton masat që duhet të marrë shërbimi i provës.

Gjykata revokon qëndrimin në shtëpi dhe e zëvendëson atë me një ndëshkim tjetër, kur nuk ekzistojnë më kushtet e parashikuara në paragrafin e parë të këtij neni. Në qoftë se personi i dënuar largohet pa autorizimin e gjykatës nga vendbanimi apo shkel detyrimet e caktuara në vendimin e gjykatës, zbatohet neni 62 i këtij Kodi.

Neni 60

Detyrimet e të dënuarit të vënë në provë

(Ndryshuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 5)

I dënuari i vënë në provë, mund të detyrohet nga gjykata të plotësojë një apo më tepër prej detyrimeve të mëposhtme:

1. Të ushtrojë një veprimtari profesionale ose të marrë një arsim apo formim profesional.
2. Shfrytëzimi i pagës dhe i të ardhurave të tjera ose i pasurisë për përmbushjen e detyrimeve financiare.
3. Të riparojë dëmin civil të shkaktuar.
4. Të ndalohet të drejtojë automjete të caktuara.
5. Të mos ushtrojë veprimtari profesionale kur vepra penale ka lidhje me këtë veprimtari.
6. Të mos frekuentojë vende të caktuara.
7. Të mos frekuentojë lokale që shërbejnë pije alkoolike.
8. Të qëndrojë në banesën e tij në orare të caktuara.
9. Të mos shoqërohet me persona të caktuar, kryesisht me të dënuar apo bashkëpunëtorët e veprës penale.
10. Të mos zotërojë, mbajë apo përdorë armë.
11. Mjekimi ose rehabilitimi në një institucion shëndetësor ose nënshtrimi në një program të trajtimit, mjekësor apo rehabilitues.
12. Heqja dorë nga përdorimi i alkoolit ose drogës.

Në përcaktimin e detyrimeve për të dënuarin, gjykata merr parasysh moshën e të dënuarit, gjendjen mendore, mënyrën e jetesës dhe nevojat e tij, veçanërisht ato të lidhura me familjen, edukimin ose punën, motivet e kryerjes së veprës penale, qëndrimin pas kryerjes së veprës penale, si dhe rrethana të tjera, që ndikojnë në vendosjen e detyrimeve, sipas këtij neni dhe mbikëqyrjen e tyre.

Neni 60/a

Detyrimi për të hequr dorë nga përdorimi i alkoolit ose drogës

(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 11)

Gjykata, ndaj të dënuarit të vënë në provë, i cili është në kushtet e varësisë kronike ndaj alkoolit apo lëndëve narkotike, vendos detyrimin për t'u nënshtruar trajtimeve mjekësore për heqjen dorë nga përdorimi i alkoolit apo drogës.

Trajtimi mjekësor për heqjen dorë nga përdorimi i alkoolit apo drogës bëhet në institucionin mjekësor të specializuar, sipas përcaktimit që bën Ministria e Shëndetësisë, në bazë të kërkesës së shërbimit të provës.

Shërbimi i provës mbikëqyr ekzekutimin e vendimit të gjykatës dhe i raporton menjëherë prokurorit, kur personi i dënuar nuk përmbush detyrimin e vendosur.

Neni 61

Detyrimet e të dënuarit gjatë kohës së provës
(Ndryshuar me ligjin nr.10 023, datë 27.12.2008, neni 6)

Gjatë kohës së provës i dënuari është i detyruar:

- a) të paraqitet rregullisht dhe të informojë në vazhdimësi shërbimin e provës për përmbushjen e kushteve dhe detyrimeve të caktuara nga gjykata;
- b) të marrë pëlqimin nga shërbimi i provës për ndryshimin e vendbanimit, qendrës së punës apo për lëvizjet e shpeshta brenda vendit.

Neni 62

Shkelja e kushteve dhe e detyrimeve gjatë kohës së provës
(Ndryshuar me ligjin nr. 10 023, datë 27.11.2008, neni 7)

Nëse i dënuari, gjatë afatit të provës, kryen një veprë tjetër penale, gjykata mund të ndryshojë detyrimet që ka vendosur, ta zëvendësojë dënimin e dhënë me një dënim tjetër, apo ta revokojë, tërësisht ose pjesërisht, vendimin e pezullimit.

Nëse i dënuari, gjatë afatit të provës, shkel kushtet ose detyrimet që i janë vendosur, shërbimi i provës i raporton menjëherë prokurorit.

Për shkelje të lehta dhe për herë të parë të kushteve ose të detyrimeve që i janë vendosur nga gjykata, prokurori ka të drejtë të japë paralajmërim, i cili regjistrohet në dosjen personale të të dënuarit.

Për shkelje të rënda ose të përsëritura, prokurori i kërkon gjykatës ndryshimin e detyrimit të vendosur, shtimin e detyrimeve të tjera, zëvendësimin e tyre me një sanksion tjetër, ose revokimin e vendimit të pezullimit të dënimit dhe vuajtjen e pjesës së mbetur të dënimit në burg.

Neni 63

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit me burgim dhe detyrimi për kryerjen e një pune në interes publik
(Ndryshuar me ligjin nr. 10 023, datë 27.11.2008, neni 8)

Gjykata, për shkak të rrezikshmërisë së pakët të personit dhe të rrethanave të kryerjes së veprës penale, kur ka caktuar një dënim gjer në një vit burgim, mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit të vendimit me burgim dhe zëvendësimin e tij me detyrimin që i dënuari të përmbushë një punë në interes publik.

Puna me interes publik nënkupton kryerjen nga i dënuari të një pune, me pëlqimin e tij dhe pa shpërblim, në favor të interesit publik apo shoqatës së caktuar në vendimin e gjykatës, për një kohë nga dyzet deri në dyqind e dyzet orë.

Ky detyrim nuk mund të vendoset kur i dënuari refuzon pezullimin në seancë gjyqësore.

Puna në interes publik kryhet brenda afatit prej gjashtë muajsh.

Në vendimin e saj gjykata përcakton numrin e orëve të punës dhe detyrimin që i dënuari të mbajë kontakte me shërbimin e provës. Shërbimi i provës vendos llojin e punës që do të kryhet, përcakton vendin e kryerjes së punës dhe ditët e javës kur do të kryhet ajo, duke pasur parasysh, për aq sa është e mundur, punësimin e rregullt të të dënuarit apo detyrimet e tij familjare. Kohëzgjatja e punës me interes publik nuk i kalon tetë orë në ditë.

Pas përfundimit të punës, dënimi konsiderohet i paqenë.

Nëse i dënuari nuk kryen punën me interes publik, nuk mban kontakte me shërbimin e provës apo shkel kushtet ose detyrimet e tjera, të vendosura nga gjykata, prokurori informon menjëherë gjykatën. Gjykata, në këtë rast, vendos sipas nenit 62 të këtij Kodi.

Neni 64

Lirimi me kusht

*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 7;
ndryshuar me ligjin nr. 10 023, datë 27.11.2008, neni 9; shtuar fjalët në paragrafin e tretë me ligjin nr.144, datë
2.5.2013, neni 12)*

I dënuari me burgim mund të lirohet me kusht, nga vuajtja e dënimit vetëm për arsye të veçanta, nëse me sjelljen dhe punën e tij tregon se me dënimin e vuajtur i është arritur qëllimit për edukimin e tij, si dhe të ketë vuajtur:

- jo më pak se gjysmën e dënimit të dhënë për kundërvajtje penale;
- jo më pak se dy të tretat e dënimit të dhënë për krime me masa dënimi gjer në pesë vjet burgim;
- jo më pak se tre të katërtat e dënimit të dhënë për krime me masa dënimi nga pesë gjer në njëzet e pesë vjet burgim.

Në masën e dënimit të vuajtur nuk llogaritet koha e përfituar me amnisti ose falje.

Nuk lejohet lirimi me kusht për të dënuarin përsëritës për krime të kryera me dashje si dhe për të dënuarit për kryerjen e veprave penale të parashikuara në nenet 78/a, 79/a, 79/b, 79/c apo paragrafi i tretë i nenit 100.

Lirimi me kusht revokohet nga gjykata, kur i dënuari për një vepër penale të kryer me dashje, gjatë kohës së kushtit, kryen një vepër tjetër penale me dashje, duke u zbatuar dispozitat për bashkimin e dënimeve.

Neni 65

(Ndryshuar paragrafi I, II me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 10)

Nuk lejohet lirimi me kusht për të dënuarin me burgim të përjetshëm.

Vetëm në raste të jashtëzakonshme i dënuari me burgim të përjetshëm mund të lirohet me kusht kur:

Ka vuajtur jo më pak se njëzet e pesë vjet burgim dhe, gjatë vuajtjes së dënimit ka mbajtur sjellje shembullore dhe çmohet se i është arritur qëllimit të dënimit për edukimin e tij.

Neni 65/a

Periudha e sigurisë

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 9)

Gjykata, në dhënien e vendimit, mund të vendosë edhe caktimin e një periudhe sigurie, gjatë së cilës nuk lejohet zbatimi i nenit 64 të këtij Kodi, në rastet kur ekziston një nga këto rrethana:

- a) vepra penale, masa e dënimit të së cilës është mbi pesë vjet;
- b) kryerja e veprës penale është bërë me egërsi dhe mizori;
- c) kur vepra është kryer kundër fëmijëve, grave shtatzëna ose personave që, për shkaqe të ndryshme, nuk mund të mbrohen;
- ç) kur vepra është kryer duke përfituar nga marrëdhëniet familjare ose të bashkëjetesës;
- d) kur kryerja e veprës penale është shtyrë nga motive që kanë të bëjnë me gjininë, racën, fenë, kombësinë, gjuhën, bindjet politike, fetare ose sociale.

Periudha e sigurisë shtrihet për afatin kohor nga tre të katërtat e dënimit të dhënë nga gjykata deri në kohëzgjatjen e plotë të dënimit penal.

KREU VIII

SHUARJA E NDJEKJES PENALE, TË DËNIMEVE DHE MOSEKZEKUTIMI I TYRE

Neni 66

Parashkrimi i ndjekjes penale

Nuk mund të bëhen ndjekje penale kur nga kryerja e veprës deri në çastin e marrjes së personit si të pandehur kanë kaluar:

- a) njëzet vjet për krimet që parashikojnë dënim jo më të ulët se dhjetë vjet burgim ose dënim tjetër më të rëndë;
- b) dhjetë vjet për krimet që parashikojnë dënim nga pesë gjer në dhjetë vjet burgim;
- c) pesë vjet për krimet që parashikojnë dënim gjer në pesë vjet burgim ose gjobë;
- ç) tre vjet për kundërvajtjet penale që parashikojnë dënim gjer në dy vjet burgim;
- d) dy vjet për kundërvajtjet penale që parashikojnë dënim me gjobë.

Neni 67

Mosparashkrimi i ndjekjes penale

Nuk i nënshtrohen parashkrimit të ndjekjes penale krimet e luftës dhe ato kundër njerëzimit.

Neni 68

Parashkrimi i ekzekutimit të dënimit

Vendimi i dënimit nuk ekzekutohet kur nga dita që ka marrë formë të prerë kanë kaluar:

- a) njëzet vjet për vendimin që përmban dënim pesëmbëdhjetë gjer në njëzetepesë vjet burgim;
- b) dhjetë vjet për vendimin që përman dënim pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet burgim;
- c) pesë vjet për vendime që përmbajnë dënim me burgim gjer në pesë vjet ose dënime të tjera më të lehta.

Neni 69

Rehabilitimi

Quhen të padënuar:

- a) ata që janë dënuar me burgim për një kohë gjer në gjashtë muaj ose me çdo dënim tjetër më të lehtë dhe që gjatë dy vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer vepër tjetër penale;
- b) ata që janë dënuar me burgim për një kohë nga gjashtë muaj gjer në pesë vjet dhe që gjatë pesë vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer vepër tjetër penale;
- c) ata që janë dënuar me burgim për një kohë nga pesë gjer në dhjetë vjet dhe që gjatë shtatë vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer vepër tjetër penale;
- ç) ata që janë dënuar me burgim për një kohë nga dhjetë gjer në njëzet e pesë vjet dhe që gjatë dhjetë vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer vepër tjetër penale.

Neni 70

Falja

Me aktin e faljes organi kompetent përjashton tërësisht apo pjesërisht personin nga vuajtja e dënimit të dhënë me një vendim gjyqësor ose bën zëvendësimin e dënimit me një lloj dënimi më të butë.

Neni 71
Amnistia

Me aktin e amnistisë organi kompetent përjashton nga ndjekja penale, nga vuajtja tërësisht apo pjesërisht e dënimit ose bën zëvendësimin e dënimit me një lloj dënimi më të butë.

Amnistia shtrihet për ato vepra penale të kryera deri një ditë para shpalljes së saj, veç rastit kur në aktin përkatës vendoset ndryshe.

Neni 72
Zbatimi i dispozitave të pjesës së përgjithshme

Dispozitat e pjesës së përgjithshme të këtij Kodi zbatohen edhe për veprat penale të tjera të parashikuara si të tilla nga ligje të veçanta.

PJESA E POSAÇME

KREU I
KRIME KUNDËR NJERËZIMIT

Neni 73
Genocidi

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79)

Zbatimi i një plani të paramenduar që synon shkatërrimin tërësisht apo pjesërisht të një grupi nacional, etnik, racial apo fetar i drejtuar kundër anëtarëve të grupit dhe i shoqëruar me veprat që vijnë, si: vrasje me dashje të anëtarëve të grupit, dëmtime të rënda fizike dhe psikike, vendosja në kushte jetese të rënda që shkaktojnë shkatërrimin fizik, zbatimi i masave që synojnë pengimin e lindjeve, si dhe transferimi i detyrueshëm i fëmijëve të një grupi në një grup tjetër, dënohet me burgim jo më pak se dhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 74
Krime kundër njerëzimit

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 8; ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 13)

Vrasjet, zhdukja me forcë, shfarosjet, kthimi në skllëvër, internimet dhe dëbimet, si dhe çdo lloj torture ose dhune tjetër njerëzore, të kryera, sipas një plani konkret të paramenduar, ose në mënyrë sistematike, kundër një grupi të popullsisë civile, për motive politike, ideologjike, raciale, etnike e fetare dënohen jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 74/a
Shpërndarja kompjuterike e materialeve pro gjenocidit ose krimeve kundër njerëzimit

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 11)

Ofrimi në publik ose shpërndarja e qëllimshme publikut, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, e materialeve, që mohojnë, minimizojnë, në mënyrë të ndjeshme, miratojnë ose justifikojnë akte, që përbëjnë gjenocid ose krim kundër njerëzimit, dënohet me burgim tre deri në gjashtë vjet.

Neni 75

Krimet e luftës*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79)*

Veprat e kryera nga persona të ndryshëm në kohë lufte, si vrasja, keqtrajtimi ose dëbimi për punë skllavëruese, si dhe për çdo lloj shfrytëzimi tjetër çnjerëzor në dëm të popullsisë civile ose në territor të pushtuar, vrasja ose keqtrajtimi i robërve të luftës, vrasja e pengjeve, shkatërrimi i pasurisë private ose publike, shkatërrimi i qyteteve, komunave ose fshatrave, jo të diktuar nga nevoja ushtarake, dënohet me heqje të lirisë jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

KREU II

VEPRA PENALE KUNDËR PERSONIT

KRIME KUNDËR JETËS

SEKSIONI I

KRIME KUNDËR JETËS TË KRYERA ME DASHJE

Neni 76

Vrasja me dashje

Vrasja e kryer me dashje dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 77

Vrasja me dashje në lidhje me një krim tjetër*(Ndryshuar me ligjin nr. 8733, datë 24.1.2001, neni 9)*

Vrasja me dashje, që paraprin, shoqëron, fsheh ose pason një krim tjetër, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.

Neni 78

Vrasja me paramendim*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 10;
shtesë në paragrafin e dytë me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 7;
ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 14)*

Vrasja me paramendim dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet.

Vrasja e kryer për interes apo hakmarrje dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 78/a

Vrasja për gjakmarrje*(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 15)*

Vrasja me dashje për gjakmarrje dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 79

Vrasja në rrethana të tjera cilësuese

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 11;
ndryshuar shkronja "c" me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 9; shtuar nenet 79/a, 79/b, 79/c me ligjin nr.144,
datë 2.5.2013, neni 16; shfuqizuar shkronja "c" me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Vrasja me dashje e kryer:

- a) ndaj të miturit;
- b) ndaj personit me mangësi fizike ose psikike, të sëmurë rëndë ose shtatzënë, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura;
- c) shfuqizuar;
- ç) ndaj kallëzuesit, dëshmitarit, të dëmtuarit ose palëve të tjera ndërgjyqëse;
- d) më shumë se një herë;
- dh) kundër dy ose më shumë personave;
- e) në mënyrë të tillë që i shkakton mundime të veçanta viktimës;
- ë) në mënyrë të rrezikshme për jetën e shumë personave, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 79/a

Vrasja e funksionarëve publikë

(Shtuar me ligjin nr. 144/2013)

Vrasja me dashje e deputetit, gjyqtarit, prokurorit, avokatit, ushtarakut apo e funksionarëve të tjerë publikë, gjatë detyrës ose për shkak të saj, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura, dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 79/b

Vrasja e punonjësve të Policisë së Shtetit

(Shtuar me ligjin nr. 144/2013)

Vrasja me dashje e punonjësve të Policisë së Shtetit, gjatë detyrës ose për shkak të saj, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura, dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 79/c

Vrasja për shkak të marrëdhënieve familjare

(Shtuar me ligjin nr. 144/2013)

Vrasja me dashje e personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 80

Sigurimi i kushteve dhe i mjeteve materiale për të kryer vrasje dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 81

Vrasja e foshnjës*(Ndryshuar fjalët me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 17)*

Vrasja e foshnjës e kryer me dashje nga nëna, menjëherë pas lindjes, dënohet me burgim deri në pesë vjet.

Neni 82

Vrasja e kryer në gjendje të tronditjes së fortë psikike

Vrasja me dashje e kryer në gjendje të tronditjes së fortë psikike të çastit shkaktuar nga dhuna ose fyerja e rëndë e viktimës dënohet me burgim gjer në tetë vjet.

Neni 83

Vrasja e kryer me kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme

Vrasja e kryer në kushtet e kapërcimit të kufijve të mbrojtjes së nevojshme dënohet me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 83/a

Kanosja serioze për hakmarrje ose për gjakmarrje*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 12;**ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 8; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Kanosja serioze për hakmarrje ose gjakmarrje, që i bëhet një personi për t'u mbyllur në shtëpi, dënohet me burgim deri në tre vjet.

Neni 83/b

Nxitja për gjakmarrje*(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 9; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Nxitja e të tjerëve për hakmarrje ose gjakmarrje, kur nuk përbën vepër tjetër penale, dënohet me burgim deri në tre vjet.

Neni 84

Kanosja

Kanosja serioze për vrasje ose për plagosje të rëndë që i bëhet një personi, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 84/a

Kanosja me motive racizimi dhe ksenofobie nëpërmjet sistemit kompjuterik*(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 12)*

Kanosja serioze për vrasje ose plagosje të rëndë, që i bëhet një personi, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, për shkak përkatësie etnike, kombësie, race apo feje, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

SEKSIONI II
KRIME KUNDËR JETËS SHKAKTUAR ME PAKUJDESI

Neni 85

Vrasja nga pakujdesia

Vrasja e kryer nga pakujdesia dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI III
VEPRAT PENALE TË KRYERA ME DASHJE
KUNDËR SHËNDETTIT

Neni 86

Tortura

*(Ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 10;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 56)*

Kryerja me dashje e veprave, nëpërmjet të cilave një personi i janë shkaktuar vuajtje të rënda, fizike apomendore, nga një person, që ushtron funksione publike, ose me nxitjen apo miratimin e tij, të hapur ose të heshtur, me qëllim:

- a) për të marrë prej tij ose një tjetri informata ose pohime;
  - b) për ta ndëshkuar për një veprim të kryer ose që dyshohet të jetë kryer prej/ose një personi tjetër;
  - c) për ta frikësuar ose bërë presion mbi të ose një person tjetër;
  - ç) për çdo qëllim tjetër të bazuar në çfarëdolloj forme diskriminimi;
  - d) çdo akt tjetër çnjerëzor apo poshtërues;
- dënohen me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.

Neni 87

Tortura me pasoja të rënda

Tortura, si dhe çdo akt tjetër çnjerëzor, kur ka sjellë gjymtimin, shëmtimin ose çdo dëmtim të përhershëm të shëndetit të personit apo vdekjen, dënohen me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 88

Plagosja e rëndë me dashje

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 18)

Plagosja e kryer me dashje që ka sjellë si pasojë gjymtimin, shëmtimin ose çdo dëmtim tjetër të përhershëm të shëndetit, ndërprerjen e shtatzanisë, ose ka qenë e rrezikshme për jetën në çastin e shkaktimit të saj, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur është kryer kundër disa personave, kundër personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, ose kur ka sjellë si pasojë vdekjen, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 88/a

Plagosje e rëndë në gjendje të tronditjes së fortë psikike*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 13)*

Plagosja e rëndë, e kryer në gjendje të tronditjes të fortë psikike të çastit, shkaktuar nga dhuna ose fyerja e rëndë nga ana e të dëmtuarit, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 88/b

Plagosje e rëndë me kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 13)*

Plagosja e rëndë, e kryer me kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Neni 89

Plagosja e lehtë me dashje

Plagosja e kryer me dashje, që ka shkaktuar paaftësi të përkohshme në punë më tepër se 9 ditë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 89/a

(Shtuar me ligjin nr.8204, datë 10.4.1997, neni 1)

Shitblerja e transplanteve, si dhe çdo veprimtari që lidhet me heqjen dhe implantimin e paligjshëm të organeve, dënohet me burgim nga 3 deri në 10 vjet.

Kur këto vepra kryhen me qëllim fitimi, dënohen me burgim nga 10 deri në 20 vjet.

Neni 90

Dëmtime të tjera me dashje

Rrahja, si dhe çdo vepër tjetër dhune, përbën kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar paaftësi të përkohshme në punë deri në 9 ditë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

SEKSIONI IV

VEPRA PENALE KUNDËR SHËNDETTIT TË KRYERA
NGA PAKUJDESIA

Neni 91

Plagosja e rëndë nga pakujdesia

Plagosja e rëndë e kryer nga pakujdesia përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 92

Plagosja e lehtë nga pakujdesia

Plagosja e lehtë e kryer nga pakujdesia përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

SEKSIONI V
VEPRA PENALE QË RREZIKOJNË JETËN DHE SHËNDETIN NGA NDËRPRERJA E
SHTATZANISË OSE MOSDHËNIA E NDIHMËS

Neni 93

Ndërprerja e shtatzënisë pa pëlqim të gruas

Ndërprerja e shtatzënisë pa pëlqim të gruas, veç rastit kur ndërprerja diktohet nga një shkak shëndetësor i justifikuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 94

Ndërprerja e shtatzënisë e kryer në vendedhe nga persona të paautorizuar

Ndërprerja e shtatzënisë e kryer jo në ambiente spitalore publike apo klinika private të lejuara posaçërisht, ose nga një person që nuk është mjek ose, tej kohës së lejueshme për ndërprerje veç rastit kur kjo diktohet nga një shkak shëndetësor i justifikuar, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur nga vepra është shkaktuar rrezikimi i jetës ose vdekja, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 95

Dhënia e mjeteve për ndërprerjen e shtatzënisë

Dhënia e mjeteve që shërbejnë për ndërprerjen e shtatzënisë një gruaje me qëllim që kjo të kryejë vetë ose me ndihmën e ndonjë tjetri ndërprerje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 96

Mjekimi i pakujdesshëm

(Shtuar paragrafi i II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni14)

Mjekimi i pakujdesshëm i të sëmurëve nga ana e mjekut ose e personelit tjetër mjekësor, si dhe moszbatimi i terapisë ose i porosive të mjekut nga personeli mjekësor apo farmacist, kur ka shkaktuar dëmtimin e rëndë të shëndetit, ka rrezikuar jetën e personit ose ka shkaktuar vdekjen e tij, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar infektimin e të sëmurëve me infeksionin HIV/AIDS, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Neni 97

Mosdhënia ndihmë

Mosdhënia e ndihmës, pa shkaqe të arsyeshme nga ana e personit që me ligj ose për shkak të detyrës detyrohej ta jepte atë, kur si pasojë e saj është shkaktuar dëmtimi i rëndë i shëndetit, rrezikimi i jetës ose vdekja, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 98

Mosdhënia e ndihmës nga kapiteni i anijes

Mosdhënia e ndihmës nga kapiteni i anijes njerëzve që janë duke u mbytur në det ose në ujëra të tjera, kur kjo ndihmë mund të jepej pa rrezik serioz për anijen, ekuipazhin dhe udhëtarët, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 99

Shkaktimi i vetëvrasjes*(Ndryshuar fjalët meligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 19)*

Shkaktimi i vetëvrasjes ose i tentativës së vetëvrasjes të një personi, si rrjedhojë e trajtimit të keq sistematik ose nga sjellje të tjera sistematike që prekin rëndë dinjitetin, të kryera nga personi që e ka në varësi apo nga personi me të cilin ka marrëdhënie familjare ose bashkëjetese, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

SEKSIONI VI
KRIME SEKSUALE

Neni 100

Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me të mitur*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 15; ndryshuar fjalët në paragrafin e dytë dhe të tretë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 20)*

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale me fëmijë të mitur, që nuk ka arritur moshën katërbëdhjetë vjeç ose me të miturën që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale ose homoseksuale kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose me dhunë, ose kur i janë shkaktuar fëmijës së dëmtuar pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet, dënohet me burgim jo më pak se njëzet e pesë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e fëmijës së mitur dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm

Neni 101

Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me dhunë me të mitur të moshës 14-18 vjeç*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 16)*

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale, me dhunë, me fëmijë të mitur në moshën katërbëdhjetë gjer në tetëmbëdhjetë vjeç dhe që ka arritur pjekurinë seksuale, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale ose homoseksuale, me dhunë, kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur fëmijës së dëmtuar i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e fëmijës së mitur dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.

Neni 102

Marrëdhënie seksuale me dhunë me të rritura*(Ndryshuar paragrafi i I, II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001 dhe neni 17; ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 21)*

Kryerja e marrëdhënieve seksuale me dhunë, me të rritura ose midis bashkëshortëve apo bashkëjetuesve, pa pëlqimin e njërit prej tyre, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale me dhunë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur të dëmtuarës i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të dëmtuarës, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 102/a

Marrëdhëniet homoseksuale me dhunë me të rritur

*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 18;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 10)*

Kryerja e marrëdhënieve homoseksuale me dhunë me të rritur dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Kur marrëdhënia homoseksuale me dhunë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur të dëmtuarit i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të dëmtuarit dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 103

Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me persona të pazotë për t'u mbrojtur

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 19)

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale, duke përfutuar nga pazotësia fizike ose mendore e personit të dëmtuar ose, nga vendosja në gjendje të pandërgjegjshme, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale ose homoseksuale kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur personit të dëmtuar i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e personit të dëmtuar dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 104

Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me kërcënim me përdorimin e armës

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 20)

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale, duke kërcënuar personin e dëmtuar për përdorim aty për aty të armës, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 105

Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale duke shpërdoruar detyrën

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 21)

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale duke shpërdoruar marrëdhëniet e varësisë ose të detyrës, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Neni 106

Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me persona në gjini ose nën kujdestari

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 22)

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale ndërmjet prindit dhe fëmijës, vëllait dhe motrës, ndërmjet vëllezërve, motrave, ndërmjet personave të tjerë që janë gjini në vijë të drejtë ose me persona që ndodhen në raporte kujdestarie ose të birësimit, dënohet me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 107

Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale në vende publike*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 23; shtuar neni 107/a me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 22)*

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale në vende publike ose në ambiente të ekspozuara nga vështrimi i njerëzve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 107/a

Dhuna seksuale

Ushtrimi i dhunës seksuale, nëpërmjet kryerjes së veprimeve me natyrë seksuale në trupin e një personi tjetër me objekte, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave, më shumë se një herë, ose kundër fëmijëve të moshës katërmëdhjetë deri në tetëmbëdhjetë vjeç dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur kjo veprë kryhet ndaj një të mituri që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç apo një të mituri që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, pavarësisht nëse kryhet me dhunë apo jo, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.

Kur kjo veprë ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të dëmtuarit dënohet me burgim jo më pak se njëzet e pesë vjet.

Neni 108

Vepra të turpshme*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 24;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 11; shtuar paragrafët me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 23;*

Kryerja e veprave të turpshme me të mitur që nuk kanë arritur moshën katërmëdhjetë vjeç, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet ndaj një të mituri që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç, me të cilin autori ka marrëdhënie familjare, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

Përfshirja e qëllimshme si dëshmitar, në veprime me natyrë seksuale, e një të mituri që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç apo i një të mituri që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Propozimi i bërë nga një i rritur, me çdo mjet ose formë, për të takuar një të mitur që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç apo një të mitur që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, me qëllim kryerjen e ndonjëres nga veprat penale të parashikuara në këtë seksion apo në seksionin VIII të kreut II të këtij Kodi, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Neni 108/a

Ngacmimi seksual*(Shtuar neni 108/a me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 24)*

Kryerja e sjelljeve me natyrë seksuale, që cenojnë dinjitetin e një personi, me çdo mjet ose formë, duke krijuar një mjedis kërcënues, armiqësor, degradues, poshtërues ose ofendues, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave, më shumë se një herë, ose kundër fëmijëve, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

SEKSIONI VII
VEPRA PENALE KUNDËR LIRISË SË PERSONIT

Neni 109

Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit

*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 25;
shtuar me ligjin nr.9275, date 16.9.2004, neni 10; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor,
krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit me qëllim për të fituar pasuri ose çdo lloj përfitimi tjetër, për të përgatitur krijimin e kushteve lehtësuese për kryerjen e një krimi, për të ndihmuar fshehjen ose largimin e autorëve ose bashkëpunëtorëve në kryerjen e një krimi, për t'iu shmangur dënimit, për të detyruar realizimin e kërkesave a kushteve të caktuara, për qëllime politike ose çdo qëllim tjetër, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Po kjo vepër e kryer ndaj të miturit nën moshën 14 vjeç dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit ose e të miturit nën moshën 14 vjeç, i paraprirë ose i shoqëruar me tortura fizike ose psikike, kur është kryer kundër disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet dhe, kur është shkaktuar vdekja, me burgim të përjetshëm.

Neni 109/a

Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit në rrethana lehtësuese

(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 26)

Kur personi i rrëmbyer ose i mbajtur peng lirohet vullnetarisht para mbarimit të shtatë ditëve nga rrëmbimi ose mbajtja peng, pa e arritur qëllimin e krimit dhe, kur ndaj personit nuk është ushtruar torturë ose dëmtime të tjera të shëndetit, dënohet me burgim nga tre gjer në pesë vjet.

Neni 109/b

Shtrengimi me anë të kanosjes ose dhunës për dhënien e pasurisë

*(Shtuar me ligjin nr.9275, date 16.9.2004, neni 11; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor,
krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Shtrengimi me anë të kanosjes ose dhunës për të kryer ose mos kryer një veprim të caktuar, për të fituar padrejtësisht pasuri ose çdo lloj përfitimi tjetër, për vete ose për të tretë, dënohet me burgim nga dy deri në tetë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet duke përdorur a kërcënuar me përdorimin e armës, torturës, akteve çnjerëzore e poshtëruese që kanë shkaktuar dëmtime të shëndetit, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen, dënohet me burgim të përjetshëm.

Neni 109/c

Zhdukja me forcë

(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 25)

Zhdukja me forcë, nëpërmjet arrestimit, burgimit, rrëmbimit ose çdo forme tjetër heqjeje lirie të personit, nga funksionarët publikë apo nga persona që veprojnë me autorizimin, mbështetjen ose miratimin e tyre, shoqëruar me mospranimin e faktit të heqjes së lirisë apo me fshehjen e fatit të

personit ose vendit në të cilin ndodhet ai, duke i mohuar ndihmën dhe mbrojtjen e nevojshme, sipas ligjit, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Eprori që:

a) ka dijeni që vartës të vendosur nën autoritetin dhe kontrollin e tij efektiv po kryejnë ose do të kryejnë zhdukje me forcë, ose nuk merr parasysh të dhëna dhe informacione që e tregojnë qartë këtë fakt;

b) ushtron përgjegjësinë dhe kontrollin e tij efektiv mbi veprimtaritë me të cilat është lidhur zhdukja me forcë; apo

c) nuk ka marrë të gjitha masat e nevojshme dhe të arsyeshme që janë në kompetencën e tij për të penguar ose ndëshkuar personin që jep autorizimin, mbështetjen dhe miratimin e zhdukjes me forcë, ose për t'ia dërguar çështjen organeve kompetente të ndjekjes penale, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo veprë kryhet kundër fëmijëve, grave shtatzëna ose personave që, për shkaqe të ndryshme, nuk mund të mbrohen, apo shoqërohet me vuajtje të rënda fizike, kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.

Kur kjo veprë ka sjellë si pasojë vdekjen e personit, dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Marrja e paligjshme e fëmijëve që janë subjekt i një zhdukjeje me forcë, ose e fëmijëve, babai, nëna ose përfaqësuesi ligjor i të cilëve është bërë subjekt i një zhdukjeje me forcë, apo e fëmijëve të lindur gjatë periudhës së zhdukjes me forcë, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

Neni 110

Heqja e paligjshme e lirisë

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 27)

Heqja e paligjshme e lirisë së personit përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur kjo veprë shoqërohet me vuajtje të rënda fizike, kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Neni 110/a

Trafikimi i personave të rritur

(Shtuar me ligjin 8733, datë 24.1.2001, neni 28;

ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 1; ndryshuar titulli, fjalët në paragrafin e parë dhe paragrafi i tretë dhe shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 26; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimin me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Rekrutimi, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e personave nëpërmjet kërcënimit ose përdorimit të forcës apo formave të tjera të shtrengimit, rrëmbimit, mashtrimit, shpërdorimit të detyrës ose përfitimit nga gjendja shoqërore, fizike apo psikike ose dhënies apo marrjes së pagesave ose përfitimeve për të marrë pëlqimin e personit që kontrollon një person tjetër, me qëllim shfrytëzimin e prostitucionit të të tjerëve ose formave të tjera të shfrytëzimit seksual, të punës ose shërbimeve të detyruara, të skllavërimit ose formave të ngjashme me skllavërimin, të vënies në përdorim ose transplantimit të organeve, si dhe formave të tjera të shfrytëzimit, si brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, dënohen me burgim nga tetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur kjo veprë kryhet ndaj një personi të rritur të gjinisë femërore dënohet me burgim nga dhjetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Organizimi, drejtimi dhe financimi i trafikimit të personave dënohen me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike a psikike ndaj të dëmtuarit, për të kryer veprime të ndryshme, sjell pasoja të rënda për shëndetin, ose rrezikon jetën e tij, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen e të dëmtuarit, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.

Kur vepra penale kryhet nëpërmjet shfrytëzimit të funksionit shtetëror ose shërbimit publik, dënimi me burgim shtohen me $\frac{1}{4}$ e dënimit të dhënë.

Neni 110/b

Përfitimi apo përdorimi i shërbimeve të ofruar nga personat e trafikuar

(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013)

Përfitimi apo përdorimi i shërbimeve të ofruar nga personat e trafikuar, apo i shërbimeve që janë objekt i shfrytëzimit nga trafikimi, duke pasur dijeni që personi është i trafikuar, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Kur kjo vepër kryhet ndaj një fëmije dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Neni 110/c

Veprimet që lehtësojnë trafikimin

(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013)

Falsifikimi, zotërimi ose sigurimi i dokumentit të identitetit, i pasaportave, i vizave ose i dokumenteve të tjera të udhëtimit apo mbajtja, heqja, fshehja, dëmtimi ose shkatërrimi i tyre, që kanë shërbyer për trafikimin e personave të rritur, por pa pasur dijeni për këtë fakt, përbën vepër penale dhe dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, apo është kryer nga personi që ka për detyrë të lëshojë letërnjoftimin, pasaportën, vizën apo dokumentin e udhëtimit, ose ka mundësuar trafikimin e fëmijëve, dënohet me burgim nga katër deri në tetë vjet.

Po kjo vepër, kur ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 111

Rrëmbimi i avionëve, anijeve dhe mjeteve të tjera

Zotërimi dhe vënia nën kontroll e avionëve, anijeve dhe mjeteve të tjera të transportit ku ndodhen njerëz, duke përdorur dhunë ose me kërcënim me armë a mjete të tjera, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 112

Dhunimi i banesës

Hyrja ose qëndrimi në banesën e tjetrit pa pëlqim të tij përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Kur vepra është kryer me dhunë ose me kërcënim për përdorim të armës përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

SEKSIONI VIII
VEPRA PENALE KUNDËR MORALIT DHE DINJITETIT

Neni 113

Prostitucioni

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 12)

Ushtrimi i prostitucionit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Dhënia e shpërblimit për përfitim personal të prostitucionit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 114

Shfrytëzimi i prostitucionit

(Ndryshohet titulli dhe shfuqizohet paragrafi II me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998, neni 2; ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 28)

Shtytja, ndërmjetësimi ose marrja shpërblim për ushtrimin e prostitucionit dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet me të mitur, ndaj disa personave, me persona me të cilët ekzistojnë lidhje të afërta gjinie, krushqie, kujdestarie, apo duke përfituar nga raportet zyrtare, ose kryhet në bashkëpunim apo më shumë se një herë, ose nga persona të ngarkuara me funksione shtetërore dhe publike, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 114/a

Shfrytëzimi i prostitucionit në rrethana rënduese

(Shtuar me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998, neni 2, pika 6 dhe paragrafi i fundit ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 29; shfuqizuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Neni 114/b

Trafikimi i femrave

(Ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 2; shfuqizuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Neni 115

Mbajtja e lokaleve për prostitucion

Mbajtja, shfrytëzimi, financimi, dhënia me qira e lokaleve për ushtrim të prostitucionit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 116

Homoseksualizmi

(Shfuqizuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 31)

Neni 117

Pornografia

(Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr.9859, datë 21.1.2008, neni 1; ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 29)

Prodhimi, shpërndarja, reklamimi, importimi, shitja e botimi i materialeve pornografike në mjediset ku ka fëmijë, me çdo mjet ose formë, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me burgim deri në dy vjet.

Prodhimi, importimi, ofrimi, vënia në dispozicion, shpërndarja, transmetimi, përdorimi ose posedimi i pornografisë së fëmijëve, si dhe krijimi i aksesit në mënyrë të vetëdijshme në të, me çdo mjet ose formë, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

Rekrutimi, përdorimi, shtrëngimi, ose bindja e një fëmije, për të marrë pjesë në shfaqje pornografike, ose marrja pjesë në shfaqje pornografike që përfshijnë fëmijët, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

Neni 118

Dhunimi i varreve

Dhunimi i varrezave, varreve, nxjerrja e kufomës, si dhe vjedhja e sendeve që mund të ndodhen në to, si dhe çdo veprim tjetër që ul respektin ndaj të vdekurve, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 119

Fyerja

*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 32;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 13)*

Fyerja e qëllimshme e personit përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në një milion lekë.

Po kjo vepër, kur kryhet botërisht, në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në tre milionë lekë.

Neni 119/a

Shpërndarja e materialeve raciste ose ksenofobike nëpërmjet sistemit kompjuterik

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 13)

Ofrimi në publik ose shpërndarja e qëllimshme publikut, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, e materialeve me përmbajtje raciste ose ksenofobike përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Neni 119/b

Fyerja me motive racizmi ose ksenofobie nëpërmjet sistemit kompjuterik

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 13)

Fyerja e qëllimshme publike, nëpërmjet sistemit kompjuterik, që i bëhet një personi, për shkak të përkatësisë etnike, kombësisë, racës apo fesë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Neni 120

Shpifja

*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 33;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 14)*

Përhapja e qëllimshme e thënieve, si dhe çdo informacion tjetër, duke e ditur se janë të rreme, që cenojnë nderin dhe dinjitetin e personit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në një milion e pesëqind mijë lekë.

Po kjo vepër, kur kryhet botërisht, në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në tre milionë lekë.

Neni 121

Ndërhyrje të padrejta në jetën private

Vendosja e aparaturave që shërbejnë për dëgjim apo regjistrim të fjalëve ose të figurave, dëgjimi, regjistrimi ose transmetimi i fjalëve, fiksimi, regjistrimi ose transmetimi i figurave, si dhe ruajtja për publikim apo publikimi i këtyre të dhënave që ekspozojnë një aspekt të jetës private të personit pa pëlqimin e tij, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 121/a

Përndjekja

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 15)

Kërcënimimi ose ngacmimi i personit me anën e veprimeve të përsëritura, me qëllimin për t'i shkaktuar një gjendje të vazhdueshme dhe të rëndë ankthi apo frike për sigurinë vetjake, të një të afërmi ose të një personi, me të cilin ka lidhje shpirtërore, apo për ta detyruar të ndryshojë mënyrën e tij të jetesës, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në katër vjet.

Kur kjo vepër kryhet nga ish-bashkëshorti, ish-bashkëjetuesi apo personi që ka pasur lidhje shpirtërore me të dëmtuarin, dënimi rritet me një të tretat e dënimit të dhënë.

Kur kjo vepër kryhet ndaj të miturit, gruas shtatzënë ose një personi të pazotë për t'u mbrojtur, si dhe kur kryhet nga një person i maskuar ose shoqërohet me mbajtjen ose me përdorimin e armëve, dënimi rritet deri në një të dytën e dënimit të dhënë.

Neni 122

Përhapja e sekreteve vetjake

Përhapja e një sekretit që i përket jetës private të një personi nga ai që e siguron atë për shkak të detyrës ose të profesionit, kur detyrohet të mos e përhapë pa qenë i autorizuar, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo vepër, e kryer me qëllim fitimi ose për të dëmtuar një person tjetër, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 123

Pengimi ose shkelja e fshehtësisë së korrespondencës

Kryerja me dashje e veprimeve të tilla si asgjësimi, mosdorëzimi, hapja dhe leximi i letrave apo çdo korrespondencë tjetër, si dhe ndërprerja ose vënia nën kontroll, dëgjimi i bisedave telefonike, telegrafike ose i çdo mjeti tjetër telekomunikimi, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose burgim gjer në dy vjet.

SEKSIONI IX

**VEPRA PENALE KUNDËR FËMIJËVE,
MARTESËS DHE FAMILJES**

Neni 124

Braktisja e fëmijëve të mitur

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 34)

Braktisja e fëmijës nën moshën 16 vjeç nga prindi ose personi që është i detyruar të kujdeset për të, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur nga vepra është shkaktuar dëmtimi i rëndë i shëndetit ose vdekja e fëmijës, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 124/a

Kërkimi ose marrja e shpërblimeve për procedurat e birësimit

(Shtuar me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 5; pjesa që parasëkon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Kërkimi, propozimi, dhënia ose pranimi i shpërblimeve dhe përfitimeve të tjera, për të kryer ose për të mos kryer një veprim, që lidhet me procesin e birësimit të një të mituri, dënohen me burgim deri në shtatë vjet.

Neni 124/b

Keqtrajtimi i të miturit

(Shtuar me ligjin nr.9859, datë 21.1.2008, neni 2; ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 16; ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 30)

Keqtrajtimi fizik ose psikologjik i të miturit nga prindërit, motra, vëllai, gjyshi, gjyshja, kujdestari ligjor ose çdo person që është i detyruar të kujdeset për të, dënohet me burgim nga tre muaj gjer në dy vjet.

Detyrimi, shfrytëzimi, shtytja ose përdorimi i të miturit për të punuar, për të siguruar të ardhura, për të lypur apo për të kryer veprime që dëmtojnë zhvillimin e tij mendor dhe/ose fizik, apo arsimimin e tij, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Kur nga vepra është shkaktuar dëmtimi i rëndë i shëndetit ose vdekja e të miturit, dënohet me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.

Neni 125

Mosdhënia e mjeteve për jetesë

Mosdhënia e mjeteve të nevojshme për jetesën e fëmijëve, të prindërve ose të bashkëshortit, nga personi që në zbatim të një vendimi gjyqësor detyrohet ta japë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 126

Mosnjoftimi i ndryshimit të vendbanimit

Mosnjoftimi brenda një muaji i ndryshimit të vendbanimit, të interesuarve ose organit të ekzekutimit, nga personi që sipas vendimit gjyqësor detyrohet me dhënie të mjeteve të nevojshme për jetesë fëmijëve, prindërve ose bashkëshortit të vet, si dhe ai të cilit i janë besuar fëmijët pas zgjidhjes së martesës, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 127

Marrja e padrejtë e fëmijës

Marrja e padrejtë e fëmijës, duke e larguar prej personit që ushtron autoritetin prindëror ose që i është besuar për rritje dhe edukim, si dhe mosdorëzimi i fëmijës prindit tjetër në zbatim të vendimit gjyqësor, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 128

Ndërrimi i fëmijëve

Ndërrimi i fëmijëve i bërë me pakujdesi nga personeli ku fëmijët mbahen për rritje, mjekim ose në shtëpi lindjeje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 128/a

Fshehja ose ndërrimi me dashje i fëmijës*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 35)*

Fshehja ose ndërrimi me dashje i fëmijës me një tjetër, i kryer nga personeli mjekësor, dënohet me burgim nga tre gjer në tetë vjet.

Neni 128/b

Trafikimi i të miturve*(Ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 3;**shtuar me ligjin nr.9859, datë 21.1.2008, neni 3; ndryshuar fjalët në paragrafin e parë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 31; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimin me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Rekrutimi, shitja, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e të miturve me qëllim shfrytëzimin e prostitucionit ose formave të tjera të shfrytëzimit seksual, të punës ose shërbimeve të detyruara, skllavërimit ose formave të ngjashme me skllavërimin, vënies në përdorim ose transplantimit të organeve, si dhe formave të tjera të shfrytëzimit, dënohen me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.

Organizimi, drejtimi dhe financimi i trafikimit të të miturve dënohen me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, apo shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike a psikike të të dëmtuarit, për të kryer veprime të ndryshme, ose sjell pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen e të dëmtuarit, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.

Kur vepra penale kryhet nëpërmjet shfrytëzimit të funksionit shtetëror ose shërbimit publik, dënimi me burgim shtohen me ¼ e dënimin të dhënë.

Neni 129

Shtytja e të miturve në krim

Shtytja ose tërheqja e të miturve nën moshën katëmbëdhjetë vjeç për të kryer krim, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 130

Shtrëngimi apo pengimi për të bashkëjetuar ose për të lidhur apo zgjidhur martesë*(Ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 32)*

Shtrëngimi apo pengimi për të filluar ose vazhduar bashkëjetesën, ose shtrëngimi për të lidhur apo zgjidhur martesën, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Kërkesa e qëllimshme ndaj një të rrituri ose fëmije për të shkuar jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, me qëllim detyrimin e tij për të lidhur martesë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre muaj.

Neni 130/a

Dhuna në familje

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 17; ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 33)

Rrahja, si dhe çdo vepër tjetër dhune, ndaj personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, me pasojë cenimin e integritetit fizik, psiko-social dhe ekonomik të tij, dënohet me burgim gjer në dy vjet.

Kanosja serioze për vrasje ose plagosje të rëndë, ndaj personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, me pasojë cenimin e integritetit psikik të tij, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Plagosja e kryer me dashje, ndaj personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, që ka shkaktuar paaftësi të përkohshme në punë më tepër se nëntë ditë, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po këto vepra, të kryera në mënyrë të përsëritur, ose në praninë e fëmijëve, dënohen nga një deri në pesë vjet.

SEKSIONI X
VEPRA PENALE KUNDËR LIRISË SË BESIMIT

Neni 131

Pengimi i veprimtarive të organizatave fetare

Ndalimi i veprimtarive të organizatave fetare, si dhe krijimi i pengesave për ushtrimin e lirë të veprimtarive të tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 132

Shkatërrimi ose dëmtimi i objekteve të kultit

Shkatërrimi ose dëmtimi me dashje i objekteve të kultit, kur ka shkaktuar humbjen plotësisht ose pjesërisht të vlerave të tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 133

Pengimi i ceremonive fetare

Ndalimi ose krijimi i pengesave që u bëhen personave për të marrë pjesë në ceremonitë fetare, si dhe për të shprehur lirisht bindjet fetare, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

KREU III
VEPRA PENALE KUNDËR PASURISË DHE NË SFERËN EKONOMIKE

SEKSIONI I
VJEDHJA E PASURISË

Neni 134

Vjedhja

*(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 12;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 18)*

Vjedhja e pasurisë dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.

E njëjta veprë, kur ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.

Neni 135

Vjedhja e kryer duke shpërdoruar detyrën

(Shtuar fjalë me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 19; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Vjedhja e pasurisë e kryer nga personi, që ka për detyrë ta ruajë dhe ta administrojë atë, apo duke shpërdoruar detyrën, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 136

Vjedhja e bankave dhe arkave të kursimit

(Shtuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 37)

Vjedhja e bankave dhe e arkave të kursimit dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se në herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 137

Vjedhja e energjisë elektrike ose impulseve telefonike

*(Shtuar paragrafi I me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 38;
ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 14; ndryshuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014,
neni 2)*

Vjedhja e energjisë elektrike ose impulseve telefonike, dëmtimi i matësit, si dhe çdo ndërhyrje tjetër e paligjshme dhe e paautorizuar në sistemin e matjes apo në rrjetin elektrik ose rrjetin telefonik, e kryer me qëllim përfitimi të paligjshëm, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim deri në tre vjet.

Kur kjo veprë penale kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose nga përdoruesit jofamiljarë të energjisë elektrike ose të rrjetit të shërbimit telefonik, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Neni 137/a

Vjedhja e rrjetit të komunikimeve elektronike
(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 34)

Vjedhja e rrjetit të komunikimeve elektronike dënohet me burgim deri në tre vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Neni 138

Vjedhja e veprave të artit e kulturës

Vjedhja e veprave të artit e kulturës dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Vjedhja e veprave të artit e kulturës me rëndësi kombëtare dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 138/a

Trafikimi i veprave të artit dhe kulturës
(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 39)

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi në kundërshtim me ligjin i veprave të artit dhe të kulturës, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 139

Vjedhja me dhunë

Vjedhja e pasurisë e shoqëruar me përdorim dhune dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 140

Vjedhja me armë

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 40;
ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 11)

Vjedhja e pasurisë, e shoqëruar me mbajtjen e armëve dhe municioneve luftarake ose me përdorimin e tyre, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 141

Vjedhja me pasojë vdekjen

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79)

Vjedhja e pasurisë, kur është shoqëruar me dhunime që kanë sjellë vdekjen e personit, dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 141/a

Trafikimi i mjeteve motorike*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 41)*

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi në kundërshtim me ligjin, i mjeteve motorike të vjedhura, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 142

Sigurimi i mjeteve për vjedhje

Sigurimi i kushteve dhe i mjeteve materiale për të vjedhur pasurinë dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

**SEKSIONI II
MASHTRIMET**

Neni 143

Mashtrimi*(Shtuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 42)*

Vjedhja e pasurisë me anë të gënjeshtërs ose shpërdorimit të besimit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet dhe, kur ka sjellë pasoja të rënda, me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 143/a

Skemat mashtruese dhe piramidale*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 43)*

Organizimi dhe vënia në funksionim e skemave mashtruese dhe piramidale të huamarrjes, me qëllim fitimi material, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 143/a/1

Manipulimi i tregut*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 20)*

Paraqitja jo e saktë, me dashje, e vlerës së një malli, shërbimi apo paraje, me qëllim çrregullimin e funksionimit të lirë dhe të drejtë të tregut, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 143/a/2

Përdorimi i paautorizuar dhe përhapja e informacionit të privilegjuar*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 20)*

Personi, i cili, në mënyrë të autorizuar ose të paautorizuar, vihet në dijeni të informacionit të privilegjuar, për të cilin publiku nuk ka dijeni e që mund ta përdorë me qëllim fitimi material për vete, për një palë të tretë apo në dëm të kësaj të fundit, në njërin nga mënyrat e mëposhtme:

- a) për të blerë ose për të shitur tituj të tregtueshëm në territorin e Republikës së Shqipërisë ose të tregtuar nga një emetues, me seli në Republikën e Shqipërisë;
- b) duke ditur natyrën e privilegjuar të informacionit, ia komunikon, pa autorizim, një palë të tretë;
- c) duke ditur natyrën e privilegjuar të informacionit, këshillon një palë të tretë për të blerë ose për të shitur tituj të tregtueshëm në territorin e Republikës së Shqipërisë apo të tregtuar nga një emetues, me seli në Republikën e Shqipërisë, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.
- Kur kjo veper kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/3

Manipulimi i çmimeve dhe përhapja e informacionit të rremë

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 20)

Veprimi apo mosveprimi i personit që:

- a) nënshkruan një kontratë fiktive për shitjen apo zëvendësimin e titujve;
- b) kryen porosi për blerje ose shitje të titujve, për të cilët është kryer porosia me të njëjtin çmim, apo nëse ai i përdor këto tituj si kundërporosi;
- c) përhap informacion apo fakte të tjera të rreme për rritjen ose rënien e çmimit të titujve apo krijimin e një tregtimi fiktiv aktiv të tyre, me qëllim përfitimi personal për vete, një palë të tretë apo në dëm të kësaj të fundit, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veper kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/4

Paraqitja e të dhënave të rreme dhe shpërndarja e paautorizuar e tyre

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 20)

Personi që, si anëtar i drejtorisë apo i këshillit mbikëqyrës të një emetuesi, lejon ose mundëson shpërndarjen e një prospekti, të ndryshëm nga ai që përcaktohet nga ligji, apo lejon ose mundëson paraqitjen e të dhënave të rreme ose paraqitjen e rreme të fakteve me vlerë materiale në një prospekt, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veper kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/5

Regjistrimi i titujve në bursë në mënyrë të paautorizuar

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 20)

Personi që, si anëtar i drejtorisë së bursës, lejon regjistrimin në kuotimin një, kuotimin e shoqërive anonime publike apo në kuotime të tjera të titujve, të cilët nuk i plotësojnë kushtet e ligjit për titujt, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veper kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/6

Fshehja e pronësisë

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 20)

Personi, i cili me dashje nuk i jep të dhëna për pronësinë Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare, sipas ligjit për titujt, dënohet me gjobë ose burgim gjer në një vit.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/7

Tregtimi i paligjshëm i titujve

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 20)

Personi që merret me ndërmjetësim të paautorizuar për blerjen ose shitjen e titujve dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 143/b

Mashtrimi kompjuterik

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 15; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënitimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Futja, ndryshimi, fshirja ose heqja e të dhënave kompjuterike apo ndërhyrja në funksionimin e një sistemi kompjuterik, me qëllim për t'i siguruar vetes apo të tretëve, me mashtrim, një përfitim ekonomik të padrejtë apo për t'i shkaktuar një të treti pakësimin e pasurisë, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në gjashtë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, në dëm të disa personave, më shumë se një herë ose kur ka sjellë pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 144

Mashtrimi në subvencione

Mashtrimi në dokumentet e paraqitura, duke përfituar padrejtësisht subvencione nga shteti, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 144/a

Krijimi i skemave mashtruese lidhur me tatimin mbi vlerën e shtuar

(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 35)

Organizimi dhe vënia në funksionim e skemave mashtruese, me qëllim fitimin material për vete apo për të tjerët, nëpërmjet mospagimit, apo përfitimit të kreditimit ose rimbursimit të tatimit mbi vlerën e shtuar, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

Neni 145

Mashtrimi në sigurime

Paraqitja e rrethanave të rreme në lidhje me objektin që sigurohet, ose krijimi i rrethanave të rreme dhe paraqitja e tyre në dokumentet duke përfituar padrejtësisht sigurime, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 146

Mashtrimi në kredi

Mashtrimi në dokumentet e paraqitura, duke përfituar padrejtësisht kredi duke regjistruar në mënyrë fiktive në hipotekë objekte që nuk ekzistojnë, ose tej vlerës së tyre reale, ose në pronësi të një

tjetri, të bëra me qëllim për të mos kthyer më kredinë e marrë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 147

Mashtrimi për veprat e artit e të kulturës
(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 44)

Vjedhja e pasurisë me anë të mashtrimit, duke paraqitur një vepër të artit dhe të kulturës si origjinale apo të një tjetër autori nga ai që është në fakt, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 148

Botimi i veprës së tjetrit me emrin e vet
(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 45)

Botimi ose përdorimi tërësisht apo pjesërisht me emrin e vet të një vepre letrare, muzikore, artistike ose shkencore që i përket një tjetri, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 149

Riprodhimi pa të drejtë i veprës së tjetrit
(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 46)

Riprodhimi tërësisht ose pjesërisht i veprës letrare, muzikore, artistike ose shkencore që i përket një tjetri, ose përdorimi i tyre pa pëlqim të autorit, kur kanë shkelur të drejtat vetjake e pasurore të tij, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 149/a

Shkelja e të drejtave të pronësisë industriale
(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 21)

Prodhimi, shpërndarja, mbajtja për qëllime tregtimi, shitja, ofrimi për shitje, furnizimi, shpërndarja, eksportimi ose importimi për këto qëllime i:

- a) produktit ose procesit të mbrojtur nga një patentë, pa pëlqimin e pronarit të patentës;
- b) produktit që mbrohet nga një dizeno industriale, pa pëlqimin e pronarit të dizenos industriale;
- c) mallrave ose shërbimeve që mbrohen nga një markë tregtare, pa pëlqimin e pronarit të markës tregtare;

ç) produktit që rrjedh nga një tregues gjeografik, pa pëlqimin e pronarit të treguesit gjeografik; të kryera me dashje, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo vepër kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 149/b

Shkelja e të drejtave të topografisë së qarkut të gjysmëpërçuesit
(Shtuar me ligjin nr.23/2012)

Prodhimi, përdorimi, mbajtja për qëllim tregtimi, shitja, ofrimi për shitje, furnizimi, shpërndarja, eksportimi ose importimi për këto qëllime i produktit që shkel të drejtat e topografisë së regjistruar të qarkut, të gjysmëpërçuesit ose të qarkut të integruar, pa pëlqimin e pronarit të topografisë, të kryera me dashje, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

SEKSIONI III
SHKATËRRIMI I PRONËS

Neni 150
Shkatërrimi i pronës

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës, kur pasojat materiale nuk janë të lehta, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 151
Shkatërrimi i pronës me zjarr

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me zjarr dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.
Kur nga vepra penale janë shkaktuar pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.
Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 152
Shkatërrimi i pronës me eksploziv

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me eksploziv dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.
Kur nga vepra penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.
Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 153
Shkatërrimi i pronës me përmytje

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me përmytje dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.
Kur nga vepra penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.
Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 154
Shkatërrimi i pronës me mjete të tjera

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me mjete të tjera, që përbëjnë rrezik për mjedisin rrethues dhe jetën e njerëzve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.
Kur nga vepra penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.
Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën dhe shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 155

Shkatërrimi i rrugëve

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i rrugëve automobilistike, hekurudhore dhe veprave që lidhen me to, dënohet me gjobë apo me burgim gjer në shtatë vjet.

Kur nga veprat penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën dhe shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 156

Shkatërrimi i rrjetit elektrik

(Shtuar paragrafi i II me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 16)

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i rrjetit elektrik, telegrafik, telefonik, radioteleviziv apo të çdo rrjeti ndërlidhës, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim deri në tre vjet.

Neni 157

Shkatërrimi i rrjetit të ujitjes

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i kanaleve ujitëse dhe kulluese ose veprave që lidhen me to, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 158

Administrimi i ujit pa të drejtë, duke kthyer ose ndryshuar vijën e ujit, duke hapur pendat, duke ndërtuar apo mbyllur kanale kulluese apo vaditëse, vija ose vepra të tjera, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 159

Shkatërrimi i rrjetit të ujësjellësit

(Ndryshuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 17)

Lidhja, si dhe çdo ndërhyrje tjetër e bërë pa leje në rrjetin e ujësjellësit, për marrjen e ujit të pijshëm, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Shkatërrimi me dashje i rrjetit të ujësjellësit dënohet me burgim deri në pesë vjet.

Neni 160

Shkatërrimi i veprave kulturore

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i veprave kulturore dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur nga vepra penale janë shkatërruar apo dëmtuar vepra kulturore me rëndësi kombëtare, dënohet me gjobë ose me burgim nga dy gjer në tetë vjet.

Neni 161

Shkatërrimi i pronës nga pakujdesia

Shkatërrimi apo dëmtimi nga pakujdesia i pronës, kur ka sjellë pasoja të rënda materiale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 162

Përplasja e mjeteve të transportit masiv

Shkaktimi nga pakujdesia i përplasjes së trenave, anijeve, avionëve, kur ka shkaktuar rrëzimin, djegien, mbytjen, përmbysjen, daljen nga shinat ose është shoqëruar me pasoja të rënda materiale, dënohet me gjobë ose burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI IV

VEPRA PENALE TË KRYERA NË SHOQËRITË TREGTARE

Neni 163

Përpilimi i deklaratave të rreme

Përpilimi i deklaratave të rreme, në rastin e zmadhimit të kapitalit të shoqërisë, lidhur me ndarjen e pjesëve të kapitalit themeltar të ortakëve, me shlyerjen e tij apo me depozitimin e fondeve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

Neni 164

Shpërdorimi i kompetencave

Shpërdorimi i kompetencave nga anëtarët e këshillit mbikqyrës apo administratorët e shoqërisë me qëllim përfitimi apo për të favorizuar një shoqëri tjetër ku kanë interesa, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 164/a

Korrupsioni aktiv në sektorin privat

*(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 13;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 22; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor,
krabas dënimin me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, personit që ushtron funksion drejtues në shoqëri tregtare ose punon në çdo pozicion në sektorin privat, për të kryer ose moskryer një veprim në kundërshtim me detyrën ose funksionin e tij, dënohet me burgim nga tre muaj deri në tre vjet.

Neni 164/b

Korrupsioni pasiv në sektorin privat

*(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 13;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 23; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor,
krabas dënimin me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Kërkimi a marrja, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt a i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi, që vjen nga përfitimi i parregullt, nga personi që ushtron funksion drejtues ose punon në çdo pozicion në sektorin privat, për

të kryer ose mos kryer një veprim në kundërshtim me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.

Neni 165

Falsifikimi i nënshkrimeve

Falsifikimi i nënshkrimeve dhe derdhjeve apo deklarimi i rremë i derdhjeve të fondeve të shoqërisë, apo publikimi i nënshkrimeve dhe derdhjeve për persona fiktivë, apo vlerësimi i kontributit në natyrë me vlerë më të madhe se sa vlera faktike, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 166

Emetimi i parregullt i aksioneve

Emetimi i parregullt i aksioneve bërë përpara regjistrimit të shoqërisë apo kur regjistrimi është bërë në mënyrë të kundërligjshme, apo kur formalitetet e shoqërisë ende nuk janë plotësuar, apo kur ndryshimi i statutit me rastin e zmadhimit të kapitalit ende nuk është bërë ose nuk është regjistruar apo është bërë në mënyrë të kundërligjshme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 167

Mbajtja e padrejtë e dy cilësive

Mbajtja njëkohësisht e cilësive të ortakut dhe ekspertit kontabël përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 168

Dhënia e informacioneve të rreme

Dhënia e informacioneve të rreme për gjendjen e shoqërisë prej ekspertit kontabël pranë një shoqërie tregtare, apo moskallëzimi në organet kompetente për kryerjen e një krimi, kur nuk ekzistojnë rastet e përjashtimeve nga përgjegjësia penale të përcaktuar në nenin 300 të këtij Kodi, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 169

Zbulimi i sekreteve të shoqërisë

Zbulimi i sekreteve të shoqërisë prej ekspertit kontabël të saj, me përjashtim të rasteve kur e detyron ligji, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 170

Mosbërja e shënimeve të detyrueshme

Mosbërja e shënimeve të detyrueshme nga administratori apo likuiduesi i shoqërisë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

Neni 170/a

Punësimi i paligjshëm

*(Shtuar me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998, neni 2;
ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 47)*

Punësimi pa regjistrim në organet kompetente ose pa garantuar sigurimin e të punësuarit sipas rregullave, kur është dhënë më parë masë administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë deri në 10 mijë lekë për çdo rast ose me burgim deri në 1 vit.

Moskryerja me dashje ose mbulimi i shkeljeve lidhur me punësimin dhe sigurimin social nga persona të ngarkuar me zbatimin dhe kontrollin e dispozitave përkatëse, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë deri në 100 mijë lekë ose me burgim deri në 2 vjet.

Neni 170/b

Konkurrenca e paligjshme nëpërmjet dhunës

*(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 14;
ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 12)*

Kryerja, gjatë ushtrimit të veprimtarisë tregtare, e veprimeve të konkurrencës me anë të kërcënimit ose dhunës dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.

Kur veprimet e konkurrencës drejtohen ndaj veprimtarive të financuara plotësisht ose pjesërisht dhe në çfarëdo mënyre nga shteti ose entet publike, dënimi me burgim shtohet me një të tretën.

SEKSIONI IV/1

VEPRA PENALE NË LIDHJE ME USHTRIMIN E VEPRIMTARIVE BANKARE
DHE FINANCIARE

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 25)

Neni 170/c

Ushtrimi pa licencë i veprimtarisë bankare

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 25)

Ushtrimi i veprimtarisë bankare nga persona që nuk janë të licencuar për këtë qëllim, sipas legjislacionit bankar në fuqi, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo vepër, kur i ka shkaktuar pasoja të rënda interesave shtetërorë ose atyre të shtetasve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 170/ç

Ushtrimi pa licencë i veprimtarive financiare

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 25)

Ushtrimi i një ose disa veprimtarive financiare të ndryshme nga veprimtaria bankare, nga persona që nuk janë të licencuar për këtë qëllim, sipas legjislacionit bankar dhe/ose financiar në fuqi, dënohet me gjobë ose burgim gjer në tre vjet.

Po kjo vepër, kur i ka shkaktuar pasoja të rënda interesave shtetërorë ose atyre të shtetasve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI V

KRIME NË FUSHËN E DOGANAVE

Neni 171

Kontrabanda me mallra të ndaluar

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i paligjshëm i mallrave të ndaluar që hyjnë e dalin në Republikën e Shqipërisë, i kryer me çdo mënyrë a mjet qoftë, dënohen me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 172

Kontrabanda me mallra që paguhet akcizë

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave që paguhet akcizë nëpërmjet kalimit jashtë pikave doganore, fshehjes së pjesshme apo të plotë, mosdeklarimit të saktë në doganë, deklarimit të rremë për natyrën, llojin, cilësinë, çmimin, destinacionin e mallit apo të tjera forma që kanë për qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 173

Kontrabanda me mallra të licencuar

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave, që kërkojnë licencë nga organi kompetent, nëpërmjet kalimit jashtë pikave doganore, fshehjes së pjesshme apo të plotë, mosdeklarimit të saktë në doganë, deklarimit të rremë për natyrën, llojin, cilësinë, çmimin, destinacionin e mallit apo të tjera forma që kanë për qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose burgim gjer në pesë vjet.

Neni 174

Kontrabanda me mallra të tjera

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave, nëpërmjet kalimit jashtë pikave doganore, fshehjes së plotë apo të pjesshëm, mosdeklarimit të saktë në doganë, deklarimit të rremë për natyrën, llojin, cilësinë, çmimin, destinacionin e mallit apo të tjera forma që kanë për qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose burgim gjer në pesë vjet.

Neni 175

Kontrabanda nga punonjës që lidhen me veprimtarinë doganore

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 48)

Kryerja e kontrabandës nga punonjës të doganave ose punonjës që kanë lidhje me veprimtarinë doganore, qoftë edhe në bashkëpunim me persona të tjerë, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 176

Kontrabanda e vlerave kulturore

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i vlerave kulturore kombëtare në kundërshtim me dispozitat ligjore në lidhje me to, dënohen me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 177

Kontrabanda me mallra me regjim të ndërmjetëm

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave, duke i paraqitur ato si mallra me regjim të ndërmjetëm, me qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 178

Tregtimi dhe transportimi i mallrave që janë kontrabandë

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 49)

Tregtimi, tjetërsimi ose transportimi i mallrave që dihet që janë kontrabandë, si dhe çdo ndihmë tjetër që u jepet personave që merren me këto veprimtari, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 179

Ruajtja apo depozitimi i mallrave kontrabandë

Ruajtja, depozitimi, mbajtja apo përpunimi i mallrave që dihen se janë kontrabandë, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 179/a

Mosdeklarimi në kufi i të hollave dhe i sendeve me vlerë

(Shtuar me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 6)

Mosdeklarimi, në hyrje ose dalje nga territori i Republikës së Shqipërisë, i shumave në të holla, i çdo lloj forme të çekut bankar, metaleve ose gurëve të çmuar, si dhe i sendeve të tjera me vlerë, përtej vlerës së parashikuar nga ligji, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

SEKSIONI VI

VEPRAT PENALE NË LIDHJE ME TAKSAT DHE TATIMET

Neni 180

Fshehja e të ardhurave

(Ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 36)

Fshehja apo shmangia nga pagimi e detyrimeve tatimore, nëpërmjet mosdorëzimit të dokumenteve ose mosdeklarimit të të dhënave të nevojshme, sipas legjislacionit në fuqi, dorëzimi i dokumenteve të falsifikuara, apo deklaratave ose informacioneve të rreme, me qëllim fitimin material, për vete apo për të tjerët, përmes përlogaritjes së pasaktë të shumës së tatimit, taksës, apo kontributit, përbën veprë penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet me qëllim fshehjen apo shmangien nga pagimi të një detyrimi tatimor me vlerë më të lartë se pesë milionë lekë, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Kur kjo veprë kryhet me qëllim fshehjen apo shmangien nga pagimi të një detyrimi tatimor me vlerë më të lartë se tetë milionë lekë, dënohet me burgim nga katër deri në tetë vjet.

Neni 181

Mospagimi i taksave dhe tatimeve

Mospagimi i taksave dhe tatimeve brenda afatit të caktuar, megjithë mundësinë e pagimit të tyre, nga personi ndaj të cilit janë marrë më parë masa administrative për këtë qëllim, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 181/a

Moskryerja e detyrave nga organet tatimore

(Shtuar me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998, neni 2)

Moskryerja e detyrave që lidhen me vjeljen brenda afatit të caktuar ligjor të taksave dhe tatimeve nga punonjësit e organeve tatimore dhe personat e tjerë zyrtarë që janë ngarkuar me këto detyra, kur bëhet për fajin e tyre dhe i sjell shtetit dëm në vlerë më të vogël se 1 milion lekë, dënohet me gjobë deri në 2 milionë lekë;

kur vlera është më e lartë se 1 milion lekë dënohet nga 3 deri në 10 vjet burgim.

Neni 182

Ndryshimi në aparatet matëse

Ndryshimi apo ndërhyrja në aparatet dhe arkat matëse regjistruese e të lëshimit të kuponave, apo përdorimi i aparateve dhe arkave të ndryshuara, apo lejimi i përdorimit nga të tjerët i aparateve dhe arkave të parregullta, me qëllim shmangien nga pagimi i plotë i tatimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 182/a

Prishja e shenjave të bllokimit apo pezullimit të veprimtarisë tregtare*(Shtuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 37)*

Prishja me dashje e shenjave dalluese të vendosura nga administrata tatimore për bllokimin apo pezullimin e veprimtarisë tregtare, apo ushtrimi i veprimtarisë tregtare pas njoftimit të vendimit të administratës tatimore për bllokimin apo pezullimin e saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

SEKSIONI VII

FALSIFIKIMI I MONEDHAVE DHE LETRAVE ME VLERË

Neni 183

Falsifikimi i monedhave*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 50)*

Falsifikimi ose vënia në qarkullim e monedhave të falsifikuara dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 184

Falsifikimi i letrave me vlerë*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 51)*

Falsifikimi ose vënia në qarkullim i çeqeve, kambialeve, kartëkrediteve, çekudhëtarëve ose letrave të tjera me vlerë të falsifikuara, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 185

Prodhimi i mjeteve për falsifikim*(Shtuar paragrafë i II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 52)*

Prodhimi apo mbajtja e mjeteve për të falsifikuar monedha, çeqe, kambiale, kartëkredite, çekudhëtarë apo të tjera letra me vlerë, dënohet me gjobë ose me burgim ga një gjer në tre vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

SEKSIONI VIII
FALSIFIKIMI I DOKUMENTEVE

Neni 186

Falsifikimi i dokumenteve

(Ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 4; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Falsifikimi ose përdorimi i dokumenteve të falsifikuara dënohet me burgim deri në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë dokumentin, dënohet me burgim nga një vit deri në shtatë vjet.

Neni 186/a

Falsifikimi kompjuterik

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 18)

Futja, ndryshimi, fshirja apo heqja e të dhënave kompjuterike, pa të drejtë, për krijimin e të dhënave të rreme, me qëllim paraqitjen dhe përdorimin e tyre si autentike, pavarësisht nëse të dhënat e krijuara janë drejtpërdrejt të lexueshme apo të kuptueshme, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në gjashtë vjet.

Kur kjo veprë kryhet nga personi, që ka për detyrë ruajtjen dhe administrimin e të dhënave kompjuterike, në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda për interesin publik, dënohet me burgim tre deri në dhjetë vjet.

Neni 187

Falsifikimi i dokumenteve shkollore

Falsifikimi apo përdorimi i dokumenteve shkollore të falsifikuara dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë dokumentin, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 188

Falsifikimi i dokumenteve shëndetësore

Falsifikimi apo përdorimi i dokumenteve të falsifikuara shëndetësore dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë dokumentin, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 189

Falsifikimi i letërnjoftimeve, i pasaportave ose i vizave

(Ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 5; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Falsifikimi ose përdorimi i letërnjoftimeve, i pasaportave apo i vizave të falsifikuara dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë letërnjoftimin, pasaportën apo vizën, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Neni 190

Falsifikimi i vulave, i stampave ose i formularëve

*(Ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 6;
shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 15; shfuqizuar me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. 47,
datë 26.7.2012, pjesa që parashikon dënimin me gjobë si dënim kryesor)*

Falsifikimi ose përdorimi i vulave, i stampave apo i formularëve të falsifikuar ose paraqitja e rrethanave të rreme në këto të fundit, që u drejtohen organeve shtetërore, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë hartimin e tyre, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Neni 191

Falsifikimi i akteve të gjendjes civile

*(Ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 7; shfuqizuar me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. 47, datë
26.7.2012, pjesa që parashikon dënimin me gjobë si dënim kryesor)*

Falsifikimi apo përdorimi i akteve të gjendjes civile të falsifikuara dënohet me burgim nga tre muaj deri në dy vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë aktin, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Neni 192

Prodhimi i mjeteve për falsifikim të dokumenteve

Prodhimi apo mbajtja e mjeteve për të kryer falsifikim të dokumenteve përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 192/a

Zhdukja dhe vjedhja e dokumenteve

(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 53)

Asgjësimi me çdo mënyrë i dokumenteve të arkivit ose të bibliotekës, si dhe zhdukja e vjedhja e dokumenteve që janë të një rëndësie të veçantë, në kundërshtim me kërkesat e ligjit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Vjedhja e dokumenteve të arkivit ose të bibliotekës, që janë të një rëndësie të veçantë, ose eksportimi i tyre në kundërshtim me kërkesat e ligjit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 192/b

Hyrja e paautorizuar kompjuterike

*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 53;
ndryshuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 19)*

Hyrja e paautorizuar apo në tejkallim të autorizimit për të hyrë në një sistem kompjuterik a në një pjesë të tij, nëpërmjet cenimit të masave të sigurimit, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Kur kjo vepër kryhet në sistemet kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

SEKSIONI IX VEPRA PENALE NË FUSHËN E FALIMENTIMIT

Neni 193

Falimentimi i provokuar

Çuarja me dashje e personit juridik në gjendjen e falimentimit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 194

Fshehja e gjendjes së falimentimit

Hyrja në marrëdhënie ekonomike tregtare me të tretët nga ana e personit juridik, me qëllim të fshehë gjendjen e falimentimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 195

Fshehja e pasurisë pas falimentimit

Fshehja e pasurisë pas falimentimit të personit juridik, me qëllim që t'u shmanget pasojave të tij, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 196

Shkelja e detyrimeve

Shkelja nga ana e personit juridik të detyrimeve që rëndojnë mbi të me rastin e falimentimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

SEKSIONI X ZHVILLIMI I PALEJUAR I LOJËRAVE TË FATIT

Neni 197

Organizimi i llotarive të palejuara

Organizimi i llotarive, lojrave të fatit apo bixhozit, në kundërshtim me dispozitat ligjore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 197/a

Paracaktimi i rezultateve në garat sportive

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 20; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Kryerja e veprimeve ose mosveprimeve për paracaktimin e rezultateve në garat sportive, kombëtare dhe ndërkombëtare, në kundërshtim me parimet e lojës së ndershme, përbën kundërvajtje penale.

Po kjo vepër, e kryer për qëllime të fitimit pasuror, dënohet me burgim nga dy deri në shtatë vjet.

Neni 197/b

Shtrembërimi i konkurrencës në garat sportive*(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 20)*

Shtrembërimi i konkurrencës në garat sportive prej pjesëmarrësve, nëpërmjet përdorimit të substancave të ndaluara, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Neni 198

Vënia në dispozicion e lokaleve për lojra të palejuara

Vënia në dispozicion e lokaleve për organizimin apo luajtjen e llotarive, lojrave të fatit apo bixhozit, në kundërshtim me dispozitat ligjore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

SEKSIONI XI

**VEPRA PENALE QË CENOJNË RREGJIMIN JURIDIK
TË TOKËS DHE TË NDËRTIMEVE***(Ndryshuar me ligjin nr. 176/2014, datë 18.12.2014)*

Neni 199

Shpërdorimi i tokës

Shpërdorimi i tokës në kundërshtim me destinacionin e saj përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 199/a

Ndërtimi i paligjshëm*(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 21)**(Ndryshuar me ligjin nr. 176/2014, datë 18.12.2014)*

Ndërtimi i kryer pa leje, në shkelje të rëndë të lejes ose në kushtet e një lejeje të shfuqizuar në tokën në pronësi të vet, dënohet me burgim deri në një vit.

Po kjo vepër, e kryer në tokën publike ose shtetërore apo në tokën e tjetrit, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur ka sjellë pasoja të rënda apo e kryer për qëllime fitimi, dënohet me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Neni 199/b

Dhënia e ndihmës për ndërtim të paligjshëm*(Shtuar me ligjin nr. 176/2014, datë 18.12.2014)*

Cilido që ofron dhe kryen shërbime sipërmarrjeje, mbikëqyrjeje, zbatim punimesh në një ndërtim të paligjshëm, dënohet me burgim deri në 3 vjet.

Neni 200

Pushtimi i tokës

Pushtimi i tokës përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

KREU IV VEPRA PENALE KUNDËR MJEDISIT

Neni 201 **Ndotja e ajrit**

Ndotja e ajrit përmes çlirimit të tymrave, gazrave dhe lëndëve të tjera toksike radioaktive e bërë tejkufirit të normave të lejuara, kur vepra nuk përbën kundërvajtje administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Po kjo veprë, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 202 **Transportimi i mbeturinave toksike**

Transportimi tranzit apo depozitimi në territorin shqiptar të mbeturinave toksike dhe radioaktive, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 203 **Ndotja e ujërave**

Ndotja e ujërave të deteve, lumenjve, liqeneve apo burimeve të rrjetit grumbullues e shpërndarës të ujërave me lëndë toksike, radioaktive apo substanca të tjera, që prishin ekuilibrin ekologjik, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 204 **Peshkimi i ndaluar**

Peshkimi në kohë, me mjete, vende dhe mënyra të ndaluara përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Peshkimi i kryer me mjete të rrezikut të përbashkët si eksploziv, lëndë helmuese etj., përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 205 **Prerja e paligjshme e pyjeve**

Prerja apo dëmtimi i pyjeve pa leje apo në kohë dhe vende të ndaluara, kur vepra nuk përbën kundërvajtje administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 206 **Prerja e drurëve dekorativë dhe frutorë**

Prerja e drurëve dekorativë dhe dëmtimi i lulishteve dhe parqeve nëpër qytete përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë.

Prerja e drurëve në pemëtore, ullishta e vreshta, pasi është refuzuar më parë leja e prerjes nga organet kompetente, përbën kundërvajtje penale e dënohet me burgim gjer në tre muaj.

Neni 206/a

Shkatërrimi me zjarr i pyjeve dhe i mjedisit pyjor

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 22; ndryshuar fjalët në paragrafin e parë, dytë dhe të tretë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 38)

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje, me pasoja të rënda materiale, i fondit pyjor, i fidanishtes pyjore, i grumbullit pyjor ose i çdo njësie të ngjashme me to, me zjarr, dënohet me burgim nga pesë deri në tetë vjet.

Po kjo vepër, e kryer me qëllim ndryshimin e kategorisë dhe destinacionit të tokës, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për pronën, shëndetin ose jetën e njerëzve apo shkakton dëme të rënda dhe të zgjatura në kohë ndaj mjedisit apo zonave të mbrojtura, dënohet me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.

Neni 206/b

Shkatërrimi nga pakujdesia me zjarr i pyjeve dhe i mjedisit pyjor

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 22; ndryshuar fjalët në paragrafin e parë dhe të dytë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 39)

Shkatërrimi apo dëmtimi nga pakujdesia, me pasoja të rënda materiale, i fondit pyjor, i fidanishtes pyjore, i grumbullit pyjor ose i çdo njësie të ngjashme me to, me zjarr, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për pronën, shëndetin ose jetën e njerëzve apo shkakton dëme të rënda dhe të zgjatura në kohë ndaj mjedisit apo zonave të mbrojtura, dënohet me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Neni 207

Shkelja e karantinës së bimëve dhe kafshëve

Shkelja e rregullave për karantinën e bimëve apo të kafshëve, kur ka sjellë pasoja të rënda materiale ose që rrezikojnë jetën e shëndetin e njerëzve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

KREU V

KRIME KUNDËR PAVARËSISË DHE RENDIT KUSHTETUES

SEKSIONI I

KRIME KUNDËR PAVARËSISË DHE INTEGRITETIT

Neni 208

Dorëzimi i territorit

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79)

Dorëzimi plotësisht apo pjesërisht i territorit një shteti apo fuqie të huaj, me qëllim për të cenuar pavarësinë dhe integritetin e vendit, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 209

Dorëzimi i forcave të armatosura*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79)*

Dorëzimi plotësisht apo pjesërisht i forcave të armatosura apo materialeve mbrojtëse ose furnizimi me armë e municion i një shteti apo fuqie të huaj, me qëllim për të cenuar pavarësinë dhe integritetin e vendit, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 210

Marrëveshja për dorëzim territori

Marrëveshja e bërë me fuqi apo shtete të huaja për dorëzim pjesërisht ose tërësisht të territorit apo të forcave të armatosura e materialeve mbrojtëse, me qëllim për të cenuar integritetin e vendit, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 211

Provokimi i luftës

Kryerja e veprimeve që synojnë të provokojnë luftë apo të vënë Republikën e Shqipërisë përpara rrezikut të ndërhyrjes nga fuqi të huaja, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 212

Marrëveshja për ndërhyrje të armatosur

Marrëveshja e bërë me fuqi apo shtete të huaja për të shkaktuar ndërhyrje të armatosur kundër territorit të Republikës së Shqipërisë, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 213

Dhënia e informatave sekrete

Dhënia e informatave sekrete me karakter ushtarak apo të çdo lloji tjetër një fuqie të huaj për të cenuar pavarësinë e vendit, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 214

Sigurimi i informatave

Sigurimi i informatave sekrete me karakter ushtarak apo të çdo lloji tjetër, me qëllim që t'i jepen një fuqie të huaj, për të cenuar pavarësinë e vendit, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 215

Dëmtimi i objekteve mbrojtëse

Shkatërrimi apo dëmtimi i mjeteve, pajisjeve, aparaturave, armatimit, teknikës luftarake apo objekteve mbrojtëse ushtarake, me qëllim uljen e aftësisë mbrojtëse të vendit, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 216

Sigurimi i mjeteve për shkatërrimin e teknikës luftarake

Prodhimi apo mbajtja e mjeteve për të shkatërruar ose dëmtuar pajisjet, aparaturat, armatimin, mjetet e teknikës luftarake apo objektet mbrojtëse ushtarake, me qëllim uljen e aftësisë mbrojtëse të vendit, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 217

Marrja e shpërblimeve

Marrja apo marrëveshja për të marrë shpërblim apo përfitime të tjera materiale, për të kryer në favor të shteteve apo fuqive të huaja një nga krimet e parashikuara në këtë seksion, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 218

Vënia në shërbim të shteteve të huaja

Vënia në shërbim të një shteti apo një fuqie të huaj të çdo shtetasi shqiptar, me qëllim kryerjen e veprave kundër pavarësisë dhe integritetit të Republikës së Shqipërisë, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

SEKSIONI II

KRIME KUNDËR RENDIT KUSHTETUES

Neni 219

Atentati

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79)

Kryerja e vrasjeve, rrëmbimeve, torturave apo akteve të tjera të dhunës kundër përfaqësuesve më të lartë të shtetit, me qëllim për të përmbysur rendin kushtetues, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 220

Komploti

Marrja e vendimeve dhe krijimi i kushteve materiale nga një grup njerëzish për të kryer atentat dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 221

Kryengritja

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79)

Pjesëmarrja në veprime masive të dhunshme, si vendosje pengesash apo barrikadash për të ndalur forcat e rendit, rezistenca me armë apo çarmatosja e tyre, pushtimi me forcë i ndërtesave, kryerja e plaçkitjeve, grumbullimi apo vënia në dispozicion e armëve, municioneve dhe njerëzve, krijimi i lehtësirave në favor të kryengritësve, të bëra për të përmbysur rendin kushtetues, dënohen me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet.

Marrja pjesë si udhëheqës apo organizator në veprimet e mësipërme dënohet me burgim të përjetshëm.

Neni 222

Thirrjet për armatosje ose marrja pa të drejtë e komandës

Thirrjet për armatosje kundër rendit kushtetues, krijimi apo organizimi i forcave të armatosura në kundërshtim me ligjin, marrja pa të drejtë e komandës së forcave të armatosura për të kryer veprime luftarake, me qëllim për t'iu kundërvënë rendit kushtetues, dënohen me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 223

Thirrjet publike për veprime të dhunshme

Thirrjet e bëra publikisht për të kryer vepra të dhunshme kundër rendit kushtetues, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 224

Krijimi i partive dhe shoqatave antikushtetuese

Krijimi apo pjesëmarrja në parti, organizata apo shoqata që synojnë përmbysjen me dhunë të rendit kushtetues, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Rikrijimi i një partie, organizate ose shoqate të shpërndarë si antikushtetuese apo vazhdimi i veprimtarisë në mënyrë të fshehtë ose të hapur, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Neni 225

Shpërndarja e shkrimeve antikushtetuese

Shpërndarja e shkrimeve apo përdorimi i simboleve që i përkasin një partie, organizate apo shoqate antikushtetuese ose që është e shpërndarë si e tillë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Shpërndarja apo futja e materialeve, shkrimeve apo simboleve nga jashtë në Republikën e Shqipërisë, të cilat synojnë përmbysjen e rendit kushtetues a cenimin e tërësisë tokësore të vendit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

KREU VI

KRIME QË CENOJNË MARRËDHËNIET ME SHTETET E TJERA

Neni 226

Veprat e dhunshme ndaj personave të mbrojtur ndërkombëtarisht

(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 24)

Kryerja e veprave të dhunshme ndaj personave të mbrojtur ndërkombëtarisht, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 227

Fyerja ndaj përfaqësuesve të shteteve të huaja

(Shfuqizuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 57)

Neni 228

Veprimet e dhunshme ndaj vendeve të punës së personave të mbrojtur ndërkombëtarisht

(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 26)

Kryerja e veprimeve të dhunshme ndaj vendeve të punës, banimit, mjeteve të transportit të personave të mbrojtur ndërkombëtarisht, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur nga vepra kanë ardhur pasoja të rënda materiale apo janë sjellë ndërlikime në marrdhëniet dypalëshe, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 229

Veprimet fyese ndaj himnit e flamurit

(Shfuqizuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 57)

KREU VII

VEPRA ME QËLLIME TERRORISTE

(Ndryshuar titulli me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 14)

Neni 230

Vepra me qëllime terroriste

(Ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 15;

ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 27)

Kryerja e veprave të mëposhtme, me qëllim përhapjen e panikut në popullatë ose për të detyruar organe shtetërore, shqiptare ose të huaja, të kryejnë ose të mos kryejnë një akt të caktuar, ose për të shkatërruar apo destabilizuar, në mënyrë serioze, struktura thelbësore politike, kushtetuese, ekonomike ose sociale të shtetit shqiptar, të një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Veprat me qëllime terroriste përfshijnë:

- a) veprat kundër personit, të cilat mund të shkaktojnë vdekjen ose plagosjen e rëndë;
- b) rrëmbimin e avionëve, të anijeve, të mjeteve të tjera të transportit apo të platformave fikse ose ushtrimin e paligjshëm të kontrollit mbi to, me dhunë ose nëpërmjet kanosjes për përdorimin e dhunës apo me anë të çdo forme tjetër kanosjeje;
- c) kryerjen e akteve të dhunës kundër një personi në bordin e një avioni në fluturim, në bordin e një anijeje ose në bordin e një platforme fikse, kur këto akte mund të rrezikojnë sigurinë e avionit, të mjetit të lundrimit ose të platformës fikse;
- ç) shkatërrimin e një avioni në funksionim, të një anijeje apo të një platforme fikse ose shkaktimin e dëmeve të tilla avionit, anijes a ngarkesës së saj ose platformës fikse, që e bëjnë të pamundur ose rrezikojnë a mund të rrezikojnë sigurinë e fluturimit, të lundrimit ose të platformës fikse;
- d) vendosjen, me çdo mjet, në një avion në shërbim, në një anije ose në një platformë fikse, të një pajisjeje a substance që mund të shkatërrojë avionin, anijen a platformën fikse ose që mund t'i shkaktojë dëme avionit, anijes a ngarkesës së saj ose platformës fikse dhe që rrezikon a mund të rrezikojë sigurinë e fluturimit, lundrimit të anijes ose të platformës fikse;
- dh) shkatërrimin ose dëmtimin e pajisjeve të fluturimit apo të pajisjeve të lundrimit detar ose ndërhyrjen në funksionimin e tyre, kur nga një akt i tillë mund të rrezikohet siguria e avionit apo e anijes;
- e) përhapjen e informacioneve që dihet se janë të pavërteta, duke rrezikuar sigurinë e një avioni në fluturim apo të anijes në lundrim;
- ë) vrasjen ose rrëmbimin e një personi të mbrojtur ndërkombëtarisht, sipas nenit 9 të këtij Kodi, ose çdo sulm tjetër ndaj tij ose lirisë së tij;
- f) sulmin e dhunshëm ndaj zyrës, banesës private ose mjetit të transportit të personit të mbrojtur ndërkombëtarisht, sipas nenit 9 të këtij Kodi, kur prej këtij sulmi rrezikohet personi ose liria e tij;
- g) pengmarrjen ose rrëmbimin e personit dhe kanosjen për të vvarë, për të plagosur ose për të vazhduar mbajtjen e tij peng;
- gj) marrjen në dorëzim, posedimin, përdorimin, transferimin, tjetërsimin, disponimin ose përhapjen e materialit bërthamor, me dashje dhe pa qenë i autorizuar ligjërisht, kur i shkaktohet ose mund t'i shkaktohet vdekja ose dëmtime të rënda çdo personi ose të dëmtohet rëndë prona;

- h) vjedhjen, përvetësimin ose përfitimin nëpërmjet mashtrimit të materialeve bërthamore;
- i) kërkimin e materialeve bërthamore, duke përdorur shtrëngimin, dhunën ose çdo formë tjetër kanosjeje;
- j) prodhimin, mbajtjen, blerjen, transportin apo tregtimin e lëndëve plasëse, të armëve të zjarrit, biologjike, kimike apo bërthamore, si dhe kërkimin shkencor për prodhimin e armëve të shkatërrimit në masë;
- k) kryerjen e akteve të dhunës, duke përdorur çdo pajisje, substancë ose armë, kundër një personi në një aeroport të aviacionit civil ndërkombëtar, kur këto akte shkaktojnë ose mund të shkaktojnë dëmtime të rënda ose vdekjen e personave;
- l) shkatërrimin ose dëmtimin e rëndë të mjediseve apo të pajisjeve në një aeroport të aviacionit civil ndërkombëtar ose në një avion të vendosur në këtë aeroport që nuk është në fluturim ose ndërprerjen e shërbimeve të aeroportit, duke përdorur çdo pajisje ose armë, kur nga ky akt rrezikohet a mund të rrezikohet siguria e aeroportit;
- ll) përhapjen, vendosjen, shkarkimin ose shpërthimin e lëndëve plasëse ose të pajisjeve të tjera vdekjeprurëse, në mjedise publike, në zyrat e një shteti ose qeverie, sistemin e transportit publik ose në infrastrukturën publike, si dhe shpërndarjen në mjedis të substancave të rrezikshme, shkaktimin e zjarreve, të përmbytjeve, shpërthimeve, me qëllim shkaktimin e vdekjes ose dëmtimeve të rënda trupore ose me qëllim shkaktimin e shkatërrimeve masive të vendeve, mjediseve ose sistemeve të lartpërmendura, kur ky shkatërrim sjell a mund të sjellë humbje të mëdha ekonomike;
- m) shkatërrimin e rëndë dhe në përmasa të mëdha të pronës publike, të infrastrukturës publike, të sistemit të transportit, të sistemit të informacionit e të pronës private, duke rrezikuar jetën e personave;
- n) shkaktimin e ndërprerjes së furnizimit me ujë, energji elektrike ose çdo burim tjetër të rëndësishëm; apo çdo vepër tjetër që synon të shkaktojë vdekjen ose plagosjen e rëndë të civilëve ose të çdo personi tjetër që nuk merr pjesë aktive në veprimet luftarake në një situatë konflikti të armatosur, e kryer për qëllimet e përcaktuara në paragrafin e parë të këtij neni.
- Veprimet që shkaktojnë ndërprerjen e një shërbimi të rëndësishëm, një sistemi, një veprimtarie publike ose private, si rezultat i protestës, i mosbindjes civile, ose i grevës, nuk do të konsiderohen vepra me qëllime terroriste në kuptimin e këtij neni.

Neni 230/a

Financimi i terrorizmit

(Shtuar me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 7;

ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 28; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Dhënia ose grumbullimi i fondeve, me çdo mjet, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, me qëllimin që ato të përdoren ose duke ditur se ato do të përdoren, plotësisht ose pjesërisht:

- a) për të kryer vepra me qëllime terroriste;
- b) nga një organizatë terroriste;
- c) nga një terrorist i vetëm;

dënohet jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet burgim ose me burgim të përjetshëm.

Dispozitat e këtij neni zbatohen:

a) për të gjitha fondet, ku përfshihen pasuri të çdo lloji, të trupëzuara ose të patrupëzuara, të luajtshme ose të paluajtshme, pavarësisht nga mënyra e fitimit të tyre, dhe dokumente ligjore ose instrumente të çdo lloji, edhe në formë elektronike ose digjitale, që tregojnë të drejta ose interesa mbi pasuri të tilla, përfshirë kreditë bankare, çeqet e udhëtarëve, çeqet bankare, urdhërpagesat, aksionet, letrat me vlerë, bonot, çeqet e garantuara bankare, letrat e kreditit, si dhe çdo instrument tjetër financiar, të ngjashëm me to;

b) pavarësisht nëse personi që kryen një nga veprat e parashikuara në paragrafin e parë të këtij neni, ndodhet në të njëjtin shtet a në një shtet të ndryshëm nga ai, në të cilin ndodhet organizata terroriste a terroristi i vetëm ose nga shteti në të cilin është kryer a do të kryhet vepra me qëllime terroriste;

c) në rastin e parashikuar nga paragrafi i parë i këtij neni, pavarësisht nëse fondet janë përdorur në fakt për të kryer veprën ose veprat, për të cilat ishin dhënë ose grumbulluar, apo nëse mund të vendoset një lidhje mes fondeve dhe një apo më shumë veprave konkrete me qëllime terroriste.

Dijenja dhe qëllimi, sipas paragrafit të parë të këtij neni, nxirren nga rrethana fakti objektive.

Neni 230/b

Fshehja e fondeve dhe e pasurive të tjera, që financojnë terrorizmin

(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 16; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Transferimi, konvertimi, fshehja, lëvizja ose tjetërsimi i fondeve dhe i pasurive të tjera, ndaj të cilave zbatohen masat kundër financimit të terrorizmit, për të shmangur zbulimin dhe vendndodhjen e tyre, dënohen me burgim nga katër deri në dymbëdhjetë vjet.

Kur kjo veprë kryhet gjatë ushtrimit të një veprimtarie profesionale, në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet, ndërsa kur kryerja e kësaj vepre ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 230/c

Dhënia e informacioneve nga persona që ushtrojnë funksione publike ose në ushtrim të detyrës a profesionit

(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 16; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Vënia në dijeni e personave të shpallur ose e personave të tjerë për të dhënat për verifikimin ose hetimin e fondeve dhe pasurive të tjera, ndaj të cilave zbatohen masa kundër financimit të terrorizmit, nga persona që ushtrojnë funksione publike ose që janë në ushtrim të detyrës a profesionit, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

Neni 230/ç

Kryerja e shërbimeve dhe veprimeve me persona të shpallur

(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 16; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Dhënia e fondeve dhe pasurive të tjera, kryerja e shërbimeve financiare, si dhe e transaksioneve të tjera me persona të shpallur, ndaj të cilëve zbatohen masa kundër financimit të terrorizmit, dënohen me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.

Neni 230/d

Grumbullimi i fondeve për financimin e terrorizmit

(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 16; shfuqizuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 57)

Neni 231

Rekrutimi i personave për kryerjen e veprave me qëllimeve terroriste ose të financimit të terrorizmit

(Ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 17)

Rekrutimi i një ose më shumë personave për kryerjen e veprave me qëllime terroriste ose të financimit të terrorizmit, edhe kur këto vepra drejtohen kundër një shteti tjetër, institucioni apo

organizate ndërkombëtare, nëse nuk përbën veprë tjetër penale, dënohet me burgim jo më pak se dhjetë vjet.

Neni 232

Stërvitja për kryerjen e veprave me qëllime terroriste

(Ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 18)

Përgatitja, stërvitja dhe dhënia në çdo formë e udhëzimeve edhe në mënyrë anonime ose në rrugë elektronike, për prodhimin ose përdorimin e lëndëve eksplozive, armëve të zjarrit dhe municioneve luftarake, të armëve të tjera dhe lëndëve kimike, bakteriologjike apo bërthamore ose të çdo natyre tjetër, të dëmshme dhe të rrezikshme për njerëzit dhe pasurinë, si dhe të teknikave e të metodave të tjera për kryerjen e veprave me qëllime terroriste dhe pjesëmarrja në veprimtari të tilla, edhe kur këto vepra drejtohen kundër një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, nëse nuk përbën veprë tjetër penale, dënohen me burgim jo më pak se shtatë vjet.

Neni 232/a

Nxitja, thirrja publike dhe propaganda për kryerjen e veprave me qëllime terroriste

(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 19)

Nxitja, thirrja publike, shpërndarja e shkrimeve ose propaganda në forma të tjera, që synon mbështetjen ose kryerjen e një apo më shumë veprave për qëllime terroriste dhe për financimin e terrorizmit, nëse nuk përbën veprë tjetër penale, dënohet me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.

Neni 232/b

Kanosja për kryerjen e veprave me qëllime terroriste

(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 19)

Kanosja serioze për kryerjen e veprave për qëllime terroriste, që i bëhet një autoriteti publik, edhe të një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, dënohet me burgim nga tetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 233

Krijimi i turmave të armatosura

Krijimi i turmave të armatosura për t'iu kundërvënë rendit publik me anë të veprimeve të dhunshme ndaj jetës, shëndetit, lirisë vetjake të personit, pasurisë, me qëllim ngjalljen e frikës e të pasigurisë në masë, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 234

Prodhimi i armëve luftarake

Prodhimi, mbajtja, transportimi i armëve luftarake, kimike, biologjike, bërthamore, me bazë helmuese ose eksplozive, me qëllim për të kryer vepra terrori, dënohen me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 234/a

Organizata terroriste

(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 17)

Krijimi, organizimi, drejtimi dhe financimi i organizatës terroriste dënohen me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Pjesëmarrja në organizata terroriste dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 234/b

Banda e armatosur*(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 17)*

Krijimi, organizimi, drejtimi dhe financimi i bandës së armatosur dënohen me burgim nga dhjetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Pjesëmarrja në bandën e armatosur dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

KREU VIII

KRIME KUNDËR AUTORITETIT TË SHTETIT

SEKSIONI I

VEPRA PENALE KUNDËR VEPRIMTARISË SHTETËRORE TË KRYERA NGA SHTETASIT

Neni 235

Kundërshtimi i punonjësit që kryen një detyrë shtetërore ose një shërbim publik*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 54)*

Kundërshtimi që i bëhet një punonjësi që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, me qëllim për ta penguar atë për të kryer detyrën apo shërbimin sipas ligjit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose duke ushtruar dhunë fizike ose më shumë se një herë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 236

Kundërshtimi i punonjësit të policisë së rendit publik*(Ndryshuar paragrafi i II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 55;
ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 20)*

Kundërshtimi që i bëhet punonjësit të policisë së rendit publik, me qëllim për ta penguar atë për të kryer detyrën sipas ligjit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose duke ushtruar dhunë fizike ose më shumë se një herë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 237

Goditjet për shkak të detyrës

Goditjet ose vepra të tjera dhune që i bëhen punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, për shkak të veprimtarisë së tij shtetërore apo të shërbimit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 238

Kanosja për shkak të detyrës

Kanosja serioze për vrasje apo për plagosje të rëndë, që i bëhet punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, për shkak të veprimtarisë së tij shtetërore ose të shërbimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 239

Fyerja për shkak të detyrës

*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 56;
shfuqizuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 57)*

Neni 240

Shpifja për shkak të detyrës

*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 57;
shfuqizuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 57)*

Neni 241

Shpifja ndaj Presidentit të Republikës

(Shfuqizuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 57)

Neni 242

Mosbindja ndaj urdhrimit të punonjësit të policisë së rendit publik

Mosbindja ndaj urdhrave të ligjshme të punonjësit të policisë së rendit publik përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 243

Goditjet ndaj pjesëtarëve të familjes së personit që kryen një detyrë shtetërore

Goditjet ose vepra të tjera dhune që i bëhen pjesëtarit të familjes së një personi që kryen një detyrë shtetërore ose një shërbim publik, për të penguar në kryerjen e detyrës apo të shërbimit ose për shkak të kësaj veprimtarie, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 244

Korrupsioni aktiv i personave që ushtrojnë funksione publike

(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 18; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, personit që ushtron funksionin publik, për vete ose për persona të tjerë për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën ose funksionin e tij, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet.

Neni 244/a

Korrupsioni aktiv i nëpunësve të huaj publikë

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 29; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, nëpunësit të huaj publik, nëpunësit të një organizate publike ndërkombëtare, anëtarit të një asambleje të huaj publike apo anëtarit të një asambleje ndërkombëtare parlamentare, për të kryer ose për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim, nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Neni 245

Korrupsioni aktiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose të zgjedhurve vendorë

(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 19; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, funksionarëve të lartë shtetërorë ose të të zgjedhurve vendorë, për vete ose për persona të tjerë për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një deri në pesë vjet.

Neni 245/1

Ushtrimi i ndikimit të paligjshëm ndaj personave që ushtrojnë funksione publike

(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 20; ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 30; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, personit që premtton ose siguron se është në gjendje të ushtrojë ndikim të paligjshëm në kryerjen e detyrës dhe marrjen e vendimeve nga personat që ushtrojnë funksione publike, shqiptarë ose të huaj, pavarësisht nëse është realizuar ushtrimi i ndikimit ose kanë ardhur apo jo pasojat e dëshiruara, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet.

Kërkimi, marrja ose pranimi, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për veten e tij ose për persona të tjerë, duke premtuar ose siguruar aftësinë për të ushtruar ndikim të paligjshëm në kryerjen e detyrës nga persona që ushtrojnë funksione publike, shqiptarë ose të huaj, pavarësisht nëse është kryer ushtrimi i ndikimit ose kanë ardhur apo jo pasojat e dëshiruara, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet.

Neni 245/2

Përgjashtimi nga vuajtja e dënimit

(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 20; shfuqizuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Neni 246

Përvetësimi i titullit apo i detyrës shtetërore

Përvetësimi i një titulli apo detyre shtetërore i shoqëruar me kryerjen e veprimeve që i takojnë mbajtësit të titullit apo të detyrës, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur vepra kryhet me qëllim fitimi apo ka prekur lirinë, dinjitetin apo të drejta të tjera themelore të shtetasit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 246/a

Ushtrimi i profesionit të ekspertit kontabël dhe i shoqërisë audituese pa qenë i regjistruar

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 31)

Përvetësimi i titullit profesional të ekspertit kontabël, ushtrimi i profesionit të ekspertit kontabël apo përdorimi i emërtimeve, si shoqëri audituese, pa qenë regjistruar më parë në regjistrin publik të ekspertëve kontabël, si dhe përdorimi i çfarëdo titulli, që synon të krijojë një ngjashmëri ose një konfuzion me këta tituj profesionalë apo emërtime, kur është dhënë më parë masë administrative, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 247

Mbajtja pa të drejtë e uniformës

Mbajtja pa të drejtë e uniformës, e një dokumenti ose e një shenje dalluese, që tregojnë cilësinë e një punonjësi që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, shoqëruar me veprime të paligjshme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur vepra kryhet me qëllim fitimi ose ka prekur lirinë, dinjitetin apo të drejta të tjera themelore të shtetasit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI II

VEPRA PENALE KUNDËR VEPRIMTARISË SHTETËRORE TË KRYERA NGA PUNONJËSIT SHTETËRORE OSE NË SHËRBIM PUBLIK

Neni 248

Shpërdorimi i detyrës

(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 21;

ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 21; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Kryerja ose moskryerja me dashje e veprimeve a e mosveprimeve në kundërshtim me ligjin, që përbën mospërbushje të rregullt të detyrës, nga personi që ushtron funksione publike, kur i kanë sjellë atij ose personave të tjerë përfitime materiale ose jomateriale të padrejta a kanë dëmtuar interesat e ligjshëm të shtetit, të shtetasve dhe të personave të tjerë juridikë, nëse nuk përbën veprë tjetër penale, dënohet me burgim deri në shtatë vjet.

Neni 248/a

Dhënia në kundërshtim me ligjin e pensioneve ose e të ardhurave të tjera nga sigurimet shoqërore

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 32; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Dhënia në kundërshtim me ligjin e pensioneve ose e të ardhurave të tjera nga sigurimet shoqërore prej punonjësit, që ka detyrë t'i japë ato, dënohet me burgim, nga gjashtë muaj gjer në shtatë vjet.

Neni 249

Kryerja e funksionit pas dhënies fund të tij

Vazhdimi i ushtrimit të funksionit shtetëror apo të shërbimit publik nga ana e personit që është vënë në dijeni të vendimit apo rrethanës që u ka dhënë fund ushtrimit të tyre, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 250

Kryerja e veprimeve arbitrare

Kryerja e veprimeve ose dhënia e urdhrave arbitrare, nga ana e punonjësit që kryen një funksion shtetëror ose një shërbim publik gjatë ushtrimit të detyrës së tij, të cilat prekin lirinë e shtetasve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 251

Mosmarrja e masave për të ndërprerë gjendjen e paligjshme

Mosmarrja e masave ose moskërkimi pranë personit kompetent, që të ndërpritet gjendja e paligjshmërisë si rezultat i një veprimi arbitrar, që ka prekur lirinë e shtetasit, nga ana e personit të ngarkuar me një funksion shtetëror ose në shërbim publik, që vjen në dëgjim të asaj gjendjeje për shkak të funksionit apo shërbimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 252

Mbajtja në burg pa vendim

Mbajtja në burg, pa vendim të organit kompetent ose tej afatit të caktuar në vendim apo në ligj, prej personit të ngarkuar me detyrën e administratorit të burgut, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 253

Shkelja e barazisë së shtetasve

(Shtuar fjalët me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 40)

Kryerja për shkak të detyrës e në ushtrim të saj, nga ana e punonjësit me funksion shtetëror apo në shërbim publik, të dallimeve mbi bazë origjine, seksi, orientimi seksual ose identiteti gjinor, gjendjes shëndetësore, bindjeve fetare, politike, të veprimtarisë sindikale ose për shkak të përkatësisë në një etni, komb, racë apo fe të caktuar, që konsiston në krijimin e privilegjeve të padrejta ose në refuzimin e një të drejte ose përfitimi që buron nga ligji, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 254

Shkelja e paprekshmërisë së banesës

Hyrja në banesë, pa pëlqimin e personit që banon në të, prej punonjësit të ngarkuar me një funksion shtetëror apo në shërbim publik gjatë ushtrimit të detyrës së tij, veç rasteve kur lejohet nga ligji, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 255

Pengimi dhe shkelja e fshehtësisë së korrespondencës

Dhënia e urdhërave ose kryerja e veprimeve për asgjësimin, leximin dhe përhapjen e korrespondencës postare ose që prish, vështirëson, vë nën kontroll ose përgjon korrespondencën telefonike apo të çdo mjeti tjetër të komunikimit, nga ana e punonjësit të ngarkuar me funksion shtetëror ose në shërbim publik e në ushtrim të tyre, veç rasteve kur lejohet nga ligji, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 256

Shpërdorimi i kontributeve të dhëna nga shteti

Shpërdorimi i kontributeve, subvencioneve ose financimeve të dhëna nga shteti ose institucione shtetërore, për t'u përdorur në vepra dhe veprimtari me interes publik, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 257

Përfitimi i paligjshëm i interesave

Mbajtja, ruajtja ose marrja e drejtëpërdrejtë ose e tërthortë, nga persona me funksione shtetërore apo shërbim publik, i një interesi të çfarëdoshëm në një ndërmarrje ose operacion, në të cilat në momentin e kryerjes së veprimit ka pasur detyrën e mbikqyrjes, administrimit ose likuidimit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 257/a

Refuzimi për deklarin, mosdeklarimi, fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive, interesave privatë të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarin

(Shtuar me ligjin nr.9030, datë 13.3.2003, neni 1; ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 22; ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 33; ndryshuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014, neni 3)

Refuzimi për deklarin ose mosdeklarimi i pasurisë, interesave privatë të personave të zgjedhur ose nëpunësve publikë ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarin sipas ligjit, kur më parë janë marrë masa administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në 6 muaj.

Fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive, interesave privatë të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publik ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarin, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Neni 258

Shkelja e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike

(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 34)

Kryerja nga personi i ngarkuar me funksione shtetërore apo në shërbim publik i veprimeve në kundërshtim me ligjet që rregullojnë lirinë e pjesëmarrjes dhe barazinë e shtetasve në tendera dhe ankande publike, për të krijuar avantazhe ose privilegje të padrejta për të tretët, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Neni 259

Korrupsioni pasiv i personave që ushtrojnë funksione publike

(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 22; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Kërkimi ose marrja, drejtëpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga personi që ushtron funksione publike, për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy deri në tetë vjet.

Neni 259/a

Korrupsioni pasiv i nëpunësve të huaj publikë

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 35; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Kërkimi ose marrja, drejtëpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt apo i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga nëpunësi i huaj publik, nëpunësi i një organizate publike ndërkombëtare, anëtar i një asambleje të huaj publike apo anëtar i një asambleje ndërkombëtare parlamentare, për të kryer ose për

të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy gjer në tetë vjet.

Neni 260

Korrupsioni pasiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose i të zgjedhurve vendorë

(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 23; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt apo i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga funksionari i lartë shtetëror ose i zgjedhuri vendor, për të kryer ose mos kryer një veprim që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga katër deri në dymbëdhjetë vjet.

SEKSIONI III

VEPRA PENALE KUNDËR RENDIT DHE SIGURISË PUBLIKE

Neni 261

Pengimi në ushtrimin e të drejtës për t'u shprehur, grumbulluar apo manifestuar

Kryerja e veprimeve për të penguar shtetasit për të ushtruar lirinë e shprehjes së mendimit, të grumbullimit apo manifestimit, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Kur veprimet shoqërohen me përdorimin e dhunës fizike, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 262

Organizimi dhe pjesëmarrja në grumbullime e manifestime të paligjshme

(Shtuar paragrafi III me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 59)

Organizimi i grumbullimeve dhe i manifestimeve të personave në sheshe dhe vende të kalimit publik, pa marrë më parë lejen nga organi kompetent sipas dispozitave të veçanta apo kur nga organizatorët shkelen kushtet e parashtruara në kërkesën për dhënie të lejes, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Pjesëmarrja në një grumbullim apo manifestim të paligjshëm edhe pas paralajmërimit të bërë për shpërndarje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Po kjo vepër, e kryer më shumë se një herë ose kur ka sjellë pasoja të rënda, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 263

Organizimi i grumbullimeve dhe manifestimeve të paligjshme me pjesëmarrje të personave të armatosur

Organizimi i grumbullimeve dhe manifestimeve të paligjshme me pjesëmarrje të personave të armatosur dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Pjesëmarrja në grumbullime dhe manifestime të paligjshme e personave të armatosur përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 264

Detyrimi për të marrë pjesë ose jo në grevë

Detyrimi i punonjësit që kundër vullnetit të marrë apo të mos marrë pjesë në grevë ose krijimi i pengesave dhe vështirësive për të vazhduar punën kur punonjësi dëshiron të punojë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 265

Nxitja e urrejtjes ose grindjeve*(Ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 41)*

Nxitja e urrejtjes dhe e grindjeve, për shkak të racës, etnisë, fesë ose orientimit seksual, si dhe përgatitja, përhapja ose ruajtja, me qëllim përhapjen e shkrimeve me përmbajtje të tilla, e kryer me çdo mjet ose formë, dënohet me burgim nga dy deri në dhjetë vjet.

Neni 265/a

Pjesëmarrja në veprime luftarake në një shtet të huaj*(Shtuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014)*

Pjesëmarrja në formacione luftarake, organizata ushtarake ose paraushtarake në një konflikt të armatosur që zhvillohet në territorin e një shteti të huaj ose pjesëmarrja në çdo lloj trajnimi të zhvilluar nga këto struktura, pa qenë shtetas në shtetin e huaj, pa qenë pjesëtar i forcave të armatosura të njëjës prej palëve në konflikt ose misionëve ushtarake zyrtare të forcave të armatosura të një shteti që nuk është palë në konflikt ose misionëve ushtarake zyrtare të një organizate ndërkombëtare, dënohet me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Kur kjo veprë penale kryhet me qëllim përmbysjen e rendit kushtetues ose shkeljen e integritetit territorial të një shteti të huaj, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

Neni 265/b

Organizimi për pjesëmarrje në veprime luftarake në një shtet të huaj*(Shtuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014)*

Nxitja, rekrutimi, organizimi, drejtimi, stërvitja, vënia në dispozicion e pajisjeve, krijimi ose përdorimi i fondeve ose mjeteve të tjera për financimin, mbështetjen materiale të personave, në çdo lloj forme dhe mënyre, për të kryer veprën penale të parashikuar nga neni 265/a dënohet me burgim nga tetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 265/c

Thirrja për pjesëmarrje në veprime luftarake të dhunshme në një shtet të huaj*(Shtuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014)*

Thirrja në mënyrë publike me çdo lloj forme, mjeti dhe mënyre për të kryer veprën penale të parashikuar nga neni 265/a ose 265/b, dënohet me burgim deri në tre vjet.

Neni 266

Thirrja për urrejtje nacionale*(Shtuar fjalë me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 42)*

Vënia në rrezik e paqes publike duke bërë thirrje për urrejtje kundër pjesëve të popullsisë, duke i fyer ose shpifur për to, duke kërkuar përdorimin e dhunës ose të veprimeve arbitrare kundër tyre, dënohet me burgim nga dy deri në tetë vjet.

Neni 267

Përhapja e informatave të rreme që ngjallin panik

Përhapja e informatave apo njoftimeve të rreme, me fjalë, me shkrim apo me çdo mënyrë tjetër, me qëllim që të ngjallë një gjendje pasigurie dhe paniku te njerëzit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 268

Poshtërimi i Republikës dhe i simboleve të saj*(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 36)*

Dëmtimi i qëllimshëm i flamurit ose i stemës së Republikës, të ekspozuara në institucionet shtetërore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Poshtërimi botërisht i flamurit ose i himnit kombëtar, gjatë zhvillimit të një veprimtarie të organizuar nga autoritetet shtetërore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 269

Pengimi me dhunë i veprimtarisë së partive politike

Pengimi me dhunë i veprimtarisë së ligjshme të partive, organizatave apo shoqatave politike përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 270

Rebelimi i të burgosurve

Përdorimi i dhunës, nga ana e të burgosurve ndaj punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo në shërbim publik, që bëhet për ta penguar në ushtrimin e detyrës apo të shërbimit ose për shkak të veprimtarisë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur dhuna ushtrohet nga një grup personash ose shoqërohet me trazira e çrregullime apo me kërcënime e frikësime, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 271

Disinformimi i ekipeve të urgjencës

Disinformimi me dashje i ekipeve të urgjencës për të prishur gatishmërinë e tyre, e bërë me çdo mjet lajmërimi e thirrjeje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 272

Njoftimi i rremë në organet e rendit

Njoftimi i rremë i bërë në organet e rendit, për kryerjen e një vepre penale, për t'i vënë ato në gjendje gatishmërie dhe alarmi, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 273

Largimi nga vendi i aksidentit

Largimi nga vendi i aksidentit, i drejtuesit të automjetit apo të çdo mjeti të motorizuar, për t'u shmangur nga përgjegjësia penale, civile apo administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 274

Prishja e qetësisë publike

Hedhja e gurëve apo sendeve të tjera në banesën e shtetasit, krijimi i zhurmave shqetësuese si, me anë të shkrepjes së armëve apo plasjeve të ndryshme, të përdorimit jashtë rregullave të sirenavë të automjeteve, apo çdo lloj tjetër sjelljeje të papëlqyeshme, në rrugë, sheshe e vende publike, që cenojnë dukshëm qetësinë e moralin apo tregon mospërfillje të hapët për mjedisin, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 275

Përdorimi me keqdashje i thirrjeve telefonike

Thirrjet telefonike keqdashëse që bëhen me qëllim për të prishur qetësinë e tjetrit, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 276

Përdorimi pa të drejtë i emblemsë së Kryqit të Kuq

Përdorimi pa të drejtë i emblemsë së Kryqit të Kuq ose Gjysëm Hënës së Kuqe, kur ka sjellë pasoja të rënda materiale, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur nga vepra penale ka ndodhur vdekja apo dëmtimi i rëndë i shëndetit të njerëzve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 277

Vetëgjyqësia

Ushtrimi i një të drejte prej personit që i përket ose që kujton se i përket dhe që nuk njihet nga tjetri pa iu drejtuar organit kompetent shtetëror, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 278

Prodhimi dhe mbajtja pa leje e armëve luftarake dhe e municionit

(Shtuar paragrafi I dhe II me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998, neni 2;

ndryshuar paragrafi I, II dhe III, si dhe shtuar paragrafi IV me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 60; ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 43; shtuar dhe ndryshuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014, neni 5)

Prodhimi i armëve dhe i municioneve luftarake, lëndëve plasëse, i bombave apo minave, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Mbajtja e municioneve luftarake, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Mbajtja e armëve në banesë, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Mbajtja e bombave, minave ose lëndëve plasëse në banesë, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga pesë deri në tetë vjet.

Mbajtja e armëve, i bombave apo minave, ose lëndëve plasëse në automjete apo në çdo mjet tjetër të motorizuar, në mjedise publike ose në mjedise të hapura për publikun, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra penale kryhet në sasi të mëdha, në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë deri në njëzet vjet.

Neni 278/a

Trafikimi i armëve dhe i municionit

(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 61; shtuar fjalët me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 44)

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi, në kundërshtim me ligjin, i armëve dhe municionit luftarak, ose i pjesëve përbërëse të tyre me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 279

Prodhimi, mbajtja, blerja apo shitja pa leje e armëve të ftohta

(Ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 45)

Prodhimi, mbajtja, blerja apo shitja, e armëve të ftohta si shpatat, bajonetat, thikat dhe mjete të tjera të përgatitura e të destinuara posaçërisht për sulm kundër personave ose për vetëmbrojtje, pa lejen e organeve kompetente, dënohen me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Mbajtja, blerja apo shitja në automjete apo në çdo mjet tjetër të motorizuar, në mjedise publike ose në mjedise të hapura për publikun, e armëve të ftohta si shpatat, bajonetat, thikat dhe mjete të tjera të përgatitura e të destinuara posaçërisht për sulm kundër personave ose për vetëmbrojtje, pa lejen e organeve kompetente, dënohen me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Neni 280

Prodhimi dhe mbajtja pa leje e armëve të gjuetisë dhe sportive

Prodhimi, mbajtja, shitja ose blerja e armëve të gjuetisë ose sportive, si dhe e municioneve të tyre, pa leje të organeve kompetente shtetërore, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 281

Shkelja e rregullave mbi lëndët helmuese

Shkelja e rregullave të caktuara për mbajtjen, prodhimin, përdorimin, ruajtjen, transportimin dhe shitjen e lëndëve helmuese me efekt të fortë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur nga vepra penale ka ndodhur vdekja apo dëmtimi i rëndë i shëndetit të njerëzve ose kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 282

Shkelja e rregullave mbi lëndët plasëse, djegëse dhe radioaktive*(Ndryshuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014, neni 6)*

Shkelja e rregullave të caktuara për mbajtjen, prodhimin, përdorimin, ruajtjen, transportimin dhe shitjen e lëndëve plasëse, djegëse apo radioaktive, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Kur nga vepra penale ka ndodhur vdekja apo dëmtimi i rëndë i shëndetit të njerëzve ose kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga dy deri në dhjetë vjet.

Neni 282/a

Trafikimi i lëndëve plasëse, djegëse, helmuese dhe radioaktive*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 62)*

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi, në kundërshtim me ligjin i lëndëve plasëse, djegëse, helmuese dhe radioaktive, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 282/b

Stërvitja për prodhimin dhe përdorimin e paligjshëm të armëve e lëndëve të tjera të rrezikshme*(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 23)*

Përgatitja, stërvitja dhe dhënia e udhëzimeve, në çdo formë, edhe në mënyrë anonime apo në rrugë elektronike, në kundërshtim me ligjin, për prodhimin ose përdorimin e lëndëve eksplozive, të armëve të zjarrit dhe municioneve luftarake, të armëve të tjera dhe lëndëve kimike, bakteriologjike, bërthamore apo të çdo natyre tjetër, të dëmshme dhe të rrezikshme për njerëzit dhe pasurinë, nëse nuk përbën veprë tjetër penale, dënohen me burgim nga dy deri në shtatë vjet.

Neni 283

Prodhimi dhe shitja e narkotikëve*(Ndryshuar paragrafi I, shtuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 63)*

Shitja, ofrimi për shitje, dhënia ose marrja në çdo formë, shpërndarja, tregtimi, transportimi, dërgimi, dorëzimi, si dhe mbajtja, përveç rastit të përdorimit vetjak dhe në doza të vogla, të substancave narkotike dhe psikotrope, si edhe i farërave të bimëve narkotike, në kundërshtim me ligjin ose në kapërcim të përmbajtjes së tyre, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Organizimi, drejtimi apo financimi i kësaj veprimtarie, dënohen me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 283/a

Trafikimi i narkotikëve*(Shtuar me ligjin nr.8279, 15.1.1998, neni 2; ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 64)*

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi, në kundërshtim me ligjin, i substancave narkotike ose psikotrope, si edhe i farërave të bimëve narkotike, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Organizimi, drejtimi ose financimi i kësaj veprimtarie dënohen me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 283/b

Krijimi i lehtësirave për marrjen dhe përdorimin e drogës

(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 65)

Krijimi nga ana e personave, që për shkak të detyrës administrojnë substanca narkotike ose psikotrope, i lehtësirave për marrjen dhe përdorimin e këtyre substancave, në kundërshtim me dispozitat ligjore përkatëse, dënohet nga tre gjer në shtatë vjet.

Neni 284

Kultivimi i bimëve narkotike

(Ndryshuar paragrafi I dhe III, shtuar paragrafi II me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 66)

Kultivimi i bimëve, që shërbejnë ose dihet se shërbejnë për prodhimin dhe nxjerrjen e lëndëve narkotike dhe psikotrope, pa leje dhe autorizim sipas ligjit, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Organizimi, drejtimi apo financimi i kësaj veprimtarie, dënohen me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 284/a

Organizimi dhe drejtimi i organizatave kriminale

(Shtuar me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998, neni 2)

Organizimi, drejtimi dhe financimi i organizatave kriminale me qëllim kultivimin, prodhimin, fabrikimin ose trafikun e paligjshëm të narkotikëve dënohet me burgim nga 10 deri në 20 vjet.

Krijimi i kushteve apo lehtësirave për veprimtari të tilla nga persona me funksione shtetërore, dënohet me burgim nga 5 deri në 15 vjet.

Neni 284/b

Ndihma në zbulimin e krimeve

(Shtuar me ligjin nr.8279 datë 15.1.1998, neni 2; shfuqizuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013)

Neni 284/c

Prodhimi dhe fabrikimi i lëndëve narkotike dhe psikotrope

(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 67)

Prodhimi, fabrikimi, nxjerrja, rafinimi, përgatitja pa licencë ose në kapërcim të përmbajtjes së tij i lëndëve narkotike dhe psikotrope, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Organizimi, drejtimi ose financimi i kësaj veprimtarie dënohen me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 284/ç

Prodhimi, tregtimi dhe përdorimi i paligjshëm i prekursorëve*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 67)*

Prodhimi, importimi, eksportimi, tranzitimi, tregtimi dhe mbajtja, në kundërshtim me dispozitat përkatëse ligjore, i prekursorëve të treguar me ligj në tabelat përkatëse, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se njëherë, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Organizimi, drejtimi ose financimi i kësaj veprimtarie dënohen me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 285

Mbajtja, prodhimi dhe transportimi i substancave kimike*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 68)*

Prodhimi, mbajtja, transportimi ose shpërndarja e substancave kimike bazë ose e substancave të tjera të çfarëdollojshme, e pajisjeve, e materialeve, në rast se dihet që ato përdoren ose do të përdoren për prodhimin ose trafikimin e paligjshëm të substancave narkotike a psikotrope, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 285/a

Përshtatja e lokalit për përdorim droge*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 69)*

Përshtatja ose lejimi për përshtatjen e lokalit, banesës, mjeteve motorike dhe të çdo mjeti tjetër publik ose privat për grumbullimin e personave me qëllim që ata të konsumojnë substanca narkotike ose psikotrope, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 285/b

Hedhja ose braktisja e shiringave*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 69)*

Hedhja ose braktisja e shiringave, në vende publike ose të hapura për publikun, si dhe në mjedise private të përdorimit të përbashkët të shiringave ose instrumenteve të rrezikshëm, të përdorura për marrjen e substancave narkotike ose psikotrope, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 286

Nxitja për përdorimin e drogës*(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 70)*

Nxitja e të tjerëve për përdorimin e lëndëve narkotike dhe psikotrope ose dhënia në përdorim ose injektimi i tyre te të tjerët, pa dijeninë dhe pëlqimin e tyre, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur nxitja apo injektimi i detyruar bëhet ndaj fëmijëve apo në institucione penale, shkollore, sportive apo të çdo veprimtarie tjetër shoqërore dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 286/a

Përdorimi i paligjshëm i teknologjisë së lartë*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 71)*

Prodhimi dhe përdorimi i sistemeve telematike, mjeteve dhe pajisjeve të teknologjisë së lartë, në rastet e veprave penale të parashikuara në nenet 283 gjer në 286/a të këtij Kodi ose për të mundësuar

ose lehtësuar konsumimin e lëndëve narkotike dhe psikotrope ose për të transmetuar a përhapur njoftime publicitare për stimulimin e përdorimit të tyre, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 287

Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale

(Ndryshuar me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 8; shtuar shkronja "dh" me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 24; ndryshuar shkronja "a" e pikës 1, shfuqizuar shkronja "ç" me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 24; ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 37; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale, nëpërmjet:

a) këmbimit ose transferimit të pasurisë, me qëllim fshehjen ose mbulimin e origjinës së paligjshme të saj, duke ditur se kjo pasuri është produkt i veprës penale ose i veprimtarisë kriminale;

b) fshehjes ose mbulimit të natyrës së vërtetë, burimit, vendndodhjes, disponimit, zhvendosjes, pronësisë ose të drejtave në lidhje me pasurinë, duke ditur që kjo pasuri është produkt i veprës penale ose i veprimtarisë kriminale;

c) fitimit të pronësisë, posedimit ose përdorimit të pasurisë, duke e ditur në çastin e marrjes në dorëzim të saj, që kjo pasuri është produkt i veprës penale ose i veprimtarisë kriminale;

ç) kryerjes së veprimeve financiare ose transaksioneve të copëzuara për shmangien nga raportimi, sipas legjislacionit për parandalimin e pastrimit të parave;

d) investimit në veprimtari ekonomike ose financiare të parave a sendeve, duke ditur se janë produkte të veprës penale ose veprimtarisë kriminale;

dh) këshillimit, ndihmës, nxitjes ose thirrjes publike për kryerjen e secilës prej veprave të përcaktuara më sipër;

- dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur kjo veprë kryhet gjatë ushtrimit të një veprimtarie profesionale, në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

E njëjta veprë, kur ka sjellë pasoja të rënda, dënohet jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet me burgim .

Dispozitat e këtij neni zbatohen edhe kur:

a) vepra penale, produktet e së cilës pastrohen, është kryer nga një person që nuk mund të merret si i pandehur ose që nuk mund të dënohet;

b) ndjekja penale për veprën, produktet e së cilës pastrohen, është parashkruar ose amnistuar;

c) personi që kryen pastrimin e produkteve është i njëjtë me personin që ka kryer veprën, nga e cila kanë rrjedhur produktet;

ç) për veprën penale, nga e cila kanë ardhur produktet, nuk është filluar asnjëherë çështja penale apo nuk është dhënë një dënim me vendim penal të formës së prerë;

d) vepra penale, produktet e së cilës pastrohen, është kryer nga një person, pavarësisht shtetësisë së tij, jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë dhe është njëkohësisht e dënueshme, si në shtetin e huaj, ashtu edhe në Republikën e Shqipërisë.

Dijenja dhe qëllimi, sipas paragrafit të parë të këtij neni, nxirren nga rrethana fakti objektive.

Neni 287/a

Çelja e llogarive anonime

(Ndryshuar me ligjin nr.9086, datë 19.6.2003, neni 9; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Çelja e depozitave ose e llogarive bankare, anonime ose me emra fiktivë, dënohet me burgim deri në tre vjet.

Neni 287/b

Përvetësimi i parave ose mallrave që rrjedhin nga vepra penale ose veprimtaria kriminale*(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 25;**ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 38; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Kushdo që blen, merr, fsheh apo, në një mënyrë tjetër, përvetëson për vete ose një palë të tretë, apo ndihmon në blerjen, marrjen, fshehjen ose përdorimin e parave apo mallrave të tjera, duke ditur se një person tjetër ka përfituar këto para apo mallra, si pasojë e kryerjes së një vepre penale ose veprimtarie kriminale, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Paragrafi i parë i këtij neni zbatohet pavarësisht ndalimit ligjor për të marrë në përgjegjësi penale personin që ka kryer veprën penale, nga e cila rrjedh përvetësimi i parave ose i mallrave të tjera.

Neni 288

Prodhimi dhe shitja e ushqimeve dhe e lëndëve të tjera të rrezikshme për shëndetin

Prodhimi, importimi, ruajtja dhe shitja e ushqimeve, pijeve dhe lëndëve të tjera, e barnave të rrezikshme ose të dëmshme për jetën e shëndetin, si dhe futja në prodhim e kimikateve, materialeve dhe lëndëve shtesë në prodhimin e përpunimin e artikujve ushqimorë e të pijeve, kur nga këto vepra ka ardhur vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të personit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur nga vepra është shkaktuar vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të disa personave, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 288/a

Prodhimi i kundërligjshëm i artikujve dhe mallrave industrialë dhe ushqimorë*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 73)*

Prodhimi i kundërligjshëm i artikujve dhe mallrave industrialë dhe ushqimorë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 289

Shkelja e rregullave të mbrojtjes në punë

Shkaktimi i vdekjes ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të personit ardhur si pasojë e mosrespektimit të rregullave që kanë të bëjnë me punën, prodhimin, shërbimin, të përcaktuara në ligj, në aktet e Këshillit të Ministrave apo në rregulloret përkatëse të sigurimit teknik, të disiplinës teknike, të mbrojtjes në punë, të higjenës dhe sigurimit nga zjarri prej personave të ngarkuar me respektimin e rregullave dhe marrjen e masave në zbatim të tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur nga vepra penale është shkaktuar vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të disa personave, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 290

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor*(Ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 46)*

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor, kur ka shkaktuar plagosjen e lehtë të disa personave, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor, kur ka shkaktuar plagosjen e rëndë të një personi, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor, kur ka shkaktuar vdekjen e një personi, dënohet me burgim nga dy deri në dhjetë vjet.

Kur nga vepra penale është shkaktuar vdekja ose plagosja e rëndë e disa personave, dënohet me burgim nga pesë deri në njëzet vjet.

Neni 291

Drejtimi i automjeteve në mënyrë të parregullt

(Ndryshuar me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 47; ndryshuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014, neni 7)

Drejtimi i automjeteve apo mjeteve të tjera të motorizuara në gjendje të dehur, nën efektin e lëndëve narkotike apo pa dëshminë përkatëse të aftësisë dënohet me burgim nga dhjetë ditë deri në tre vjet.

Gjykata mund të vendosë zëvendësimin e dënimit me burgim me pagimin e një shume të hollash në favor të shtetit.

Neni 292

Shkelja e disiplinës së punës në transport

Shkelja e disiplinës së punës në transportin hekurudhor, uJOR ose ajror prej punonjësve të këtij transporti, që ka shkaktuar vdekjen ose dëmtimin e rëndë të shëndetit të personit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur nga vepra penale është shkaktuar vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të disa personave, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 293

Pengimi i qarkullimit të mjeteve të transportit

Vënia e pengesave dhe ndalimi me çdo mjet e mënyrë i qarkullimit të mjeteve të transportit automobilistik, hekurudhor, uJOR e ajror, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 293/a

Përgjimi i paligjshëm i të dhënave kompjuterike

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 23)

Përgjimi i paligjshëm me mjete teknike i transmetimeve jopublike, i të dhënave kompjuterike nga/ose brenda një sistemi kompjuterik, përfshirë emetimet elektromagnetike nga një sistem kompjuterik, që mbart të dhëna të tilla kompjuterike, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo vepër kryhet nga/ose brenda sistemeve kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 293/b

Ndërhyrja në të dhënat kompjuterike

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 23)

Dëmtimi, shtrembërimi, ndryshimi, fshirja apo suprimimi i paautorizuar i të dhënave kompjuterike dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet.

Kur kjo vepër kryhet në të dhënat kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo të dhënë tjetër kompjuterike, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

Neni 293/c

Ndërhyrja në sistemet kompjuterike

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 23)

Krijimi i pengesave serioze dhe të paautorizuara për të cenuar funksionimin e një sistemi kompjuterik, nëpërmjet futjes, dëmtimit, shtrembërimit, ndryshimit, fshirjes apo suprimimit të të dhënave, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo vepër kryhet në sistemet kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 293/ç

Keqpërdorimi i pajisjeve

(Shtuar me ligjin nr.10 023, datë 27.11.2008, neni 23)

Prodhimi, mbajtja, shitja, dhënia në përdorim, shpërndarja apo çdo veprim tjetër, për vënien në dispozicion të një pajisjeje, ku përfshihen edhe një program kompjuterik, një fjalëkalim kompjuterik, një kod hyrjeje apo një e dhënë e tillë e ngjashme, të cilat janë krijuar ose përshtatur për hyrjen në një sistem kompjuterik ose në një pjesë të tij, me qëllim kryerjen e veprave penale, të parashikuara në nenet 192/b, 293/a, 293/b e 293/c të këtij Kodi, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.

Neni 293/d

Shitja e paautorizuar e kartave SIM

(Shtuar me ligjin nr.98, datë 31.7.2014, neni 8)

Shkelja e rregullave të caktuara për shpërndarjen, shitjen dhe pajisjen me produkte/karta SIM përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tridhjetë ditë deri në gjashtë muaj.

SEKSIONI IV

VEPRA PENALE KUNDËR SEKRETTIT DHE KUFIJVE SHTETËTORË

Neni 294

Tregimi i sekretit shtetëror nga personi që i është besuar

Tregimi, përhapja dhe informimi i fakteve, shifrave, përmbajtjes së dokumenteve apo materialeve që, sipas ligjit të njohur publikisht, përbëjnë sekret shtetëror, nga personi që i është besuar ose që ka mundur të vijë në dijeni për to për shkak të detyrës, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, e bërë botërisht, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 295

Tregimi i sekretit shtetëror nga shtetasit

Tregimi, përhapja dhe informimi i fakteve, shifrave, përmbajtjes së dokumenteve apo materialeve që, sipas ligjit të njohur publikisht, përbëjnë sekret shtetëror, nga cilido që ka mundur të vijë në dijeni për to, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo vepër, e bërë botërisht, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 295/a

Zbulimi i akteve ose të dhënave sekrete

*(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 26;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 56)*

Zbulimi ndaj të tretëve i të dhënave ose ndihma për të zbuluar të dhënat, të cilat ligji i përcakton si sekret, nga ana e një funksionari publik ose e një personi të ngarkuar me një shërbim publik, në kundërshtim me përmbushjen e rregullt të detyrës ose duke abuzuar me cilësitë e veta, dënohet me gjobë ose me burgim deri në pesë vjet.

Zbulimi ndaj të tretëve i të dhënave, të cilat përbëjnë sekret tregtar industrial ose profesional, nga ana e personave publikë, që kanë detyrë ruajtjen e tyre, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Zbulimi i akteve sekrete ose i të dhënave, që përmbajnë aktet sekrete, nga prokurori ose oficeri i policisë gjyqësore, si dhe mosrespektimi i detyrimeve të përcaktuara në nenin 103 të Kodit të Procedurës Penale, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Zbulimi i akteve sekrete ose itë dhënave të përmbajtura në aktet sekrete nga persona të tjerë, që kanë dijeni për të dhëna për procedimin penal e që janë paralajmëruar nga prokurori ose oficeri i policisë gjyqësore për moszbulimin e tyre, dënohet me burgim deri në tre vjet.

Zbulimi i të dhënave sekrete, që kanë lidhje me identitetin, procesin e bashkëpunimit, të mbrojtjes ose për vendndodhjen e dëshmitarëve e të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, të cilët përfitojnë mbrojtje të veçantë, sipas ligjeve në fuqi, dënohet me burgim nga dy deri në gjashtë vjet.

Zbulimi i sekretit që ka sjellë si pasojë vdekjen, plagosjen e rëndë ose ka rrezikuar seriozisht jetën apo shëndetin e dëshmitarëve ose të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, të familjarëve të tyre apo të punonjësve të policisë, të ngarkuar me mbrojtjen e tyre, dënohet me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Neni 295/b

Shfrytëzimi i paligjshëm i të dhënave tregtare

(Shtuar me me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 39)

Tregtimi i një malli apo ofrimi i një shërbimi nëpërmjet përdorimit të informacionit ose të dhënave që përbëjnë sekret tregtar ose informacion të privilegjuar nga persona që e kanë ose duhet ta kenë këtë informacion apo të dhënë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 296

Humbja e dokumenteve sekrete

Humbja e dokumenteve apo materialeve të tjera që, sipas ligjit të njohur publikisht, përbëjnë sekret shtetëror, nga personi që i janë besuar për ruajtje apo për përdorim, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 297

Kalimi i paligjshëm i kufirit shtetëror

*(Shtuar me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998, neni 2;
ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 8)*

Kalimi i paligjshëm i kufijve shtetërorë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 298

Ndihma për kalim të paligjshëm të kufijve

(Ndryshuar me ligjin nr.9188, datë 12.2.2004, neni 9; ndryshuar titulli dhe paragrafi i parë me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 27; ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 56; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Strehimi, shoqërimi, vënia në dispozicion ose përdorimi i mjeteve të lundrimit, të fluturimit ose i mjeteve të tjera të transportit apo çdo ndihmë tjetër, me qëllim kalimin e paligjshëm të kufirit të Republikës së Shqipërisë ose për hyrjen e paligjshme të një personi në një shtet tjetër, pa qenë shtetas i tij ose që nuk ka leje qëndrimi në atë shtet, dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.

Kur ndihma jepet për qëllime fitimi, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet dhe me gjobë nga katër milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga gjashtë milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen e të dëmtuarit, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Kur vepra penale kryhet nëpërmjet shfrytëzimit të funksionit shtetëror ose shërbimit publik, dënimi me burgim dhe gjoba shtohen me $\frac{1}{4}$ e dënimit të dhënë.

Neni 299

Shkelja e rregullave mbi fluturimet

Shkelja e rregullave mbi fluturimet ndërkombëtare si, hyrja ose dalja nga territori i Republikës së Shqipërisë pa leje fluturimi, mosrespektimi i vijave të fluturimit, i vendeve të zbritjes, i korridoreve ajrore apo lartësisë të caktuar të fluturimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

KREU IX

VEPRA PENALE KUNDËR DREJTËSISË

Neni 300

Moskallëzimi i krimit

Moskallëzimi në organet e ndjekjes penale, në gjykatë, në organet e rendit publik, të pushtetit ose të administratës, i një krimi që është duke u kryer apo që është kryer, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Përfshihen nga detyrimi për kallëzim të paralindurit dhe të paslindurit, vëllezërit dhe motrat, bashkëshorti, adoptuesi dhe të adoptuarit, si edhe personat që janë të detyruar të ruajnë një sekret të njohur për shkak të detyrës apo profesionit.

Neni 301

Veprime që pengojnë zbulimin e së vërtetës

Kryerja e veprimeve për të ndryshuar vendin e kryerjes së veprës penale duke prishur, ndryshuar apo fshirë gjurmët e saj ose duke lëvizur, fshehur, asgjësuar, vjedhur, falsifikuar një send apo një dokument me qëllim për të vështirësuar dhe penguar zbulimin e veprës penale dhe të autorit të saj, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 302

Përkrahja e autorit të krimit

*(Shtuar paragrafi II me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 25;
shtuar paragrafi II me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 28)*

Furnizimi i autorit të një krimi me ushqime, me mjete të tjera për jetesë ose sigurimi i një banese, vendqëndrimi ose me çdo mënyrë tjetër me qëllim që t'i shpëtojë kërkimit, kapjes ose arrestimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë kur kryhet në lidhje me veprat penale, të parashikuara në nenet 73, 74, 75, 79, 219, 220, 221, 230, 230/a, 230/b, 231, 232, 232/a, 234/a, 234/b, 284/a, 333 e 333/a të këtij Kodi, dënohet me burgim nga dy deri në shtatë vjet.

Përfshihen nga përgjegjësia penale të paralindurit dhe të paslindurit, vëllezërit dhe motrat, bashkëshorti, adoptuesit dhe të adoptuarit.

Neni 303

Fshehja ose asgjësimi i kufomës

Fshehja ose asgjësimi i kufomës së një personi, viktimë e vrasjes apo të veprave të tjera të dhunshme, e bërë me qëllim për të ndihmuar autorin e krimit që t'i shpëtojë kërkimit, kapjes dhe arrestimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 304

Detyrimi për të kallëzuar provën

Mosparaqitja menjëherë për të kallëzuar ose dëshmuar para organeve të prokurorisë, gjykatës apo organeve të rendit, për provën e njohur që e bën të pafajshëm një person tjetër që akuzohet ose është dënuar për një veprë penale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Përfshihen nga detyrimi për kallëzim autori i veprës penale, si dhe personat që vijnë në dijeni të provës për shkak të detyrës apo profesionit dhe janë të detyruar të mos kallëzojnë e dëshmojnë për të.

Neni 305

Kallëzimi i rremë

Kallëzimi për kryerjen e një krimi që dihet se nuk është kryer ose për kryerjen e një krimi nga një person që dihet se nuk e ka kryer atë, si edhe, krijimi i provave të rreme me qëllim që të bëhen ndjekje penale, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 305/a

Deklaratat e rreme përpara prokurorit

(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 29)

Kushdo që, gjatë hetimeve apo procedimeve penale, i pyetur nga një prokuror që të japë informacionin e duhur lidhur me hetimin, jep të dhëna, me gojë ose me shkrim, që ai e di se janë, tërësisht ose pjesërisht, të rreme apo fsheh fakte ose prova, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

Dispozitat e këtij neni nuk janë të zbatueshme në rast se akti është kryer në çdo fazë të procedimit penal nga një person i dyshuar ose i pandehur për veprën penale ose nga dikush, që duhej të ishte përjashtuar nga kërkesa për informacion apo për të dëshmuar, për çdo arsye të ligjshme, ose që nuk ishte paralajmëruar për të drejtën për të mos dëshmuar apo për t'iu përgjigjur pyetjeve.

Neni 305/b

Deklaratat e rreme përpara oficerit të policisë gjyqësore*(Shtuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 29)*

Kushdo që, gjatë hetimit, i pyetur nga një oficer i policisë gjyqësore që të japë informacionin e duhur, jep të dhëna, me gojë ose me shkrim, që ai i di se janë, tërësisht ose pjesërisht, të rreme apo fsheh fakte ose prova, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në gjashtë muaj.

Dispozitat e këtij neni nuk janë të zbatueshme në rast se akti është kryer në çdo fazë të procedimit penal nga një person i dyshuar ose i pandehur për veprën penale ose nga dikush, që duhej të ishte përjashtuar nga kërkesa për informacion apo për të dëshmuar, për çdo arsye të ligjshme, ose që nuk ishte paralajmëruar për të drejtën për të mos dëshmuar apo për t'iu përgjigjur pyetjeve.

Neni 306

Dëshmia e rreme*(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 75;**shtuar paragrafi III me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 26;**ndryshuar paragrafi III me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 30)*

Dëshmia e rreme e bërë përpara gjykatës përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur dëshmia e rreme bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo veprë kur kryhet në lidhje me veprat penale të parashikuara në nenet 234/a, 234/b, 284/a 333 e 333/a të këtij Kodi, dënohet me burgim nga dy deri në gjashtë vjet.

Neni 307

Refuzimi për të dëshmuar*(Ndryshuar paragrafi II, shtuar paragrafi i fundit me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 31)*

Refuzimi për t'iu përgjigjur pyetjeve rreth dijenisë për kryerjen e një vepre penale apo të autorit të saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur refuzimi për të dëshmuar bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.

Dispozitat e këtij neni nuk janë të zbatueshme në rast se akti është kryer në çdo fazë të procedimit penal nga një person i dyshuar ose i pandehur për veprën penale ose nga dikush, që duhej të ishte përjashtuar nga kërkesa për informacion apo për të dëshmuar, për çdo arsye të ligjshme, ose që nuk ishte paralajmëruar për të drejtën për të mos dëshmuar apo për t'iu përgjigjur pyetjeve.

Neni 308

Përkthimi i rremë

Shtrembërimi me dashje i përmbajtjes së një dokumenti apo shkrimi të dhënë për përkthim nga organet e ndjekjes penale apo gjykata ose përkthimi i rremë përpara tyre, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur përkthimi i rremë bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 309

Ekspertimi i rremë

Dhënia me dashje e rezultateve të rreme në raportet e ekspertimit të bëra me shkrim apo me gojë përpara organeve të ndjekjes penale ose gjykatës, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur ekspertimi i rremë bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 310

Mosparaqitja e dëshmitarit, ekspertit apo përkthyesit

Mosparaqitja e dëshmitarit, ekspertit apo përkthyesit, pa shkaqe të arsyeshme ose mospranimi prej tyre për të kryer detyrat e caktuara nga organi i ndjekjes penale ose gjykata, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 311

Kanosja për të mos kallëzuar

*(Ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 32;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 56)*

Kanosja, që i bëhet të dëmtuarit nga vepra penale, me qëllim që të mos kallëzojë, të ankohet apo të tërheqë kallëzimin ose ankimin e bërë, dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.

Neni 312

Korrupsioni aktiv i dëshmitarit, i ekspertit ose përkthyesit

(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 27; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tretë, dëshmitarit, ekspertit ose përkthyesit, për të siguruar deklarime ose dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë ose për të refuzuar kryerjen e detyrimeve të tyre përpara organeve të ndjekjes penale dhe gjykatës, dënohen me burgim deri në katër vjet.

Neni 312/a

Kanosja për deklarime a dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë

*(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 28;
ndryshuar me ligjin nr.9686, datë 26.2.2007, neni 33)*

Kanosja ose vepra të tjera dhune, që i bëhen personit për të siguruar deklarime a dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë ose për të refuzuar kryerjen e detyrave të tyre përpara organeve të ndjekjes penale dhe gjykatës dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.

Neni 313

Fillimi i paligjshëm i ndjekjes penale

Fillimi i paligjshëm i ndjekjes penale nga prokurori kundër një personi që dihet se është i pafajshëm dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 313/a

Zhdukja ose humbja e fashikullit*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 77)*

Zhdukja ose humbja me çdo mënyrë e fashikullit të hetimit ose të gjykimit, si dhe heqja prej tyre e dokumenteve, shkresave ose të dhënave të tjera që ndodhen të bashkuara me to, kur ka sjellë pasoja të rënda në dëm të interesave të shtetasve ose të shtetit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 313/b

Ndalimi i dhënies dhe i shpalljes së të dhënave në kundërshtim me ligjin*(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 29;
ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 56)*

1. Bërja publike, edhe në organe të medias, në kundërshtim me ligjin e të dhënave me karakter të klasifikuar dhe konfidencial, që rrezikojnë jetën, integritetin fizik ose lirinë e personave të mbrojtur, sipas ligjit nr.9205, datë 15.3.2004 “Për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe të bashkëpunëtorëve të drejtësisë”, dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet dhe, kur nga kryerja e kësaj vepre kanë ardhur pasoja të rënda për shëndetin e tyre, me burgim nga 6 muaj deri në tre vjet.

2. Kur kjo veprë kryhet nga njëri prej personave që kanë përgjegjësinë për të ruajtur karakterin e klasifikuar dhe konfidencial të të dhënave, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet dhe, kur nga kryerja e kësaj vepre kanë ardhur pasoja të rënda për shëndetin e tyre, me burgim nga dy deri në pesë vjet.

3. Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

Neni 314

Përdorimi i dhunës gjatë hetimeve

Përdorimi i dhunës nga personi i ngarkuar me zhvillimin e hetimeve për ta detyruar shtetasin të bëjë deklaratë, të dëshmojë ose të pohojë fajësinë e tij a të një tjetri, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 315

Dhënia e një vendimi të padrejtë*(Shfuqizuar me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 2.4.2008)*

Neni 317

Kanosja e gjyqtarit

Kanosja që i bëhet gjyqtarit apo anëtarëve të trupit gjykues, prokurorit, avokatit ose çdo arbitri të caktuar për një çështje për shkak të veprimtarisë së tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 316

Kundërshtimi dhe goditja e gjyqtarit

Kundërshtimi me dhunë, goditjet dhe vepra të tjera dhune që i bëhen gjyqtarit apo anëtarëve të trupit gjykues, prokurorit, avokatit, ekspertëve, çdo arbitri të caktuar për një çështje, për ta penguar në kryerjen e detyrës apo për shkak të saj, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 318

Fyerja e gjyqtarit*(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 40)*

Fyerja e gjyqtarit apo anëtarëve të trupit gjykues, prokurorit, avokatit ose anëtarit të arbitrazhit, për shkak të veprimtarisë së tyre në një çështje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 319

Korrupsioni aktiv i gjyqtarit, prokurorit dhe i funksionarëve të tjerë të drejtësisë*(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 30; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, gjyqtarit, prokurorit ose çdo punonjësi tjetër të organeve të drejtësisë, për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit deri në katër vjet.

Neni 319/a

Korrupsioni aktiv i gjyqtarit ose i zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 42; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, gjyqtarit ose zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit gjer në katër vjet.

Neni 319/b

Korrupsioni aktiv i arbitrit vendas dhe të huaj*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 42; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, arbitrit vendas ose të huaj, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit gjer në katër vjet.

Neni 319/c

Korrupsioni aktiv i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 42; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit gjer në katër vjet.

Neni 319/ç

Korrupsioni pasiv i gjyqtarëve, prokurorëve dhe funksionarëve të tjerë të organeve të drejtësisë

*(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 31;
numërtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 41; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor,
krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi, që vjen nga përfitimi i parregullt, nga gjyqtari, prokurori ose funksionarë të tjerë të organeve të drejtësisë, për të kryer ose mos kryer një veprim që lidhet me detyrën e funksionin e tij, dënohen me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

Neni 319/d

Korrupsioni pasiv i gjyqtarit ose i zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare

*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 43; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor,
krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, apo pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga gjyqtari ose zyrtari i një gjykate ndërkombëtare, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 319/dh

Korrupsioni pasiv i arbitrit vendas dhe të huaj

*(Pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144,
datë 2.5.2013, neni 48)*

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, apo pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga arbitri vendas ose i huaj për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy gjer në tetë vjet.

Neni 319/e

Korrupsioni pasiv i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja

*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 43; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor,
krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete a për persona të tjerë, apo pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga një anëtar i jurive gjyqësore të huaja, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy gjer në tetë vjet.

Neni 320

Pengime për ekzekutimin e vendimeve të gjykatës

Fshehja, tjetërsimi, konsumimi, dëmtimi apo shkatërrimi i sendeve për të cilat është marrë një vendim prej gjykatës, ose kryerja e veprimeve të tjera të bëra me qëllim që të mos ekzekutohet ose të pengohet ekzekutimi i vendimit gjyqësor, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 320/a

Mosekzekutimi pa shkaqe të përligjura i vendimit të gjykatës*(Shtuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 78)*

Mosekzekutimi pa shkaqe të përligjura i një vendimi penal ose civil të gjykatës, nga punonjësi i ngarkuar me ekzekutimin e vendimeve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur kjo veprë kryhet me qëllim fitimi ose çdo interes tjetër të dhënë ose të premtuar, si dhe për të favorizuar persona që kanë interes për mosekzekutimin e vendimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 321

Veprime në kundërshtim me vendimin e gjykatës*(Shtuar paragrafi me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 44)*

Kryerja e veprimeve në kundërshtim me vendimin e gjykatës në lidhje me detyrimet e lindura nga dënimet plotësuese të dhëna prej saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kryerja e veprimeve në kundërshtim me vendimin e gjykatës, në lidhje me detyrat e lindura nga urdhrat e mbrojtjes të dhëna prej saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim gjer në dy vjet.

Neni 322

Prishja e vulave dhe shenjave

Prishja me dashje e vulave dhe shenjave të tjera të vendosura mbi sende të ndryshme nga organet e ndjekjes penale dhe gjyqësore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 323

Largimi i të burgosurit nga vendi i qëndrimit

Largimi i të ndaluarit, arrestuarit apo të dënuarit me burgim nga vendi i qëndrimit të detyrueshëm ose gjatë transportimit të tij nga një vend në tjetrin, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Kur vepra penale kryhet me dhunë ose me përdorim të armëve, substancave zjarrvënëse, eksplozive dhe helmuese dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 324

Dhënia ndihmë një të burgosuri për largim

Dhënia e këshillave, informatave, mjeteve, të ndaluarit, të arrestuarit apo të burgosurit, me qëllim për t'u larguar nga vendi i qëndrimit të detyruar, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Kur dhënia ndihmë bëhet nga i ngarkuari me ruajtjen, mbikqyrjen apo transportimin, ose që për shkak të funksionit ka të drejtë të hyjë në institucione burgimi apo të ketë lidhje me të ndaluar, arrestuar apo të burgosur, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

KREU X
VEPRA PENALE QË PREKIN ZGJEDHJET E LIRA DHE SISTEMIN DEMOKRATIK
TË ZGJEDHJEVE

Neni 325

Pengimi i subjekteve zgjedhore

(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 45)

Pengimi me anë të kanosjes, dhunës, apo me çdo mënyrë tjetër i subjekteve zgjedhore apo i kandidatëve për të zhvilluar veprimtarinë e tyre në përputhje me ligjin gjatë fushatës zgjedhore, dënohet me burgim nga tre muaj gjer në tre vjet.

Neni 326

Falsifikimi i materialit zgjedhor dhe rezultateve të zgjedhjeve

(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 46; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Falsifikimi, shpërndarja ose përdorimi i fletëve të votimit, i dokumenteve dhe materialit zgjedhor, me qëllim ndryshmin e rezultatit të zgjedhjeve nëpërmjet paraqitjes në to të të dhënave, që dihen se janë të pasakta, zëvendësimi i të saktave me të rreme ose nëpërmjet futjes në kuti të fletëve të votimit në mënyrë të paligjshme dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë kur kryhet nga personat që kanë për detyrë të administrojnë procesin zgjedhor, ose ka sjellë pasoja të rënda në mbarëvajtjen e votimit, ka cenuar integritetin e rezultatit të zgjedhjeve apo ka sjellë pavlefshmërinë e tyre, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Neni 326/a

Dëmtimi me dashje i materialit zgjedhor

(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 47; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krabas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)

Dëmtimi, prishja, shkatërrimi me dashje, apo zëvendësimi në kundërshtim me ligjin i pajisjeve, vulave, kodeve të sigurisë apo çdo materiali tjetër zgjedhor të parashikuar nga ligji, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në pesë vjet.

Po këto vepra kur kryhen nga personat përgjegjës për administrimin zgjedhor ose në bashkëpunim, ose më shumë se një herë, apo kur kanë sjellë pasoja të rënda në mbarëvajtjen e zgjedhjeve, kanë sjellë pavlefshmërinë e tyre apo kanë cenuar rezultatit e votimit, dënohen me burgim nga tre gjer në tetë vjet.

Neni 327

Shkelja e fshehtësisë së votimit

(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 48)

Shkelja e rregullave që garantojnë fshehtësinë e votimit nga ana e personave të ngarkuar me zgjedhjet, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tre muaj gjer në dy vjet.

Neni 327/a

Votimi më shumë se një herë ose pa u identifikuar*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 49)*

Votimi më shumë se një herë në të njëjtat zgjedhje, votimi për persona të tjerë, duke paraqitur dokumente identifikimi të rreme apo duke përdorur dokumente të zgjedhësve të tjerë dënohet me burgim nga një gjer në tre vjet.

Lejimi me dashje i kryerjes së kësaj vepre nga komisionerët zgjedhorë dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Lejimi me dashje nga komisionerët zgjedhorë i votimit, pa kryer identifikimin e shtetasit sipas ligjit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tre muaj gjer në një vit.

Neni 328

Dhënia e shpërblimeve dhe e premtimeve*(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 50)*

Ofrimi ose dhënia e të hollave apo të mirave materiale, bërja e premtimeve për vende pune ose për favorizime të tjera në cilëndo formë, me qëllim që të marrë firmën për paraqitjen e kandidatit, për të votuar në një mënyrë të caktuar apo për të marrë pjesë ose jo në votime, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në dy vjet.

Pranimi i të hollave, të mirave materiale, premtimeve dhe favorizimeve të tjera kundrejt kryerjes së veprimeve të mësipërme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

Neni 328/a

Detyrimi për pjesëmarrje në veprimtari politike*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 51)*

Detyrimi i shtetasve nën varësi administrative, kundër vullnetit të tyre apo nën kanosjen e përdorimit të masave administrative, për të marrë pjesë në veprimtari zgjedhore të një subjekti zgjedhor përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Detyrimi apo organizimi për të marrë pjesë në veprimtari elektorale të një subjekti zgjedhor i nxënësve të arsimit parauniversitar nga punonjës që kryejnë një detyrë shtetërore në arsimin publik, ose detyrë a funksion në arsimin jopublik, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tre muaj gjer në një vit.

Neni 329

Kanosja apo dhunimi ndaj pjesëmarrësve në zgjedhje*(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 52)*

Kanosja që i bëhet zgjedhësit për të votuar në një mënyrë të caktuar apo për të marrë pjesë ose jo në votime, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet nga tre muaj gjer në dy vjet.

Kanosja apo përdorimi i dhunës që i bëhet komisionerit, vëzhguesit, numëruesit si dhe çdo zyrtari tjetër të ngarkuar me zgjedhjet për ta penguar në kryerjen e detyrës apo për shkak të veprimtarisë së tij në administrimin zgjedhor dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Neni 330

Pengimi i zgjedhësit*(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 53)*

Pengimi i zgjedhësit për të votuar në qendrën e tij të votimit, duke shkelur rregullat e votimit, duke i marrë apo dëmtuar dokumentin e tij të identifikimit, apo në çdo formë tjetër, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në një vit.

Kur kjo veprë kryhet më shumë se një herë, ndaj më shumë se një zgjedhësi apo kur kryhet nga komisionerët zgjedhorë, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Neni 330/a

Braktisja e detyrës nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve*(Shtuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 54)*

Braktisja e detyrës apo refuzimi për të kryer detyrën nga personat e ngarkuar me administrimin e procesit të votimit dhe të numërimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në dy vjet.

Kur veprimet e mësipërme kryhen duke marrë me vete ose duke zhdukur materialet zgjedhore, ose kur kanë sjellë pasoja të rënda për procesin e votimit apo kanë çuar në pavlefshmërinë e zgjedhjeve, dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 331

Shkelja e së drejtës së zgjedhjes*(Ndryshuar me ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012, neni 55; pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet me ligjin nr.144, datë 2.5.2013, neni 48)*

Mospërfshirja me dashje në listat e zgjedhësve e personave që e kanë të drejtën e zgjedhjes ose regjistrimi me dashje në to i personave që nuk e kanë këtë të drejtë, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë e kryer në bashkëpunim, kur ka sjellë pasoja të rënda për interesat e zgjedhësve apo mbarëvajtjen e procesit zgjedhor dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 332

Shpërdorimi i autoritetit ushtarak

Shpërdorimi i autoritetit ushtarak nga oficeri ose kuadri ushtarak për të influencuar në votim tek ushtarakët e tjerë që ka në varësi, me dhënie urdhërash, këshilla apo me çfarëdo lloj propagande, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

KREU XI

VEPRA PENALE TË KRYERA NGA BANDA E ARMATOSUR DHE ORGANIZATA
KRIMINALE

Neni 333

Organizata kriminale*(Ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 32)*

Krijimi, organizimi ose drejtimi i organizatave kriminale dënohen me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Pjesëmarrja në një organizatë kriminale dënohet me burgim nga katër deri në tetë vjet.

Nëse organizata kriminale është e armatosur dhe pjesëtarët e saj zotërojnë armë dhe lëndë shpërthyes për qëllime të përmbushjes së veprimtarisë së saj kriminale, edhe nëse ato janë të fshehura ose të mbajtura në vende të veçanta, dënimi me burgim shtohet me një të tretën.

Kur veprimtaritë ekonomike, të ndërmarra ose të kontrolluara nga pjesëtarë të organizatës kriminale, financohen tërësisht ose pjesërisht me produkte të veprave penale, masa e dënimit, sipas paragrafëve të sipërpërmendur në këtë nen, shtohet me një të tretën deri në një të dytën e tij.

Neni 333/a

Grupi i strukturuar kriminal

(Shtuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 33)

Krijimi, organizimi ose drejtimi i një grupi të strukturuar kriminal për kyerjen e veprave penale dënohen me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Pjesëmarrja në grupin e strukturuar kriminal dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Neni 334

Kryerja e veprave penale nga organizata kriminale dhe grupi i strukturuar kriminal

(Ndryshuar me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001, neni 79;

ndryshuar me ligjin nr.9275, datë 16.9.2004, neni 34)

1. Kryerja e veprave penale nga pjesëtarë të organizatës kriminale dhe të grupit të strukturuar kriminal dënohet sipas dispozitave penale përkatëse, duke i shtuar dënimit për veprën penale të kryer edhe pesë vjet burgim, si dhe gjobën në masën një të tretën, por pa kaluar kufirin maksimal të dënimit me burgim.

2. Kur dispozita përkatëse referuese përmban dënim me burgim apo me burgim të përjetshëm, dënohet me njëzet e pesë vjet burgim ose me burgim të përjetshëm.

3. Kur dispozita përkatëse referuese përmban vetëm dënim me burgim të përjetshëm, dënohet me burgim të përjetshëm.

Neni 334/1

(Shtuar me ligjin nr.9017, datë 6.3.2003, neni 1)

Pavarësisht nga neni 278, përjashtohen nga ndjekja penale për armëmbajtje pa leje të armëve dhe municioneve luftarake personat që në përputhje me legjislacionin në fuqi, dorëzojnë vullnetarisht armët deri më datën 31.5.2005.

Në çdo rast nuk përjashtohen nga ndjekja penale për armëmbajtje pa leje personat që kanë kryer veprë penale, duke përdorur si mjet për këtë qëllim armë dhe municione luftarake.

Nuk përjashtohen nga ndjekja penale edhe personat të cilët, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, deklarojnë se nuk kanë armë e municione luftarake dhe nga kontrollet e ushtruara në mbështetje të dispozitave përkatëse të Kodit të Procedurës Penale u gjenden armë e municione të fshehura.

Neni 335

Ky kod hyn në fuqi më 1 qershor 1995. Aktet ligjore që shfuqizohen, si dhe efektet dhe mënyra e hyrjes së tij në fuqi, do të caktohet me ligj të veçantë.

Dispozitë kalimtare

(E parashikuarme ligjin nr.23/2012, datë 1.3.2012)

Pushohen ndjekjet penale për çështjet në hetim, për çështjet e pashqyrtuara nga gjykatat, si dhe për kallëzimet, që ndodhen në këto organe dhe në organet e rendit publik, për veprat penale, të cilat shfuqizohen me hyrjen në fuqi të këtij ligji.

LIGJE PËR NDRYSHIME DHE SHITESA NË KODIN PENAL

	Fletore	Faqe
Ligji nr.8175, datë 23.12.1996	29	965
Ligji nr.8204, datë 10.4.1997	4	78
Ligji nr.8279, datë 15.1.1998	1	10
Ligji nr.8733, datë 24.1.2001	4	100
Ligji nr.9017, datë 6.3.2003	21	641
Ligji nr.9030, datë 13.3.2003	23	729
Ligji nr.9086, datë 19.6.2003	57	2432
Ligji nr.9188, datë 12.2.2004	13	541
Ligji nr.9275, datë 16.9.2004	69	4589
Ligji nr.9686, datë 26.2.2007	27	489
Ligji nr.9859, datë 21.1.2008	10	301
Ligji nr.10 023, datë 27.11.2008	190	9395
Ligji nr.23/2012, datë 1.3.2012	26	1298
Ligji nr. 144, datë 2.5.2013	83	3526
Ligji nr. 98, datë 31.7.2014	132	6020
Ligji nr. 176/2014, datë 18.12.2014	211	12726
Vendim i GJK nr. 13, datë 29.5.1997	7	171
Vendim i GJK nr. 46, datë 28.8.1997	13	366
Vendim i GJK nr. 58, datë 5.12.1997	21	525
Vendim i GJK nr. 65, datë 10.12.1999	33	1301
Vendim i GJK nr. 11, datë 2.4.2008	52	2352
Vendim i GJK nr.19, datë 1.6.2011	77	3149
Vendim i GJK nr. 47, datë 26.7.2012	101	5493

TREGUESI ALFABETIK I KODIT PENAL

- A -

Amnisti

- kuptimi 71

Armë

- prodhim e mbajtje pa leje 278
 - trafikim 278/a
 - të ftohta 279
 - armë gjahu e sportive 280
 - stërvitja për prodhimin dhe përdorimin
 e paligjshëm të armëve dhe lëndëve të tjera
 të rrezikshme 282/b

Atentat

- kuptimi 219

- B -

Bandë e armatosur

- kuptimi 28/3
 - krijimi, pjesëmarrja 234/b

Bashkëjetesë

- shtrëngim 130

Bashkëpunëtor

- kuptimi 26

Bashkëpunimi

- forma të veçanta 28

Bashkim

- i dënimeve 56

Botim

- i veprës së tjetrit 149

Braktisje

- e fëmijëve të mitur 124
 - e detyrës nga anëtarët e komisioneve
 të zgjedhjeve 330/a

Burgim

- dënimi	32
- i të miturit	52
- i përjetshëm	31
- mënyra e vuajtjes	33
- copëzimi	58
- pezullimi	59

Bursë

- regjistrimi i titujve në mënyrë të paautorizuar	143/a/5
- C -	

Caktim

- i dënimeve për disa veprave penale	55
- D -	

Dashja

- kuptimi	15
-----------	----

Deklarata të rreme

- përpara prokurorit	305/a
- përpara oficerit të policisë gjyqësore	305/b

Detyrë

- shpërdorim	248
--------------	-----

Detyrim

- gjatë kohës së provës	61
- për të marrë pjesë në grevë	264
- për të kallëzuar provën	304

Dëmtime

- të tjera me dashje	90
- të objekteve mbrojtëse	215
- me dashje i materialit zgjedhor	326/a

Dënim

- kryesor	29
- plotësues	30
- me burgim të përjetshëm	31
- me burgim	32
- me gjobë	34
- me burgim për të mitur	51
- ulja nën kufij	53
- caktimi	55
- bashkimi	56
- në provë	59-61
- përjashtimi nga dënimi	254/2
- qëndrimi në shtëpi	59/a

Dëshmi	
- e rreme	306
- refuzimi	307
Disinformim	
- i ekipeve të urgjencës	271
Dokumente	
- vjedhje	192/a
Dorëzim	
- i territorit	208
- i forcave të armatosura	209
Drejtim	
- i automjetit duke qenë i dehur	291
- DH -	
Dhënie	
- e mjeteve për ndërprerje të shtatzanisë	95
- e informacioneve të rreme	168
- e informatave sekrete	213
- e shpërblimeve punonjësve shtetëror	245
- ndihme për kalim të paligjshëm të kufirit	298
Dhuna	
- në familje	130/a
Dhunim	
- i banesës	112
- i varreve	118
- E -	
Ekspertim	
- i rremë	309
Ekstradim	
- kur lejohet	11
Emetim	
- i parregullt i aksioneve	166
- F -	
Faji	
- kuptimi	14

Falimentim	
- i provokuar	193
- fshehje e gjendjes	194
- fshehje e pasurisë	195
- shkelje detyrimesh	196
Falja	
- kuptimi	70
Falsifikimi	
- i nënshkrimeve	165
- i monedhave	183
- i letrave me vlerë	184
- prodhimi i mjeteve	185, 192
- i dokumenteve	187
- i dokumenteve shkollore	187
- i dokumenteve shëndetësore	188
- i letërnjoftimeve dhe vizave	189
- i vulave, stampave dhe formularëve	190
- i akteve të gjendjs civile	191
- i dokumenteve dhe rezultateve të zgjedhjeve	326
- kompjuterik	186/a
Fëmijë	
- braktisja e të miturve	124
- keqtrajtimi i të miturve	124/b
- mosdhënia e mjeteve për jetesë	125
- marrja e padrejtë	127
- ndërrimi	128
- fshehja	128/a
- trafikimi	128/b
- shtytje në krim	129
Fillimi	
- i paligjshëm i ndjekjes penale	313
Fshehja	
- e pronësisë	143/a/6
- e të ardhurave	180
- e gjendjes së falimentimit	194
- e pasurisë pas falimentimit	195
- e kufomës	303
Fuqi	
- e vendimeve penale të huaja	10
Fyerje	
- e gjyqtarit	318
- me motive racizmi ose ksenofobie	
nëpërmjet sistemit kompjuterik	119/b
- G -	

Genocid	
- kuptimi	73
Goditje	
- për shkak të detyrës	237
- ndaj pjesëtarëve të familjes	243
Grupi i strukturuar kriminal	
- krijimi pjesëmarrja	333/1
- GJ -	
Gjakmarrje	
- nxitja	83/b
Gjyqtar	
- kundërshtim e goditje	316
- kanosja	317
- fyerja	318
- H -	
Heqje	
- dorë nga vepra penale	24
- e të drejtës për detyra publike	35
- e dekoratave dhe titujve	38
- e të drejtës së veprimtarisë	39
- e të drejtës së detyrave drejtuese	40
- e paligjështme e lirisë	110
Humbje	
- e dokumenteve sekrete	296
- e përgjegjësisë prindërore	43/a
- J -	
Jeta private	
- ndërhyrje e padrejtë	121
- përhapje sekretesh	122
Juridiksioni	
- universal	7/a
- K-	
Kalimi	
- i paligjshëm i kufirit	297
Kallëzimi	

- i rremë	305
Kanosja	
- për hakmarrje ose gjakmarrje	83/a
- për vrasje	84
- për shkak të detyrës	238
- për të mos kallzuar	311
- për dëshmi të rreme	312/a
- e gjyqtarit	317
- e zgjedhësit	329
- e kandidatit	330
- për kryerjen e veprave me qëllime terroriste	232/b
- për të moskallëzuar	311
- me motive racizmi dhe ksenofobie	
nëpërmjet sistemit kompjuterik	84/a
Kërkim	
- për dhënie mite	259
- i shpërblimit	319
Kodi Penal	
- parimet	1/c
- veprimi në kohë	3
Komplot	
- kuptimi	220
Konfiskim	
- i mjeteve të kryerjes së veprës penale	36
Kondrabandë	
- me mallra të ndaluar	171
- me mallra për të cilat paguhet akcizë	172
- me mallra të licencuara	173
- me mallra të tjera	174
- nga punonjës të doganave	175
- e vlerave kulturore	176
- me mallra me regjim të ndërmjetëm	177
- tregtimi e transporti	178
- ruajtja e depozitimi	179
Korrespondencë	
- pengim ose shkelje e fshehtësisë	123, 255
Korrupsioni	
- aktiv privat	164/a
- pasiv privat	164/b
- aktiv i personave publikë	244
- aktiv i punonjësve të huaj publikë	244/a
- aktiv i funksionarëve të lartë	245

- pasiv i personave publikë	259
- pasiv i nëpunësve të huaj publikë	259/a
- pasiv i funksionarëve të lartë	260
- aktiv i dëshmitarit, ekspertit dhe përkthyesit	312
- aktiv i gjyqtarit, prokurorit etj	319
- aktiv i gjyqtarit ose i zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare	319/a
- aktiv i arbitrit vendas dhe të huaj	319/b
- aktiv i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja	319/c
- pasiv i gjyqtarit ose i zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare	319/d
- pasiv i arbitrit vendas dhe të huaj	319/dh
- pasiv i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja	319/e
- pasiv i gjyqtarit, prokurorit etj	319/ç
Korruptim	
- për të dëshmuar	312
Krijim	
- i partive antikushtetuese	224
- i turmave të armatosura	233
- i bandës së armatosur	333
Krime	
- kundër njerëzimit	74
- të luftës	75
- moskallëzim	300
- përkrahje autorësh	302
Kryengritje	
- kuptimi	221
Kryerje	
- e veprës penale në gjendje të dehur	18
- e funksionit pas dhënies fund të tij	249
- e veprimeve arbitrare	250
- e krimeve nga banda	224
Kufi	
- kalimi i paligjshëm	297
- dhënie ndihme	298
Kultivim	
- i bimëve narkotike	284
Kundërshtim	
- i punonjësit shtetëror	235
- i punonjësit të policisë	236
- i gjyqtarit	316

Kuptim

- i tentativës 22
- i bashkëpunimit 25

- L -

Largim

- nga vendi i aksidentit 273
- i të burgosurit 323

Legjislacioni penal

- bazat 1/a
- detyrat 1/b
- parimet 1/c
- zbatimi për shtetas të huaj 7, 7/a, 9, 9/a
- zbatimi për persona pa shtetësi 8

Lëndë të rrezikshme

- stërvitja për prodhimin dhe përdorimin e paligjshëm të armëve e lëndëve të tjera të rrezikshme 282/b

Ligji penal

- zbatimi 1-11

Lirim

- para kohe me kusht 64, 65

- LL -

Llogaritje

- e paraburgimit 57

Llotari

- e palejuar 197
- përdorim lokalesh 198

- M -

Manifestimi

- pengimi 261
- i paligjshëm 262
- me të armatosur 263

Manipulim

- i tregut 143/a/1
- i çmimeve dhe përhapje e informacionit të rremë 143/a/3

Marrëdhënie seksuale

- me dhunë me të mitur	100
- me dhunë me të mitur 14-18 vjeç	101
- me dhunë me të rritura	102
- homoseksuale me dhunë me të rritur	102/a
- me të pazotë për t'u mbrojtur	103
- me kërcënim me armë	104
- duke shpërdoruar detyrën	105
- me persona në gjini ose nën kujdestari	106
- në vende publike	107

Marrëveshje

- për dorëzim territori	210
- për ndërhyrje të armatosur	212

Marrje

- e padrejtë e fëmijës	127
- e shpërblimeve	217
- e mitës	260

Masë

- penale për personat juridik	45
- mjekësore dhe edukuese	46
- e vënies në provë	60

Mashtrim

- me gënjeshtër	143/1
- në bashkëpunim	143/2
- ndaj disa personave	143/2
- më se një herë	143/2
- në skema piramidale	143/a
- në subvencione	144
- në sigurime	145
- në kredi	146
- për veprat e artit	147
- botimi i veprës së tjetrit në emër të vet	148
- riprodhimi i padrejtë i veprës së tjetrit	149
- kompjuterik	143/b

Mbajtje

- e lokaleve për prostitucion	15
- e padrejtë e dy cilësive	167
- e padrejtë e uniformës	247
- në burg pa vendim	252
- e pajisjeve për prodhim narkotikësh	285

Mbrojtja e nevojshme

- kuptimi	19
-----------	----

Mënyrë

- e vuajtjes së dënimit	35
- e vuajtjes së dënimeve plotësuese	44

- e caktimit të dënimit	47
Mita	
- kërkim për dhënie	259
- marrja	260
Mjekim	
- i pakujdesshëm	96
Mosbindje	
- ndaj urdhërit të policit	242
Mosdënim	
- pa ligj	2
Mosdhënie	
- e ndihmës	97
- e ndihmës oga kapiteni i anijes	98
- e mjeteve për jetesë	125
Moskallëzim	
- i krimit	300
Mosmarrje	
- e masave për gjendjen e paligjshme	251
Mosnjoftim	
- i ndryshimit të vendimit	126
Mosnjohje e ligjit	
- kuptimi	4
Mospagim	
- i taksave	181
Mosparaqitje	
- e dëshmitarit, ekspertit a përkthyesit	310
Mosparashkrimi i ndjekjes penale	
- nuk i nënshtrohen	67
Moshë	
- për përgjegjësi penale	12
- N -	
Narkotikë	
- prodhim e shitje	283
- trafikim	283/a
- lehtësi përdorimi	283/b
- kultivimi	284

- zbulimi	284/b
- fabrikimi	284/c
- përshtatje lokali për prodhim	285/a
- hedhje shiringash	285/b
- nxitja për përdorim	286
- përdorimi i teknologjisë	286/a

Nevojë ekstreme

- kuptimi	20
-----------	----

Ndalim

- për të drejtuar automjete	37
- për të qëndruar në njësi administrative	41

Ndarje

- e veprave penale	1
--------------------	---

Ndërhyrje

- të padrejta në jetën private	121
--------------------------------	-----

Ndërprerje

- e shtatzanisë pa pëlqimin e gruas	93
- e shtatzanisë e kryer në vende të ndaluara	94

Ndërrim

- i fëmijëve	128
--------------	-----

Ndihmë

- mosdhënia	97
- nga kapiteni i anijes	98

Ndotje

- e ajrit	201
- e ujërave	203

Ndryshim

- në aparatet matëse	182
----------------------	-----

Nxitje

- e urrejtjes ose grindjeve kombëtare	265
- për përdorim droge	286
- për gjakmarrje ose hakmarrje	83/b

Nxjerrje

- jashtë territorit të Republikës	42
-----------------------------------	----

- Nj -

Njoftim

- i remë në organet e rendit	272
------------------------------	-----

- O -

Organe

- heqje e shitje 89/a

Organizatë kriminale

- kuptimi 28/1

- krijimi, pjesëmarrja 333

Organizatë terroriste

- kuptimi 28/2

- krijimi, pjesëmarrja 234/a

Organizim

- i llotarive të palejuara 197

- e pjesëmarrje në grumbullime të paligjshme 262

- i grumbullimeve të paligjshme nga persona të armatosur 263

- P -

Pakujdesi

- kuptimi 16

Papërgjegjshmëri

- për shkak të gjendjes mendore 17

Paraburgim

- llogaritja 57

Paraqitje- e të dhënave të rreme dhe shpërndarje
e paautorizuar e tyre 143/a/4**Parashkrim**

- i ndjekjes penale 66

- i ekzekutimit të dënimit 68

Peshkim

- i ndaluar 204

Pengim

- i fshehtësisë së korrespondencës 123

- i veprimtarive të organizatave fetare 131

- i ceremonive fetare 133

- me dhunë i veprimtarive të partive politike 269

- shkelja e fshehtësisë së korrespondencës 255

- në ushtrimin e të drejtës për t'u shprehur 261

- i qarkullimit të mjeteve të transportit 293

- për ekzekutimin e vendimeve të gjykatës	320
- i subjekteve për zgjedhjet në organet përfaqësuese	325
Pezullim	
- i ekzekutimit të vendimit me burgim dhe vënia në provë	59
- i detyrimit për kryerje të një pune	63
Përdorim	
- me keqdashje i thirrjeve telefonike	275
- pa të drejtë i emblems së Kruqit të Kuq	276
- i dhunës gjatë hetimeve	314
Përfitim	
- i paligjshëm i interesave	257
Përgjegjësi	
- për personat e huaj që gëzojnë imunitet	9/a
- mosha	12
- për tentativën	23
- e bashkëpunëtorëve	27
Përhapje	
- e sekreteve vetjake	122
- e informatave të rreme që ngjallin panik	267
Përrjashtim	
- i të miturit nga dënimi	52
Përkrahje	
- e autorit të krimit	302
Përkthim	
- i rremë	308
Përpilim	
- i deklaratave të rreme	163
Përvetësim	
- i titullit apo detyrës shtetërore	246
- i parave ose mallrave të vjedhura	287/b
Plagosje	
- e rëndë me dashje	88
- e rëndë në tronditje psikike	88/a
- e rëndë në kapërcim të mbrojtjes së nevojshme	88/b
- e lehtë me dashje	89
- e rëndë nga pakujdesia	91
- e lehtë nga pakujdesia	92
Pornografi	

- prodhimi, shpërndarja dhe shitja	117
Poshtërim	
- i Republikës dhe simboleve të saj	268
Pranim	
- i pagimit të gjobës	54
Prerje	
- e paligjshme e pyjeve	205
- e drurëve dekorativë dhe frutorë	206
Prishje	
- e qetësisë publike	274
- e vulave dhe shenjave	322
Prodhim	
- i mjeteve për falsifikim	185
- i mjeteve për falsifikim të dokumenteve	192
- i armëve luftarake	234
- dhe mbajtja e armëve luftarake	278
- dhe mbajtja e armëve të ftohta	279
- the mbajtja e armëve të gjuetisë	280
- dhe shitja e narkotikëve	283
- dhe shitja e ushqimeve dhe lëndëve të rrezikshme për shëndetin	288
Propozim	
- për shpërblim	244
Prostitucion	
- ushtrimi	113
- shfrytëzimi	114
- shfrytëzimi në rrethana rënduese	114/a
- mbajtja e lokaleve	115
Provokim	
- i luftës	211
Publikim	
- i vendimit gjyqësor	43
Punësim	
- i paligjshëm	170/a
- R -	
Rebelim	
- i të burgosurve	270

Refuzim	
- për të dëshmuar	307
Rehabilitim	
- kuptimi	69
Rekrutimi	
- i personave për kryerjen e veprave me qëllime terroriste ose të financimit të terrorizmit	231
Riprodhim	
- pa të drejtë i veprës së tjetrit	149
Ruajtje	
- apo depozitim i mallrave kontrabandë	179
- Rr -	
Rrahje	90
Rrethanë	
- lehtësuese	48
- rënduese	50
Rrëmbim	
- i personit	109
- në rrethana lehtësuese	109/a
- i armëve, anijeve dhe mjeteve të tjera	111
- S -	
Sigurim	
- i kushteve dhe mjeteve për vrasje	81
- i kushteve dhe mjeteve për vjedhje	102
- i informatave	214
- i mjeteve për shkatërrim	216
Sigurime shoqërore	
- dhënia në kundërshtim me ligjin e pensioneve ose e të ardhurave të tjera	248/a
Stërvitja	
- për kryerjen e veprave me qëllime terroriste	232
- për prodhimin dhe përdorimin e paligjshëm të armëve e lëndëve të tjera të rrezikshme	282/b

- SH -

Shkaktim

- i vetvrasjes	99
Shkatërrim i pronës	
- ose dëmtim i objekteve të kultit	132
- e të drejtave të pronësisë industriale	149/a
- e të drejtave të topografisë të qarkut të gjysmëpërçuesit	149/b
- me dashje i lehtë	150
- me zjarr	151
- me eksploziv	152
- me përmbytje	153
- me mjete të tjera	154
- i rrugëve	155
- i rrjetit elektrik	156
- i rrjetit të ujitjes	157, 158
- i rrjetit të ujësjellësit	159
- i veprave kulluese	160
- i pronës nga pakujdesia	161
- i mjeteve të transportit masiv	162

Shkelje

- e detyrimeve	196
- e karantinës	207
- e barazisë së shtetasve	253
- e paprekshmërisë së banesës	254
- e barazisë së pjesëmarrësve në tendera	258
- e rregullave mbi lëndët helmuese	281
- e rregullave mbi lëndët plasëse e djegëse	282
- e rregullave të mbrojtjes në punë	289
- e rregullave të qarkullimit rrugor	290
- e disiplinës në transport	292
- e rregullave të fluturimit	299
- e fshehtësisë së votimit	327
- e së drejtës së zgjedhjes	331
- e kushteve dhe e detyrimeve gjatë kohës së provës	62

Shpërblim

- propozimi	244
- dhënia	245

Shpërdorim

- i kompetencave	164
- i tokës	199
- i detyrës	248
- i kontributeve	256
- i autoritetit ushtarak	332

Shpërndarje	
- e shkrimeve antikushtetuese	225
- shpërndarje kompjuterike e materialeve pro gjenocid ose krimeve kundër njerëzimit	74/a
- e materialeve raciste ose ksenofobike nëpërmjet sistemit kompjuterik	119/a
Shpifje	
- kuptimi	120
- për shkak të detyrës	240
- ndaj Presidentit të Republikës	241
Shtatzania	
- ndërpreje pa pëlqim	93
- ndërpreje pa autorizim	94
- dhënie mjetesh	95
Shtrëngim	
- ose pengim për të bashkëjetuar	130
Shtytje	
- e të miturve në krim	129
- T -	
Territor	
- i Republikës	5
- dorëzimi	208
- marrëveshja	210
Terrorizëm	
- financimi	230/a
Tjetërsim	
- i pasurisë	287
Toka	
- shpërdorimi	199
- pushtimi	200
Torturë	
- kuptimi	86
- me pasoja të rënda	87
Trafikim	
- i njerëzve	110/a
- i femrave për prostitucion	114/b
- mbajtje lokalesh	115

- i veprave të artit dhe të kulturës	138/a
- i mjeteve motorike	141/a
- i armëve	278/a
- i lëndëve plasëse dhe helmuese	282/a
- i narkotikëve	283/a
Transportim	
- i mbeturinave toksike	202
Tregim	
- i sekretit shtetëror nga personi i autorizuar	294
- i sekretit shtetëror nga shtetasi	295
Tregtim	
- i paligjshëm i titujve	143/a/7
- i mallrave që janë kontrabandë	178
- Th -	
Thirrje	
- për armatosje	222
- publike për veprime të dhunshme	223
- për urrejtje nacionale	266
- U-	
Ulje	
- e dënimit nën minimum	53
Ushtrim	
- i një të drejte apo përmbushjeje të detyrës	21
- i profesionit të ekspertit kontabël dhe i shoqërisë audituese pa qenë i regjistruar	246/a
- V -	
Vepër	
- e turpshme	108
- e dhunshme ndaj të huajve	226
- e dhunshme ndaj vendeve të punës	228
- me qëllime terroriste	230
Vepra me qëllime terroriste	
- kuptimi	230
- rekrutimi i personave për kryerjen e veprave me qëllime terroriste ose për financimin e terrorizmit	231
- stërvitja për kryerjen	232
- nxitja, thirrja publike dhe propaganda	

për kryerjen	232/a
- kanosja për kryerjen	232/b
Vepra penale	
- ndarja	1
- pastrim i produkteve	287
Veprim	
- në kohë i ligjit penal	3
- që pengon zbulimin e së vërtetës	301
- në kundërshtim me vendimin e gjykatës	320
Veprimtari bankare	
- ushtrimi pa licencë	170/c
Veprimtari financiare	
- ushtrimi pa licencë	170/c
Vetëgjyqësi	
- kuptimi	277
Vetëvrasje	
- shkaktimi	99
Vënie	
- në dispozicion e lokaleve	198
- në shërbim të shteteve të huaja	218
Vjedhje	
- e thjeshtë	134/1
- në bashkëpunim	134/2
- më se një herë	134/2
- me pasoja të rënda	134/2
- duke shpërdoruar detyrën	135
- e bankave dhe arkave të kursimit	136
- e energjisë elektrike dhe impulseve telefonike	137
- e veprave të artit e kulturës	138
- me dhunë	139
- me armë	140
- me pasojë vdekjeje	141
- e dokumenteve	192/a
Votim	
- më shumë se një herë ose pa u identifikuar	127/a
Vrasje	
- me dashje	76
- me dashje në lidhje me një krim tjetër	77
- me paramendim	78
- në rrethana cilësuese	79
- sigurim kushtesh	80

- e foshnjës	81
- në gjendje tronditjeje psiqike	82
- me kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme	83
- nga pakujdesia	85
- Z -	

Zbatim

- i ligjit penal për vepra të kryera nga shtetas shqiptarë	6
- i ligjit penal për vepra të kryera nga të huaj	7
- i ligjit penal për vepra të kryera nga persona pa shtetësi	8

Zbulim

- i sekreteve të shoqërisë	169
- i akteve ose të dhënave sekrete	295/a

FLETORJA ZYRTARE

E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

BOTIM I KUVENDIT POPULLOR

Nr. 3

1995

Mars

PËRMBAJTJA

Ligj nr. 7895
Datë 27.1.1995

KODI PENAL
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË (2)

LIGJ
Nr.7895, datë 27.1.1995

KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozim të Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

I
PJESA E PËRGJITHSHME

KREU I
LIGJI PENAL DHE ZBATIMI I TIJ

Neni 1
Ligji penal dhe ndarja e veprave penale

Ligji penal përcakton veprat penale, dënimet dhe masat e tjera që merren ndaj autorëve të tyre. Veprat penale ndahen në krime dhe në kundërvajtje penale. Dallimi i tyre bëhet në çdo rast në dispozitat e pjesës së posaçme të këtij Kodi.

Neni 2
Mosdënimi pa ligj

Askush nuk mund të dënohet penalisht për një vepër që më parë nuk është e parashikuar shprehimisht në ligj si krim ose kundërvajtje penale. Askush nuk mund të dënohet me një lloj dhe masë dënimi të paparashikuar në ligj.

Neni 3
Veprimi në kohë i ligjit penal

Askush nuk mund të dënohet për një vepër që, sipas ligjit të kohës kur është kryer, nuk përbënte vepër penale.

Ligji i ri që nuk dënon veprën penale ka fuqi prapavepruese. Në rast se personi është dënuar, ekzekutimi i dënimit nuk mund të fillojë dhe, në qoftë se ka filluar, pushon.

Kur ligji i kohës kur është kryer vepra penale dhe ligji i mëvonshëm janë të ndryshëm, zbatohet ai ligj dispozitat e të cilit janë më të favorshme për personin që ka kryer veprën penale.

Neni 4
Mosnjohja e ligjit

Mosnjohja e ligjit që dënon veprën penale, nuk përbën shkak për përjashtim nga përgjegjësia

penale, veç rasteve kur mosnjohja është objektivisht e paevitueshme.

Neni 5

Territori i Republikës së Shqipërisë

Territori i Republikës së Shqipërisë, në kuptim të ligjit penal, quhet hapësira tokësore, gjerësia e ujërave territoriale dhe të brendshme detare, hapësira ajrore që shtrihet mbi hapësirën tokësore dhe të ujërave territoriale dhe të brendshme detare, si dhe çdo vend tjetër ku shtrihet sovraniteti i shtetit shqiptar, si selitë e përfaqësive diplomatike dhe konsullore shqiptare, anijet që mbajnë flamurin e Republikës së Shqipërisë, anijet e marinës luftarake, të aviacionit ushtarak ose civil kudo që ndodhen.

Neni 6

Zbatimi i ligjit penal për vepra penale të kryera nga shtetas shqiptarë

Për vepra penale të kryera nga shtetas shqiptarë brenda territorit të Republikës së Shqipërisë zbatohet ligji penal i Republikës së Shqipërisë.

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin shqiptar që kryen krim në territorin e një shteti tjetër, kur krimi është njëkohësisht i dënueshëm dhe derisa nuk është dhënë për të një vendim përfundimtar nga një gjykatë e huaj.

Në kuptim të këtij neni shtetas shqiptarë do të konsiderohen edhe ata persona që përveç shtetësisë shqiptare gëzojnë edhe shtetësi tjetër.

Neni 7

Zbatimi i ligjit penal për vepra penale të kryera nga shtetas të huaj

Shtetasi i huaj, që kryen veprë penale në territorin e Republikës së Shqipërisë, përgjigjet në bazë të ligjit penal të Republikës së Shqipërisë.

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin e huaj që jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë kryen në dëm të interesave të shtetit ose të shteta-sit shqiptar një nga krimet e mëposhtme:

- a) krime kundër njerëzimit;
- b) krime kundër pavarësisë dhe rendit kushtetues;
- c) akte terroriste;
- d) organizimi i prostitucionit, prodhimi dhe trafiku i jashtligjshëm i drogës dhe substancave të tjera narkotike, i armëve dhe substancave nukleare, si dhe materialeve pornografike;
- e) rrëmbimi i avionëve dhe i anijeve;
- f) falsifikimi i vulës së shtetit shqiptar, parave dhe letrave me vlerë shqiptare;
- g) krime që cenojnë jetën dhe shëndetin e shtetasit shqiptar, për të cilat ligji parashikon dënim mbi pesë vjet burgim ose çdo lloj dënimi më të rëndë.

Neni 8

Zbatimi i ligjit penal për vepra penale të kryera nga personi pa shtetësi

Për personin pa shtetësi që kryen veprë penale në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe krim jashtë këtij territori, vlejnë rregullat e nenit 7 të këtij Kodi.

Neni 9

Përgjegjësia për personat e huaj që gëzojnë imunitet

Çështja e përgjegjësisë për shtetasit e huaj që kryejnë veprë penale në territorin e Republikës së

Shqipërisë dhe që gëzojnë imunitet në bazë të së drejtës ndërkombëtare, zgjidhet me rrugë diplomatike.

Neni 10

Fuqia e vendimeve penale të gjykatave të huaja

Vendimet penale të dhëna nga gjykatat e huaja ndaj shtetasve shqiptarë që vërtetojnë kryerjen e një vepre penale, kur nuk është parashikuar ndryshe nga marrëveshjet dy ose shumpalëshe, vlejnë në Shqipëri brenda kufijve të ligjit shqiptar edhe përsa vijon :

- a) për efekt të cilësimit përsëritës të personit që ka kryer veprën penale;
- b) për zbatimin e vendimeve që përmbajnë dënime plotësuese;
- c) për zbatimin e masave të sigurimit;
- d) për shlyerjen e dëmit ose të efekteve të tjera civile.

Neni 11

Ekstradimi

Ekstradimi mund të lejohet vetëm kur është parashikuar shprehimisht në marrëveshjet ndërkombëtare në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.

Ekstradimi lejohet kur vepra penale që përbën objektin e kërkesës për ekstradim është e parashikuar si e tillë njëkohësisht si nga ligji shqiptar dhe ai i huaj.

Ekstradimi nuk lejohet:

- a) në qoftë se personi që do të ekstradohet është shtetas shqiptar, veç rasteve kur në marrëveshje është parashikuar ndryshe;
- b) në qoftë se vepra penale që përbën objektin e kërkesës për ekstradim ka një karakter politik ose ushtarak;
- c) kur ka arsye për të dyshuar që personi i kërkuar të ekstradohet do të persekutohet, dënohet ose kërkohet për arsye të bindjeve të tija politike, fetare, kombëtare, racore ose etnike.
- d) në qoftë se personi që kërkohet të ekstradohet është gjykuar nga një gjykatë kompetente shqiptare për veprën penale për të cilën kërkohet ekstradimi.

KREU II

PËRGJEGJËSIA PENALE

Neni 12

Mosha për përgjegjësi penale

Ka përgjegjësi penale personi që në kohën e kryerjes së një krimi ka mbushur moshën katërmbëdhjetë vjeç.

Personi që kryen një kundërvajtje penale ka përgjegjësi kur ka mbushur moshën gjashtëmbëdhjetë vjeç.

Neni 13

Lidhja shkakësore

Askush nuk ka përgjegjësi penale kur midis veprimit ose movsveprimit të tij dhe pasojave apo mundësisë së ardhjes së tyre, mungon lidhja shkakësore.

Neni 14

Faji

Askush nuk mund të dënohet për një veprim ose mosveprim të parashikuar nga ligji si veprë penale, në qoftë se vepra nuk është e kryer me faj.

Quhet me faj personi që e kryen veprën me dashje ose me pakujdesi.

Neni 15

Dashja

Vepra penale kryhet me dashje, kur personi i parashikon pasojat e veprës penale dhe dëshiron ardhjen e tyre ose, megjithëse i parashikon dhe nuk i dëshiron ato, me ndërjegje lejon ardhjen e tyre.

Neni 16

Pakujdesia

Vepra penale kryhet me pakujdesi kur personi, megjithëse nuk i dëshiron pasojat, e parashikon mundësinë e ardhjes së tyre dhe me mendjelehtësi shpreson t'i shmangë ato, ose nuk i parashikon, megjithëse sipas rrethanave duhej dhe kishte mundësi t'i parashikonte.

Neni 17

Papërgjegjshmëria për shkak të gjendjes mendore

Nuk ka përgjegjësi penale personi që në kohën e kryerjes së veprës vuante nga një turbullim psikik ose neuropsikik që ka prishur tërësisht ekuilibrin e tij mendor dhe për pasojë nuk ka qenë në gjendje të kontrollojë veprimet apo mosveprimet e tij dhe as të kuptojë se kryen veprë penale.

Personi që në kohën e kryerjes së veprës penale vuante nga një turbullim psikik ose neuropsikik, që ka ulur ekuilibrin e tij mendor për të kuptuar dhe kontrolluar plotësisht veprimet apo mosveprimet e tij, është i përgjegjshëm, por kjo rrethanë mbahet parasysh nga gjykata në caktimin e masës dhe llojit të dënimit.

Neni 18

Kryerja e veprës penale në gjendje të dehur

Nuk përjashtohet nga përgjegjësia personi që ka kryer veprën penale në gjendje të dehur.

Kur dehja është shkaktuar në rrethana të rastit dhe ka sjellë uljen e ekuilibrit mendor, kjo rrethanë mbahet parasysh për zbutjen e dënimit ndaj tij.

Kur dehja është bërë me paramendim për të kryer veprën penale, kjo rrethanë mbahet parasysh për rëndimin e dënimit.

Rregullat e mësipërme zbatohen edhe kur vepra penale kryhet nën efektin e narkotikëve apo stimulantëve të tjerë.

Neni 19

Mbrojtja e nevojshme

Nuk ka përgjegjësi penale personi që ka kryer veprën duke qenë i detyruar të mbrojë jetën, shëndetin, të drejtat dhe interesat e tij ose të një tjetri, nga një sulm i padrejtë, i vërtetë dhe i çastit me kusht që, karakteri i mbrojtjes të jetë në proporcion me rrezikshmërinë e sulmit.

Mospërputhja haptazi ndërmjet tyre përbën kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme.

Neni 20

Nevoja ekstreme

Nuk ka përgjegjësi penale personi që ka kryer veprën nga nevoja për të përballuar një rrezik real dhe të çastit që e kërcënon atë, një person tjetër apo pasurinë nga një dëmtim i rëndë dhe i pashmangshëm me mënyra të tjera, me kusht që të mos jetë i provokuar prej tij dhe dëmi i shkaktuar të mos jetë më i madh se dëmi i zbrapsur.

Neni 21

Ushtrimi i një të drejte apo përmbushja e detyrës

Nuk ka përgjegjësi penale personi që vepron për të ushtruar të drejta apo përmbushur detyra të caktuara nga ligji ose nga një urdhër i dhënë prej një personi kompetent, veç rastit kur urdhri është haptazi i paligjshëm.

Kur vepra penale është kryer si rezultat i urdhrorit të paligjshëm, për të përgjigjet personi që ka dhënë urdhrin.

KREU III
TENTATIVA

Neni 22

Kuptimi i tentativës

Vepra penale quhet e mbetur në tentativë kur, megjithëse personi ndërmerr veprime të drejtpërdrejta për ta kryer atë, vepra ndërpritet e nuk përfundohet për rrethana të pavarura nga vullneti i tij.

Neni 23

Përgjegjësia për tentativën

Personi që tenton të kryejë një krim përgjigjet për të.

Gjykata, në varësi të shkallës së afërsisë së pasojës, si dhe të shkaqeve për të cilat krimi mbeti në tentativë, zbut dënimin dhe mund ta ulë atë nën minimumin e parashikuar nga ligji ose të caktojë një lloj dënimi më të butë nga ai i parashikuar në ligj.

Neni 24

Heqja dorë nga kryerja e veprës penale

Personi që me vullnet të tij dhe në mënyrë përfundimtare heq dorë nga kryerja e veprës penale, me gjithë mundësitë që ka për kryerjen e saj, nuk ka përgjegjësi penale.

Kur veprimet e gjeratëhershme përmbajnë elementet e ndonjë vepre tjetër penale, personi përgjigjet për veprën e kryer.

KREU IV
BASHKËPUNIMI I PERSONAVE PËR KRYERJEN E VEPRËS PENALE

Neni 25

Kuptimi i bashkëpunimit

Bashkëpunim quhet kryerja e veprës penale nga dy ose më shumë persona me marrëveshje ndërmjet tyre.

Neni 26

Bashkëpunëtorët

Bashkëpunëtorë për kryerjen e veprës penale quhen: organizatorët, ekzekutorët, shtytësit dhe ndihmësit.

Organizatorë quhen ata persona që organizojnë dhe drejtojnë veprimtarinë për kryerjen e veprës penale.

Ekzekutorë janë personat që kryejnë veprime të drejtpërdrejta për realizimin e veprës penale.

Shtytës quhen personat që nxisin bashkëpunëtorët e tjerë për kryerjen e veprës penale.

Ndihmës quhen personat që me këshilla, udhëzime, dhënie mjetesh, largim të pengesave, dhënie të premtimit për fshehjen e bashkëpunëtorëve, të gjurmëve apo të sendeve që rrjedhin nga vepra penale, ndihmojnë për kryerjen e saj.

Neni 27

Përgjegjësia e bashkëpunëtorëve

Organizatorët, shtytësit dhe ndihmësit kanë përgjegjësi si edhe ekzekutorët për veprën penale të kryer prej tyre.

Në caktimin e dënimit për bashkëpunëtorët, gjykata duhet të mbajë parasysh shkallën e pjesëmarrjes së secilit dhe rolin e luajtur në kryerjen e veprës penale.

Neni 28

Banda e armatosur dhe organizata kriminale

Banda e armatosur dhe organizata kriminale përfaqësojnë forma të bashkëpunimit të veçantë që dallohen jo vetëm nga numri i pjesëmarrësve, por edhe nga shkalla e organizimit dhe e qëndrueshmërisë së tyre për kryerjen e një numri veprash penale.

Organizata kriminale përfaqëson shkallën më të lartë të bashkëpunimit për kryerjen e veprimtarisë kriminale të qëndrueshme.

Krijimi dhe pjesëmarrja në bandë të armatosur dhe në organizata kriminale, si dhe kryerja e veprave penale prej tyre, cilësohen si vepra penale më vete dhe dënohen sipas parashikimeve të Pjesës së Posaçme të këtij Kodi.

Pjesëtarët e bandës së armatosur dhe të organizatës kriminale janë përgjegjës për të gjitha veprat penale të kryera nga banda dhe organizata, kur kanë vepruar si organizatorë, ekzekutorë, shtytës dhe ndihmës.

Pjesëtari i bandës së armatosur dhe i organizatës kriminale përjashtohet nga përgjegjësia penale për pjesëmarrjen në to kur pendohet dhe vihet në ndihmë të organeve kompetente për parandalimin e veprimtarisë dhe zbulimin e bashkëpunëtorëve.

Shërben si rrethanë për zbutjen e dënimit, dhe në raste të veçanta edhe për uljen e tij nën minimumin e parashikuar nga ligji, kur pjesëtari i bandës së armatosur dhe i organizatës kriminale që ka kryer vepra penale, pendohet dhe bashkëpunon me organet kompetente për zbulimin e veprimtarisë dhe bashkëpunëtorëve të tjerë.

Gjykata, kur çmon se roli i pjesëtarit të penduar të bandës së armatosur dhe të organizatës kriminale nuk është kryesor, kur veprat e kryera prej tij nuk janë me rrezikshmëri të theksuar dhe kur ndihma e dhënë për zbulimin e veprimtarisë dhe bashkëpunëtorëve të bandës apo organizatës kriminale është e rëndësishme, mund ta përjashtojë atë nga dënimi.

**KREU V
DËNIMET****Neni 29
Dënime kryesore**

Për personat që kanë kryer krime jepen këto dënime kryesore:

1. Me burgim të përjetshëm a me vdekje
2. Me burgim
3. Me gjobë

Për personat që kanë kryer kundërvajtje penale jepen këto dënime kryesore:

1. Me burgim
2. Me gjobë

**Neni 30
Dënime plotësuese**

Për personat që kanë kryer krime ose kundërvajtje penale, bashkë me dënimin kryesor, mund të jepen edhe një ose disa nga këto dënime plotësuese:

1. Ndalimi i të drejtës për të ushtruar detyra si nëpunës shtetëror ose në shërbim publik.
2. Konfiskimi i mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe përfitimeve prej saj.
3. Ndalimi për të drejtuar automjete.
4. Heqja e dekoratave, titujve të nderit.
5. Heqja e së drejtës të ushtrimit të një veprimtarie ose mjeshtërie.
6. Heqja e së drejtës për të ushtruar detyra drejtuese pranë personave juridikë.
7. Ndalimi për të qëndruar në një ose disa njësi administrative.
8. Nxjerrja jashtë territorit.
9. Detyrimi për publikimin e vendimit gjyqësor.

Gjykata, në raste të veçanta, kur dhënia e dënimeve kryesore çmohet e papërshtatshme dhe kur ligji parashikon dënim me burgim deri në 3 vjet ose dënime të tjera më të lehta për veprën e kryer, mund të mjaftohet vetëm me caktimin e dënimit plotësues.

**Neni 31
Dënimi me burgim të përjetshëm a me vdekje**

Dënimi me burgim të përjetshëm jepet me vendim të gjykatës për kryerjen e një krimi të rëndë. Në raste të veçanta, gjykata, për një krim tejet të rëndë, mund të japë dënimin me vdekje.

Dënimi me burgim të përjetshëm a me vdekje nuk jepet ndaj personave që në kohën e kryerjes së krimit nuk kanë mbushur moshën tetëmbëdhjetë vjeç, si dhe për gratë.

Dënimi me burgim të përjetshëm a me vdekje parashikohet bashkërisht në dispozitat e Pjesës së Posaçme të këtij Kodi.

**Neni 32
Dënimi me burgim**

Dënimi me burgim për krime jepet për një kohë nga pesë ditë deri në njëzetepesë vjet.

Për kundërvajtjet penale dënimi me burgim jepet për një kohë nga pesë ditë deri në dy vjet.

Neni 33

Mënyra e vuajtjes së dënimit me burgim të përjetshëm dhe me burgim

Dënimi me burgim të përjetshëm dhe dënimi me burgim vuhën në institucione të caktuara posaçërisht për këtë qëllim.

Rregullat mbi mënyrën e vuajtjes së dënimeve, të drejtat dhe detyrat e të dënuarve caktohen me ligj.

Të miturit e kryejnë dënimin me burgim në vende të veçanta nga të rriturit.

Gratë e kryejnë dënimin me burgim në institucione të veçanta nga burrat.

Neni 34

Dënimi me gjobë

Dënimi me gjobë konsiston në pagimin në favor të shtetit të një shume të hollash brenda kufijve të parashikuar në ligj.

Dënimi me gjobë jepet për personat që kryejnë krim ose kundërvajtje penale.

Për personat që kryejnë krim, gjoba jepet nga 10 mijë deri në 2 milionë lekë.

Për personat që kryejnë kundërvajtje gjoba jepet nga 5 mijë deri në 2 qindmijë lekë.

Dënimi me gjobë paguhet në afatin e caktuar në vendimin e gjykatës.

Gjykata, duke marrë parasysh gjendjen ekonomike të të dënuarit, mund të lejojë që gjoba të paguhet me këste, duke caktuar këstet dhe afatin e pagimit të tyre.

Kur gjoba nuk paguhet në afatin e caktuar, gjykata vendos zëvendësimin e gjobës me burgim, duke llogaritur 1 mijë lekë për një ditë burgim.

Kur gjoba është dhënë për kryerjen e një krimi, zëvendësimi i saj me burgim nuk mund të kalojë tre vjet, ndërsa kur ajo është dhënë për kryerjen e një kundërvajtjeje penale, zëvendësimi nuk mund të kalojë një vit burgim, por gjithmonë pa kaluar maksimumin e dënimit me burgim që parashikon dispozita përkatëse.

Kur i dënuari si më sipër gjatë zbatimit të burgimit paguan gjobën, gjykata revokon vendimin, duke bërë llogaritjet sipas kriterit të paragrafit të 7 të këtij neni.

Neni 35

Heqja e së drejtës për të ushtruar detyra shtetërore

Heqja e së drejtës për të ushtruar detyra si nëpunës shtetëror ose për të qenë në shërbim publik jepet ndaj personave që i kanë shpërdoruar ato dhe që kanë kryer një krim për të cilin gjykata ka caktuar një dënim me burgim jo më pak se dhjetë vjet dhe çmohet se kjo e drejtë nuk duhet të ushtrohet përgjithmonë.

Heqja e së drejtës për të ushtruar detyra si nëpunës shtetëror ose për të qenë në shërbim publik mund të jepet edhe për një kohë nga një gjer në pesë vjet, kur gjykata ka caktuar dënimin gjer në dhjetë vjet burgim.

Neni 36

Konfiskimi i mjeteve të kryerjes së veprës penale

Konfiskimi jepet detyrimisht nga gjykata ndaj personave që kryejnë veprë penale dhe konsiston në marrjen dhe kalimin në favor të shtetit të sendeve që kanë shërbyer ose ishin caktuar si mjet për kryerjen e veprës penale, si dhe objektet, të hollat dhe çdo pasuri tjetër që rrjedh nga vepra penale apo i shpërblimit të dhënë apo të premtuar për kryerjen e saj.

Neni 37

Ndalimi për të drejtuar automjete

Ndalimi për të drejtuar automjete jepet nga gjykata, për një kohë nga një gjer në pesë vjet, kundër personave që kanë kryer veprë penale, kur çmohet se do të ketë efekt parandalues apo pajtohet me natyrën e veprës së kryer.

Neni 38

Heqja e dekoratave dhe e titujve

Heqja e dekoratave dhe titujve të nderit vendoset për personat që kanë kryer një veprë penale që dënohet me burgim dhe çmohet se mbajtja e tyre nuk pajtohet me natyrën e veprës penale të kryer.

Heqja e dekoratave dhe titujve të nderit është e përhershme kur personi dënohet për një krim mbi dhjetë vjet dhe nga një gjer në pesë vjet, kur dënohet gjer në dhjetë vjet burgim.

Neni 39

Heqja e së drejtës të ushtrimit të veprimtarisë apo mjeshtërisë

Heqja e së drejtës të ushtrimit të një veprimtarie ose të një mjeshtërie e ndalon të dënuarin të ushtrojë veprimtarinë ose mjeshtërinë për të cilën është dhënë leje e veçantë, dëshmi, autorizim apo licencë nga organi kompetent.

Heqja e së drejtës të ushtrimit të veprimtarisë ose mjeshtërisë jepet për një kohë nga një muaj gjer në pesë vjet dhe është rrjedhojë e çdo dënimi për vepra penale që kryhen duke i shpërdoruar ato.

Neni 40

Heqja e së drejtës të ushtrimit të detyrave drejtuese

Heqja e së drejtës të ushtrimit të detyrave drejtuese pranë personave juridikë, i heq mundësinë të dënuarit të ushtrojë detyrat e drejtorit, të administratorit, sipërmarrësit, likuidatorit, si dhe çdo detyrë tjetër që ka të bëjë me cilësinë e përfaqësuesit të personit juridik.

Heqja e së drejtës të ushtrimit të detyrave drejtuese pranë personave juridikë është rrjedhojë e çdo dënimi për vepra penale dhe jepet për një kohë nga një muaj gjer në pesë vjet, kur i dënuari ka shpërdoruar funksionet apo ka vepruar në kundërshtim me rregullat që lidhen me detyrën.

Neni 41

Ndalimi për të qëndruar në një apo disa njësi administrative

Ndalimi për të qëndruar në një apo disa njësi administrative jepet nga gjykata për një kohë nga një gjer në pesë vjet, kur çmohet se qëndrimi i të dënuarit në këto vende përbën rrezik për sigurimin publik.

Neni 42

Nxjerrja jashtë territorit

Nxjerrja jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë jepet nga gjykata ndaj shtetasit të huaj dhe atij pa shtetësi që kryen një krim dhe çmohet se qëndrimi i mëtejshëm i tij në territorin e Republikës së Shqipërisë nuk duhet të vazhdojë më në të ardhmen.

Vendimi revokohet nga gjykata, me kërkesën e të dënuarit, kur shtetasi i huaj apo pa shtetësi fiton shtetësinë shqiptare.

Neni 43

Publikimi i vendimit gjyqësor

Publikimi i vendimit gjyqësor jepet nga gjykata kur çmon se njohja e përmbajtjes së vendimit ka interes për persona juridikë e fizikë.

Publikimi i vendimit gjyqësor konsiston në detyrimin e të dënuarit që me shpenzimet e veta të publikojë në një apo disa gazeta ose stacione radiotelevizive tërësisht apo pjesërisht vendimin gjyqësor, sipas urdhërimit të bërë nga gjykata.

Data e publikimit dhe kohëzgjatja e tij caktohen nga gjykata.

Organet e shtypit dhe të radiotelevizionit janë të detyruar të bëjnë publikimin e vendimit gjyqësor të dërguar nga gjykata.

Publikimi i vendimit gjyqësor nuk jepet kur rrezikohet përhapja e sekretit shtetëror, cenohet jeta intime e personave ose preket morali shoqëror.

Neni 44

Mënyra e vuajtjes së dënimeve plotësuese

Kur gjykata, së bashku me një dënim me burgim, jep edhe një ose disa nga dënimet plotësuese të përmendura në nenin 30 të këtij Kodi, zbatimi i tyre fillon së bashku me vuajtjen e dënimit kryesor.

Për numrat 1, 3, 5, 6, 7 dhe 8 të nenit 30 të këtij Kodi zbatimi i tyre fillon pas vuajtjes së dënimit me burgim. Të drejtat e cenuara nga dënimet plotësuese i dënuari nuk mund t'i ushtrojë gjatë kohës së vuajtjes së dënimit me burgim.

Neni 45

Masat penale për personat juridikë

Gjykata, kur gjatë shqyrtimit gjyqësor provon se një person juridik ushtron veprimtari që përbëjnë vepra penale, mund të urdhërojë :

Mbylljen tërësisht apo pjesërisht të veprimtarisë dhe konfiskimin e të ardhurave, mjeteve dhe çdo pasurie tjetër të siguruar nga ajo veprimtari.

Neni 46

Masat mjekësore dhe edukuese

Masat mjekësore mund të jepen nga gjykata ndaj personave të papërgjegjshëm që kanë kryer vepra penale, ndërsa masat edukuese mund të jepen ndaj të miturve që përjashtohen nga dënimi ose që për shkak të moshës nuk kanë përgjegjësi penale.

Masat mjekësore janë:

1. Mjekimi i detyruar ambulator
2. Mjekimi i detyruar në një institucion mjekësor

Masa edukuese është:

1. Vendosja e të miturit në një institucion edukimi

Vendimi gjyqësor për masat mjekësore dhe edukuese është i revokueshëm në çdo kohë kur zhduken rrethanat për të cilat ai është dhënë, por në çdo rast, gjykata, kryesisht, është e detyruar që pas kalimit të një viti nga dita e dhënies së vendimit, të marrë në shqyrtim vendimin e saj.

Rregullat për revokimin e vendimit gjyqësor që përmban masën mjekësore dhe edukuese, parashikohen në Kodin e Procedurës Penale.

KREU VI CAKTIMI I DËNIMIT

Neni 47

Mënyra e caktimit të dënimit

Gjykata cakton dënimin duke respektuar dispozitat e pjesës së përgjithshme të këtij Kodi dhe kufijtë e dënimeve të parashikuar në ligj për veprën penale.

Në caktimin e dënimit ndaj personit ajo merr parasysh rrezikshmërinë e veprës penale, të autorit të saj, shkallën e fajit, si dhe rrethanat lehtësuese dhe rënduese.

Neni 48

Rrethanat lehtësuese

Lehtësojnë dënimin rrethanat që vijojnë :

- a) Kur vepra është kryer e shtyrë nga motive me vlera pozitive morale e shoqërore;
- b) kur vepra është kryer nën ndikimin e tronditjes psikike të shkaktuar nga provokimi ose veprime të padrejta të viktimës apo të ndonjë personi tjetër;
- c) kur vepra është kryer nën ndikimin e veprimeve apo të udhëzimeve të padrejta të eprorit;
- ç) kur personi që ka kryer veprën tregon pendim të thellë;
- d) kur personi ka zëvendësuar dëmin e shkaktuar nga vepra penale ose ka ndihmuar aktivisht për të zhdukur ose pakësuar pasojat e veprës penale;
- dh) kur personi paraqitet në organet kompetente pas kryerjes së veprës penale;
- e) kur marrëdhëniet ndërmjet personit që ka kryer veprën penale dhe të dëmtuarit janë normalizuar.

Neni 49

Gjykata, pavarësisht nga rrethanat që përmenden në nenin 48 të këtij Kodi, mund të marrë në konsideratë edhe rrethana të tjera për sa kohë i quan të tilla që justifikojnë lehtësimin e dënimit.

Neni 50

Rrethanat rënduese

Rëndojnë dënimin rrethanat që vijojnë:

- a) Kryerja e veprës i shtyrë nga motive të dobëta;
- b) kryerja e veprës për të vënë para përgjegjësisë ose për të fshehur përgjegjësinë penale të një tjetri apo për të shmangur dënimin për një vepër penale tjetër;
- c) kryerja e veprës penale me egërsi dhe mizori;
- ç) kryerja e një krimi pas dhënies së një dënimi për një krim të kryer më parë;
- d) kryerja e veprimeve që rëndojnë apo shtojnë pasojat e veprës penale;
- dh) kryerja e veprës duke shpërdoruar detyrat që burojnë nga një funksion ose shërbim shtetëror apo fetar;
- e) kur vepra është kryer kundër fëmijëve, grave shtatzëna ose personave që, për shkaqe të ndryshme, nuk mund të mbrohen;
- f) kur vepra është drejtuar ndaj përfaqësuesve të shteteve të tjera;
- g) kur vepra është kryer duke përfituar nga marrëdhëniet familjare, të miqësisë, të mikpritjes;
- gj) kryerja e veprës penale në bashkëpunim.

Neni 51

Dënimi me burgim për të miturit

Për të miturit, që në kohën e kryerjes së veprës penale nuk kanë mbushur moshën 18 vjeç, dënimi me burgim nuk mund të jetë më shumë se gjysma e dënimit që parashikon ligji për veprën penale të kryer.

Neni 52

Përfundimi i të miturit nga dënimi

Gjykata, nisur nga rrezikshmëria e paket e veprës penale, nga rrethanat konkrete të kryerjes së saj, nga sjellja e mëparshme e të miturit, mund ta përfundojë atë nga dënimi.

Në këto raste gjykata mund të vendosë dërgimin e të miturit në një institucion edukimi.

Neni 53

Ulja e dënimit nën kufijtë e parashikuar nga ligji

Gjykata, në raste të veçanta, kur çmon që vepra dhe autori i saj paraqesin rrezikshmëri të paket dhe janë të pranishme disa nga rrethanat lehtësuese, ka të drejtë të caktojë një dënim nën minimumin ose një lloj dënimi më të butë se ai që parashikon dispozita përkatëse.

Neni 54

Pranimi i pagimit të gjobës

Për kundërvajtjet penale për të cilat, veç gjobës, parashikohet njëkohësisht dënimi me burgim, gjykata, me kërkesën e autorit të kundërvajtjes penale mund të pranojë që ai të paguajë aty për aty një shumë të hollash në favor të buxhetit të shtetit, e barabartë me gjysmën e maksimumit të gjobës të parashikuar për kundërvajtjet penale në Pjesën e Përgjithshme të këtij Kodi.

Kërkesa mund të paraqitet në çdo fazë të gjykimit deri përpara dhënies së vendimit përfundimtar të shkallës së parë.

Kur gjykata nuk pranon kërkesën, jep dënimin për veprën e kryer.

Pranimi i kërkesës nuk lejohet për personat që më parë janë dënuar edhe për kundërvajtje penale.

Neni 55

Caktimi i dënimeve për disa vepra penale

Kur veprimet ose mosveprimet përmbajnë elementet e disa veprave penale, si dhe kur personi ka kryer disa vepra penale për të cilat nuk është dhënë akoma vendim, gjykata më parë cakton dënimin për çdo vepër penale dhe në përfundim jep një dënim të vetëm, që përbëhet nga dënimi më i rëndë i shtuar.

Dënimi më i rëndë i shtuar nuk mund të kapërcejë shumën e përgjithshme të dënimeve të caktuara veç e veç, as kufirin më të lartë të parashikuar për llojin e dënimit të dhënë.

Kur gjykata çmon se kryerja e shumë veprave penale nuk tregon rrezikshmëri të madhe të fajtorit, mund të japë si dënim përfundimtar dënimin me të rëndë që ka caktuar për një nga veprat penale.

Gjykata në vendimin përfundimtar jep një ose më shumë nga dënimet plotësuese të dhëna më vete për çdo vepër të veçantë.

Neni 56

Bashkimi i dënimeve

Kur i dënuari, para vuajtjes së plotë të dënimit, dënohet për një vepër penale të kryer para dhënies së vendimit, zbatohen rregullat e nenit të mësipërm dhe pjesa e vuajtur e dënimit llogaritet në dënimin e ri.

Kur i dënuari, pas dhënies së vendimit, por para vuajtjes së plotë të dënimit, kryen një veprë penale të re, gjykata bën bashkimin e dënimit të ri me pjesën e mbetur të dënimit të mëparshëm, duke ndjekur rregullat e parashikuara nga neni 55 i këtij Kodi.

Neni 57

Llogaritja e paraburgimit

Koha e paraburgimit llogaritet në dënimin me burgim ose me gjobë, si dhe në detyrimin për kryerjen e një pune në interes publik si më poshtë :

Një ditë paraburgim baras me një ditë e gjysmë burgim.

Një ditë paraburgim baras me një mijë lekë gjobë.

Një ditë paraburgim baras me tetëmbëdhjetë orë pune në interes publik.

KREU VII

ALTERNATIVAT E DËNIMIT ME BURGIM

Neni 58

Copëzimi i dënimit me burgim

Për dënimet gjer në një vit burgim, gjykata, kur vëren rrethana të rënda familjare, mjekësore, profesionale apo shoqërore, vendos që dënimi të ekzekutohet me copëzime jo më të vogla se dy ditë në javë.

Në çdo rast ekzekutimi i vendimit duhet të përfundojë brenda tre vjetëve.

Kur këto rrethana nuk ekzistojnë më, ose kur i dënuari shkel detyrimet e caktuara në vendim, gjykata bën revokimin e vendimit të dhënë me copëzim.

Neni 59

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit me burgim

Për shkak të rrezikshmërisë së pakët të personit dhe rrethanave të kryerjes së veprës penale, gjykata, kur jep dënim me burgim gjer në pesë vjet, mund të urdhërojë që i dënuari të vihet në provë duke u pezulluar ekzekutimi i dënimit, me kusht që gjatë kohës së provës të mos kryejë veprë tjetër penale po aq të rëndë apo më të rëndë.

Afati i provës është tetëmbëdhjetë muaj gjer në pesë vjet.

Neni 60

Masat ndaj të dënuarit të vënë në provë

I dënuari i vënë në provë, mund të detyrohet nga gjykata të plotësojë një apo më tepër prej masave të mëposhtme:

1. Të ushtrojë një veprimtari profesionale ose të marrë një arsim apo formim profesional.
2. Të paguajë rregullisht pensionet familjare.
3. Të riparojë dëmin civil të shkaktuar.
4. Të ndalohet të drejtojë automjete të caktuara.
5. Të mos ushtrojë veprimtari profesionale kur vepra penale ka lidhje me këtë veprimtari.
6. Të mos frekuentojë vende të caktuara.
7. Të mos frekuentojë lokale që shërbejnë pije alkoolike.
8. Të qëndrojë në banesën e tij në orare të caktuara.
9. Të mos shoqërohet me persona të caktuar, kryesisht me të dënuar apo bashkëpunëtorët e veprës penale.

10. Të mos mbajë armë.

11. T'u nënshtrohet masave mjekësore kundër alkoolit dhe narkotikëve.

Neni 61

Detyrimet e të dënuarit gjatë kohës së provës

Gjatë kohës së provës i dënuari detyrohet :

1. T'u përgjigjet thirrjeve e kërkesave të organeve të caktuara për mbikqyrjen e provës.
2. Të njoftojë organet e mbikqyrjes së provës për ndryshimet në llojin e punës.
3. Të marrë pëlqimin tek organet që merren me mbikqyrjen e provës për ndryshimin e banimit, qendrës së punës dhe largimet jashtë shtetit.

Neni 62

Revokimi i vendimit të pezullimit me vënie në provë

Në qoftë se i dënuari gjatë afatit të provës kryen një veprë penale po aq të rëndë apo më të rëndë se vepra e parë, gjykata revokon vendimin e pezullimit.

Revokimi bëhet edhe kur i dënuari, pa shkaqe të arsyeshme, nuk ka plotësuar masat dhe detyrimet e përmendura në nenet 60 dhe 61 të këtij Kodi, që atij i ishin vënë.

Kur vendimi i pezullimit nuk është revokuar, dënimi i dhënë konsiderohet i paqenë.

Neni 63

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit me burgim dhe detyrimi për kryerjen e një pune në interes publik

Gjykata, për shkak të rrezikshmërisë së pakët të personit dhe të rrethanave të kryerjes së veprës penale, kur ka caktuar një dënim gjer në një vit burgim, mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit të vendimit me burgim dhe zëvendësimin e tij me detyrimin që i dënuari të përmbushë një punë në interes publik.

Puna në interes publik jepet për një kohë nga dyzet gjer në dyqind e dyzet orë dhe konsiston në kryerjen nga i dënuari të një pune pa shpërbllim në favor të interesit publik apo shoqatës të caktuar në vendimin e gjykatës.

Ky detyrim nuk mund të vendoset kur i dënuari refuzon pezullimin në seancë gjyqësore.

Puna në interes publik kryhet brenda afatit prej gjashtë muajsh.

Në vendimin e saj gjykata cakton orët e punës, si dhe ditët e javës kur do të kryhet ajo.

Pas përfundimit të punës, dënimi konsiderohet i paqenë.

Ky lloj pezullimi ndjek të gjitha rregullat që janë vendosur në nenet 61 e 62 të këtij Kodi.

Neni 64

Lirimi para kohe me kusht

I dënuari me burgim mund të lirohet para kohe nga vuajtja e mëtejshme e dënimit kur: :Ka vuajtur jo më pak se 1/2 e dënimit të dhënë dhe me sjelljen dhe punën e tij tregon se me dënimin e vuajtur i është arritur qëllimit për edukimin e tij.

Në gjysmën e dënimit të vuajtur nuk llogaritet koha e përfituar me amnisti ose falje.

Nuk lejohet lirimi para kohe me kusht për të dënuarit përsëritës në krime.

Lirimi para kohe me kusht revokohet nga gjykata, kur i dënuari gjatë kohës së kushtit kryen një veprë tjetër penale po aq të rëndë ose më të rëndë se e para, duke u zbatuar dispozitat për bashkimin e dënimeve.

Neni 65

Nuk lejohet lirimi para kohe me kusht për të dënuarin me burgim të përjetshëm.

Vetëm në raste të jashtëzakonshme i dënuari me burgim të përjetshëm mund të lirohet para kohe me kusht kur:

Ka vuajtur jo më pak se njëzetepesë vjet burgim dhe, gjatë vuajtjes së dënimit ka mbajtur sjellje shembullore dhe çmohet se i është arritur qëllimit të dënimit për edukimin e tij.

KREU VIII

SHUARJA E NDJEKJES PENALE, TË DËNIMEVE DHE MOSEKZEKUTIMI I TYRE

Neni 66

Parashkrimi i ndjekjes penale

Nuk mund të bëhen ndjekje penale kur nga kryerja e veprës deri në çastin e marrjes së personit si të pandehur kanë kaluar:

a) njëzet vjet për krimet që parashikojnë dënim jo më të ulët se dhjetë vjet burgim ose dënim tjetër më të rëndë;

b) dhjetë vjet për krimet që parashikojnë dënim nga pesë gjer në dhjetë vjet burgim;

c) pesë vjet për krimet që parashikojnë dënim gjer në pesë vjet burgim ose gjobë;

ç) tre vjet për kundërvajtjet penale që parashikojnë dënim gjer në dy vjet burgim;

d) dy vjet për kundërvajtjet penale që parashikojnë dënim me gjobë.

Neni 67

Mosparashkrimi i ndjekjes penale

Nuk i nënshtrohen parashkrimit të ndjekjes penale krimet e luftës dhe ato kundër njerëzimit.

Neni 68

Parashkrimi i ekzekutimit të dënimit

Vendimi i dënimit nuk ekzekutohet kur nga dita që ka marrë formë të prerë kanë kaluar:

a) njëzet vjet për vendimin që përmban dënim pesëmbëdhjetë gjer në njëzetepesë vjet burgim;

b) dhjetë vjet për vendimin që përmban dënim pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet burgim;

c) pesë vjet për vendime që përmbajnë dënim me burgim gjer në pesë vjet ose dënime të tjera më të lehta.

Neni 69

Rehabilitimi

Quhen të padënuar:

a) ata që janë dënuar me burgim për një kohë gjer në gjashtë muaj ose me çdo dënim tjetër më të lehtë dhe që gjatë dy vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer veprë tjetër penale;

b) ata që janë dënuar me burgim për një kohë nga gjashtë muaj gjer në pesë vjet dhe që gjatë pesë vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer veprë tjetër penale;

c) ata që janë dënuar me burgim për një kohë nga pesë gjer në dhjetë vjet dhe që gjatë shtatë vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer veprë tjetër penale;

ç) ata që janë dënuar me burgim për një kohë nga dhjetë gjer në njëzetepesë vjet dhe që gjatë dhjetë vjetëve nga dita e vuajtjes së dënimit nuk kanë kryer veprë tjetër penale.

Neni 70

Falja

Me aktin e faljes organi kompetent përjashton tërësisht apo pjesërisht personin nga vuajtja e dënimit të dhënë me një vendim gjyqësor ose bën zëvendësimin e dënimit me një lloj dënimi më të butë.

Neni 71

Amnistia

Me aktin e amnistisë organi kompetent përjashton nga ndjekja penale, nga vuajtja tërësisht apo pjesërisht e dënimit ose bën zëvendësimin e dënimit me një lloj dënimi më të butë.

Amnistia shtrihet për ato vepra penale të kryera deri një ditë para shpalljes së saj, veç rastit kur në aktin përkatës vendoset ndryshe.

Neni 72

Zbatimi i dispozitave të pjesës së përgjithshme

Dispozitat e pjesës së përgjithshme të këtij Kodi zbatohen edhe për veprat penale të tjera të parashikuara si të tilla nga ligje të veçanta.

PJESA E POSAÇME

KREU I

KRIME KUNDËR NJERËZIMIT

Neni 73

Genocidi

Zbatimi i një plani të paramenduar që synon shkatërrimin tërësisht apo pjesërisht të një grupi nacional, etnik, racial apo fetar i drejtuar kundër anëtarëve të grupit dhe i shoqëruar me veprat që vijnë, si: vrasje me dashje të anëtarëve të grupit, dëmtime të rënda fizike dhe psikike, vendosja në kushte jetese të rënda që shkaktojnë shkatërrimin fizik, zbatimi i masave që synojnë pengimin e lindjeve, si dhe transferimi i detyrueshëm i fëmijëve të një grupi në një grup tjetër, dënohet me burgim jo më pak se dhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 74

Krime kundër njerëzimit

Vrasjet, shfarosjet, kthimi në skllëvër, internimet dhe dëbimet, si dhe çdo lloj torture apo dhune tjetër çnjerëzore të kryera për motive politike, ideologjike, raciale, etnike e fetare dënohen jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 75

Krimet e luftës

Veprat e kryera nga persona të ndryshëm në kohë lufte, si vrasja, keqtrajtimi ose dëbimi për punë skllavëruese, si dhe për çdo lloj shfrytëzimi tjetër çnjerëzor në dëm të popullsisë civile ose në territor të pushtuar, vrasja ose keqtrajtimi i robërve të luftës, vrasja e pengjeve, shkatërrimi i pasurisë private ose publike, shkatërrimi i qyteteve, komunave ose fshatrave, jo të diktuar nga nevoja ushtarake, dënohet me heqje të lirisë jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

KREU II
VEPRA PENALE KUNDËR PERSONIT

KRIME KUNDËR JETËS

SEKSIONI I
KRIME KUNDËR JETËS TË KRYERA ME DASHJE

Neni 76

Vrasja me dashje

Vrasja e kryer me dashje dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 77

Vrasja me dashje në lidhje me një krim tjetër

Vrasja me dashje që paraprin, shoqëron ose pason një krim tjetër, dënohet me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 78

Vrasja me paramendim

Vrasja e kryer me paramendim, dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë deri në njëzetepesë vjet dhe, kur ka rrethana rënduese, me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 79

Vrasja me dashje për shkak të cilësive të veçanta të viktimës

Vrasja me dashje e kryer ndaj:

- a) të miturit nën gjashtëmbëdhjetë vjeç;
  - b) personit me mangësi fizike apo psikike, të sëmurë rëndë apo shtatzane, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura;
  - c) deputetit, gjyqtarit, prokurorit, avokatit, policit, oficerit, nëpunësit shtetëror, gjatë punës apo për shkak të saj, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura;
  - d) denoncuesit të veprës penale, dëshmitarit, të dëmtuarit apo të palëve të tjera ndërgjyqëse;
- dënohet me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 80

Sigurimi i kushteve dhe i mjeteve materiale për të kryer vrasje dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 81

Vrasja e foshnjës

Vrasja e foshnjës e kryer me dashje nga nëna, menjëherë pas lindjes, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 82

Vrasja e kryer në gjendje të tronditjes së fortë psikike

Vrasja me dashje e kryer në gjendje të tronditjes së fortë psikike të çastit shkaktuar nga dhuna ose fyerja e rëndë e viktimës dënohet me burgim gjer në tetë vjet.

Neni 83

Vrasja e kryer me kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme

Vrasja e kryer në kushtet e kapërcimit të kufijve të mbrojtjes së nevojshme dënohet me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 84

Kanosja

Kanosja serioze për vrasje ose për plagosje të rëndë që i bëhet një personi, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

SEKSIONI II

KRIME KUNDËR JETËS SHKAKTUAR ME PAKUJDESI

Neni 85

Vrasja nga pakujdesia

Vrasja e kryer nga pakujdesia dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI III

VEPRAT PENALE TË KRYERA ME DASHJE KUNDËR SHËNDETTIT

Neni 86

Tortura

Tortura, si dhe çdo akt tjetër çnjerëzor apo poshtërues dënohen me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 87

Tortura me pasoja të rënda

Tortura, si dhe çdo akt tjetër çnjerëzor, kur ka sjellë gjymtimin, shëmtimin ose çdo dëmtim të përhershëm të shëndetit të personit apo vdekjen, dënohen me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 88

Plagosja e rëndë me dashje

Plagosja e kryer me dashje që ka sjellë si pasojë gjymtimin, shëmtimin ose çdo dëmtim tjetër të përhershëm të shëndetit, ndërprerjen e shtatzanisë, ose ka qenë e rrezikshme për jetën në çastin e shkaktimit të saj, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur është kryer kundër disa personave ose kur ka sjellë si pasojë vdekjen, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 89

Plagosja e lehtë me dashje

Plagosja e kryer me dashje, që ka shkaktuar paaftësi të përkohshme në punë më tepër se 9 ditë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 90

Dëmtime të tjera me dashje

Rrahja, si dhe çdo vepër tjetër dhune, përbën kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar paaftësi të përkohshme në punë deri në 9 ditë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

SEKSIONI IV

VEPRA PENALE KUNDËR SHËNDETTIT TË KRYERA NGA PAKUJDESIA

Neni 91

Plagosja e rëndë nga pakujdesia

Plagosja e rëndë e kryer nga pakujdesia përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 92

Plagosja e lehtë nga pakujdesia

Plagosja e lehtë e kryer nga pakujdesia përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

SEKSIONI V

VEPRA PENALE QË RREZIKOJNË JETËN DHE SHËNDETTIN NGA NDËRPRERJA E SHTATZANISË OSE MOSDHËNIA E NDIHMËS

Neni 93

Ndërprerja e shtatzanisë pa pëlqim të gruas

Ndërprerja e shtatzanisë pa pëlqim të gruas, veç rastit kur ndërprerja diktohet nga një shkak shëndetësor i justifikuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 94

Ndërprerja e shtatzanisë e kryer në vende dhe nga persona të paautorizuar

Ndërprerja e shtatzanisë e kryer jo në ambiente spitalore publike apo klinika private të lejuara posaçërisht, ose nga një person që nuk është mjek ose, tej kohës së lejueshme për ndërprerje veç rastit kur kjo diktohet nga një shkak shëndetësor i justifikuar, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur nga vepra është shkaktuar rrezikimi i jetës ose vdekja, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 95

Dhënia e mjeteve për ndërprerjen e shtatzanisë

Dhënia e mjeteve që shërbejnë për ndërprerjen e shtatzanisë një gruaje me qëllim që kjo të kryejë vetë ose me ndihmën e ndonjë tjetri ndërprerje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 96

Mjekimi i pakujdesshëm

Mjekimi i pakujdesshëm i të sëmurëve nga ana e mjekut ose e personelit tjetër mjekësor, si dhe moszbatimi i terapisë ose i porosive të mjekut nga personeli mjekësor apo farmacist, kur ka shkaktuar dëmtimin e rëndë të shëndetit, ka rrezikuar jetën e personit ose ka shkaktuar vdekjen e tij, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 97

Mosdhënia ndihmë

Mosdhënia e ndihmës, pa shkaqe të arsyeshme nga ana e personit që me ligj ose për shkak të detyrës detyrohej ta jepte atë, kur si pasojë e saj është shkaktuar dëmtimi i rëndë i shëndetit, rrezikimi i jetës ose vdekja, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 98

Mosdhënia e ndihmës nga kapiteni i anijes

Mosdhënia e ndihmës nga kapiteni i anijes njerëzve që janë duke u mbytur në det ose në ujëra të tjera, kur kjo ndihmë mund të jepej pa rrezik serioz për anijen, ekuipazhin dhe udhëtarët, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 99

Shkaktimi i vetëvrasjes

Shkaktimi i vetëvrasjes ose i tentativës së vetëvrasjes të një personi, si rrjedhojë e trajtimit të keq sistematik ose nga sjellje të tjera sistematike që prekin rëndë dinjitetin, të kryera nga personi që e ka në vartësi materiale apo çfarëdolloj vartësie tjetër, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

**SEKSIONI VI
KRIME SEKSUALE**

Neni 100

Marrëdhënie seksuale me të mitura

Kryerja e marrëdhënieve seksuale me të miturën, që nuk ka arritur moshën katërmbëdhjetë vjeç ose që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale kryhet me dhunë ose kur i janë shkaktuar të dëmtuarës pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të miturës, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.

Neni 101

Marrëdhënie seksuale me dhunë me të mitura të moshës 14-18 vjeç

Kryerja e marrëdhënieve seksuale me dhunë me të miturën në moshë katërbëdhjetë gjer në tetëmbëdhjetë vjeç dhe që ka arritur pjekurinë seksuale, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur të miturës i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të miturës, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 102

Marrëdhënie seksuale me dhunë me të rritura

Kryerja e marrëdhënieve seksuale me dhunë me të rritura dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Kur të dëmtuarës i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen apo vetëvrasjen e të dëmtuarës, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 103

Marrëdhënie seksuale me persona të pazotë për t'u mbrojtur

Kryerja e marrëdhënieve seksuale duke përfitur nga pazotësia fizike ose mendore e të dëmtuarës që ka arritur moshën katërbëdhjetë vjeç dhe pjekurinë seksuale ose, nga vendosja e saj në gjendje të pandërgjegjshme, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur të dëmtuarës i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të dëmtuarës, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 104

Marrëdhënie seksuale me kërcënim për përdorim të armës

Kryerja e marrëdhënieve seksuale duke kërcënuar të dëmtuarën për përdorim aty për aty të armës, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 105

Marrëdhënie seksuale duke shpërdoruar detyrën

Kryerja e marrëdhënieve seksuale duke shpërdoruar raportet e vartësisë ose të detyrës, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Neni 106

Marrëdhënie seksuale me persona në gjini ose nën kujdestari

Kryerja e marrëdhënieve seksuale midis prindërit dhe fëmijës, vëllait dhe motrës, midis personave të tjerë që janë gjini në vijë të drejtë ose me persona që ndodhen në raporte kujdestarie apo të birësimi, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 107

Marrëdhënie seksuale në vende publike

Kryerja e marrëdhënieve seksuale në vende publike ose në ambiente të ekspozuara nga vështrimi i njerëzve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 108

Vepra të turpshme

Kryerja e veprave të turpshme me persona që nuk kanë arritur moshën katërbëdhjetë vjeç, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI VII

VEPRA PENALE KUNDËR LIRISË SË PERSONIT

Neni 109

Rrëmbimi i personit

Rrëmbimi i personit i bërë me qëllim për të fituar pasuri ose për të siguruar çdo lloj përfitimi tjetër, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzetë vjet.

Rrëmbimi i fëmijës nën moshën katërbëdhjetë vjeç, fshehja ose zëvendësimi me një tjetër, dënohet jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 110

Heqja e paligjshme e lirisë

Heqja e paligjshme e lirisë së personit përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur kjo veprë ka vënë në rrezik jetën ose është shoqëruar me vuajtje të rënda fizike, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 111

Rrëmbimi i avionëve, anijeve dhe mjeteve të tjera

Zotërimi dhe vënia nën kontroll e avionëve, anijeve dhe mjeteve të tjera të transportit ku ndodhen njerëz, duke përdorur dhunë ose me kërcënim me armë a mjete të tjera, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 112

Dhunimi i banesës

Hyrja ose qëndrimi në banesën e tjetrit pa pëlqim të tij përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Kur vepra është kryer me dhunë ose me kërcënim për përdorim të armës përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

SEKSIONI VIII
VEPRA PENALE KUNDËR MORALIT DHE DINJITETIT

Neni 113
Prostitucioni

Ushtrimi i prostitucionit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 114
Favorizimi i prostitucionit

Shtytja, ndërmjetësimi ose marrja shpërblim për ushtrimin e prostitucionit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet ndaj një të miture ose me anë të përdorimit të dhunës, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 115
Mbajtja e lokaleve për prostitucion

Mbajtja, shfrytëzimi, financimi, dhënia me qira e lokaleve për ushtrim të prostitucionit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 116
Homoseksualizmi

Marrëdhëniet homoseksuale, kur kryhen me dhunë, me persona të mitur ose me persona të pazotë për t'u mbrojtur, dënohen me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 117
Pornografia

Prodhimi, shpërndarja, reklamimi, importimi, shitja e botimi i materialeve pornografike në ambientet e të miturve, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 118
Dhunimi i varreve

Dhunimi i varrezave, varreve, nxjerrja e kufomës, si dhe vjedhja e sendeve që mund të ndodhen në to, si dhe çdo veprim tjetër që ul respektin ndaj të vdekurve, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 119
Fyerja

Fyerja e qëllimshme e personit përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Po kjo vepër, kur kryhet botërisht, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 120

Shpifja

Përhapja e qëllimshme e thënieve, si dhe çdo informacion tjetër që dihet se janë të rreme, që cenojnë nderin dhe dinjitetin e personit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo veprë, e kryer botërisht, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 121

Ndërhyrje të padrejta në jetën private

Vendosja e aparaturave që shërbejnë për dëgjim apo regjistrim të fjalëve ose të figurave, dëgjimi, regjistrimi ose transmetimi i fjalëve, fiksimi, regjistrimi ose transmetimi i figurave, si dhe ruajtja për publikim apo publikimi i këtyre të dhënave që ekspozojnë një aspekt të jetës private të personit pa pëlqimin e tij, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 122

Përhapja e sekreteve vetjake

Përhapja e një sekreti që i përket jetës private të një personi nga ai që e siguron atë për shkak të detyrës ose të profesionit, kur detyrohet të mos e përhapë pa qenë i autorizuar, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo veprë, e kryer me qëllim fitimi ose për të dëmtuar një person tjetër, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 123

Pengimi ose shkelja e fshehtësisë së korrespondencës

Kryerja me dashje e veprimeve të tilla si asgjësimi, mosdorëzimi, hapja dhe leximi i letrave apo çdo korrespondencë tjetër, si dhe ndërprerja ose vënia nën kontroll, dëgjimi i bisedave telefonike, telegrafike ose i çdo mjeti tjetër telekomunikimi, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

SEKSIONI IX**VEPRA PENALE KUNDËR FËMIJËVE, MARTESËS DHE FAMILJES**

Neni 124

Braktisja e fëmijëve të mitur

Braktisja e fëmijës nën moshën 14 vjeç nga prindi ose personi që është i detyruar të kujdeset për të, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur nga vepra është shkaktuar dëmtimi i rëndë i shëndetit ose vdekja e fëmijës, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 125

Mosdhënia e mjeteve për jetesë

Mosdhënia e mjeteve të nevojshme për jetesën e fëmijëve, të prindërve ose të bashkëshortit, nga personi që në zbatim të një vendimi gjyqësor detyrohet ta japë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 126

Mosnjoftimi i ndryshimit të vendbanimit

Mosnjoftimi brenda një muaji i ndryshimit të vendbanimit, të interesuarve ose organit të ekzekutimit, nga personi që sipas vendimit gjyqësor detyrohet me dhënien e mjeteve të nevojshme për jetesë fëmijëve, prindërve ose bashkëshortit të vet, si dhe ai të cilit i janë besuar fëmijët pas zgjidhjes së martesës, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 127

Marrja e padrejtë e fëmijës

Marrja e padrejtë e fëmijës, duke e larguar prej personit që ushtron autoritetin prindëror ose që i është besuar për rritje dhe edukim, si dhe mosdorëzimi i fëmijës prindit tjetër në zbatim të vendimit gjyqësor, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 128

Ndërrimi i fëmijëve

Ndërrimi i fëmijëve i bërë me pakujdesi nga personeli ku fëmijët mbahen për rritje, mjekim ose në shtëpi lindjeje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 129

Shtytja e të miturve në krim

Shtytja ose tërheqja e të miturve nën moshën katërmëdhjetë vjeç për të kryer krim, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 130

Shtrëngimi ose pengimi për të bashkëjetuar ose për të zgjidhur martesë

Shtrëngimi ose pengimi për të filluar ose vazhduar bashkëjetesën ose shtrëngimi për të zgjidhur martesën, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

SEKSIONI X

VEPRA PENALE KUNDËR LIRISË SË BESIMIT

Neni 131

Pengimi i veprimtarive të organizatave fetare

Ndalimi i veprimtarive të organizatave fetare, si dhe krijimi i pengesave për ushtrimin e lirë të veprimtarive të tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 132

Shkatërrimi ose dëmtimi i objekteve të kultit

Shkatërrimi ose dëmtimi me dashje i objekteve të kultit, kur ka shkaktuar humbjen plotësisht ose pjesërisht të vlerave të tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 133

Pengimi i ceremonive fetare

Ndalimi ose krijimi i pengesave që u bëhen personave për të marrë pjesë në ceremonitë fetare, si dhe për të shprehur lirisht bindjet fetare, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

KREU III

VEPRA PENALE KUNDËR PASURISË DHE NË SFERËN EKONOMIKE

SEKSIONI I

VJEDHJA E PASURISË

Neni 134

Vjedhja

Vjedhja e pasurisë dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 135

Vjedhja e kryer duke shpërdoruar detyrën

Vjedhja e pasurisë e kryer nga personi, që ka për detyrë ta ruajë dhe ta administrojë atë, apo duke shpërdoruar detyrën, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 136

Vjedhja e bankave dhe arkave të kursimit

Vjedhja e bankave dhe e arkave të kursimit dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 137

Vjedhja e energjisë elektrike ose impulseve telefonike

Vjedhja e energjisë elektrike ose impulseve telefonike dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 138

Vjedhja e veprave të artit e kulturës

Vjedhja e veprave të artit e kulturës dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Vjedhja e veprave të artit e kulturës me rëndësi kombëtare dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 139

Vjedhja me dhunë

Vjedhja e pasurisë e shoqëruar me përdorim dhune dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 140

Vjedhja me armë

Vjedhja e pasurisë e shoqëruar me përdorim arme dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 141

Vjedhja me pasojë vdekjen

Vjedhja e pasurisë, kur është shoqëruar me dhunime që kanë sjellë vdekjen e personit, dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 142

Sigurimi i mjeteve për vjedhje

Sigurimi i kushteve dhe i mjeteve materiale për të vjedhur pasurinë dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

**SEKSIONI II
MASHTRIMET**

Neni 143

Mashtrimi

Vjedhja e pasurisë me anë të gënjeshtresë ose shpërdorimit të besimit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 144

Mashtrimi në subvencione

Mashtrimi në dokumentet e paraqitura, duke përfituar padrejtësisht subvencione nga shteti, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 145

Mashtrimi në sigurime

Paraqitja e rrethanave të rreme në lidhje me objektin që sigurohet, ose krijimi i rrethanave të rreme dhe paraqitja e tyre në dokumentet duke përfituar padrejtësisht sigurime, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 146

Mashtrimi në kredi

Mashtrimi në dokumentet e paraqitura, duke përfituar padrejtësisht kredi duke regjistruar në mënyrë fiktive në hipotekë objekte që nuk ekzistojnë, ose tej vlerës së tyre reale, ose në pronësi të një tjetri, të bëra me qëllim për të mos kthyer më kredinë e marrë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 147

Mashtrimi për veprat e artit e të kulturës

Vjedhja e pasurisë me anë të mashtrimit, duke paraqitur një vepër të artit dhe të kulturës si origjinale apo të një tjetër autori nga ai që është në fakt, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 148

Botimi i veprës së tjetrit me emrin e vet

Botimi ose përdorimi tërësisht apo pjesërisht me emrin e vet të një vepre letrare, muzikore, artistike ose shkencore që i përket një tjetri, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 149

Riprodhimi pa të drejtë i veprës së tjetrit

Riprodhimi tërësisht ose pjesërisht i veprës letrare, muzikore, artistike ose shkencore që i përket një tjetri, ose përdorimi i tyre pa pëlqim të autorit, kur kanë shkelur të drejtat vetjake e pasurore të tij, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

**SEKSIONI III
SHKATËRRIMI I PRONËS**

Neni 150

Shkatërrimi i pronës

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës, kur pasojat materiale nuk janë të lehta, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 151

Shkatërrimi i pronës me zjarr

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me zjarr dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur nga vepra penale janë shkaktuar pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 152

Shkatërrimi i pronës me eksploziv

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me eksploziv dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur nga vepra penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 153

Shkatërrimi i pronës me përmbytje

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me përmbytje dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur nga vepra penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 154

Shkatërrimi i pronës me mjete të tjera

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i pronës me mjete të tjera, që përbëjnë rrezik për mjedisin rrethues dhe jetën e njerëzve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur nga vepra penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 155

Shkatërrimi i rrugëve

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i rrugëve automobilistike, hekurudhore dhe veprave që lidhen me to, dënohet me gjobë apo me burgim gjer në shtatë vjet.

Kur nga veprat penale kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Kur janë shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 156

Shkatërrimi i rrjetit elektrik

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i rrjetit elektrik, telegrafik, telefonik, radioteleviziv apo të çdo rrjeti ndërlidhës, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 157

Shkatërrimi i rrjetit të ujitjes

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i kanaleve ujitëse dhe kulluese ose veprave që lidhen me to, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 158

Administrimi i ujit pa të drejtë, duke kthyer ose ndryshuar vijën e ujit, duke hapur pendat, duke ndërtuar apo mbyllur kanale kulluese apo vaditëse, vija ose vepra të tjera, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 159

Shkatërrimi i rrjetit të ujësjellësit

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i rrjetit të ujësjellësit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Lidhja, si dhe çdo ndërhyrje tjetër e bërë pa leje në rrjetin e ujësjellësit për marrjen e ujit të pijshëm, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 160

Shkatërrimi i veprave kulturore

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje i veprave kulturore dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur nga vepra penale janë shkatërruar apo dëmtuar vepra kulturore me rëndësi kombëtare, dënohet me gjobë ose me burgim nga dy gjer në tetë vjet.

Neni 161

Shkatërrimi i pronës nga pakujdesia

Shkatërrimi apo dëmtimi nga pakujdesia i pronës, kur ka sjellë pasoja të rënda materiale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 162

Përplasja e mjeteve të transportit masiv

Shkaktimi nga pakujdesia i përplasjes së trenave, anijeve, avionëve, kur ka shkaktuar rrëzimin, djegien, mbytjen, përmbysjen, daljen nga shinat ose është shoqëruar me pasoja të rënda materiale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI IV

VEPRA PENALE TË KRYERA NË SHOQËRITË TREGTARE

Neni 163

Përpilimi i deklaratave të rreme

Përpilimi i deklaratave të rreme, në rastin e zmadhimit të kapitalit të shoqërisë, lidhur me ndarjen e pjesëve të kapitalit themeltar të ortakëve, me shlyerjen e tij apo me depozitimim e fondeve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

Neni 164

Shpërdorimi i kompetencave

Shpërdorimi i kompetencave nga anëtarët e këshillit mbikqyrës apo administratorët e shoqërisë me qëllim përfitimi apo për të favorizuar një shoqëri tjetër ku kanë interesa, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 165

Falsifikimi i nënshkrimeve

Falsifikimi i nënshkrimeve dhe derdhjeve, apo deklarimi i rremë i derdhjeve të fondeve të shoqërisë, apo publikimi i nënshkrimeve dhe derdhjeve për persona fiktivë, apo vlerësimi i kontributit në natyrë me vlerë më të madhe se sa vlera faktike, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 166

Emetimi i parregullt i aksioneve

Emetimi i parregullt i aksioneve bërë përpara regjistrimit të shoqërisë apo kur regjistrimi është bërë në mënyrë të kundërligjshme, apo kur formalitetet e shoqërisë ende nuk janë plotësuar, apo kur ndryshimi i statutit me rastin e zmadhimit të kapitalit ende nuk është bërë ose nuk është regjistruar apo është bërë në mënyrë të kundërligjshme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 167

Mbajtja e padrejtë e dy cilësive

Mbajtja njëkohësisht e cilësive të ortakut dhe ekspertit kontabël përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 168

Dhënia e informacioneve të rreme

Dhënia e informacioneve të rreme për gjendjen e shoqërisë prej ekspertit kontabël pranë një shoqërie tregtare, apo moskallzimi në organet kompetente për kryerjen e një krimi, kur nuk ekzistojnë rastet e përjashtimeve nga përgjegjësia penale të përcaktuara në nenin 300 të këtij Kodi, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 169

Zbulimi i sekreteve të shoqërisë

Zbulimi i sekreteve të shoqërisë prej ekspertit kontabël të saj, me përjashtim të rasteve kur e detyron ligji, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 170

Mosbërja e shënimeve të detyrueshme

Mosbërja e shënimeve të detyrueshme nga administratori apo likuiduesi i shoqërisë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

SEKSIONI V

KRIME NË FUSHËN E DOGANAVE

Neni 171

Kontrabanda me mallra të ndaluar

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i paligjshëm i mallrave të ndaluar që hyjnë e dalin në Republikën e Shqipërisë, i kryer me çdo mënyrë a mjet qoftë, dënohen me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 172

Kontrabanda me mallra që paguhet akcizë

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave që paguhet akcizë nëpërmjet kalimit jashtë pikave doganore, fshehjes së pjeshme apo të plotë, mosdeklarimit të saktë në doganë, deklarimit të rremë për natyrën, llojin, cilësinë, çmimin, destinacionin e mallit apo të tjera forma që kanë për qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 173

Kontrabanda me mallra të liçensuar

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave, që kërkojnë liçencë nga organi kompetent, nëpërmjet kalimit jashtë pikave doganore, fshehjes së pjeshme apo të plotë, mosdeklarimit të saktë në doganë, deklarimit të rremë për natyrën, llojin, cilësinë, çmimin, destinacionin e mallit apo të tjera forma që kanë për qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose burgim gjer në pesë vjet.

Neni 174

Kontrabanda me mallra të tjera

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave, nëpërmjet kalimit jashtë pikave doganore, fshehjes së plotë apo të pjesshëm, mosdeklarimit të saktë në doganë, deklarimit të rremë për natyrën, llojin, cilësinë, çmimin, destinacionin e mallit apo të tjera forma që kanë për qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose burgim gjer në pesë vjet.

Neni 175

Kontrabanda nga punonjës të doganave

Kryerja e kontrabandës nga punonjës të doganave apo punonjës të tjerë, që kanë lidhje me veprimtarinë doganore, dënohen me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 176

Kontrabanda e vlerave kulturore

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i vlerave kulturore kombëtare në kundërshtim me dispozitat ligjore në lidhje me to, dënohen me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 177

Kontrabanda me mallra me regjim të ndërmjetëm

Importimi, eksportimi apo tranzitimi i mallrave, duke i paraqitur ato si mallra me regjim të ndërmjetëm, me qëllim shmangien nga detyrimet doganore, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 178

Tregtimi i mallrave që janë kontrabandë

Tregtimi apo tjetërsimi i mallrave që dihen që janë kontrabandë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 179

Ruajtja apo depozitimi i mallrave kontrabandë

Ruajtja, depozitimi, mbajtja apo përpunimi i mallrave që dihen se janë kontrabandë, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

SEKSIONI VI
VEPRAT PENALE NË LIDHJE ME TAKSAT E TATIMET

Neni 180
Fshehja e të ardhurave

Fshehja apo tregimi i rremë i të ardhurave ose i objekteve që i nënshtrohen tatimeve dhe taksave, kur më parë janë marrë masa administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 181
Mospagimi i taksave dhe tatimeve

Mospagimi i taksave dhe tatimeve brenda afatit të caktuar, megjithë mundësinë e pagimit të tyre, nga personi ndaj të cilit janë marrë më parë masa administrative për këtë qëllim, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 182
Ndryshimi në aparatet matëse

Ndryshimi apo ndërhyrja në aparatet dhe arkat matëse regjistruese e të lëshimit të kuponave, apo përdorimi i aparateve dhe arkave të ndryshuara, apo lejimi i përdorimit nga të tjerët i aparateve dhe arkave të parregullta, me qëllim shmangien nga pagimi i plotë i tatimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

SEKSIONI VII
FALSIFIKIMI I MONEDHAVE DHE LETRAVE ME VLERË

Neni 183
Falsifikimi i monedhave

Falsifikimi apo vënia në qarkullim e monedhave të falsifikuara dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 184
Falsifikimi i letrave me vlerë

Falsifikimi apo vënia në qarkullim i çeqeve, kambialeve, kartëkrediteve, çekudhëtarëve apo të tjera letra me vlerë të falsifikuara, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 185
Prodhimi i mjeteve për falsifikim

Prodhimi apo mbajtja e mjeteve për të falsifikuar monedha, çeqe, kambiale, kartëkredite, çekudhëtari apo të tjera letra me vlerë, dënohet me gjobë ose me burgim nga një gjer në tre vjet.

SEKSIONI VIII
FALSIFIKIMI I DOKUMENTEVE

Neni 186

Falsifikimi i dokumenteve

Falsifikimi apo përdorimi i dokumenteve të falsifikuara dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë dokumentin, dënohet me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 187

Falsifikimi i dokumenteve shkollore

Falsifikimi apo përdorimi i dokumenteve shkollore të falsifikuara dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë dokumentin, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 188

Falsifikimi i dokumenteve shëndetësore

Falsifikimi apo përdorimi i dokumenteve të falsifikuar shëndetësore dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë dokumentin, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 189

Falsifikimi i letërnjoftimeve apo vizave

Falsifikimi apo përdorimi i letërnjoftimeve, pasaportave apo vizave të falsifikuara dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë letërnjoftimin apo pasaportën, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Neni 190

Falsifikimi i vulave, stampave ose formularëve

Falsifikimi apo përdorimi i vulave, stampave dhe formularëve të falsifikuar, apo paraqitja e rrethanave të rreme në këto të fundit që u drejtohen organeve shtetërore, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë përpilimin e tyre, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Neni 191

Falsifikimi i akteve të gjendjes civile

Falsifikimi apo përdorimi i akteve të gjendjes civile të falsifikuara dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë aktin, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 192

Prodhimi i mjeteve për falsifikim të dokumenteve

Prodhimi apo mbajtja e mjeteve për të kryer falsifikim të dokumenteve përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

SEKSIONI IX

VEPRA PENALE NË FUSHEN E FALIMENTIMIT

Neni 193

Falimentimi i provokuar

Çuarja me dashje e personit juridik në gjendjen e falimentimit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 194

Fshehja e gjendjes së falimentimit

Hyrja në marrëdhënie ekonomike tregtare me të tretët nga ana e personit juridik, me qëllim të fshehtë gjendjen e falimentimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 195

Fshehja e pasurisë pas falimentimit

Fshehja e pasurisë pas falimentimit të personit juridik, me qëllim që t'u shmanget pasojave të tij, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 196

Shkelja e detyrimeve

Shkelja nga ana e personit juridik të detyrimeve që rëndojnë mbi të me rastin e falimentimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

SEKSIONI X

ZHVILLIMI I PALEJUAR I LOJËRAVE TË FATIT

Neni 197

Organizimi i llotarive të palejuara

Organizimi i llotarive, lojrave të fatit apo bixhozit, në kundërshtim me dispozitat ligjore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 198

Vënia në dispozicion e lokaleve për lojëra të palejuara

Vënia në dispozicion e lokaleve për organizimin apo luajtjen e llotarive, lojrave të fatit apo bixhozit, në kundërshtim me dispozitat ligjore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

SEKSIONI XI
VEPRA PENALE QË CENOJNË RREGJIMIN JURIDIK TË TOKËS

Neni 199

Shpërdorimi i tokës

Shpërdorimi i tokës në kundërshtim me destinacionin e saj përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 200

Pushtimi i tokës

Pushtimi i tokës përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

KREU IV
VEPRA PENALE KUNDËR MJEDISIT

Neni 201

Ndotja e ajrit

Ndotja e ajrit përmes çlirimit të tymrave, gazrave dhe lëndëve të tjera toksike radioaktive e bërë tej kufirit të normave të lejuara, kur vepra nuk përbën kundërvajtje administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 202

Transportimi i mbeturinave toksike

Transportimi tranzit apo depozitimi në territorin shqiptar të mbeturinave toksike dhe radioaktive, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 203

Ndotja e ujërave

Ndotja e ujërave të deteve, lumenjve, liqeneve apo burimeve të rrjetit grumbullues e shpërndarës të ujërave me lëndë toksike, radioaktive apo substanca të tjera, që prishin ekuilibrin ekologjik, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për jetën e shëndetin e njerëzve, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 204

Peshkimi i ndaluar

Peshkimi në kohë, me mjete, vende dhe mënyra të ndaluara përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Peshkimi i kryer me mjete të rrezikut të përbashkët si eksploziv, lëndë helmuese etj., përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 205

Prerja e paligjshme e pyjeve

Prerja apo dëmtimi i pyjeve pa leje apo në kohë dhe vende të ndaluara, kur vepra nuk përbën kundërvajtje administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 206

Prerja e drurëve dekorativë dhe frutorë

Prerja e drurëve dekorativë dhe dëmtimi i lulishteve dhe parqeve nëpër qytete përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë.

Prerja e drurëve në pemëtore, ullishta e vreshta, pasi është refuzuar më parë leja e prerjes nga organet kompetente, përbën kundërvajtje penale e dënohet me burgim gjer në tre muaj.

Neni 207

Shkelja e karantinës së bimëve dhe kafshëve

Shkelja e rregullave për karantinën e bimëve apo të kafshëve, kur ka sjellë pasoja të rënda materiale ose që rrezikojnë jetën e shëndetin e njerëzve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

KREU V

KRIME KUNDËR PAVARËSISË DHE RENDIT KUSHTETUES

SEKSIONI I

KRIME KUNDËR PAVARËSISË DHE INTEGRITETIT

Neni 208

Dorëzimi i territorit

Dorëzimi plotësisht apo pjesërisht i territorit një shteti apo fuqie të huaj, me qëllim për të cenuar pavarësinë dhe integritetin e vendit, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 209

Dorëzimi i forcave të armatosura

Dorëzimi plotësisht apo pjesërisht i forcave të armatosura apo materialeve mbrojtëse ose furnizimi me armë e municion i një shteti apo fuqie të huaj, me qëllim për të cenuar pavarësinë dhe integritetin e vendit, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 210

Marrëveshja për dorëzim territori

Marrëveshja e bërë me fuqi apo shtete të huaja për dorëzim pjesërisht ose tërësisht të territorit apo të forcave të armatosura e materialeve mbrojtëse, me qëllim për të cenuar integritetin e vendit, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 211

Provokimi i luftës

Kryerja e veprimeve që synojnë të provokojnë luftë apo të vënë Republikën e Shqipërisë përpara rrezikut të ndërhyrjes nga fuqi të huaja, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 212

Marrëveshja për ndërhyrje të armatosur

Marrëveshja e bërë me fuqi apo shtete të huaja për të shkaktuar ndërhyrje të armatosur kundër territorit të Republikës së Shqipërisë, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 213

Dhënia e informatave sekrete

Dhënia e informatave sekrete me karakter ushtarak apo të çdo lloji tjetër një fuqie të huaj për të cenuar pavarësinë e vendit, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 214

Sigurimi i informatave

Sigurimi i informatave sekrete me karakter ushtarak apo të çdo lloji tjetër, me qëllim që t'i jepen një fuqie të huaj, për të cenuar pavarësinë e vendit, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 215

Dëmtimi i objekteve mbrojtëse

Shkatërrimi apo dëmtimi i mjeteve, pajisjeve, aparaturave, armatimit, teknikës luftarake apo objekteve mbrojtëse ushtarake, me qëllim uljen e aftësisë mbrojtëse të vendit, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 216

Sigurimi i mjeteve për shkatërrimin e teknikës luftarake

Prodhimi apo mbajtja e mjeteve për të shkatërruar ose dëmtuar pajisjet, aparaturat, armatimin, mjetet e teknikës luftarake apo objektet mbrojtëse ushtarake, me qëllim uljen e aftësisë mbrojtëse të vendit, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 217

Marrja e shpërblimeve

Marrja apo marrëveshja për të marrë shpërblim apo përfitime të tjera materiale, për të kryer në favor të shteteve apo fuqive të huaja një nga krimet e parashikuara në këtë seksion, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 218

Vënia në shërbim të shteteve të huaja

Vënia në shërbim të një shteti apo një fuqie të huaj të çdo shtetasi shqiptar, me qëllim kryerjen e veprave kundër pavarësisë dhe integritetit të Republikës së Shqipërisë, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

SEKSIONI II
KRIME KUNDËR RENDIT KUSHTETUES

Neni 219

Atentati

Kryerja e vrasjeve, rrëmbimeve, torturave apo akteve të tjera të dhunës kundër përfaqësuesve më të lartë të shtetit, me qëllim për të përmbysur rendin kushtetues, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 220

Komploti

Marrja e vendimeve dhe krijimi i kushteve materiale nga një grup njerëzish për të kryer atentat dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 221

Kryengritja

Pjesëmarrja në veprime masive të dhunshme, si vendosje pengesash apo barrikadash për të ndaluar forcat e rendit, rezistenca me armë apo çarmatosja e tyre, pushtimi me forcë i ndërtesave, kryerja e plaçkitjeve, grumbullimi apo vënia në dispozicion e armëve, municioneve dhe njerëzve, krijimi i lehtësirave në favor të kryengritësve, të bëra për të përmbysur rendin kushtetues, dënohen me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet.

Marrja pjesë si udhëheqës apo organizator në veprimet e mësipërme dënohet me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 222

Thirrjet për armatosje ose marrja pa të drejtë e komandës

Thirrjet për armatosje kundër rendit kushtetues, krijimi apo organizimi i forcave të armatosura në kundërshtim me ligjin, marrja pa të drejtë e komandës së forcave të armatosura për të kryer veprime luftarake, me qëllim për t'iu kundërvënë rendit kushtetues, dënohen me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 223

Thirrjet publike për veprime të dhunshme

Thirrjet e bëra publikisht për të kryer vepra të dhunshme kundër rendit kushtetues, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 224

Krijimi i partive dhe shoqatave antikushtetuese

Krijimi apo pjesëmarrja në parti, organizata apo shoqata që synojnë përmbysjen me dhunë të rendit kushtetues, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Rikrijimi i një partie, organizate ose shoqate të shpërndarë si antikushtetuese apo vazhdimi i veprimtarisë në mënyrë të fshehtë ose të hapur, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Neni 225

Shpërndarja e shkrimeve antikushtetuese

Shpërndarja e shkrimeve apo përdorimi i simboleve që i përkasin një partie, organizate apo shoqate antikushtetuese ose që është e shpërndarë si e tillë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Shpërndarja apo futja e materialeve, shkrimeve apo simboleve nga jashtë në Republikën e Shqipërisë, të cilat synojnë përmbysjen e rendit kushtetues a cenimin e tërësisë tokësore të vendit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

KREU VI

KRIME QË CENOJNË MARRËDHËNIET ME SHTETET E TJERA

Neni 226

Veprat e dhunshme ndaj përfaqësuesve të shteteve të huaja

Kryerja e veprave të dhunshme ndaj kryetarëve, anëtarëve të qeverisë, parlamentarëve të shteteve të huaja, përfaqësuesve diplomatikë, apo të organizmave të njohur ndërkombëtarë, që ndodhen zyrtarisht në Republikën e Shqipërisë, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 227

Fyerja ndaj përfaqësuesve të shteteve të huaja

Fyerja e bërë ndaj kryetarëve, anëtarëve të qeverisë, parlamentarëve të shteteve të tjera, përfaqësuesve diplomatikë apo të organizmave të njohur ndërkombëtarë, që ndodhen zyrtarisht në Republikën e Shqipërisë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 228

Veprimet e dhunshme ndaj vendeve të punës të përfaqësuesve të huaj

Kryerja e veprimeve të dhunshme ndaj vendeve të punës, banimit, mjeteve të transportit të përfaqësuesve të shteteve të huaja dhe organizmave të njohur ndërkombëtarë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur nga vepra kanë ardhur pasoja të rënda materiale apo janë sjellë ndërlikime në marrëdhëniet dypalëshe, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 229

Veprimet fyese ndaj himnit e flamurit

Përdorimi i fjalëve ose kryerja e veprimeve që botërisht fyejnë flamurin, stemën, himnin e shteteve të huaja apo organizmave të njohur ndërkombëtarë, si dhe heqja, prishja, bërja e papërdorshme e flamurit, e stemës së ekspozuar në institucione zyrtare, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

KREU VII

AKTET TERRORISTE

Neni 230

Aktet terroriste

Kryerja e veprimeve të dhunshme ndaj jetës, shëndetit të njerëzve, lirisë vetjake nëpërmjet rrëmbimit të tyre apo të mjeteve të udhëtimit masiv, që kanë për qëllim turbullimin e rëndë të rendit

publik dhe ngjalljen e frikës e të pasigurisë në masë, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 231

Veprat e dhunshme ndaj pasurisë

Kryerja e veprimeve të dhunshme ndaj pasurisë nëpërmjet vjedhjeve, dëmtimeve e shkatërrimeve masive, që kanë për qëllim turbullimin e rëndë të rendit publik dhe ngjalljen e frikës e të pasigurisë në masë, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 232

Shpërndarja e substancave të rrezikshme

Shpërndarja në atmosferë, në tokë apo në ujë e substancave që përbëjnë rrezik për jetën e shëndetin e njerëzve dhe të kafshëve, që kanë për qëllim turbullimin e rëndë të rendit publik dhe ngjalljen e pasigurisë në masë, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 233

Krijimi i turmave të armatosura

Krijimi i turmave të armatosura për t'iu kundërvënë rendit publik me anë të veprimeve të dhunshme ndaj jetës, shëndetit, lirisë vetjake të personit, pasurisë, me qëllim ngjalljen e frikës e të pasigurisë në masë, dënohet me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 234

Prodhimi i armëve luftarake

Prodhimi, mbajtja, transportimi i armëve luftarake, kimike, biologjike, bërthamore, me bazë helmuese ose eksplozive, me qëllim për të kryer vepra terrori, dënohen me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

KREU VIII

KRIME KUNDER AUTORITETIT TË SHTETIT

SEKSIONI I

VEPRA PENALE KUNDËR VEPRIMTARISË SHTETËRORE TË KRYERA NGA SHTETASIT

Neni 235

Kundërshtimi i punonjësit që kryhen një detyrë shtetërore ose një shërbim publik

Kundërshtimi që i bëhet një punonjësi që kryhen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, me qëllim për ta penguar atë për të kryer detyrën apo shërbimin sipas ligjit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Po kjo vepër e kryer me dhunë fizike, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 236

Kundërshtimi i punonjësit të policisë së rendit publik

Kundërshtimi që i bëhet punonjësit të policisë së rendit publik, me qëllim për ta penguar atë për të kryer detyrën sipas ligjit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo veprë e kryer me dhunë fizike, dënohet me burgim nga dy gjer në shtatë vjet.

Neni 237

Goditjet për shkak të detyrës

Goditjet ose vepra të tjera dhune që i bëhen punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, për shkak të veprimtarisë së tij shtetërore apo të shërbimit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 238

Kanosja për shkak të detyrës

Kanosja serioze për vrasje apo për plagosje të rëndë, që i bëhet punonjësit që kryhen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, për shkak të veprimtarisë së tij shtetërore ose të shërbimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 239

Fyerja për shkak të detyrës

Fyerja e qëllimshme që i bëhet punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, për shkak të veprimtarisë së tij shtetërore ose të shërbimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Po kjo veprë e kryer botërisht, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 240

Shpifja për shkak të detyrës

Shpifja e qëllimshme që i bëhet punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik për shkak të veprimtarisë së tij shtetërore ose të shërbimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo veprë e kryer botërisht, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 241

Shpifja ndaj Presidentit të Republikës

Shpifja e qëllimshme ndaj Presidentit të Republikës dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 242

Mosbindja ndaj urdhrit të punonjësit të policisë së rendit publik

Mosbindja ndaj urdhrave të ligjshme të punonjësit të policisë së rendit publik përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 243

Goditjet ndaj pjesëtarëve të familjes së personit që kryen një detyrë shtetërore

Goditjet ose vepra të tjera dhune që i bëhen pjesëtarit të familjes së një personi që kryen një detyrë shtetërore ose një shërbim publik, për të penguar në kryerjen e detyrës apo të shërbimit ose për shkak të kësaj veprimtarie, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 244

Propozimi për shpërblime që i bëhen punonjësit që kryen një detyrë shtetërore

Propozimi për shpërblime, dhurata ose përfitime të tjera që i bëhet punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, që të kryejë apo moskryejë një veprim që lidhet me detyrën apo shërbimin, apo të përdorë ndikimin e tij në autoritetet e tjera për të siguruar favorizime, dallime e çdo përfitim tjetër, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 245

Dhënia e shpërblimit punonjësit që kryen një detyrë shtetërore

Dhënia e shpërblimeve ose përfitimeve të tjera punonjësit që kryen një detyrë shtetërore ose një shërbim publik për të kryer apo për të mos kryer një veprim që lidhet me detyrën apo shërbimin, apo të përdorë ndikimin e tij në autoritetet e tjera për të siguruar favorizime, dallime e çdo përfitim tjetër, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 246

Përvetësimi i titullit apo i detyrës shtetërore

Përvetësimi i një titulli apo detyre shtetërore i shoqëruar me kryerjen e veprimeve që i takojnë mbajtësit të titullit apo të detyrës, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur vepra kryhet me qëllim fitimi apo ka prekur lirinë, dinjitetin apo të drejta të tjera themelore të shtetasit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 247

Mbajtja pa të drejtë e uniformës

Mbajtja pa të drejtë e uniformës, e një dokumenti ose e një shenje dalluese, që tregojnë cilësinë e një punonjësi që kryen një detyrë shtetërore apo një shërbim publik, shoqëruar me veprime të paligjshme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur vepra kryhet me qëllim fitimi ose ka prekur lirinë, dinjitetin apo të drejta të tjera themelore të shtetasit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

SEKSIONI II

VEPRA PENALE KUNDËR VEPRIMTARISË SHTETËRORE TË KRYERA NGA PUNONJËSIT SHTETËRORE OSE NË SHËRBIM PUBLIK

Neni 248

Shpërdorimi i detyrës

Kryerja e veprimeve që synojnë të pengojnë zbatimin e ligjit nga personi i ngarkuar me një funksion shtetëror, kur nga veprime të tilla u janë shkaktuar pasoja të rënda interesave të shtetasve ose atyre shtetërore, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 249

Kryerja e funksionit pas dhënies fund të tij

Vazhdimi i ushtrimit të funksionit shtetëror apo të shërbimit publik nga ana e personit që është vënë në dijeni të vendimit apo rrethanës që u ka dhënë fund ushtrimit të tyre, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 250

Kryerja e veprimeve arbitrare

Kryerja e veprimeve ose dhënia e urdhërave arbitrare, nga ana e punonjësit që kryen një funksion shtetëror ose një shërbim publik gjatë ushtrimit të detyrës së tij, të cilat prekin lirinë e shtetasve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 251

Mosmarrja e masave për të ndërprerë gjendjen e paligjshme

Mosmarrja e masave ose moskërkimi pranë personit kompetent, që të ndërpritet gjendja e paligjshmërisë si rezultat i një veprimi arbitrar, që ka prekur lirinë e shtetasit, nga ana e personit të ngarkuar me një funksion shtetëror ose në shërbim publik, që vjen në dijeni të asaj gjendjeje për shkak të funksionit apo shërbimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 252

Mbajtja në burg pa vendim

Mbajtja në burg, pa vendim të organit kompetent ose tej afatit të caktuar në vendim apo në ligj, prej personit të ngarkuar me detyrën e administratorit të burgut, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 253

Shkelja e barazisë së shtetasve

Kryerja për shkak të detyrës e në ushtrim të saj, nga ana e punonjësit me funksion shtetëror apo në shërbim publik, të dallimeve mbi bazë origjine, seksi, gjendjes shëndetësore, bindjeve fetare, politike, të veprimtarisë sindikale ose për shkak të përkatësisë në një etni, komb, racë apo fe të caktuar, që konsiston në krijimin e privilegjeve të padrejta ose në refuzimin e një të drejte ose përfitimi që buron nga ligji, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 254

Shkelja e paprekshmërisë së banesës

Hyrja në banesë, pa pëlqimin e personit që banon në të, prej punonjësit të ngarkuar me një funksion shtetëror apo në shërbim publik gjatë ushtrimit të detyrës së tij, veç rasteve kur lejohet nga ligji, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 255

Pengimi dhe shkelja e fshehtësisë së korrespondencës

Dhënia e urdhërave ose kryerja e veprimeve për asgjësimin, leximin dhe përhapjen e korrespondencës postare ose që prish, vështirëson, ve nën kontroll ose përgjon korrespondencën

telefonike apo të çdo mjeti tjetër të komunikimit, nga ana e punonjësit të ngarkuar me funksion shtetëror ose në shërbim publik e në ushtrim të tyre, veç rasteve kur lejohet nga ligji, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 256

Shpërdorimi i kontributeve të dhëna nga shteti

Shpërdorimi i kontributeve, subvencioneve ose financimeve të dhëna nga shteti ose institucione shtetërore, për t'u përdorur në vepra dhe veprimtari me interes publik, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 257

Përfitimi i paligjshëm i interesave

Mbajtja, ruajtja ose marrja e drejtpërdrejtë ose e tërthortë, nga persona me funksione shtetërore apo shërbim publik, i një interesi të çfarëdoshëm në një ndërmarrje ose operacion, në të cilat në momentin e kryerjes së veprimit ka pasur detyrën e mbikëqyrjes, administrimit ose likuidimit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 258

Shkelja e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike

Kryerja nga personi i ngarkuar në funksione shtetërore apo në shërbim publik i veprimeve në kundërshtim me ligjet që rregullojnë lirinë e pjesëmarrjes dhe barazinë e shtetasve në tendera dhe ankande publike, për të krijuar avantazhe ose privilegje të padrejta për të tretët, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 259

Kërkim për dhënie mite

Kryerja e veprimeve nga punonjësi i ngarkuar me funksion shtetëror apo në shërbim publik, për të kërkuar ose urdhëruar dhënie dhe shpërblimeve që nuk i takojnë ose më shumë nga sa i takojnë sipas ligjit, dënohet me gjobë ose me burgim deri në shtatë vjet.

Neni 260

Marrja e mitës

Marrja e shpërblimeve, dhuratave ose përfitimeve të tjera prej punonjësit të ngarkuar me një funksion shtetëror apo në shërbim publik e në ushtrim të tyre, për të kryer ose moskryer një veprim që lidhet me funksionin apo shërbimin ose për të përdorur ndikimin pranë autoriteteve të ndryshme për t'i siguruar çdo personi favorizime, dallime, vende pune e përfitime të tjera, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

SEKSIONI III

VEPRA PENALE KUNDËR RENDIT DHE SIGURISË PUBLIKE

Neni 261

Pengimi në ushtrimin e të drejtës për t'u shprehur, grumbulluar apo manifestuar

Kryerja e veprimeve për të penguar shtetasit për të ushtruar lirinë e shprehjes së mendimit, të grumbullimit apo të manifestimit, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Kur veprimet shoqërohen me përdorimin e dhunës fizike, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 262

Organizimi dhe pjesëmarrja në grumbullime e manifestime të paligjshme

Organizimi i grumbullimeve dhe i manifestimeve të personave në sheshe dhe vende të kalimit publik, pa marrë më parë lejen nga organi kompetent sipas dispozitave të veçanta apo kur nga organizatorët shkelen kushtet e parashtruara në kërkesën për dhënie të lejes, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Pjesëmarrja në një grumbullim apo manifestim të paligjshëm edhe pas paralajmërimit të bërë për shpërndarje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 263

Organizimi i grumbullimeve dhe manifestimeve të paligjshme me pjesëmarrje të personave të armatosur

Organizimi i grumbullimeve dhe manifestimeve të paligjshme me pjesëmarrje të personave të armatosur dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Pjesëmarrja në grumbullime dhe manifestime të paligjshme e personave të armatosur përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 264

Detyrimi për të marrë pjesë ose jo në grevë

Detyrimi i punonjësit që kundër vullnetit të marrë apo të mos marrë pjesë në grevë ose krijimi i pengesave dhe vështirësive për të vazhduar punën kur punonjësi dëshiron të punojë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 265

Nxitja e urrejtjes ose e grindjeve ndërmjet kombësive, racave dhe feve

Nxitja e urrejtjes dhe e grindjeve raciale, nacionale ose fetare, si dhe përgatitja, përhapja ose ruajtja me qëllim përhapjeje e shkrimeve me përmbajtje të tillë, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 266

Thirrja për urrejtje nacionale

Vënia në rrezik e paqes publike duke bërë thirrje për urrejtje kundër pjesëve të popullsisë, duke i fyer ose shpifur për to, duke kërkuar përdorimin e dhunës ose të veprimeve arbitrare kundër tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 267

Përhapja e informatave të rreme që ngjallin panik

Përhapja e informatave apo njoftimeve të rreme, me fjalë, me shkrim apo me çdo mënyrë tjetër, me qëllim që të ngjallë një gjendje pasigurie dhe paniku te njerëzit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 268

Poshtërimi i Republikës dhe i simboleve të saj

Poshtërimi, botërisht ose nëpërmjet botimeve apo shpërndarjes së shkrimeve, i Republikës së Shqipërisë dhe rendit kushtetues, i flamurit, i stemës, i himnit kombëtar, i dëshmorëve të kombit ose heqja, dëmtimi, prishja, bërja e padallueshme apo e papërdorshme e flamurit apo e stemës së Republikës të Shqipërisë të ekspozuara nga institucionet zyrtare, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 269

Pengimi me dhunë i veprimtarisë së partive politike

Pengimi me dhunë i veprimtarisë së ligjshme të partive, organizatave apo shoqatave politike përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 270

Rebelimi i të burgosurve

Përdorimi i dhunës, nga ana e të burgosurve ndaj punonjësit që kryen një detyrë shtetërore apo në shërbim publik, që bëhet për ta penguar në ushtrimin e detyrës apo të shërbimit ose për shkak të veprimtarisë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Kur dhuna ushtrohet nga një grup personash ose shoqërohet me trazira e çrregullime apo me kërcënime e frikësime, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 271

Disinformimi i ekipeve të urgjencës

Disinformimi me dashje i ekipeve të urgjencës për të prishur gatishmërinë e tyre, e bërë me çdo mjet lajmërimi e thirrjeje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 272

Njoftimi i rremë në organet e rendit

Njoftimi i rremë i bërë në organet e rendit, për kryerjen e një vepre penale, për t'i vënë ato në gjendje gatishmërie dhe alarmi, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 273

Largimi nga vendi i aksidentit

Largimi nga vendi i aksidentit, i drejtuesit të automjetit apo të çdo mjeti të motorizuar, për t'u shmangur nga përgjegjësia penale, civile apo administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 274

Prishja e qetësisë publike

Hedhja e gurëve apo sendeve të tjera në banesën e shtetasit, krijimi i zhurmave shqetësuese si, me anë të shkrepjes së armëve apo plasjeve të ndryshme, të përdorimit jashtë rregullave të sirenavë të

automjeteve, apo çdo lloj tjetër sjelljeje të papëlqyeshme, në rrugë, sheshe e vende publike, që cenojnë dukshëm qetësinë e moralin apo tregon mospërfillje të hapët për mjedisin, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 275

Përdorimi me keqdashje i thirrjeve telefonike

Thirrjet telefonike keqdashëse që bëhen me qëllim për të prishur qetësinë e tjetrit, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 276

Përdorimi pa të drejtë i emblems së Kryqit të Kuq

Përdorimi pa të drejtë i emblems së Kryqit të Kuq ose Gjysëm Hënës së Kuqe, kur ka sjellë pasoja të rënda materiale, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur nga vepra penale ka ndodhur vdekja apo dëmtimi i rëndë i shëndetit të njerëzve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 277

Vetëgjyqësia

Ushtrimi i një të drejte prej personit që i përket ose që kujton se i përket dhe që nuk njihet nga tjetri pa iu drejtuar organit kompetent shtetëror, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Neni 278

Prodhimi dhe mbajtja pa leje e armëve luftarake dhe e municionit

Prodhimi i armëve dhe i municionit luftarak, i bombave apo minave, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

Mbajtja, blerja ose shitja e armëve, bombave apo minave pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohen me gjobë ose me burgim deri në shtatë vjet.

Mbajtja e fishekëve të armëve të lehta luftarake pa leje të organeve kompetente shtetërore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

Neni 279

Prodhimi dhe mbajtja pa leje e armëve të ftohta

Prodhimi, mbajtja, blerja apo shitja e armëve të ftohta pa leje të organeve kompetente, si shpatat, bajonetat, thikat dhe mjete të tjera të përgatitura e të destinuara posaçërisht për sulm kundër personave ose për vetëmbrojtje, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 280

Prodhimi dhe mbajtja pa leje e armëve të gjuetisë dhe sportive

Prodhimi, mbajtja, shitja ose blerja e armëve të gjuetisë ose sportive, si dhe e municioneve të tyre, pa leje të organeve kompetente shtetërore, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 281

Shkelja e rregullave mbi lëndët helmuese

Shkelja e rregullave të caktuara për mbajtjen, prodhimin, përdorimin, ruajtjen, transportimin dhe shitjen e lëndëve helmuese me efekt të fortë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur nga vepra penale ka ndodhur vdekja apo dëmtimi i rëndë i shëndetit të njerëzve ose kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 282

Shkelja e rregullave mbi lëndët plasëse, djegëse dhe radioaktive

Shkelja e rregullave të caktuara për mbajtjen, prodhimin, përdorimin, ruajtjen, transportimin dhe shitjen e lëndëve plasëse, djegëse apo radioaktive, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur nga vepra penale ka ndodhur vdekja apo dëmtimi i rëndë i shëndetit të njerëzve ose kanë ardhur pasoja të rënda materiale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 283

Prodhimi dhe shitja e narkotikëve

Prodhimi, përzierja, përgatitja, shpërndarja, mbajtja, ofrimi për shitje, shitja, shpërndarja me çdo mënyrë, transportimi i çdo lloj droge narkotike ose substance psikotrope në kundërshtim me dispozitat ligjore, dënohen me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Organizimi, drejtimi apo financimi i kësaj veprimtarie, dënohen me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 284

Kultivimi i bimëve narkotike

Kultivimi i bimëve apo tregtimi i farërave që shërbejnë për prodhim të drogës narkotike apo substancave psikotrope pa leje, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Organizimi, drejtimi apo financimi i kësaj veprimtarie, dënohen me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Neni 285

Mbajtja e pajisjeve për prodhimin e narkotikëve

Mbajtja, prodhimi, transferimi, shpërndarja e pajisjeve, e materialeve apo e substancave që janë përdorur ose do të përdoren për prodhimin e drogës narkotike apo substancave psikotrope, dënohen me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 286

Nxitja për përdorimin e drogës

Nxitja e të tjerëve për përdorimin e drogës narkotike ose të substancave psikotrope apo injektimi i tyre pa pëlqimin e të dëmtuarit, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur nxitja apo injektimi i detyruar bëhet ndaj fëmijëve apo në institucione penale, shkollore, sportive apo të çdo veprimtarie tjetër shoqërore dënohet me burgim nga dhjetë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 287

Tjetërsimi i pasurisë

Tjetërsimi, transferimi, fshehja, zhdukja e natyrës, e burimit, e përkatësisë së pasurisë të vënë nga krimet, dënohen me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 288

Prodhimi dhe shitja e ushqimeve dhe e lëndëve të tjera të rrezikshme për shëndetin

Prodhimi, importimi, ruajtja dhe shitja e ushqimeve, pijeve dhe lëndëve të tjera, e barnave të rrezikshme ose të dëmshme për jetën e shëndetin, si dhe futja në prodhim e kimikateve, materialeve dhe lëndëve shtesë në prodhimin e përpunimin e artikujve ushqimorë e të pijeve, kur nga këto vepra ka ardhur vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të personit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur nga vepra është shkaktuar vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të disa personave, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 289

Shkelja e rregullave të mbrojtjes në punë

Shkaktimi i vdekjes ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të personit ardhur si pasojë e mosrespektimit të rregullave që kanë të bëjnë me punën, prodhimin, shërbimin, të përcaktuara në ligj, në aktet e Këshillit të Ministrave apo në rregulloret përkatëse të sigurimit teknik, të disiplinës teknike, të mbrojtjes në punë, të higjienës dhe sigurimit nga zjarri prej personave të ngarkuar me respektimin e rregullave dhe marrjen e masave në zbatim të tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur nga vepra penale është shkaktuar vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të disa personave, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 290

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor, kur ka shkaktuar vdekjen, plagosjen e rëndë të një personi ose plagosjen e lehtë të disa personave, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur nga vepra penale është shkaktuar vdekja ose plagosja e rëndë e disa personave, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 291

Drejtimi i automjeteve në gjendje të dehur apo pa dëshmi

Drejtimi i automjeteve apo mjeteve të tjera të motorizuara në gjendje të dehur apo pa dëshminë përkatëse të aftësisë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 292

Shkelja e disiplinës së punës në transport

Shkelja e disiplinës së punës në transportin hekurudhor, ujor ose ajror prej punonjësve të këtij transporti, që ka shkaktuar vdekjen ose dëmtimin e rëndë të shëndetit të personit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Kur nga vepra penale është shkaktuar vdekja ose dëmtimi i rëndë i shëndetit të disa personave, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.

Neni 293

Pengimi i qarkullimit të mjeteve të transportit

Vënia e pengesave dhe ndalimi me çdo mjet e mënyrë i qarkullimit të mjeteve të transportit automobilistik, hekurudhor, ujor e ajror, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

SEKSIONI IV

VEPRA PENALE KUNDËR SEKRETTIT DHE KUFIJVE SHETËTORË

Neni 294

Tregimi i sekretit shtetëror nga personi që i është besuar

Tregimi, përhapja dhe informimi i fakteve, shifrave, përmbajtjes së dokumenteve apo materialeve që, sipas ligjit të njohur publikisht, përbëjnë sekret shtetëror, nga personi që i është besuar ose që ka mundur të vijë në dijeni për to për shkak të detyrës, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër, e bërë botërisht, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet.

Neni 295

Tregimi i sekretit shtetëror nga shtetasit

Tregimi, përhapja dhe informimi i fakteve, shifrave, përmbajtjes së dokumenteve apo materialeve që, sipas ligjit të njohur publikisht, përbëjnë sekret shtetëror, nga cilido që ka mundur të vijë në dijeni për to, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo vepër, e bërë botërisht, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 296

Humbja e dokumenteve sekrete

Humbja e dokumenteve apo materialeve të tjera që, sipas ligjit të njohur publikisht, përbëjnë sekret shtetëror, nga personi që i janë besuar për ruajtje apo për përdorim, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 297

Kalimi i paligjshëm i kufirit shtetëror

Kalimi i paligjshëm i kufijve shtetërorë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 298

Dhënia ndihmë për kalim të paligjshëm të kufirit

Vënia në dispozicion ose përdorimi i mjeteve të lundrimit, të fluturimit apo i mjeteve të tjera të transportit, me qëllim për të ndihmuar për kalimin e paligjshëm të kufirit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur ndihma jepet për qëllime fitimi, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 299

Shkelja e rregullave mbi fluturimet

Shkelja e rregullave mbi fluturimet ndërkombëtare si, hyrja ose dalja nga territori i Republikës së

Shqipërisë pa leje fluturimi, mosrespektimi i vijave të fluturimit, i vendeve të zbritjes, i korridoreve ajrore apo lartësisë të caktuar të fluturimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

KREU IX VEPRA PENALE KUNDËR DREJTËSISË

Neni 300

Moskallzimi i krimit

Moskallzimi në organet e ndjekjes penale, në gjykatë, në organet e rendit publik, të pushtetit ose të administratës, i një krimi që është duke u kryer apo që është kryer, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Përfshihen nga detyrimi për kallzim të paralindurit dhe të paslindurit, vëllezërit dhe motrat, bashkëshorti, adoptuesit dhe të adoptuarit, si edhe personat që janë të detyruar të ruajnë një sekret të njohur për shkak të detyrës apo profesionit.

Neni 301

Veprime që pengojnë zbulimin e së vërtetës

Kryerja e veprimeve për të ndryshuar vendin e kryerjes së veprës penale duke prishur, ndryshuar apo fshirë gjurmët e saj ose duke lëvizur, fshehur, asgjësuar, vjedhur, falsifikuar një send apo një dokument me qëllim për të vështirësuar dhe penguar zbulimin e veprës penale dhe të autorit të saj, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 302

Përkrahja e autorit të krimit

Furnizimi i autorit të një krimi me ushqime, me mjete të tjera për jetesë ose sigurimi i një banese, vendqëndrimi ose me çdo mënyrë tjetër me qëllim që t'i shpëtojë kërkimit, kapjes ose arrestimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Përfshihen nga përgjegjësia penale të paralindurit dhe të paslindurit, vëllezërit dhe motrat, bashkëshorti, adoptuesit dhe të adoptuarit.

Neni 303

Fshehja ose asgjësimi i kufomës

Fshehja ose asgjësimi i kufomës së një personi, viktimë e vrasjes apo të veprave të tjera të dhunshme, e bërë me qëllim për të ndihmuar autorin e krimit që t'i shpëtojë kërkimit, kapjes dhe arrestimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 304

Detyrimi për të kallzuar provën

Mosparaqitja menjëherë për të kallzuar ose dëshmuar para organeve të prokurorisë, gjykatës apo organeve të rendit, për provën e njohur që e bën të pafajshëm një preson tjetër që akuzohet ose është dënuar për një vepër penale, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Përfshihen nga detyrimi për kallzim autori i veprës penale, si dhe personat që vijnë në dijeni të provës për shkak të detyrës apo profesionit dhe janë të detyruar të mos kallzojnë e dëshmojnë për të.

Neni 305

Kallzimi i rremë

Kallzimi për kryerjen e një krimi që dihet se nuk është kryer ose për kryerjen e një krimi nga një person që dihet se nuk e ka kryer atë, si edhe, krijimi i provave të rreme me qëllim që të bëhen ndjekje penale, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 306

Dëshmia e rreme

Dëshmia e rreme e bërë përpara organit të ndjekjes penale ose gjykatës përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur dëshmia e rreme bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 307

Refuzimi për të dëshmuar

Refuzimi për t'iu përgjigjur pyetjeve rreth dijenisë për kryerjen e një vepre penale apo të autorit të saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur refuzimi për të dëshmuar bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 308

Përkthimi i rremë

Shtrëmbërimi me dashje i përmbajtjes së një dokumenti apo shkrimi të dhënë për përkthim nga organet e ndjekjes penale apo gjykata ose përkthimi i rremë përpara tyre, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur përkthimi i rremë bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 309

Ekspertimi i rremë

Dhënia me dashje e rezultateve të rreme në raportet e ekspertimit të bëra me shkrim apo me gojë përpara organeve të ndjekjes penale ose gjykatës, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Kur ekspertimi i rremë bëhet me qëllim fitimi apo çdo interes tjetër të dhënë apo të premtuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 310

Mosparaqitja e dëshmitarit, ekspertit apo përkthyesit

Mosparaqitja e dëshmitarit, ekspertit apo përkthyesit, pa shkaqe të arsyeshme ose mospranimi prej tyre për të kryer detyrat e caktuara nga organi i ndjekjes penale ose gjykata, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 311

Kanosja për të mos kallzuar

Kanosja që i bëhet të dëmtuarit nga vepra penale me qëllim që të mos kallzojë, të mos ankohet apo të tërheqë kallzimin apo ankimin e bërë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 312

Korruptimi ose kanosja për dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë

Propozimi ose dhënia e shpërblimeve, dhuratave apo përfitimeve të tjera ose kanosja apo vepra të tjera dhune që i bëhen personit për të siguruar dëshmi, ekspertim apo përkthim të rremë ose për të refuzuar kryerjen e detyrave të tyre përpara organeve të ndjekjes penale dhe gjykatës, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 313

Fillimi i paligjshëm i ndjekjes penale

Fillimi i paligjshëm i ndjekjes penale nga prokurori kundër një personi që dihet se është i pafajshëm dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 314

Përdorimi i dhunës gjatë hetimeve

Përdorimi i dhunës nga personi i ngarkuar me zhvillimin e hetimeve për ta detyruar shtetasin të bëjë deklaratë, të dëshmojë ose të pohojë fajësinë e tij a të një tjetri, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 315

Dhënia e një vendimi të padrejtë

Dhënia e një vendimi gjyqësor përfundimtar që dihet që është i padrejtë dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Neni 316

Kundërshtimi dhe goditja e gjyqtarit

Kundërshtimi me dhunë, goditjet dhe vepra të tjera dhune që i bëhen gjyqtarit apo anëtarëve të trupit gjykues, prokurorit, avokatit, ekspertëve, çdo arbitri të caktuar për një çështje, për ta penguar në kryerjen e detyrës apo për shkak të saj, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 317

Kanosja e gjyqtarit

Kanosja që i bëhet gjyqtarit apo anëtarëve të trupit gjykues, prokurorit, avokatit ose çdo arbitri të caktuar për një çështje për shkak të veprimtarisë së tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 318

Fyerja e gjyqtarit

Fyerja e gjyqtarit apo anëtarëve të trupit gjykues, prokurorit, avokatit ose çdo arbitri të caktuar për një çështje për shkak të veprimitarisë së tyre, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 319

Kërkimi apo marrja e shpërblimit

Kërkimi apo marrje të padrejta të shpërblimeve, dhuratave dhe përfitimeve të tjera, si edhe sigurimi i premtimeve për to, nga ana e gjyqtarit, çdo anëtari të trupit gjykues, prokurorit, çdo arbitri të caktuar për një çështje, me qëllim që të kryejë a të moskryejë një veprim që lidhet me funksionin, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Ndërmjetësimi i bërë nga personi që ka interes për çështjen ose nga çdo person tjetër për shpërblime, dhurata apo përfitime të tjera ndaj personave të cituar në paragrafin e parë të këtij neni, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Neni 320

Pengime për ekzekutimin e vendimeve të gjykatës

Fshehja, tjetërsimi, konsumimi, dëmtimi apo shkatërrimi i sendeve për të cilat është marrë një vendim prej gjykatës, ose kryerja e veprimeve të tjera të bëra me qëllim që të mos ekzekutohet ose të pengohet ekzekutimi i vendimit gjyqësor, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 321

Veprime në kundërshtim me vendimin e gjykatës

Kryerja e veprimeve në kundërshtim me vendimin e gjykatës në lidhje me detyrimet e lindura nga dëmtimet plotësuese të dhëna prej saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 322

Prishja e vulave dhe shenjave

Prishja me dashje e vulave dhe shenjave të tjera të vendosura mbi sende të ndryshme nga organet e ndjekjes penale dhe gjyqësore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Neni 323

Largimi i të burgosurit nga vendi i qëndrimit

Largimi i të ndaluarit, arrestuarit apo të dënuarit me burgim nga vendi i qëndrimit të detyrueshëm ose gjatë transportimit të tij nga një vend në tjetrin, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Kur vepra penale kryhet me dhunë ose me përdorim të armëve, substancave zjarrvënëse, eksplozive dhe helmuese dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 324

Dhënia ndihmë një të burgosuri për largim

Dhënia e këshillave, informatave, mjeteve, të ndaluarit, të arrestuarit apo të burgosurit, me qëllim për t'u larguar nga vendi i qëndrimit të detyruar, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Kur dhënia ndihmë bëhet nga i ngarkuari me ruajtjen, mbikqyrjen apo transportimin, ose që për shkak të funksionit ka të drejtë të hyjë në institucione burgimi apo të ketë lidhje me të ndaluar, arrestuar apo të burgosur, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

KREU X

**VEPRA PENALE QË PREKIN ZGJEDHJET E LIRA DHE SISTEMIN
DEMOKRATIK TË ZGJEDHJEVE**

Neni 325

Pengimi i subjekteve për zgjedhjet në organet përfaqësuese

Pengimi me dhunë apo me çdo mënyrë tjetër i subjekteve elektorale për të zhvilluar rregullisht aktivitetin e tyre në përputhje me ligjin gjatë fushatës së zgjedhjeve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Neni 326

Falsifikimi i dokumenteve dhe rezultateve të zgjedhjeve

Paraqitja në dokumentet e zgjedhjeve të të dhënave, rrethanave, shifrave që dihen se janë të pasakta, përpilimi i dokumenteve falso ose zëvendësimi i të saktave me të rreme, i bërë nga personat e ngarkuar me përpilimin, vlerësimin, nxjerrjen e rezultateve apo ruajtjen e dokumenteve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 327

Shkelja e fshehtësisë së votimit

Shkelja e fshehtësisë së votimit nga ana e personave të ngarkuar me zgjedhjet, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 328

Dhënia e shpërblimeve dhe premtimeve

Ofrimi ose dhënia e të hollave, bërja e premtimeve për vende pune ose për favorizime të tjera në cilëndo formë, me qëllim që të marrë firmën për paraqitjen e kandidatit, për të votuar pro ose kundër një kandidati apo për të marrë pjesë ose jo në votime, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Pranimi i të hollave, premtimeve dhe favorizimeve të tjera për të kryer veprimet e mësipërme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.

Neni 329

Kanosja e zgjedhësit

Kanosja që i bëhet zgjedhësit për të votuar pro ose kundër një kandidati si edhe për të marrë pjesë ose jo në votime, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 330

Kanosja e kandidatëve

Kanosja si edhe çdo veprim tjetër i paligjshëm që i bëhet kandidatit me qëllim që të tërheqë kandidaturën ose që të pengohet për të ushtruar çdo aktivitet të lejuar me ligj gjatë fushatës elektorale, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Neni 331

Shkelja e të drejtës së zgjedhjes

Mospërfshirja me dashje në listat e zgjedhësve e personave që e kanë të drejtën e zgjedhjes ose regjistrimi me dashje në to i personave që nuk e kanë këtë të drejtë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Neni 332

Shpërdorimi i autoritetit ushtarak

Shpërdorimi i autoritetit ushtarak nga oficeri ose kuadri ushtarak për të influencuar në votim tek ushtarakët e tjerë që ka në varësi, me dhënie urdhërash, këshilla apo me çfarëdo lloj propagande, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

KREU XI

VEPRA PENALE TË KRYERA NGA BANDA E ARMATOSUR DHE ORGANIZATA
KRIMINALE

Neni 333

Krijimi i bandës së armatosur dhe organizatës kriminale

Krijimi i bandës së armatosur apo organizatës kriminale ose pjesëmarrja në to, me qëllim për kryerjen e krimeve, dënohet nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 334

Kryerja e krimeve nga banda e armatosur dhe organizata kriminale

I. Kryerja e krimeve nga banda e armatosur apo organizata kriminale do të dënohet sipas dispozitave penale përkatëse duke shtuar dënimin për krimin e kryer edhe me pesë vjet burgim të tjera, kur dispozita referuese përmban dënim me burgim dhe një lloj dënimi më i lehtë, por pa kaluar kufirin maksimal të dënimit me burgim.

II. Kur dispozita përkatëse referuese përmban dënim me burgim apo me burgim të përjetshëm a me vdekje, dënohet me njëzet e pesë vjet burgim ose me burgim të përjetshëm a me vdekje.

III. Kur dispozita përkatëse referuese përmban vetëm dënim me burgim të përjetshëm a me vdekje, dënohet me burgim të përjetshëm a me vdekje.

Neni 335

Ky kod hyn në fuqi më 1 qershor 1995. Aktet ligjore që shfuqizohen, si dhe efektet dhe mënyrat e hyrjes së tij në fuqi, do caktohen me ligj të veçantë.

U dorëzua për shtyp më 6.3.1995
Doli nga shtypi më 16.3.1995

Tirazhi: 4260

Formati 60x88/8

*Shtypshkronja e Kuvendit Popullor
Tiranë 1995*

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

BOTIM I KUVENDIT POPULLOR

Nr.4	1997	Prill
------	------	-------

PËRMBAJTJA

		Faqe
Ligj nr.8202 datë 27.3.1997	Për amnistinë	75
Ligj nr.8203 datë 30.3.1997	Për pranimin në Shqipëri të një force ushtarake shumëkombëshe në mbështetje të operacioneve humanitare	76
Ligj nr.8204 datë 10.4.1997	Për një shtesë në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë"	78
Ligj nr.8205 datë 10.4.1997	Për disa ndryshime në ligjin nr.8195, datë 3.3.1997 "Për disa masa në kuadrin e gjendjes së jashtëzakonshme"	79
Ligj nr.8206 datë 10.4.1997	Për mosmiratimin e dekretit nr.1707, datë 22.1.1997 "Për tatimin mbi biznesin e vogël"	80

LIGJ
Nr.8204, datë 10.4.1997

PËR NJË SHITESË NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995 "KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË"

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese" me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Në Kreun II, Seksioni III të Kodit Penal pas nenit 89 shtohet neni 89/a me këtë përmbajtje:
"Shitblerja e transplanteve, si dhe çdo veprimtari që lidhet me heqjen dhe implantimin e paligjshëm të organeve, dënohet me burgim nga 3 deri në 10 vjet.
Kur këto vepra kryhen me qëllim fitimi, dënohen me burgim nga 10 deri në 20 vjet".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.1775, datë 11.4.1997 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Sali Berisha

U dorëzua për shtyp 4.3.1997

Doli nga shtypi 7.3.1997

Tirazhi: 2771 copë

Formati 60x88/8

Shtypshkronja e Kuvendit Popullor
Tiranë, 1997

Çmimi: 50 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

BOTIM I KUVENDIT POPULLOR

Nr. 1
1998
Janar

PËRMBAJTJA

	Faqe
Ligj nr.8271 datë 14.1.1998	Për ratifikimin e "Marrëveshjes ndërmjet Qeverisë Shqiptare dhe Qeverisë Maqedonase për rindërtimin, riparimin dhe mirëmbajtjen e vijës kufitare dhe shenjave kufitare në kufirin shtetëror shqiptaro-maqedonas" 3
Ligj nr.8272 datë 14.1.1998	Për ratifikimin e "Marrëveshjes Ndërmjet Qeverisë Shqiptare dhe Qeverisë Maqedonase për rregullimin e qarkullimit të vogël kufitar për personat e zonave kufitare" 4
Ligj nr.8273 datë 14.1.1998	Për ratifikimin e "Marrëveshjes Ndërmjet Qeverisë Shqiptare dhe Qeverisë Maqedonase për masat për parandalimin dhe zgjidhjen e incidenteve në kufirin shtetëror shqiptaro-maqedonas" 5
Ligj nr.8274 datë 14.1.1998	Për ratifikimin e "Marrëveshjes Ndërmjet Qeverisë Shqiptare dhe Qeverisë Maqedonase për heqjen e vizave për pasaportat diplomatike e të shërbimit dhe për nivelin e taksës në dhënien e llojeve të tjera të vizave" 6

Ligj nr.8275 datë 14.1.1998	Për ratifikimin e "Marrëveshjes për nxitjen dhe mbrojtjen e ndërsjellë të investimeve ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Sllovenisë"	7
Ligj nr.8276 datë 14.1.1998	Për varësinë e kapitenerisë së porteve.....	8
Ligj nr.8277 datë 15.1.1998	Për një ndryshim në ligjin nr.7697, datë 7.4.1993 "Për kundërvajtjet administrative"	9
Ligj nr.8278 datë 15.1.1998	Për ratifikimin nga Republika e Shqipërisë të "Protokollit në lidhje me një administratë të Konventës për Aviacionin Civil Ndërkombëtar", nënshkruar në Monreal më 6.10.19980.....	10
Ligj nr.8279 datë 15.1.1998	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Për Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë"	10
Ligj nr.8280 datë 15.1.1998	Për disa ndryshime në ligjin nr.8043, datë 30.11.1995 "Për kontrollin e figurës së zyrtarëve dhe personave të tjerë që lidhen me mbrojtjen e shtetit demokratik", ndryshuar me ligjin nr.8151, datë 12.9.1996, nr.8220, datë 13.5.1997 dhe nr.8232, datë 19.8.1997.....	12
Ligj nr.8281 datë 21.1.1998	Për një ndryshim në ligjin nr.7804, datë 10.3.1994 "Për dhomat e tregtisë dhe të industrisë", ndryshuar me ligjin nr.7869, datë 12.10.1994.....	14
Ligj nr.8282 datë 21.1.1998	Për një shtesë në ligjin nr.7892, datë 21.12.1994 "Për sponsorizimet"	15
Dekret nr.1973 datë 22.12.1997	Për lënie shtetësie.....	16
Dekret nr.1980 datë 5.1.1998	Për shpallje ligji.....	17
Dekret nr.1983 datë 6.1.1998	Për shpallje ligji.....	17
Dekret nr.1984 datë 7.1.1998	Për krijimin e gjykatave të apelit dhe caktimin e kufijve tokësorë të veprimtarisë së tyre.....	18
	- Vendim nr.721, datë 24.12.1997 i Gjykatës së Rrethit Kurbin.....	19
	- Kërkesë për shpalljen të vdekur të Nikoll Gjergj Nokës.....	19

LIGJ

Nr.8279, datë 15.1.1998

PËR DISA NDRYSHIME DHE SHTESA NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995 "PËR KODIN PENAL TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË"

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozim të deputetit Fehmi Abdiu,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKES SE SHQIPËRISE

VENDOSI:

Neni 1

Shfuqizohet në tërësi ligji nr.8175, datë 23.12.1996 "Për disa ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodin Penal i Republikës së Shqipërisë".

Neni 2

Në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 "Për Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë" bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

a) Neni 109 ndryshohet si vijon:

"Rrëmbimi i personit

Rrëmbimi ose mbajtja peng i personit i bërë me qëllim për të fituar pasuri ose për të siguruar çdo lloj përfitimi tjetër, dënohet me burgim nga 10 deri në 20 vjet.

Rrëmbimi ose mbajtja peng i fëmijës nën moshën 14 vjeç, fshehja ose zëvendësimi me një tjetër, dënohet jo me pak se 20 vjet ose me burgim të përjetshëm a me vdekje".

b) Titulli i nenit 114 ndryshohet në **"Shfrytëzimi i Prostitucionit"**; shfuqizohet paragrafi i tij i dytë dhe shtohet neni 114 a) me këtë përmbajtje:

"Shfrytëzimi i prostitucionit në rrethana rënduese

Shfrytëzimi i prostitucionit i kryer:

1. me të mitur;

2. ndaj disa personave;

3. me persona me të cilët ekzistojnë lidhje të afërta gjinie, krushqie, kujdestarie ose duke përfituar nga raportet zyrtare;

4. me mashtrim, shtrëngim, dhunë ose duke përfituar nga paaftësia fizike ose mendore e personit;

5. ndaj një personi që shtyhet ose shtrëngohet për të ushtruar prostitucion jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë;

6. nga organizata kriminale

dënohet nga 7 deri në 15 vjet burgim dhe me konfiskim të mjeteve dhe përfitimeve".

c) Pas nenit 170, shtohet neni 170 a) me këtë përmbajtje:

"Punësimi i paligjshëm

Punësimi pa regjistrim në organet kompetente ose pa garantuar sigurimin e të punësuarit sipas rregullave, kur është dhënë me parë masë administrative, dënohet me gjobë deri në 10 mijë lekë për çdo rast ose me burgim deri në 1 vit.

Moskryerja me dashje ose mbulimi i shkeljeve lidhur me punësimin dhe sigurimin social nga persona të ngarkuar me zbatimin dhe kontrollin e dispozitave përkatëse, dënohet me gjobë deri në 100 mijë lekë ose me burgim deri në 2 vjet."

ç) Pas nenit 181, të shtohet neni 181 a) me këtë përmbajtje:

"Moskryerja e detyrave nga organet tatimore

Moskryerja e detyrave që lidhen me vjeljen brenda afatit të caktuar ligjor të taksave dhe tatimeve nga punonjësit e organeve tatimore dhe personat e tjerë zyrtarë që janë ngarkuar me këto detyra, kur bëhet për fajin e tyre dhe i sjell shtetit dëm në vlerë më të vogël se 1 milion lekë, dënohet me gjobë deri në 2 milionë lekë;

kur vlera është me e lartë se 1 milion lekë dënohet nga 3 deri në 10 vjet burgim”.

d) Në nenin 278 pas fjalëve “minave”, në paragrafët e parë dhe të dytë , shtohen fjalët “lëndë plasëse”.

dh) Pas nenit 283, shtohet neni 283 a) me këtë përmbajtje:

"Trafiku i narkotikëve

Krijimi nga ana e personave, që për shkak të detyrës administrojnë substanca të tilla, i lehtësirave për marrjen a përdorimin e narkotikëve në kundërshtim me dispozitat përkatëse ligjore dënohet deri në 10 vjet burgim”.

e) Pas nenit 284 shtohet neni 284 a) me këtë përmbajtje:

"Organizimi dhe drejtimi i organizatave kriminale

Organizimi, drejtimi dhe financimi i organizatave kriminale me qëllim kultivimin , prodhimin, fabrikimin ose trafikun e paligjshëm të narkotikëve dënohet me burgim nga 10 deri në 20 vjet.

Krijimi i kushteve apo lehtësirave për veprimtari të tilla nga persona me funksione shtetërore, dënohet me burgim nga 5 deri në 15 vjet”.

ë) Pas nenit 284 a), shtohet neni 284 b) me këtë përmbajtje:

"Ndihma në zbulimin e krimeve

Personi i arrestuar ose i dënuar për njërën nga veprat penale që kanë lidhje me trafikun e narkotikëve, armëve, klandestinëve, prostitucionit ose për vepra penale të kryera nga organizata kriminale, që bashkëpunon dhe ndihmon organet e ndjekjes penale në luftën kundër tyre ose, sipas rastit, në zbulimin e personave të tjerë që kryejnë krime të tilla, nuk mund të dënohet më tepër se gjysma e dënimit të parashikuar për veprën e kryer prej tij. Në raste të veçanta, kur konkurojnë edhe rrethana lehtësuese në favor të tij, ky person mund të përjashtohet nga dënimi.”.

f) Në fund të nenit 297 bëhet shtesa me këtë përmbajtje:

“dhe kur kjo organizohet për qëllim fitimi, dënohet me burgim deri në 10 vjet.”

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi ditën e shpalljes nga Presidenti i Republikës.

**Shpallur me dekretin nr.1990, datë 19.1. 1998 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Rexhep Meidani**

U dorëzua në shtyp më 28.1.1998

Doli nga shtypi më 4.2.1998

Tirazhi: 2542 copë

Formati 60x88/8

Shtypshkronja e Kuvendit Popullor
Tiranë, 1998

Çmimi : 100 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Nr. 4

2001

Shkurt

P Ë R M B A J T J A

Ligj nr.8732 datë 24.1.2001	Për materialin mbjellës bimor	95
Ligj nr.8733 datë 24.1.2001	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”	100
Ligj nr.8734 datë 1.2.2001	Për garantimin e sigurisë së punës të pajisjeve dhe të instalimeve elektrike.....	117
Ligj nr.8736 datë 1.2.2001	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8093, datë 21.3.1996 “Për rezervat ujore”, ndryshuar me ligjin nr.8605, datë 20.4.2000.....	123
Vendim i Kuvendit nr.471, datë 12.2.2001	Për zgjedhjen e një anëtari të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.....	124
Vendim i Kuvendit nr.472, datë 12.2.2001	Për kthimin për rishqyrtim të raportit përfundimtar të Komisionit për Caktimin e Kufijve të Zonave Zgjedhore.....	124
Vendim i KM Nr.592, datë 2.11.2000	Për miratimin e flamurit dhe të Stemës së Policisë së Shetit.....	125
Vendim i Gj.K nr. 3 datë 29.1.2001	Me objekt: Shfuqizimi si antikushtetues i vendimeve nr.240, datë 17.7.1998 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.170, datë 26.10.1998 të Kolegjit të Gjykatës së Kasacionit	127
Udhëzim nr. 6278 datë 11.12.2000	Për miratimin e Rregullores së Barrëve Siguruese.....	128

LIGJ
Nr. 8733, datë 24.1.2001

PËR DISA SHITESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995,
“KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”

Në mbështetje të neneve 81 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas nenit 1 shtohen nenet 1/a, 1/b dhe 1/c me këtë përmbajtje:

“Neni 1/a
Bazat e legjislacionit penal

Kodi Penal bazohet në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, në parimet e përgjithshme të së drejtës penale ndërkombëtare, si dhe në marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara nga shteti shqiptar. Legjislacioni penal përbëhet nga ky Kod dhe ligje të tjera që parashikojnë vepra penale.

Neni 1/b
Detyrat e legjislacionit penal

Legjislacioni penal i Republikës së Shqipërisë ka për detyrë të mbrojë pavarësinë e shtetit dhe tërësinë e territorit të tij, dinjitetin e njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, rendin kushtetues, pronën, mjedisin, bashkëjetesën dhe mirëkuptimin e shqiptarëve me pakicat kombëtare, si dhe bashkëjetesën fetare nga veprat penale, si dhe parandalimin e tyre.

Neni 1/c
Parimet e Kodit Penal

Kodi Penal bazohet në parimet kushtetuese të shtetit të së drejtës, të barazisë përpara ligjit, të drejtësisë në caktimin e fajësisë dhe të dënimit, si dhe të humanizmit. Zbatimi i ligjit penal me analogji nuk lejohet.”

Neni 2

Në nenin 7 shkronja “d” ndryshohet si vijon:

“d) Organizimi i prostitucionit, trafikimi i jashtëligjshëm i njerëzve, fëmijëve dhe grave prodhimi dhe trafikimi i jashtëligjshëm i armëve, drogës, substancave të tjera narkotike e psikotrope, i substancave bërthamore, i materialeve pornografike, si dhe trafikimi i jashtëligjshëm i veprave të artit dhe i objekteve me vlerë historike, kulturore dhe arkeologjike.”

Neni 3

Në nenin 34 bëhen këto ndryshime:

- Paragrafi i tretë dhe i katërt ndryshohen si vijon:

“Për personat që kryejnë krim gjoba jepet nga 100 mijë gjer në 10 milionë lekë.

Për personat që kryejnë kundërvajtje penale, gjoba jepet nga 50 mijë gjer në 5 milionë lekë.”

- Pas paragrafit të katërt shtohet një paragraf i ri me këtë përmbajtje:

“Për personat që kryejnë krime për motive të fitimit të pasurive ose të sigurimit të çdo lloj përfitimi tjetër material, nëse dispozita penale parashikon vetëm dënim me burgim, gjykata mund të japë edhe dënim me gjobë nga 100 mijë gjer në 5 milionë lekë.”

- Në paragrafin e shtatë fjalët “1 mijë” bëhen “5 mijë”.

Neni 4

Neni 45 shfuqizohet.

Neni 5

Në nenin 50 bëhen këto ndryshime:

- Në shkronjën “b” shtohen fjalët “ose për të realizuar, ose për të siguruar për vete a për të tretët fitime pasurore, ose çdo lloj përfitimi tjetër material;”

- Pas shkronjës “g” të shtohen shkronjat “h” dhe “i” me këtë përmbajtje:

“h) kryerja e veprës penale më shumë se një herë;

i) kur vepra është kryer duke përdorur armë, municione luftarake, lëndë plasëse, djegëse, helmuese dhe radioaktive.”

Neni 6

Në nenin 57, në paragrafin e tretë, fjalët “1 mijë” bëhen “5 mijë”.

Neni 7

Neni 64 ndryshohet si vijon:

“Lirimi para kohe me kusht

I dënuari me burgim mund të lirohet para kohe me kusht, nga vuajtja e dënimit vetëm për arsye të veçanta, nëse me sjelljen dhe punën e tij tregon se me dënimin e vuajtur i është arritur qëllimit për edukimin e tij, si dhe të ketë vuajtur:

- jo më pak se gjysmën e dënimit të dhënë për kundërvajtje penale;

- jo më pak se dy të tretat e dënimit të dhënë për krime me masa dënimi gjer në pesë vjet burgim;

- jo më pak se tre të katërtat e dënimit të dhënë për krime me masa dënimi nga pesë gjer në njëzet e pesë vjet burgim.

Në masën e dënimit të vuajtur nuk llogaritet koha e përfituar me amnisti ose falje.

Nuk lejohet lirimi para kohe me kusht për të dënuarin përsëritës për krime të kryera me dashje.

Lirimi para kohe me kusht revokohet nga gjykata, kur i dënuari për një vepër penale të kryer me dashje, gjatë kohës së kushtit, kryen një vepër tjetër penale me dashje, po aq të rëndë ose më të rëndë se e para, duke u zbatuar dispozitat për bashkimin e dënimeve.”

Neni 8

Neni 74 ndryshohet si vijon:

“Krime kundër njerëzimit

Vrasjet, shfarosjet, kthimi në skllëvër, internimet dhe dëbimet, si dhe çdo lloj torture ose dhune tjetër njerëzore të kryera, sipas një plani konkret të paramenduar, kundër një grupi të popullsisë civile për motive politike, ideologjike, raciale, etnike e fetare dënohen jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 9

Neni 77 ndryshohet si vijon:

“Vrasja me dashje në lidhje me një krim tjetër

Vrasja me dashje, që paraprin, shoqëron, fsheh ose pason një krim tjetër, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.”

Neni 10

Neni 78 ndryshohet si vijon:

“Vrasja me paramendim

Vrasja me paramendim dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet.

Vrasja e kryer për interes, hakmarrje a gjakmarrje dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.”

Neni 11

Neni 79 ndryshohet si vijon:

“Vrasja në rrethana të tjera cilësuese

Vrasja me dashje e kryer:

ndaj të miturit;

b) ndaj personit me mangësi fizike ose psikike, të sëmurë rëndë ose shtatzënë, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura;

c) ndaj deputetit, gjyqtarit, prokurorit, avokatit, policit, ushtarakut, nëpunësit publik, gjatë detyrës ose për shkak të saj, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura;

ç) ndaj kallëzuesit, dëshmitarit, të dëmtuarit ose palëve të tjera ndërgjyqëse;

d) më shumë se një herë;

dh) kundër dy ose më shumë personave;

e) në mënyrë të tillë që i shkakton mundime të veçanta viktimës;

ë) në mënyrë të rrezikshme për jetën e shumë personave

dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 12

Pas nenit 83 të shtohet neni 83/a me këtë përmbajtje:

“Kanosja serioze për hakmarrje ose për gjakmarrje

Kanosja serioze për hakmarrje ose për gjakmarrje, që i bëhet një personi a të mituri për t’u ngujuar, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.”

Neni 13

Pas nenit 88 shtohen nenet 88/a dhe 88/b me këtë përmbajtje:

“Neni 88/a

Plagosje e rëndë në gjendje të tronditjes së fortë psikike

Plagosja e rëndë, e kryer në gjendje të tronditjes të fortë psikike të çastit, shkaktuar nga dhuna ose fyerja e rëndë nga ana e të dëmtuarit, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 88/b

Plagosje e rëndë me kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme

Plagosja e rëndë, e kryer me kapërcim të kufijve të mbrojtjes së nevojshme, dënohet me burgim gjer në tre vjet.”

Neni 14

Në nenin 96, shtohet një paragraf i dytë me këtë përmbajtje:

“Po kjo vepër, kur ka shkaktuar infektimin e të sëmurëve me infeksionin HIV/AIDS, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.”

Neni 15

Neni 100 ndryshohet si vijon:

“Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me të mitur

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale me fëmijë të mitur, që nuk ka arritur moshën katërbëdhjetë vjeç ose me të miturën që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale ose homoseksuale kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose me dhunë, ose kur i janë shkaktuar fëmijës së dëmtuar pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e fëmijës së mitur dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.”

Neni 16

Neni 101 ndryshohet si vijon:

“Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me dhunë me të mitur të moshës 14-18 vjeç

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale, me dhunë, me fëmijë të mitur në moshën katërbëdhjetë gjer në tetëmbëdhjetë vjeç dhe që ka arritur pjekurinë seksuale, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale ose homoseksuale, me dhunë, kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur fëmijës së dëmtuar i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e fëmijës së mitur dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.”

Neni 17

Në nenin 102 paragrafi i parë dhe i dytë ndryshohen si vijon:

“Kryerja e marrëdhënieve seksuale me dhunë me të rritura dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale me dhunë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur të dëmtuarës i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 18

Pas nenit 102 shtohet neni 102/a me këtë përmbajtje:

“Neni 102/a

Marrëdhëniet homoseksuale me dhunë me të rritur

Kryerja e marrëdhënieve homoseksuale me dhunë me të rritur dënohet me burgim nga dy gjer në shtatë vjet.

Kur marrëdhënia homoseksuale me dhunë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur të dëmtuarit i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të dëmtuarit dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

Neni 19

Neni 103 ndryshohet si vijon:

“Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me persona të pazotë për t'u mbrojtur

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale, duke përfituar nga pazotësia fizike ose mendore e personit të dëmtuar ose, nga vendosja në gjendje të pandërgjegjshme, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Kur marrëdhënia seksuale ose homoseksuale kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur personit të dëmtuar i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e personit të dëmtuar dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

Neni 20

Neni 104 ndryshohet si vijon:

“Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me kërcënim me përdorimin e armës

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale, duke kërcënuar personin e dëmtuar për përdorim aty për aty të armës, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 21

Neni 105 ndryshohet si vijon:

“Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale duke shpërdoruar detyrën

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale duke shpërdoruar marrëdhëniet e varësisë ose të detyrës, dënohet me burgim gjer në tre vjet.”

Neni 22

Neni 106 ndryshohet si vijon:

“Marrëdhënie seksuale ose homoseksuale me persona në gjini ose nën kujdestari

Kryerja e marrëdhënieve seksuale ose homoseksuale ndërmjet prindit dhe fëmijës, vëllait dhe motrës, ndërmjet vëllezërve, motrave, ndërmjet personave të tjerë që janë gjini në vijë të drejtë ose me persona që ndodhen në raporte kujdestarie ose të birësimit, dënohet me burgim gjer në shtatë vjet.”

Neni 23

Në nenin 107, pas fjalës “seksuale” shtohen fjalët “ose homoseksuale”.

Neni 24

Në nenin 108 fjalët “me persona” zëvendësohen me fjalët “me të mitur”.

Neni 25

Neni 109 ndryshohet si vijon:

“Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit

Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit me qëllim për të fituar pasuri ose çdo lloj përfitimi tjetër, për të përgatitur krijimin e kushteve lehtësuese për kryerjen e një krimi, për të ndihmuar fshehjen ose largimin e autorëve ose bashkëpunëtorëve në kryerjen e një krimi, për t’iu shmangur dënimit, për të detyruar realizimin e kërkesave a kushteve të caktuara, për qëllime politike ose çdo qëllim tjetër, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Po kjo vepër e kryer ndaj të miturit nën moshën 14 vjeç dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit ose e të miturit nën moshën 14 vjeç, i paraprirë ose i shoqëruar me tortura fizike ose psikike, kur është kryer kundër disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet dhe, kur është shkaktuar vdekja, me burgim të përjetshëm.”

Neni 26

Pas nenit 109 shtohet neni 109/a, me këtë përmbajtje:

“Neni 109/a

Rrëmbimi ose mbajtja peng e personit në rrethana lehtësuese

Kur personi i rrëmbyer ose i mbajtur peng lirohet vullnetarisht para mbarimit të shtatë ditëve nga rrëmbimi ose mbajtja peng, pa e arritur qëllimin e krimin dhe, kur ndaj personit nuk është ushtruar torturë ose dëmtime të tjera të shëndetit, dënohet me burgim nga tre gjer në pesë vjet.”

Neni 27

Në nenin 110 paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

“Kur kjo veprë shoqërohet me vuajtje të rënda fizike, kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.”

Neni 28

Pas nenit 110 shtohet neni 110/a me këtë përmbajtje:

“Trafikimi i njerëzve

Trafikimi i njerëzve, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë ose shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike ose psikike të të dëmtuarit për të kryer veprime të ndryshme ose sjell pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe, kur ka sjellë si pasojë vdekjen, me burgim të përjetshëm.”

Neni 29

Në nenin 114/a bëhen këto ndryshime:

- Pika 6 ndryshohet si vijon:

“6. Kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë ose nga persona të ngarkuar me funksione shtetërore dhe publike.”

- Në paragrafin e fundit hiqen fjalët “dhe me konfiskim të mjeteve dhe përfitimeve”.

Neni 30

Pas nenit 114/a shtohet neni 114/b me këtë përmbajtje:

“Neni 114/b

Trafikimi i femrave për prostitucion

Trafikimi i femrave për prostitucion, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë ose shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike ose psikike të të dëmtuarës për të kryer veprime të ndryshme, ose sjell pasoja të rënda për shëndetin e saj, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe, kur ka sjellë si pasojë vdekjen, me burgim të përjetshëm.”

Neni 31

Neni 116 shfuqizohet.

Neni 32

Në nenin 119 paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

“Po kjo veprë, kur kryhet botërisht, në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.”

Neni 33

Në nenin 120 paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

“Po kjo vepër, kur kryhet botërisht, në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”

Neni 34

Në nenin 124 në paragrafin e parë fjalët “14 vjeç” zëvendësohen me fjalët “16 vjeç”.

Neni 35

Pas nenit 128 shtohen nenet 128/a e 128/b me këtë përmbajtje:

“Neni 128/a

Fshehja ose ndërrimi me dashje i fëmijës

Fshehja ose ndërrimi me dashje i fëmijës me një tjetër, i kryer nga personeli mjekësor, dënohet me burgim nga tre gjer në tetë vjet.

Neni 128/b

Trafikimi i fëmijëve

Trafikimi i fëmijëve me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike ose psikike të të dëmtuarit për të kryer veprime të ndryshme, ose sjell pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe kur ka sjellë si pasojë vdekjen, me burgim të përjetshëm.”

Neni 36

Në nenin 134 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 37

Në nenin 136 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

Neni 38

Në nenin 137 në fillim shtohet një paragraf si vijon:

“Lidhja e paligjshme me rrjetin e energjisë elektrike, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet”.

Neni 39

Pas nenit 138 shtohet neni 138/a me këtë përmbajtje:

“Neni 138/a

Trafikimi i veprave të artit dhe kulturës

“Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi në kundërshtim me ligjin i veprave të artit dhe të kulturës, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.”

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 40

Neni 140 ndryshohet si vijon:

“Vjedhja e pasurisë, e shoqëruar me mbajtjen pa leje të armëve dhe municioneve luftarake ose me përdorimin e tyre, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

Neni 41

Pas nenit 141 shtohet neni 141/a me këtë përmbajtje:

“Neni 141/a

Trafikimi i mjeteve motorike

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi në kundërshtim me ligjin, i mjeteve motorike të vjedhura, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 42

Në nenin 143 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet dhe, kur ka sjellë pasoja të rënda, me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

Neni 43

Pas nenit 143 shtohet neni 143/a me këtë përmbajtje:

“Neni 143/a

Skemat mashtruese dhe piramidale

“Organizimi dhe vënia në funksionim e skemave mashtruese dhe piramidale të huamarrjes, me qëllim fitimi material, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

Neni 44

Në nenin 147, fjalët “tre vjet” zëvendësohen me fjalët “katër vjet”.

Neni 45

Në nenin 148, fjalët “një vit” zëvendësohen me fjalët “dy vjet”.

Neni 46

Në nenin 149, pas fjalës “gjobë” shtohen fjalët “ose me burgim gjer në dy vjet.”

Neni 47

Në nenin 170/a, në paragrafin e parë dhe të dytë, përpara fjalës “dënohet”, shtohen fjalët “përbën kundërvajtje penale dhe”.

Neni 48

Neni 175 ndryshohet si vijon:

“Kontrabanda nga punonjës që lidhen me veprimtarinë doganore

Kryerja e kontrabandës nga punonjës të doganave ose punonjës që kanë lidhje me veprimtarinë doganore, qoftë edhe në bashkëpunim me persona të tjerë, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.”

Neni 49

Neni 178 ndryshohet si vijon:

“Tregtimi dhe transportimi i mallrave që janë kontrabandë

Tregtimi, tjetërsimi ose transportimi i mallrave që dihet që janë kontrabandë, si dhe çdo ndihmë tjetër që u jepet personave që merren me këto veprimtari, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.”

Neni 50

Neni 183 ndryshohet si vijon:

“Falsifikimi i monedhave

Falsifikimi ose vënia në qarkullim e monedhave të falsifikuara dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo veper, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 51

Neni 184 ndryshohet si vijon:

“Falsifikimi i letrave me vlerë

Falsifikimi ose vënia në qarkullim i çeqeve, kambialeve, kartëkrediteve, çekudhëtarëve ose letrave të tjera me vlera të falsifikuara, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo veper, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.”

Neni 52

Në nenin 185 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo veper, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.”

Neni 53

Pas nenit 192 shtohen nenet 192/a dhe 192/b me këtë përmbajtje:

“Neni 192/a

Zhdukja dhe vjedhja e dokumenteve

Asgjësimi me çdo mënyrë i dokumenteve të arkivit ose të bibliotekës, si dhe zhdukja e vjedhja e dokumenteve që janë të një rëndësie të veçantë, në kundërshtim me kërkesat e ligjit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Vjedhja e dokumenteve të arkivit ose të bibliotekës, që janë të një rëndësie të veçantë, ose eksportimi i tyre në kundërshtim me kërkesat e ligjit, dënohen me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 192/b

Ndërhyrja në transmetimet kompjuterike

Ndërhyrja në çdo formë, në transmetimet dhe programet kompjuterike, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo veper, kur ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim gjer në shtatë vjet.”

Neni 54

Në nenin 235, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

“Po kjo veper, kur kryhet në bashkëpunim ose duke ushtruar dhunë fizike ose më shumë se një herë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.”

Neni 55

Në nenin 236, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

“Po kjo veper, kur kryhet në bashkëpunim ose duke ushtruar dhunë fizike ose më shumë se një herë, dënohet me gjobë ose me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.”

Neni 56

Në nenin 239 bëhen këto ndryshime:

- Në paragrafin e parë, fjalët “gjashtë muaj” zëvendësohen me fjalët “një vit.”

- Paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

“Po kjo veper, kur kryhet botërisht ose në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”

Neni 57

Në nenin 240, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

“Po kjo veper, kur kryhet botërisht ose në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”

Neni 58

Neni 248 ndryshohet si vijon:

“Shpërdorimi i detyrës

Kryerja ose moskryerja me dashje e veprimeve ose mosveprimeve në kundërshtim me ligjin, që përbën mospërmbyshje të rregullt të detyrës nga punonjësi i ngarkuar me funksion shtetëror ose me shërbim publik, kur i kanë sjellë pasoja të rënda interesave të ligjshme të shtetasve ose shtetit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.”

Neni 59

Në nenin 262 shtohet paragrafi i fundit:

“Po kjo vepër, e kryer më shumë se një herë ose kur ka sjellë pasoja të rënda, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”

Neni 60

Në nenin 278 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

- Në paragrafin e parë, fjala “pesë” bëhet “tre”.
- Në paragrafin e dytë, hiqen fjalët “blerja ose shitja”.
- Paragrafi i tretë ndryshohet si vijon:

“Mbajtja e municionit luftarak pa leje të organeve kompetente shtetërore përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”

- Pas paragrafit të tretë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Kur vepra kryhet në sasira të mëdha në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 61

Pas nenit 278 shtohet neni 278/a

“Neni 278/a

Trafikimi i armëve dhe i municionit

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi, në kundërshtim me ligjin, i armëve dhe municionit luftarak, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

Neni 62

Pas nenit 282 shtohet neni 282/a me këtë përmbajtje:

“Neni 282/a

Tratifikimi i lëndëve plasëse, djegëse, helmuese dhe radioaktive

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi, në kundërshtim me ligjin i lëndëve plasëse, djegëse, helmuese dhe radioaktive, me qëllim fitimi material ose çdo përfitim tjetër, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë ose sjell pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 63

Në nenin 283 bëhen këto ndryshime:

- Paragrafi i parë ndryshohet si vijon:

“Shitja, ofrimi për shitje, dhënia ose marrja në çdo formë, shpërndarja, tregtimi, transportimi, dërgimi, dorëzimi, si dhe mbajtja, përveç rastit të përdorimit vetjak dhe në doza të vogla, të substancave narkotike dhe psikotrope, si edhe i farërave të bimëve narkotike, në kundërshtim me ligjin ose në kapërcim të përmbajtjes së tyre, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.”

- Pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

- “Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 64

Neni 283/a ndryshohet si vijon:

“Trafikimi i narkotikëve

Importimi, eksportimi, tranzitimi dhe tregtimi, në kundërshtim me ligjin, i substancave narkotike ose psikotrope, si edhe i farërave të bimëve narkotike, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Organizimi, drejtimi ose financimi i kësaj veprimtarie dënohen me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 65

Pas nenit 283/a shtohet neni 283/b me këtë përmbajtje:

“Neni 283/b

Krijimi i lehtësirave për marrjen dhe përdorimin e drogës

Krijimi nga ana e personave, që për shkak të detyrës administrojnë substanca narkotike ose psikotrope, i lehtësirave për marrjen dhe përdorimin e këtyre substancave, në kundërshtim me dispozitat ligjore përkatëse, dënohet nga tre gjer në shtatë vjet.”

Neni 66

Në nenin 284 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

- Paragrafi i parë ndryshohet si vijon:

“Kultivimi i bimëve, që shërbejnë ose dihet se shërbejnë për prodhimin dhe nxjerrjen e lëndëve narkotike dhe psikotrope, pa leje dhe autorizim sipas ligjit, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.”

- Pas paragrafit të parë shtohen një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.”

- Në paragrafin e dytë, fjalët “nga pesë gjer në dhjetë vjet” zëvendësohen me fjalët “nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet”.

Neni 67

Pas nenit 284/b shtohen nenet 284/c dhe 284/ç me këtë përmbajtje:

“Neni 284/c

Prodhimi dhe fabrikimi i lëndëve narkotike dhe psikotrope

Prodhimi, fabrikimi, nxjerrja, rafinimi, përgatitja pa licencë ose në kapërcim të përmbajtjes së tij i lëndëve narkotike dhe psikotrope, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Po kjo veper, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Organizimi, drejtimi ose financimi i kësaj veprimtarie dënohen me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.

Neni 284/ç

Prodhimi, tregtimi dhe përdorimi i paligjshëm i prekursorëve

Prodhimi, importimi, eksportimi, tranzitimi, tregtimi dhe mbajtja, në kundërshtim me dispozitat përkatëse ligjore, i prekursorëve të treguar me ligj në tabelat përkatëse, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po kjo veper, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se njëherë, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet.

Organizimi, drejtimi ose financimi i kësaj veprimtarie dënohen me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 68

Neni 285 ndryshohet si vijon:

“Mbajtja, prodhimi dhe transportimi i substancave kimike

Prodhimi, mbajtja, transportimi ose shpërndarja e substancave kimike bazë ose e substancave të tjera të çfarëdollojshme, e pajisjeve, e materialeve, në rast se dihet që ato përdoren ose do të përdoren për prodhimin ose trafikimin e paligjshëm të substancave narkotike a psikotrope, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.”

Neni 69

Pas nenit 285 shtohen nenet 285/a dhe 285/b me këtë përmbajtje:

“Neni 285/a

Përshtatja e lokalit për përdorim droge

Përshtatja ose lejimi për përshtatjen e lokalit, banesës, mjeteve motorike dhe të çdo mjeti tjetër publik ose privat për grumbullimin e personave me qëllim që ata të konsumojnë substanca narkotike ose psikotrope, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 285/b

Hedhja ose braktisja e shiringave

Hedhja ose braktisja e shiringave, në vende publike ose të hapura për publikun, si dhe në mjedise private të përdorimit të përbashkët të shiringave ose instrumenteve të rrezikshëm, të përdorura për marrjen e substancave narkotike ose psikotrope, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.”

Neni 70

Në nenin 286 bëhen këto ndryshime:

- Paragrafi i parë ndryshohet si vijon:

“Nxitja e të tjerëve për përdorimin e lëndëve narkotike dhe psikotrope ose dhënia në përdorim ose injektimi i tyre te të tjerët, pa dijeninë dhe pëlqimin e tyre, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.”

- Në paragrafin e dytë, fjalët “nga dhjetë gjer në” zëvendësohen me fjalët “jo më pak se”.

Neni 71

Pas nenit 286 shtohet neni 286/a me këtë përmbajtje:

“Neni 286/a

Përdorimi i paligjshëm i teknologjisë së lartë

Prodhimi dhe përdorimi i sistemeve telematike, mjeteve dhe pajisjeve të teknologjisë së lartë, në rastet e veprave penale të parashikuara në nenet 283 gjer 286/a të këtij Kodi ose për të mundësuar ose lehtësuar konsumimin e lëndëve narkotike dhe psikotrope ose për të transmetuar a përhapur njoftime publicitare për stimulimin e përdorimit të tyre, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 72

Pas nenit 287 shtohet neni 287/a me këtë përmbajtje:

“Neni 287/a

Pastrimi i parave të pista

Kryerja e veprimeve financiare ose e veprimeve të tjera ekonomike me qëllim pastrimin e parave, që dihet se rrjedhin nga veprimtari kriminale, si dhe rivënien në qarkullim dhe përdorimin e tyre për veprimtari sipërmarrëse ose ekonomike të çdo lloji, dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet dhe, kur ka sjellë pasoja të rënda, me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.”

Neni 73

Pas nenit 288 shtohet neni 288/a me këtë përmbajtje:

“Neni 288/a

Prodhimi i kundërligjshëm i artikujve dhe mallrave industrialë dhe ushqimorë

Prodhimi i kundërligjshëm i artikujve dhe mallrave industrialë dhe ushqimorë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.”

Neni 74

Në nenin 298, pas paragrafit të dytë shtohet një paragraf i ri me këtë përmbajtje:

“Kur kryerja e kësaj veprë penale sjell si pasojë vdekjen ose plagosjen e rëndë të një a më shumë personave, dënohet me burgim jo më pak se shtatë vjet.”

Neni 75

Në nenin 306, paragrafi i parë ndryshohet si vijon:

“Dëshmia e rreme e bërë përpara gjykatës përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”

Neni 76

Në nenin 312, përpara fjalës “dëshmi” shtohen fjalët “deklarime ose”.

Neni 77

Pas nenit 313 shtohet neni 313/a me këtë përmbajtje:

“Neni 313/a

Zhdukja ose humbja e fashikullit

Zhdukja ose humbja me çdo mënyrë e fashikullit të hetimit ose të gjykimit, si dhe heqja prej tyre e dokumenteve, shkresave ose të dhënave të tjera që ndodhen të bashkuara me to, kur ka sjellë pasoja të rënda në dëm të interesave të shtetasve ose të shtetit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.”

Neni 78

Pas nenit 320 shtohet neni 320/a me këtë përmbajtje:

“Neni 320/a

Mosekzekutimi pa shkaqe të përligjura i vendimit të gjykatës

Mosekzekutimi pa shkaqe të përligjura i një vendimi penal ose civil të gjykatës, civil, nga punonjësi i ngarkuar me ekzekutimin e vendimeve, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.

Kur kjo vepër kryhet me qëllim fitimi ose çdo interes tjetër të dhënë ose të premtuar, si dhe për të favorizuar persona që kanë interes për mosekzekutimin e vendimit, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.”

Neni 79

Në nenet 73, 74, 78, 79, 109 paragrafi i dytë, 141, 208, 209, 219, 221 paragrafi i dytë, 230 dhe 334 hiqen fjalët “a me vdekje”.

Neni 80

Çdo dispozitë, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohet.

Neni 81

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2899, datë 13.2.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani.

Fletorja Zyrtare gjendet në:

1. Në çdo njësi postare të çdo qyteti;
2. Pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare,
Rr. Qemal Stafa, pranë ndërtesës së Prokurorisë së Përgjithshme.

U dorëzua për shtyp më 26.2.2001
Doli nga shtypi më 26.2.2001

Tirazhi: 4000 copë

Formati: 60x88/8

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Çmimi 150 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Nr. 21

2003

Mars

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9017 datë 6.3.2003	Për një ndryshim në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”.....	641
Ligj nr.9018 datë 6.3.2003	Për mbledhjen e armëve, të municioneve dhe materialeve të tjera luftarake.....	642
Ligj nr.9019 datë 6.3.2003	Për ratifikimin e “Protokollit të mirëkuptimit ndërmjet Qeverisë së Republikës të Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës të Italisë për zhvillimin e programeve të mbështetjes së forcave të policisë shqiptare dhe të bashkëpunimit ndërmjet të dyja vendeve në luftë kundër kriminalitetit, nëpërmjet zyrës ndërlidhëse italiane në Shqipëri dhe oficerit ose oficerëve shqiptarë të kontaktit në Itali”.....	645
Ligj nr.9020 datë 6.3.2003	Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në “Konventën për etiketimin e eksplozivëve plastikë për qëllime zbulimi”.....	649

LIGJ
Nr.9017, datë 6.3.2003

PËR NJË NDRYSHIM NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995,
“KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, pas nenit 334 shtohet neni 334/1 si më poshtë:

“Neni 334/1

“Pavarësisht nga neni 278, përjashtohen nga ndjekja penale për armëmbajtje pa leje të armëve dhe municioneve luftarake personat që në përputhje me legjislacionin në fuqi, dorëzojnë vullnetarisht armët deri më datën 31.5.2005.

Në çdo rast nuk përjashtohen nga ndjekja penale për armëmbajtje pa leje personat që kanë kryer vepër penale, duke përdorur si mjet për këtë qëllim armë dhe municione luftarake.

Nuk përjashtohen nga ndjekja penale edhe personat të cilët, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, deklarojnë se nuk kanë armë e municione luftarake dhe nga kontrollet e ushtruara në mbështetje të dispozitave përkatëse të Kodit të Procedurës Penale u gjenden armë e municione të fshehura.”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekret nr.3750, datë 26.3.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu

Fletorja Zyrtare gjendet:

- në çdo njësi postare të çdo qyteti;
  - pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare:
- Rr. Qemal Stafa, pranë ndërtesës së Prokurorisë së Përgjithshme.

Pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare mund të gjeni:

<p>Kodi Penal</p> <p><i>Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare</i></p> <p>Mars, 2002</p>	<p>Kodi i Procedurës Penale</p> <p><i>Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare</i></p> <p>Shtator, 2002</p>	<p>Kodi i Procedurës Civile</p> <p><i>Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare</i></p> <p>Korrik, 2002</p>	<p>Kodi Rrugor</p> <p><i>Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare</i></p> <p>Qershor, 2002</p>
<p>Kodi Penal Ushtarak</p> <p><i>Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare</i></p> <p>Tetor, 2002</p>	<p>Përmbledhëse legjislacioni në fushën e Përmbartimit</p> <p><i>Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare</i></p> <p>Tetor, 2002</p>		

U dorëzua për shtyp më 27.3.2003

Doli nga shtypi më 28.3.2003

Tirazhi: 4300 copë

Formati: 60x88/8

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2003

Çmimi: 150 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Nr. 23

2003

Prill

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9027 datë 13.3.2003	Për ratifikimin e "Marrëveshjes ndërmjet Ministrisë së Mbrojtjes të Republikës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Mbrojtjes Kombëtare të Republikës së Greqisë për pjesëmarrjen e personelit ushtarak dhe civil shqiptar në qendrën stërvitore ndërkombëtare për operacionet mbështetëse të paqes".....	709
Ligj nr.9028 datë 13.3.2003	Për ratifikimin e "Marrëveshjes teknike ndërmjet Ministrisë së Mbrojtjes të Republikës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Mbrojtjes Kombëtare të Republikës së Greqisë për rregullimin e procedurave të ndërtimit, pajisjes dhe plotësimit me personel të spitalit ushtarak të Gjirokastrës".....	716
Ligj nr.9029 datë 13.3.2003	Për disa shtesa në ligjin nr.8950, datë 10.10.2002 "Për gjendjen civile".....	727
Ligj nr.9030 datë 13.3.2003	Për një shtesë në ligjin nr.8240, datë 10.4.1997 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", ndryshuar me ligjin nr.8279, datë 15.1.1998 dhe me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001.....	729

LIGJ
Nr.9030, datë 13.3.2003

PËR NJË SHITESË NË LIGJIN NR.8240, DATË 10.4.1997 “KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, NDRYSHUAR ME LIGJIN NR. 8279, DATË 15.1.1998 DHE ME LIGJIN NR.8733, DATË 24.1.2001

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1 e 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Në ligjin nr.8240, datë 10.4.1997 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", ndryshuar me ligjin nr. 8279, datë 15.1.1998 dhe me ligjin nr.8733, datë 24.1.2001 bëhet kjo shtesë:

Në kreun VIII "Krimet kundër autoritetit të shtetit", seksionin II "Vepra penale kundër veprimtarisë shtetërore të kryera nga punonjësit shtetërorë ose në shërbim publik", pas nenit 257 shtohet një nen 257/a si më poshtë:

“Neni 257/a

Refuzimi për deklarin, mosdeklarimi, fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë

Refuzimi për deklarin ose mosdeklarimi i pasurisë së personave të zgjedhur ose nëpunësve publikë sipas ligjit, kur më parë janë marrë masa administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në 6 muaj.

Fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në 2 vjet.”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

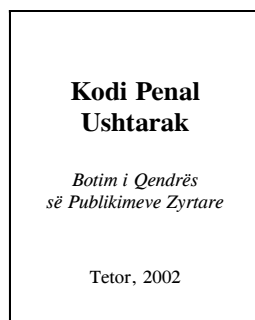
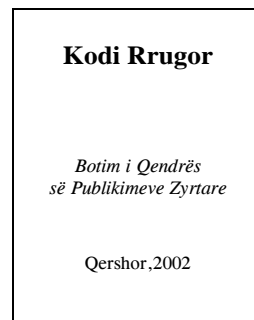
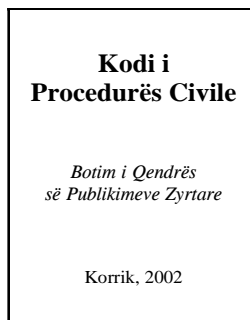
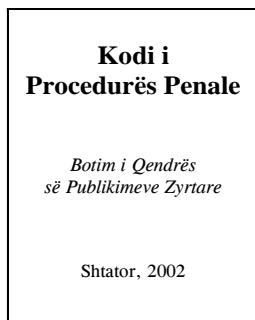
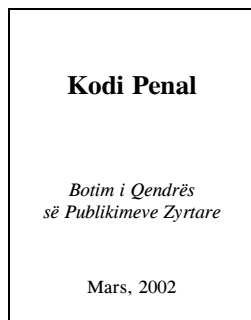
Shpallur me dekret nr.3756, datë 26.3.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu

Fletorja Zyrtare gjendet:

- në çdo njësi postare të çdo qyteti;
  - pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare:
- Rr. Qemal Stafa, pranë ndërtesës së Prokurorisë së Përgjithshme.

Pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare mund të gjeni:

U dorëzua për shtyp më 2.4.2003
Doli nga shtypi më 3.4.2003

Tirazhi: 4300 copë

Formati: 60x88/8

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2003

Çmimi: 150 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Nr. 57

2003

Korrik

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9046 datë 3.4.2003	Për ratifikimin e “Marrëveshjes ndërmjet Ministrisë së Mbrojtjes të Republikës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Mbrojtjes Kombëtare të Republikës së Greqisë për ndërtimin e godinës së komandës dhe të mjediseve të akomodimit të personelit, si dhe thellimin e kanalit hyrës dhe të basenit të bazës detare të Bishtit të Pallës”.....	2417
Ligj nr.9080 datë 12.6.2003	Për një ndryshim në ligjin nr.8981, datë 12.12.2002 "Për miratimin e niveleve të tarifës doganore".....	2421
Ligj nr.9084 datë 19.6.2003	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8610, datë 17.5.2000 "Për parandalimin e pastrimit të parave....	2422
Ligj nr.9085 datë 19.6.2003	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7905, datë 21.3.1995 "Kodi i Procedurës Penale të Republikës së Shqipërisë".....	2431
Ligj nr.9086 datë 19.6.2003	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë".....	2432

LIGJ
Nr.9086, datë 19.6.2003

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995 "KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË"

Në mbështetje të neneve 81 pika 1 e pika 2 shkronja "d" dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas shkronjës "g" të nenit 7, shtohet shkronja "h" me këtë përmbajtje:
"h) - pastrimi i produkteve të veprës penale."

Neni 2

Në nenin 29 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:
"Dënimi me burgim dhe gjobë jepen bashkërisht, kur parashikohet në dispozitat përkatëse të këtij Kodi."

Neni 3

Pika 2 e nenit 30 ndryshohet si më poshtë:
"2. Konfiskimi i mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe produkteve të veprës penale."

Neni 4

Neni 36 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 36

Konfiskimi i mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe produkteve të veprës penale

1. Konfiskimi jepet detyrimisht nga gjykata dhe ka të bëjë me marrjen dhe kalimin në favor të shtetit:
- të sendeve që kanë shërbyer ose janë caktuar si mjete për kryerjen e veprës penale;
  - të produkteve të veprës penale, ku përfshihet çdo lloj pasurie, si dhe dokumentet ose instrumentet ligjore që vërtetojnë tituj ose interesa të tjerë në pasurinë që rrjedh ose fitohet drejtpërdrejt ose tërthorazi nga kryerja e veprës penale;
  - të shpërblimeve, të dhëna ose të premtuara, për kryerjen e veprës penale;
  - të çdo pasurie tjetër, vlera e së cilës i korrespondon asaj të produkteve të veprës penale;
  - të sendeve, prodhimi, përdorimi, mbajtja ose tjetërsimi i të cilave përbëjnë veprën penale, edhe kur nuk është dhënë vendim dënimi.

2. Nëse produktet e veprës penale janë transformuar ose shndërruar pjesërisht ose plotësisht në pasuri të tjera, këto të fundit i nënshtrohen konfiskimit.

3. Nëse produktet e veprës penale janë bashkuar me pasuri të fituara në rrugë të ligjshme, këto të fundit konfiskohen deri në vlerën e produkteve të veprës penale.

4. Konfiskimit i nënshtrohen edhe të ardhurat ose përfitimet e tjera nga produktet e veprës penale, nga pasuritë në të cilat janë transformuar ose shndërruar produktet e veprës penale ose nga pasuritë me të cilat janë përzier këto produkte, në të njëjtën masë dhe mënyrë sikurse produktet e veprës penale."

Neni 5

Pas nenit 124 shtohet nenit 124/a me këtë përmbajtje:

"Neni 124/a

Kërkimi ose marrja e shpërblimeve për procedurat e birësimit

Kërkimi, propozimi, dhënia ose pranimi i shpërblimeve dhe përfitimeve të tjera, për të kryer ose për të mos kryer një veprim, që lidhet me procesin e birësimit të një të mituri, dënohen me burgim deri në shtatë vjet dhe me gjobë nga 300 mijë lekë deri në 3 milionë lekë."

Neni 6

Pas nenit 179 shtohet neni 179/a me këtë përmbajtje:

"Neni 179/a

Mosdeklarimi në kufi i të hollave dhe i sendeve me vlerë

Mosdeklarimi, në hyrje ose dalje nga territori i Republikës së Shqipërisë, i shumave në të holla, i çdo lloj forme të çekut bankar, metaleve ose gurëve të çmuar, si dhe i sendeve të tjera me vlerë, përtej vlerës së parashikuar nga ligji, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim deri në dy vjet."

Neni 7

Pas nenit 230 shtohet nenit 230/a me këtë përmbajtje:

"Neni 230/a

Financimi i terrorizmit

Financimi i terrorizmit ose mbështetja në çdo formë e tij dënohen me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm dhe me gjobë nga 5 milionë lekë deri në 10 milionë lekë."

Neni 8

Neni 287 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 287

Pastrimi i produkteve të veprës penale

1. Pastrimi i produkteve të veprës penale i kryer nëpërmjet:

a) këmbimit ose transferimit të pasurisë, që dihet se është produkt i veprës penale, për fshehjen ose zhdukjen e origjinës së paligjshme të pasurisë ose dhënien e ndihmës për të shmangur pasojat juridike, që lidhen me kryerjen e veprës penale;

b) fshehjes ose mbulimit të natyrës, burimit, vendndodhjes, vendosjes, zhvendosjes së pronësisë ose të të drejtave të tjera, që lidhen me pasurinë që është produkt i veprës penale;

c) kryerjes së veprimeve financiare dhe transaksioneve të copëzuara për shmangien nga raportimi, sipas ligjit për pastrimin e parave;

ç) fitimit, zotërimit ose përdorimit të pasurisë, kur dihet që është produkt i veprës penale;

d) këshillimit, nxitjes ose thirrjes publike për kryerjen e secilës prej veprave të përcaktuara më sipër, dënohen me burgim nga tre deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga 500 mijë lekë deri në 5 milionë lekë.

2. Kur kjo veprë kryhet gjatë ushtrimit të një veprimtarie profesionale, në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga 800 mijë lekë deri në 8 milionë lekë, ndërsa kur ka sjellë pasojat të rënda, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga 3 milionë lekë deri në 10 milionë lekë.

3. Dispozitat e këtij neni zbatohen edhe në rastet kur personi, që ka kryer veprën prej së cilës burojnë produktet e veprës penale, nuk mund të merret i pandehur, nuk mund të dënohet, ekziston një shkak që e shuan veprën penale ose mungon njëri nga kushtet e procedimit penal për një veprë të tillë."

Neni 9

Neni 287/a ndryshohet si më poshtë:

"Neni 287/a

Çelja e llogarive anonime

Çelja e depozitave ose e llogarive bankare, anonime ose me emra fiktivë, dënohet me burgim deri në tre vjet dhe me gjobë nga 200 mijë lekë deri në 2 milionë lekë. "

Neni 10

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

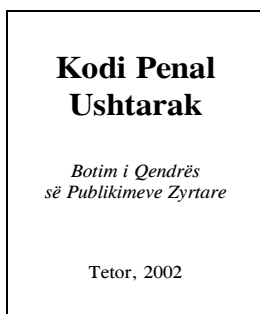
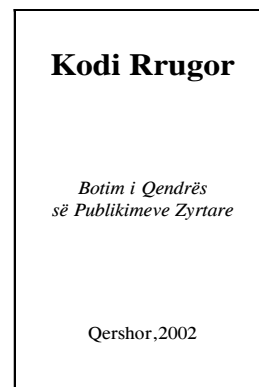
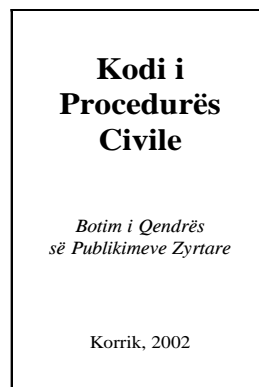
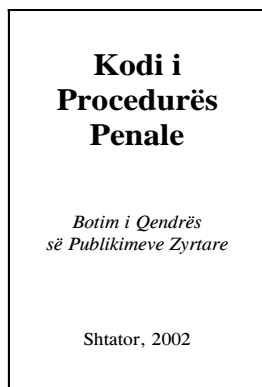
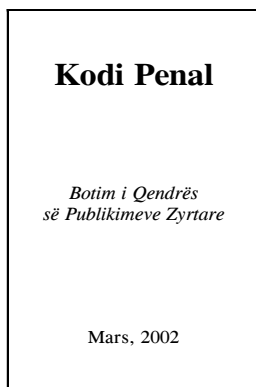
**Shpallur me dekretin nr.3891, datë 10.7.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

Fletorja Zyrtare gjendet:

- në çdo njësi postare të çdo qyteti;
  - pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare:
- Rr. Qemal Stafa, pranë ndërtesës së Prokurorisë së Përgjithshme.

Pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare mund të gjeni:

Doli nga shtypi më 14.7.2003

Tirazhi: 4300 copë

Formati: 60x88/8

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2003

Çmimi: 150 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Nr.13

2004

16 mars

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9184 datë 12.2.2004	Për ratifikimin e "Marrëveshjes, ndërmjet Qeverisë së Republikës të Shqipërisë dhe Qeverisë së Dukatit të Madh të Luksemburgut, për projektin e zhvillimit të bashkëpunimit "Alb/002 ujësjellës-kanalizime, në rajonin e Dibrës".....	521
Ligj nr.9185 datë 12.2.2004	Për ratifikimin e "Marrëveshjes, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës, për transportin ajror"	524
Ligj nr.9186 datë 12.2.2004	Për ratifikimin e "Marrëveshjes, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës Federale të Gjermanisë, për projektin "Furnizimi me ujë dhe shkarkimi i ujërave të zeza në Shqipërinë e Mesme-komponenti i Lushnjës".....	536
Ligj nr.9187 datë 12.2.2004	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7905, datë 21.3.1995 "Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar	538
Ligj nr.9188 datë 12.2.2004	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar	541

LIGJ
Nr.9188, datë 12.2.2004

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995, "KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË", I NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Neni 110/a ndryshohet si më poshtë:

"Neni 110/a
Trafikimi i personave

Rekrutimi, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e personave nëpërmjet kërcënimit ose përdorimit të forcës apo formave të tjera të shtrengimit, rrëmbimit, mashtrimit, shpërdorimit të detyrës ose përfitimit nga gjendja shoqërore, fizike apo psikike ose dhënies apo marrjes së pagesave ose përfitimeve për të marrë pëlqimin e personit që kontrollon një person tjetër, me qëllim shfrytëzimin e prostitucionit të tjerëve ose formave të tjera të shfrytëzimit seksual, të punës ose shërbimeve të detyruara, të skllavërimit ose formave të ngjashme me skllavërimin, të vënies në përdorim ose transplantimit të organeve, si dhe formave të tjera të shfrytëzimit, dënohen me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga dy milionë deri në pesë milionë lekë.

Organizimi, drejtimi dhe financimi i trafikimit të personave dënohen me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga katër milionë deri në gjashtë milionë lekë.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, apo shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike a psikike ndaj të dëmtuarit, për të kryer veprime të ndryshme, ose sjell pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga gjashtë milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen e të dëmtuarit, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm, si dhe me gjobë nga shtatë milionë deri në dhjetë milionë lekë.

Kur vepra penale kryhet nëpërmjet shfrytëzimit të funksionit shtetëror ose shërbimit publik, dënimi me burgim dhe gjoba shtohen me ¼ e dënimit të dhënë.”.

Neni 2

Neni 114/b ndryshohet si më poshtë:

"Neni 114/b
Trafikimi i femrave

Rekrutimi, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e femrave nëpërmjet kërcënimit ose përdorimit të forcës apo formave të tjera të shtrengimit, rrëmbimit, mashtrimit, shpërdorimit të detyrës

ose përfitimit nga gjendja shoqërore, fizike a psikike ose dhënies apo marrjes së pagesave ose përfitimeve, për të marrë pëlqimin e një personi që kontrollon një person tjetër, me qëllim shfrytëzimin e prostitucionit të të tjerëve ose formave të tjera të shfrytëzimit seksual, të punës ose shërbimeve të detyruara, të skllavërimit ose formave të ngjashme me skllavërimin, të vënies në përdorim ose transplantimit të organeve, si dhe formave të tjera të shfrytëzimit, dënohen me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga tre milionë deri në gjashtë milionë lekë.

Organizimi, drejtimi dhe financimi i trafikimit të femrave dënohen me burgim nga dhjetë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga pesë milionë deri në shtatë milionë lekë.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, apo shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike a psikike ndaj të dëmtuarës, për të kryer veprime të ndryshme, ose sjell pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga gjashtë milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen e të dëmtuarës, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm, si dhe me gjobë nga shtatë milionë deri në dhjetë milionë lekë.

Kur vepra penale kryhet nëpërmjet shfrytëzimit të funksionit shtetëror ose shërbimit publik, dënimi me burgim dhe gjoba shtohen me $\frac{1}{4}$ e dënimit të dhënë.”.

Neni 3

Neni 128/b ndryshohet si më poshtë:

"Neni 128/b **Trafikimi i të miturve**

Rekrutimi, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e të miturve me qëllim shfrytëzimin e prostitucionit ose formave të tjera të shfrytëzimit seksual, të punës ose shërbimeve të detyruara, skllavërimit ose formave të ngjashme me skllavërimin, vënies në përdorim ose transplantimit të organeve, si dhe formave të tjera të shfrytëzimit, dënohen me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga katër milionë deri në gjashtë milionë lekë.

Organizimi, drejtimi dhe financimi i trafikimit të të miturve dënohen me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet dhe me gjobë nga gjashtë milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, apo shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike a psikike të të dëmtuarit, për të kryer veprime të ndryshme, ose sjell pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga gjashtë milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen e të dëmtuarit, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm, si dhe me gjobë nga tetë milionë deri në dhjetë milionë lekë.

Kur vepra penale kryhet nëpërmjet shfrytëzimit të funksionit shtetëror ose shërbimit publik, dënimi me burgim dhe gjoba shtohen me $\frac{1}{4}$ e dënimit të dhënë.”.

Neni 4

Neni 186 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 186 **Falsifikimi i dokumenteve**

Falsifikimi ose përdorimi i dokumenteve të falsifikuara dënohet me burgim deri në tre vjet dhe me gjobë nga dyqind mijë deri në gjashtëqind mijë lekë.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet dhe me gjobë nga treqind mijë deri në një milion lekë.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë dokumentin, dënohet me burgim nga një vit deri në shtatë vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë deri në dy milionë lekë."

Neni 5

Neni 189 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 189

Falsifikimi i letërnjoftimeve, i pasaportave ose i vizave

Falsifikimi ose përdorimi i letërnjoftimeve, i pasaportave apo i vizave të falsifikuara dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet dhe me gjobë nga katërqind mijë deri në një milion lekë.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet dhe me gjobë nga gjashtëqind mijë deri në dy milionë lekë.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë letërnjoftimin, pasaportën apo vizën, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet dhe me gjobë nga një milion deri në tre milionë lekë."

Neni 6

Neni 190 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 190

Falsifikimi i vulave, i stampave ose i formularëve

Falsifikimi ose përdorimi i vulave, i stampave apo i formularëve të falsifikuar ose paraqitja e rrethanave të rreme në këto të fundit, që u drejtohen organeve shtetërore, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet dhe me gjobë nga katër mijë deri në një milion lekë.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet dhe me gjobë nga gjashtëqind mijë deri në dy milionë lekë.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë hartimin e tyre, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet dhe me gjobë nga një milion deri në tre milionë lekë."

Neni 7

Neni 191 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 191

Falsifikimi i akteve të gjendjes civile

Falsifikimi apo përdorimi i akteve të gjendjes civile të falsifikuara dënohet me burgim nga tre muaj deri në dy vjet dhe me gjobë nga treqind mijë deri në gjashtëqind mijë lekë.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë deri në një milion lekë.

Kur falsifikimi bëhet nga personi që ka për detyrë të lëshojë aktin, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet dhe me gjobë nga një milion deri në tre milionë lekë."

Neni 8

Në nenin 297, fjalët "dhe kur kjo organizohet për qëllim fitimi, dënohet me burgim deri në 10 vjet" hiqen.

Neni 9

Neni 298 ndryshohet si më poshtë:

"Neni 298

Ndihma për kalim të paligjshëm të kufirit

Strehimi, shoqërimi, vënia në dispozicion ose përdorimi i mjeteve të lundrimit, të fluturimit apo i mjeteve të tjera të transportit, me qëllim për të ndihmuar për kalimin e paligjshëm të kufirit, dënohen me burgim nga një deri në katër vjet dhe me gjobë nga tre milionë deri në gjashtë milionë lekë.

Kur ndihma jepet për qëllime fitimi, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet dhe me gjobë nga katër milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, apo ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga gjashtë milionë deri në tetë milionë lekë.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen e të dëmtuarit, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm, si dhe me gjobë nga tetë milionë deri në dhjetë milionë lekë.

Kur vepra penale kryhet nëpërmjet shfrytëzimit të funksionit shtetëror ose shërbimit publik, dënimi me burgim dhe gjoba shtohen me $\frac{1}{4}$ e dënimit të dhënë."

Neni 10

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4165, datë 2.3.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

Fletorja Zyrtare gjendet:

- në çdo njësi postare të çdo qyteti;
- pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare:
Rr. Qemal Stafa, pranë ndërtesës së Prokurorisë së Përgjithshme.

Pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare mund të gjeni:

LISTA E BOTIMEVE TË AZHURNUARA DERI NË JANAR 2004

1.	KUSHTETUTA	600
2.	KODI I PROCEDURËS CIVILE	500
3.	KODI I PROCEDURËS PENALE	600
4.	KODI PENAL	400
5.	KODI I PUNËS	500
6.	KODI I FAMILJES	450
7.	KODI CIVIL	1000
8.	KODI RRUGOR DHE LIGJ PËR TRANSPORTIN	900
9.	KODI ZGJEDHOR	355
10.	DISPOZITA ZBATUESE TË KODIT RRUGOR	1500

PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI

12.	PËRMBLEDHJE E LEGJISLACIONIT NË FUSHËN E PËRMBARIMIT	800
13.	PËRMBLEDHJE E LEGJISLACIONIT NË FUSHËN E PROKURIMIT PUBLIK	1000

BOTIME TË REJA

14.	KODI I PROCEDURAVE ADMINISTRATIVE	500
15.	PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI PËR NËPUNËSIN CIVIL	600

Së shpejti në botim, përmbledhje në fushën e taksave dhe tatimeve

Doli nga shtypi më 16.3.2004

Tirazhi: 4500 copë	Formati: 60x88/8
--------------------	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2004

Çmimi 150 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Nr.69

2004

7 tetor

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9271 datë 9.9.2004	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7975, datë 26.7.1995 "Për barnat narkotike dhe lëndët psikotrope".....	4579
Ligj nr.9273 datë 16.9.2004	Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në "Marrëveshjen "Për adoptimin e kushteve të njëjta për kontrollet teknike periodike të mjeteve me rrota dhe njohjen e ndërsjellë të kontrolleve të tilla".....	4580
Ligj nr.9274 datë 16.9.2004	Për një ndryshim në ligjin nr.8334, datë 23.4.1998 "Për privatizimin e shoqërive tregtare, që veprojnë në sektorët jostrategjikë".....	4589
Ligj nr.9275 datë 16.9.2004	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar.....	4589
Ligj nr.9276 datë 16.9.2004	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7905, datë 21.3.1995 "Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar...	4599
Vendim i Kuvendit nr.143, datë 9.9.2004	Për një shtesë në vendimin nr.134, datë 1.7.2004 "Për krijimin e Komisionit Parlamentar për shqyrtimin dhe zbatimin e rekomandimeve të përbashkëta të OSBE/ODIHR-it dhe Komisionit të Venecias për përmirësimin e Kodit Zgjedhor", i ndryshuar.....	4601

LIGJ
Nr.9275, datë 16.9.2004

PËR DISA SHITESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995, “KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, I NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pikat 1 dhe 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në nenin 7, pas shkronjës “h” shtohet shkronja “i” me këtë përmbajtje:

“i) krimet e korrupsionit aktiv dhe pasiv, të kryera nga persona që ushtrojnë funksione në sektorin publik ose atë privat”.

Neni 2

Neni 28 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 28

Forma të veçanta të bashkëpunimit

1. Organizata kriminale është forma më e lartë e bashkëpunimit, në të cilin bëjnë pjesë tre ose më shumë persona dhe që dallohet nga shkalla e veçantë e organizimit, strukturimit, qëndrueshmërisë, kohëzgjatjes, si dhe nga qëllimi për kryerjen e një a më shumë veprave penale, për të realizuar përfitime materiale dhe jomateriale.

Organizata kriminale, për realizimin e qëllimeve të saj, përdor forcën, mjetet e tjera të kërcënimit, nënshtrimin dhe heshtjen për shkak të pjesëmarrjes dhe veprimtarisë së saj, për të kryer vepra penale, për të siguruar, në çdo mënyrë, administrimin ose vënien nën kontroll të veprimtarive ekonomike, të koncesioneve, autorizimeve, sipërmarrjeve dhe shërbimeve publike, për të realizuar përfitime ose avantazhe të padrejta për vete a personat e tjerë ose për të ndaluar a penguar ushtrimin e lirë të së drejtës së votës gjatë fushatave zgjedhore, si dhe veprimtarive të tjera të ngjashme me to.

2. Organizata terroriste është një formë e veçantë e organizatës kriminale, që synon kryerjen e veprimeve të dhunshme për qëllime terroriste, si përmbysje të rendit kushtetues, turbullim të rëndë të rendit publik, ngjallje të frikës dhe të pasigurisë në masë.

3. Banda e armatosur është një formë e veçantë bashkëpunimi që, duke zotëruar armë, municione luftarake dhe mjete të tjera të nevojshme, synon kryerjen e veprave penale, të parashikuara në krerët V, VI dhe VII të pjesës së posaçme të këtij Kodi.

4. Grupi i strukturuar kriminal është formë e veçantë bashkëpunimi, në të cilin bëjnë pjesë tre ose më shumë persona, për kryerjen e një a më shumë veprave penale, për të realizuar përfitime materiale dhe jomateriale.

Grupi i strukturuar kriminal për kryerjen e një vepre penale nuk formohet rastësisht e nuk është e nevojshme të dallohet për anëtarësi të qëndrueshme, ndarje detyrash, organizim dhe strukturim të zhvilluar.

5. Krijimi dhe pjesëmarrja në një organizatë kriminale, organizatë terroriste, bandë të armatosur ose grup të strukturuar kriminal cilësohen si vepra penale dhe dënohen sipas parashikimeve të pjesës së posaçme të këtij Kodi ose të dispozitave të tjera penale të veçanta.

6. Anëtarët e organizatës kriminale, të organizatës terroriste, bandës së armatosur ose grupit të strukturuar kriminal janë përgjegjës për të gjitha veprat penale, të kryera prej tyre, në përbushjen e qëllimeve të veprimtarisë së tyre kriminale.

7. Pjesëtari i organizatës kriminale, organizatës terroriste, bandës së armatosur ose i grupit të strukturuar kriminal, përfiton përjashtimin nga dënimi ose uljen e tij, kur jep ndihmesë, që gjykohet vendimtare për njohjen e veprimtarisë së tyre, të bashkëpunëtorëve të tjerë, pasurive të zotëruara drejtpërdrejt ose jo prej tyre, si dhe për veprimtaritë hetimore, që zhvillohen ndaj organizatave kriminale, organizatave terroriste, bandave të armatosura dhe grupeve të strukturuar kriminale.”.

Neni 3

Në pikën 1 të nenit 30, fjalët “detyra si nëpunës shtetëror ose në shërbim publik” zëvendësohen me fjalët “funksione publike”.

Neni 4

Në paragrafin e katërt të nenit 34, fjalët “5 milionë” zëvendësohen me “3 milionë”.

Neni 5

Neni 35 riformulohet si më poshtë:

“Neni 35

Heqja e së drejtës për të ushtruar funksione publike

Heqja e së drejtës për të ushtruar funksione publike, për një kohë jo më pak se pesë vjet, jepet detyrimisht ndaj personit që ka kryer një krim, që lidhet me detyrën, duke shpërdoruar funksionin publik ose ka kryer një krim, për të cilin gjykata ka caktuar një dënim me burgim jo më pak se dhjetë vjet.

Heqja e së drejtës për të ushtruar funksione publike mund të jepet për një kohë nga tre deri në pesë vjet, kur gjykata ka caktuar një dënim nga pesë deri në dhjetë vjet burgim, dhe nga një deri në tre vjet, kur është caktuar dënimi deri në tre vjet burgim.”.

Neni 6

Në fund të nenit 40 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Kur dënimi i dhënë nga gjykata është jo më pak se pesë vjet burgim, kjo e drejtë mund të hiqet për një kohë nga pesë deri në dhjetë vjet”.

Neni 7

Pas nenit 44 shtohet neni 45 me këtë përmbajtje:

“Neni 45

Zbatimi i ligjit penal ndaj personave juridikë

Personat juridikë, me përjashtim të institucioneve shtetërore, përgjigjen penalisht për vepra penale, të kryera në emër ose në dobi të tyre nga organet dhe përfaqësuesit e tyre.

Njësitë e qeverisjes vendore përgjigjen penalisht vetëm për veprime të kryera gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tyre, të cilat mund të ushtrohen nëpërmjet delegimit të shërbimeve publike.

Përgjegjësia penale e personave juridikë nuk përjashton atë të personave fizikë, të cilët kanë kryer ose janë bashkëpunëtorë në kryerjen e të njëjtave vepra penale.

Veprat penale dhe masat ndëshkuese përkatëse, që zbatohen ndaj personave juridikë, si dhe procedura për vendosjen dhe ekzekutimin e tyre rregullohen me ligj të veçantë.”.

Neni 8

Shkronja “dh” e nenit 50 ndryshohet si më poshtë:

“dh) kryerja e veprës penale duke shpërdoruar funksionin publik ose shërbimin fetar.”.

Neni 9

Në shkronjën “c” të nenit 79, fjala “nëpunësit” zëvendësohet me fjalët “funksionarët e tjerë”.

Neni 10

Në nenin 109 bëhen këto shtesa:

- në fund të paragrafit të parë shtohen fjalët “dhe me gjobë nga dy milionë deri në pesë milionë lekë”;

- në fund të paragrafit të dytë shtohen fjalët “dhe me gjobë nga tre milionë deri në shtatë milionë lekë”;

- në fund të paragrafit të tretë shtohen fjalët “si dhe me gjobë nga pesë milionë deri në dhjetë milionë lekë”.

Neni 11

Pas nenit 109/a shtohet neni 109/b me këtë përmbajtje:

“Neni 109/b

Shtrëngimi me anë të kanosjes ose dhunës për dhënien e pasurisë

Shtrëngimi me anë të kanosjes ose dhunës për të kryer ose mos kryer një veprim të caktuar, për të fituar padrejtësisht pasuri ose çdo lloj përfitimi tjetër, për vete ose për të tretë, dënohet me burgim nga dy deri në tetë vjet dhe me gjobë nga gjashtëqind mijë deri në tre milionë lekë.

Po kjo veprë, kur kryhet duke përdorur a kërcënuar me përdorimin e armës, torturës, akteve çnjerëzore e poshtëruese që kanë shkaktuar dëmtime të shëndetit, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga dy milionë deri në pesë milionë lekë.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen, dënohet me burgim të përjetshëm dhe me gjobë nga pesë milionë deri në dhjetë milionë lekë.”.

Neni 12

Neni 134 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 134

Vjedhja

Vjedhja e pasurisë dënohet me burgim nga tre muaj deri në tre vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.

E njëjta vepër, kur ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.”.

Neni 13

Pas nenit 164 shtohen nenet 164/a dhe 164/b me këtë përmbajtje:

“Neni 164/a

Korrupsioni aktiv në sektorin privat

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, personit që ushtron funksion drejtues në shoqëri tregtare ose punon në çdo pozicion në sektorin privat, për të kryer ose mos kryer një veprim në kundërshtim me detyrën ose funksionin e tij, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tre muaj deri në dy vjet dhe me gjobë nga dyqind mijë deri në një milion lekë.

Neni 164/b

Korrupsioni pasiv në sektorin privat

Kërkimi a marrja, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt a i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi, që vjen nga përfitimi i parregullt, nga personi që ushtron funksion drejtues ose punon në çdo pozicion në sektorin privat, për të kryer ose mos kryer një veprim në kundërshtim me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet dhe me gjobë nga treqind mijë deri në tre milionë lekë.”.

Neni 14

Pas nenit 170/a shtohet neni 170/b me këtë përmbajtje:

“Neni 170/b

Konkurrenca e paligjshme nëpërmjet dhunës

Kryerja, gjatë ushtrimit të veprimtarisë tregtare, e veprimeve të konkurrencës me anë të dhunës dhe kërcënimit dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.

Kur veprimet e konkurrencës drejtohen ndaj veprimtarive të financuara plotësisht ose pjesërisht dhe në çfarëdo mënyre nga shteti ose entet publike, dënimi me burgim shtohet me një të tretën.”.

Neni 15

Në paragrafin e parë të nenit 190, fjalët “katër mijë“ zëvendësohen me fjalët “katërqind mijë”.

Neni 16

Pas nenit 230/a shtohen nenet 230/b, 230/c dhe 230/ç me këtë përmbajtje:

“Neni 230/b

Fshehja e fondeve dhe e pasurive të tjera, që financojnë terrorizmin

Transferimi, konvertimi, fshehja, lëvizja ose tjetërsimi i fondeve dhe i pasurive të tjera, ndaj të cilave zbatohen masat kundër financimit të terrorizmit, për të shmangur zbulimin dhe vendndodhjen e tyre, dënohen me burgim nga katër deri në dymbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga gjashtëqind mijë deri në gjashtë milionë lekë.

Kur kjo vepër kryhet gjatë ushtrimit të një veprimtarie profesionale, në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga një milion deri në tetë milionë lekë, ndërsa kur kryerja e kësaj vepre ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga pesë milionë deri në dhjetë milionë lekë.

Neni 230/c

Dhënia e informacioneve nga persona që ushtrojnë funksione publike ose në ushtrim të detyrës a profesionit

Vënia në dijeni e personave të shpallur ose e personave të tjerë për të dhënat për verifikimin ose hetimin e fondeve dhe pasurive të tjera, ndaj të cilave zbatohen masa kundër financimit të terrorizmit, nga persona që ushtrojnë funksione publike ose që janë në ushtrim të detyrës a profesionit, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga një milion deri në pesë milionë lekë.

Neni 230/ç

Kryerja e shërbimeve dhe veprimeve me persona të shpallur

Dhënia e fondeve dhe pasurive të tjera, kryerja e shërbimeve financiare, si dhe e transaksioneve të tjera me persona të shpallur, ndaj të cilëve zbatohen masa kundër financimit të terrorizmit, dënohen me burgim nga katër deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga katërqind mijë deri në pesë milionë lekë.”.

Neni 17

Pas nenit 234 shtohen nenet 234/a dhe 234/b me këtë përmbajtje:

“Neni 234/a

Organizata terroriste

Krijimi, organizimi, drejtimi dhe financimi i organizatës terroriste dënohen me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.

Pjesëmarrja në organizata terroriste dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 234/b

Banda e armatosur

Krijimi, organizimi, drejtimi dhe financimi i bandës së armatosur dënohen me burgim nga dhjetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Pjesëmarrja në bandën e armatosur dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.”.

Neni 18

Neni 244 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 244

Korrupsioni aktiv i personave që ushtrojnë funksione publike

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, personit që ushtron funksionin publik, për vete ose për persona të tjerë për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën ose funksionin e tij, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet dhe me gjobë nga treqind mijë deri në një milion lekë.”.

Neni 19

Neni 245 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 245

Korrupsioni aktiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose të zgjedhurve vendorë

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, funksionarëve të lartë shtetërorë ose të të zgjedhurve vendorë, për vete ose për persona të tjerë për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një deri në pesë vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë deri në dy milionë lekë.”

Neni 20

Pas nenit 245 shtohen nenet 245/1 dhe 245/2 me këtë përmbajtje:

“Neni 245/1

Ushtrimi i ndikimit të paligjshëm ndaj personave që ushtrojnë funksione publike

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, personit që premtton ose siguron se është në gjendje të ushtrojë ndikim të paligjshëm në kryerjen e detyrës dhe marrjen e vendimeve nga personat që ushtrojnë funksione publike, shqiptarë ose të huaj, pavarësisht nëse është realizuar ushtrimi i ndikimit ose kanë ardhur apo jo pasojat e dëshiruara, përbëjnë veprë penale dhe dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në dy vjet dhe me gjobë nga treqind mijë deri në një milion lekë.

Kërkimi, marrja ose pranimi, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për veten e tij ose për persona të tjerë, duke premtuar ose siguruar aftësinë për të ushtruar ndikim të paligjshëm në kryerjen e detyrës nga persona që ushtrojnë funksione publike, shqiptarë ose të huaj, pavarësisht nëse është kryer ushtrimi i ndikimit ose kanë ardhur apo jo pasojat e dëshiruara, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në katër vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë deri në dy milionë lekë.

Neni 245/2

Përfshirimi nga vuajtja e dënimit

Personi, që ka premtuar ose ka dhënë shpërblim ose përfitime të tjera, sipas neneve 164/1, 244, 245, 312, 319 dhe 328 të këtij Kodi, mund të përfitojë përjashtim nga dënimi ose ulje të tij, sipas rregullave të parashikuara në nenin 28 të këtij Kodi, nëse bën kallëzim dhe jep ndihmesë në procedimin penal të këtyre veprave.

Në dhënien e vendimit, gjykata mban parasysh edhe kohën kur është bërë kallëzimi, ardhjen ose jo të pasojave të veprës.”

Neni 21

Neni 248 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 248

Shpërdorimi i detyrës

Kryerja ose moskryerja me dashje e veprimeve a e mosveprimeve në kundërshtim me ligjin, që përbën mospërbushje të rregullt të detyrës, nga personi që ushtron funksione publike, kur i kanë sjellë

atij ose personave të tjerë përfitime materiale ose jomateriale të padrejta a kanë dëmtuar interesat e ligjshëm të shtetit, të shtetasve dhe të personave të tjerë juridikë, nëse nuk përbën veprë tjetër penale, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet dhe me gjobë nga treqind mijë deri në një milion lekë.”.

Neni 22

Neni 259 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 259

Korrupsioni pasiv i personave që ushtrojnë funksione publike

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga personi që ushtron funksione publike, për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy deri në tetë vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë deri në tre milionë lekë .”.

Neni 23

Neni 260 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 260

Korrupsioni pasiv i funksionarëve të lartë shtetërorë ose i të zgjedhurve vendorë

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt apo i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga funksionari i lartë shtetëror ose i zgjedhuri vendor, për të kryer ose mos kryer një veprim që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga katër deri në dymbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga një milion deri në pesë milionë lekë .”.

Neni 24

Në paragrafin e parë të nenit 287, pas shkronjës “d” shtohet shkronja “dh” me këtë përmbajtje:

“dh) përdorimit dhe investimit në veprimtari ekonomike ose financiare të parave ose sendeve, që janë produkte të veprave penale.”.

Neni 25

Pas paragrafit të parë të nenit 302 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo veprë kur kryhet në lidhje me veprat penale, të parashikuara në nenet 234/a, 234/b, 284/a, 333 e 333/a të këtij Kodi, dënohet me burgim nga dy deri në shtatë vjet”.

Neni 26

Pas paragrafit të dytë të nenit 306 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo veprë kur kryhet në lidhje me veprat penale të parashikuara në nenet 234/a, 234/b, 284/a 333 e 333/a të këtij Kodi, dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.”.

Neni 27

Neni 312 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 312

Korrupsioni aktiv i dëshmitarit, i ekspertit ose përkthyesit

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tretë, dëshmitarit, ekspertit ose përkthyesit, për të siguruar deklarime ose dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë ose për të refuzuar kryerjen e detyrimeve të tyre përpara organeve të ndjekjes penale dhe gjykatës, dënohen me burgim deri në katër vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë deri në dy milionë lekë.”.

Neni 28

Pas nenit 312 shtohet neni 312/a me këtë përmbajtje:

“Neni 312/a

Kanosja për deklarime a dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë

Kanosja ose vepra të tjera dhune, që i bëhen personit për të siguruar deklarime a dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë ose për të refuzuar kryerjen e detyrave të tyre përpara organeve të ndjekjes penale dhe gjykatës dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.”.

Neni 29

Pas nenit 313/a shtohet neni 313/b me këtë përmbajtje:

“Neni 313/b

Ndalimi i dhënies dhe i shpalljes së të dhënave në kundërshtim me ligjin

1. Bërja publike, edhe në organe të medias, në kundërshtim me ligjin e të dhënave me karakter të klasifikuar dhe konfidencial, që rrezikojnë jetën, integritetin fizik ose lirinë e personave të mbrojtur, sipas ligjit nr.9205, datë 15.3.2004 “Për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe të bashkëpunëtorëve të drejtësisë”, përbën vepër penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet dhe, kur nga kryerja e kësaj vepre kanë ardhur pasoja të rënda për shëndetin e tyre, me burgim nga 6 muaj deri në tre vjet.

2. Kur kjo vepër kryhet nga njëri prej personave që kanë përgjegjësinë për të ruajtur karakterin e klasifikuar dhe konfidencial të të dhënave, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet dhe, kur nga kryerja e kësaj vepre kanë ardhur pasoja të rënda për shëndetin e tyre, me burgim nga dy deri në pesë vjet.

3. Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.”.

Neni 30

Neni 319 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 319

Korrupsioni aktiv i gjyqtarit, prokurorit dhe i funksionarëve të tjerë të drejtësisë

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, gjyqtarit, prokurorit ose çdo punonjësi tjetër të organeve të drejtësisë, për të kryer ose mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit deri në katër vjet dhe me gjobë nga katërqind mijë deri në dy milionë lekë.”.

Neni 31

Pas nenit 319 shtohet neni 319/a me këtë përmbajtje:

“Neni 319/a

Korrupsioni pasiv i gjyqtarëve, prokurorëve dhe funksionarëve të tjerë të organeve të drejtësisë

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt ose tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi, që vjen nga përfitimi i parregullt, nga gjyqtari, prokurori ose funksionarë të tjerë të organeve të drejtësisë, për të kryer ose mos kryer një veprim që lidhet me detyrën e funksionin e tij, dënohen me burgim nga tre deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga tetëqind mijë deri në katër milionë lekë.”.

Neni 32

Neni 333 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 333

Organizata kriminale

Krijimi, organizimi ose drejtimi i organizatave kriminale dënohen me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Pjesëmarrja në një organizatë kriminale dënohet me burgim nga katër deri në tetë vjet.

Nëse organizata kriminale është e armatosur dhe pjesëtarët e saj zotërojnë armë dhe lëndë shpërthyes për qëllime të përmbushjes së veprimtarisë së saj kriminale, edhe nëse ato janë të fshehura ose të mbajtura në vende të veçanta, dënimin me burgim shtohet me një të tretën.

Kur veprimtaritë ekonomike, të ndërmarra ose të kontrolluara nga pjesëtarë të organizatës kriminale, financohen tërësisht ose pjesërisht me produkte të veprave penale, masa e dënimit, sipas paragrafëve të sipërpërmendur në këtë nen, shtohet me një të tretën deri në një të dytën e tij.”.

Neni 33

Pas nenit 333 shtohet neni 333/a me këtë përmbajtje:

“Neni 333/a

Grupi i strukturuar kriminal

Krijimi, organizimi ose drejtimi i një grupi të strukturuar kriminal për kryerjen e veprave penale dënohen me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Pjesëmarrja në grupin e strukturuar kriminal dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.”.

Neni 34

Në nenin 334 bëhen këto ndryshime:

1. Titulli i nenit ndryshohet si më poshtë:

“Kryerja e veprave penale nga organizata kriminale dhe grupi i strukturuar kriminal”.

2. Paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Kryerja e veprave penale nga pjesëtarë të organizatës kriminale dhe të grupit të strukturuar kriminal dënohet sipas dispozitave penale përkatëse, duke i shtuar dënimit për veprën penale të kryer edhe pesë vjet burgim, si dhe gjobën në masën një të tretën, por pa kaluar kufirin maksimal të dënimit me burgim.”.

Neni 35

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.4337, datë 29.9.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

Fletorja Zyrtare gjendet:

Duke u abonuar për çdo vit pranë:

- çdo njësie postare të qyteteve;
  - pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare;
- Bulevardi Zhan d'Ark, pranë ish-ekspozitës "Shqipëria Sot".

Pranë **Qendrës së Publikimeve Zyrtare** mund të gjeni:

LISTA E BOTIMEVE TË AZHURNUARA DERI NË JANAR 2004

1.	KUSHTETUTA	600
2.	KODI I PROCEDURËS CIVILE	500
3.	KODI I PROCEDURËS PENALE	600
4.	KODI PENAL	400
5.	KODI I PUNËS	500
6.	KODI I FAMILJES	450
7.	KODI CIVIL	1000
8.	KODI RRUGOR DHE LIGJ PËR TRANSPORTIN	900
9.	KODI ZGJEDHOR	355
10.	DISPOZITA ZBATUESE TË KODIT RRUGOR	1500

PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI

11.	PËRMBLEDHJE E LEGJISLACIONIT NË FUSHËN E PËRMBARIMIT	800
12.	PËRMBLEDHJE E LEGJISLACIONIT NË FUSHËN E PROKURIMIT PUBLIK	1000

BOTIME TË REJA

13.	KODI I PROCEDURAVE ADMINISTRATIVE	500
14.	PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI PËR NËPUNËSIN CIVIL	600

DOLI NGA SHTYPI

PËRMBLEDHJE NË FUSHËN E TAKSAVE DHE TATIMEVE	1500
PËRMBLEDHJE NË FUSHËN E DREJTËSISË	400

Doli nga shtypi më 7.10.2004

Tirazhi: 4500 copë	Formati: 60x88/8
--------------------	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2004

Çmimi 150 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.legjislacionishqiptar.gov.al

Nr.27

16 mars

2007

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9685 datë 26.2.2007	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.9267, datë 29.7.2004 “Për veprimtarinë e sigurimit, të risigurimit dhe ndërmjetësimit në sigurime dhe risigurime”	487
Ligj nr.9686 datë 26.2.2007	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar	489
Ligj nr.9687 datë 5.3.2007	Për një shtesë në ligjin nr.9179, datë 29.1.2004 “Për një trajtim të veçantë të punonjësve, që kanë punuar në disa ndërmarrje të industrisë ushtarake”	497
Ligj nr.9690 datë 5.3.2007	Për një ndryshim në ligjin nr.9367, datë 7.4.2005 “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike”, të ndryshuar	497

LIGJ
Nr.9686, datë 26.2.2007

PËR DISA SHITESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995 “KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në nenin 7 shkronja “c” paragrafi i dytë, fjalët “akte terroriste” zëvendësohen me fjalët “vepra me qëllime terroriste”.

Neni 2

Pas nenit 7 shtohet neni 7/a me këtë përmbajtje:

“Neni 7/a
Juridiksioni universal

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin e huaj, që ndodhet në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe nuk është ekstraduar, i cili jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë ka kryer njëerën nga veprat e mëposhtme:

- a) krime kundër njerëzimit;
- b) krime lufte;
- c) gjenocid;
- ç) vepra me qëllime terroriste;
- d) torturë.

Ligji penal i Republikës së Shqipërisë është i zbatueshëm edhe për shtetasin e huaj, që jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë kryen ndonjëerën nga veprat penale, për të cilat ligje të veçanta ose marrëveshje ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë, përcaktojnë zbatueshmërinë e legjislacionit penal shqiptar.”.

Neni 3

Në nenin 8, fjalët “nenit 7” zëvendësohen me fjalët “neneve 7 e 7/a”.

Neni 4

Në nenin 28 bëhen këto ndryshime:

- a) paragrafi i dytë i pikës 1 shfuqizohet;

b) pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Organizata terroriste është një formë e veçantë e organizatës kriminale, e përbërë nga dy ose më shumë persona, që kanë një bashkëpunim të qëndrueshëm në kohë, me synim kryerjen e veprave me qëllime terroriste.”.

Neni 5

Paragrafi i fundit i nenit 31 shfuqizohet.

Neni 6

Në nenin 50, pas shkronjës “i” shtohet shkronja “j” me këtë përmbajtje:

“j) kryerja e veprës e shtyrë nga motive që kanë të bëjnë me gjininë, racën, fenë, kombësinë, gjuhën, bindjet politike, fetare ose sociale.”.

Neni 7

Në nenin 78, në fund të paragrafit të dytë shtohen fjalët “si dhe me gjobë nga pesëqind mijë lekë deri në tre milionë lekë”.

Neni 8

Neni 83/a ndryshohet si më poshtë:

“Neni 83/a

Kanosja serioze për hakmarrje ose gjakmarrje, që i bëhet një personi për t’u mbyllur në shtëpi, dënohet me burgim deri në tre vjet, si dhe me gjobë nga njëqind mijë lekë deri në një milion lekë.”.

Neni 9

Pas nenit 83/a shtohet neni 83/b me këtë përmbajtje:

“Neni 83/b

Nxitja për gjakmarrje

Nxitja e të tjerëve për hakmarrje ose gjakmarrje, kur nuk përbën vepër tjetër penale, dënohet me burgim deri në tre vjet, si dhe me gjobë nga njëqind mijë lekë deri në një milion lekë.”.

Neni 10

Neni 86 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 86

Tortura

Kryerja me dashje e veprave, nëpërmjet të cilave një personi i janë shkaktuar vuajtje të rënda, fizike apo mendore, nga një person, që ushtron funksione publike, ose me nxitjen apo miratimin e tij, të hapur ose të heshtur, me qëllim:

a) për të marrë prej tij ose një tjetri informata ose pohime;

- b) për ta ndëshkuar për një veprim të kryer ose që dyshohet të jetë kryer prej/ose një personi tjetër;
  - c) për ta frikësuar ose bërë presion mbi të ose një person tjetër;
  - ç) për çdo qëllim tjetër të bazuar në çfarëdolloj forme diskriminimi;
  - d) çdo akt tjetër çnjerëzor apo poshtërues;
- përbëjnë vepër penale dhe dënohen me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.”.

Neni 11

Në nenin 140 hiqen fjalët “pa leje”.

Neni 12

Paragrafi i parë i nenit 170/b “Konkurrenca e paligjshme nëpërmjet dhunës” ndryshohet si më poshtë:

“Kryerja, gjatë ushtrimit të veprimtarisë tregtare, e veprimeve të konkurrencës me anë të kërcënimit ose dhunës dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.”.

Neni 13

Në paragrafin e parë të nenit 192/b “Ndërhyrja në transmetimet kompjuterike” hiqen fjalët “përbën kundërvajtje penale dhe”.

Neni 14

Titulli i kreut VII ndryshohet: “VEPRA ME QËLLIME TERRORISTE”.

Neni 15

Neni 230 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 230

Vepra me qëllime terroriste

Kryerja e veprave të mëposhtme, me qëllim përhapjen e panikut në popullatë ose për të detyruar organe shtetërore, shqiptare ose të huaja, të kryejnë ose të mos kryejnë një akt të caktuar, ose për të shkatërruar apo destabilizuar, në mënyrë serioze, struktura thelbësore politike, kushtetuese, ekonomike ose sociale të shtetit shqiptar, të një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Veprat me qëllime terroriste përfshijnë, por nuk kufizohen në:

- a) veprat kundër personit, të cilat mund të shkaktojnë vdekjen ose plagosjen e rëndë;
- b) pengmarrjen ose rrëmbimin e personit;
- c) shkatërrimin serioz të pronës publike, infrastrukturës publike, sistemit të transportit, sistemit të informacionit, platformave fikse kontinentale, pronës private në përmasa të mëdha, duke rrezikuar jetën e personave;
- ç) rrëmbimin e avionëve, anijeve ose të mjeteve të tjera të transportit;
- d) prodhimin, mbajtjen, blerjen, transportin ose tregtimin e lëndëve shpërthyesë, armëve të zjarrit, atyre biologjike, kimike, nukleare, si dhe kërkimin shkencor për prodhimin e armëve të shkatërrimit në masë, të përmendura më sipër;

dh) shpërndarjen në mjedis të substancave të rrezikshme, si dhe shkaktimin e zjarreve, të përmbytjeve, shpërthimeve, me qëllim rrezikimin e jetës së personave ose shkaktimin e dëmeve të mëdha financiare;

e) shkaktimin e ndërprerjes së furnizimit me ujë, energji elektrike ose çdo burim tjetër të rëndësishëm.”.

Neni 16

Pas nenit 230/ç shtohet neni 230/d me këtë përmbajtje:

“Neni 230/d

Grumbullimi i fondeve për financimin e terrorizmit

Grumbullimi i mjeteve financiare të çdo lloji, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, për financimin e organizatave ose kryerjen e veprave me qëllime terroriste, dënohet me burgim nga katër deri në dymbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga gjashtëqind mijë deri në gjashtë milionë lekë.”.

Neni 17

Neni 231 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 231

Rekrutimi i personave për kryerjen e veprave me qëllimeve terroriste ose të financimit të terrorizmit

Rekrutimi i një ose më shumë personave për kryerjen e veprave me qëllime terroriste ose të financimit të terrorizmit, edhe kur këto vepra drejtohen kundër një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, nëse nuk përbën vepër tjetër penale, dënohet me burgim jo më pak se dhjetë vjet.”.

Neni 18

Neni 232 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 232

Stërvitja për kryerjen e veprave me qëllime terroriste

Përgatitja, stërvitja dhe dhënia në çdo formë e udhëzimeve edhe në mënyrë anonime ose në rrugë elektronike, për prodhimin ose përdorimin e lëndëve eksplozive, armëve të zjarrit dhe municioneve luftarake, të armëve të tjera dhe lëndëve kimike, bakterilogjike apo bërthamore ose të çdo natyre tjetër, të dëmshme dhe të rrezikshme për njerëzit dhe pasurinë, si dhe të teknikave e të metodave të tjera për kryerjen e veprave me qëllime terroriste dhe pjesëmarrja në veprimtari të tilla, edhe kur këto vepra drejtohen kundër një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, nëse nuk përbën vepër tjetër penale, dënohen me burgim jo më pak se shtatë vjet.”.

Neni 19

Pas nenit 232 shtohen nenet 232/a dhe 232/b me këtë përmbajtje:

“Neni 232/a

Nxitja, thirrja publike dhe propaganda për kryerjen e veprave me qëllime terroriste

Nxitja, thirrja publike, shpërndarja e shkrimeve ose propaganda në forma të tjera, që synon mbështetjen ose kryerjen e një apo më shumë veprave për qëllime terroriste dhe për financimin e terrorizmit, nëse nuk përbën vepër tjetër penale, dënohet me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.

Neni 232/b

Kanosja për kryerjen e veprave me qëllime terroriste

Kanosja serioze për kryerjen e veprave për qëllime terroriste, që i bëhet një autoriteti publik, edhe të një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, dënohet me burgim nga tetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.”.

Neni 20

Në nenin 236, në paragrafin e dytë hiqen fjalët “nga tre”.

Neni 21

Në nenin 248 fjalët “nga gjashtë muaj deri në pesë vjet” zëvendësohen me fjalët “deri në shtatë vjet”.

Neni 22

Në nenin 257/a, paragrafi i dytë ndryshohet si më poshtë:

“Fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.”.

Neni 23

Pas nenit 282/a shtohet neni 282/b me këtë përmbajtje:

“Neni 282/b

Stërvitja për prodhimin dhe përdorimin e paligjshëm të armëve e lëndëve të tjera të rrezikshme

Përgatitja, stërvitja dhe dhënia e udhëzimeve, në çdo formë, edhe në mënyrë anonime apo në rrugë elektronike, në kundërshtim me ligjin, për prodhimin ose përdorimin e lëndëve eksplozive, të armëve të zjarrit dhe municioneve luftarake, të armëve të tjera dhe lëndëve kimike, bakteriologjike, bërthamore apo të çdo natyre tjetër, të dëmshme dhe të rrezikshme për njerëzit dhe pasurinë, nëse nuk përbën vepër tjetër penale, dënohen me burgim nga dy deri në shtatë vjet.”.

Neni 24

Në nenin 287 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Shkronja “a” e pikës 1 ndryshohet si më poshtë:

“a) këmbimit ose transferimit të pasurisë, që dihet se është produkt i veprës penale, për fshehjen, mbulimin e origjinës së pasurisë ose dhënien e ndihmës, për të shmangur pasojat juridike, që lidhen me kryerjen e veprës penale;”.

2. Shkronja “ç” shfuqizohet.

Neni 25

Pas nenit 287/a shtohet neni 287/b me këtë përmbajtje:

“Neni 287/b

Përvetësimi i parave ose mallrave të vjedhura

Kushdo që blen, merr, fsheh apo, në një mënyrë tjetër, përvetëson për vete ose një palë të tretë, apo ndihmon në blerjen, marrjen, fshehjen ose përdorimin e parave apo mallrave të tjera, duke ditur se një person tjetër ka përfituar këto para apo mallra, si pasojë e kryerjes së një vepre penale, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet dhe me gjobë deri në një qind mijë lekë.

Papërgjegjshmëria e personit ose pengesa për të ndjekur penalisht personin për veprën penale në fjalë nuk përjashtojnë përgjegjësinë e personit, që kreu veprën penale të përvetësimit të parave ose mallrave të vjedhura, sipas këtij neni.”.

Neni 26

Pas nenit 295 shtohet neni 295/a me këtë përmbajtje:

“Neni 295/a

Zbulimi i akteve ose të dhënave sekrete

Zbulimi ndaj të tretëve i të dhënave ose ndihma për të zbuluar të dhënat, të cilat ligji i përcakton si sekret, nga ana e një funksionari publik ose e një personi të ngarkuar me një shërbim publik, në kundërshtim me përmbushjen e rregullt të detyrës ose duke abuzuar me cilësitë e veta, përbën veprë penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në pesë vjet.

Zbulimi ndaj të tretëve i të dhënave, të cilat përbëjnë sekret tregtar industrial ose profesional, nga ana e personave publikë, që kanë detyrë ruajtjen e tyre, përbën veprë penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Zbulimi i akteve sekrete ose i të dhënave, që përmbajnë aktet sekrete, nga prokurori ose oficeri i policisë gjyqësore, si dhe mosrespektimi i detyrimeve të përcaktuara në nenin 103 të Kodit të Procedurës Penale, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Zbulimi i akteve sekrete ose i të dhënave të përmbajtura në aktet sekrete nga persona të tjerë, që kanë dijeni për të dhëna për procedimin penal e që janë paralajmëruar nga prokurori ose oficeri i policisë gjyqësore për moszbulimin e tyre, dënohet me burgim deri në tre vjet.

Zbulimi i të dhënave sekrete, që kanë lidhje me identitetin, procesin e bashkëpunimit, të mbrojtjes ose për vendndodhjen e dëshmitarëve e të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, të cilët përfitojnë mbrojtje të veçantë, sipas ligjeve në fuqi, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga dy deri në gjashtë vjet.

Zbulimi i sekretit që ka sjellë si pasojë vdekjen, plagosjen e rëndë ose ka rrezikuar seriozisht jetën apo shëndetin e dëshmitarëve ose të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, të familjarëve të tyre apo të punonjësve të policisë, të ngarkuar me mbrojtjen e tyre, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga tre deri në tetë vjet.”.

Neni 27

Në nenin 298 bëhen këto ndryshime:

1. Titulli i nenit bëhet “Ndihma për kalim të paligjshëm të kufijve”.
2. Paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Strehimi, shoqërimi, vënia në dispozicion ose përdorimi i mjeteve të lundrimit, të fluturimit ose i mjeteve të tjera të transportit apo çdo ndihmë tjetër, me qëllim kalimin e paligjshëm të kufirit të Republikës së Shqipërisë ose për hyrjen e paligjshme të një personi në një shtet tjetër, pa qenë shtetas i tij ose që nuk ka leje qëndrimi në atë shtet, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga një deri në katër vjet dhe me gjobë nga tre milionë lekë deri në gjashtë milionë lekë.”.

Neni 28

Në paragrafin e dytë të nenit 302, pas fjalës “nenet” shtohen: 73, 74, 75, 79, 219, 220, 221, 230, 230/a, 230/b, 231, 232, 232/a.

Neni 29

Pas nenit 305 shtohen nenet 305/a e 305/b me këtë përmbajtje:

Neni 305/a

Deklaratat e rreme përpara prokurorit

Kushdo që, gjatë hetimeve apo procedimeve penale, i pyetur nga një prokuror që të japë informacionin e duhur lidhur me hetimin, jep të dhëna, me gojë ose me shkrim, që ai e di se janë, tërësisht ose pjesërisht, të rreme apo fsheh fakte ose prova, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

Dispozitat e këtij neni nuk janë të zbatueshme në rast se akti është kryer në çdo fazë të procedimit penal nga një person i dyshuar ose i pandehur për veprën penale ose nga dikush, që duhej të ishte përjashtuar nga kërkesa për informacion apo për të dëshmuar, për çdo arsye të ligjshme, ose që nuk ishte paralajmëruar për të drejtën për të mos dëshmuar apo për t’iu përgjigjur pyetjeve.

Neni 305/b

Deklaratat e rreme përpara oficerit të policisë gjyqësore

Kushdo që, gjatë hetimit, i pyetur nga një oficer i policisë gjyqësore që të japë informacionin e duhur, jep të dhëna, me gojë ose me shkrim, që ai i di se janë, tërësisht ose pjesërisht, të rreme apo fsheh fakte ose prova, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në gjashtë muaj.

Dispozitat e këtij neni nuk janë të zbatueshme në rast se akti është kryer në çdo fazë të procedimit penal nga një person i dyshuar ose i pandehur për veprën penale ose nga dikush, që duhej të ishte përjashtuar nga kërkesa për informacion apo për të dëshmuar, për çdo arsye të ligjshme, ose që nuk ishte paralajmëruar për të drejtën për të mos dëshmuar apo për t’iu përgjigjur pyetjeve.”.

Neni 30

Në nenin 306, në paragrafin e tretë fjalët “nga një deri në katër vjet” zëvendësohen me fjalët “nga dy deri në gjashtë vjet”.

Neni 31

Në nenin 307 bëhen këto ndryshime:

1. Në paragrafin e dytë, fjalët “me gjobë ose me burgim deri në tre vjet” zëvendësohen me fjalët “me burgim nga një deri në katër vjet”.

2. Në fund të nenit shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Dispozitat e këtij neni nuk janë të zbatueshme në rast se akti është kryer në çdo fazë të procedimit penal nga një person i dyshuar ose i pandehur për veprën penale ose nga dikush, që duhej të ishte përjashtuar nga kërkesa për informacion apo për të dëshmuar, për çdo arsye të ligjshme, ose që nuk ishte paralajmëruar për të drejtën për të mos dëshmuar apo për t’iu përgjigjur pyetjeve.”.

Neni 32

Neni 311 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 311

Kanosja për të mos kallëzuar

Kanosja, që i bëhet të dëmtuarit nga vepra penale, me qëllim që të mos kallëzojë, të ankohet apo të tërheqë kallëzimin ose ankimin e bërë, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga një deri në katër vjet.”.

Neni 33

Në nenin 312/a “Kanosja për deklarime a dëshmi, ekspertim ose përkthim të rremë”, fjalët “me gjobë ose me burgim deri në tre vjet” zëvendësohen me fjalët “burgim nga një deri në katër vjet”.

Neni 34

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5218, datë 13.3.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

Abonimet vjetore mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi "Zhan d'Ark", prapa ish-ekspozitës "Shqipëria Sot", nr.tel: 04 267 468
Çmimi i abonimit për Fletoret Zyrtare 2006 është 16 000 lekë.

BOTIMET E QENDRËS SË PUBLIKIMEVE ZYRTARE

1. KUSHTETUTA E SHQIPËRISË
2. KODET E LEGJISLACIONIT SHQIPTAR
3. REGJISTRAT E NOTERISË
4. PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI:

1. PËR PROKURIMIN PUBLIK (2006).....	1500
2. PËR NËPUNËSIN CIVIL (2005)	600
3. PËR SISTEMIN E DREJTËSISË (Vëllimi i I-rë dhe vëllimi i II-të-2006).....	1300
4. PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI NË FUSHËN E ARSIMIT.....	500

Botime të reja

1 TREGUESI KRONOLOGJIK I LEGJISLACIONIT-2004 (Vëllimi I).....	1000
2 TREGUESI KRONOLOGJIK I LEGJISLACIONIT-2006 (Vëllimi II).....	500
3 TREGUESI TEMATIK I LEGJISLACIONIT-2004 (Vëllimi I).....	1000
4 TREGUESI TEMATIK I LEGJISLACIONIT-2006 (Vëllimi II).....	500
5 PËRMBLEDHJE MARRËVESHJESH NDËRKOMBËTARE NË FUSHËN E DREJTËSISË.....	1000
6 PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI PËR PUSHTETIN VENDOR.....	800
7 PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI PËR NDËRTIMET.....	500
8 PËRMBLEDHJE VENDIMESH UNIFIKUESE TË GJYKATËS SË LARTË (2000-2006).....	1000
9 PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI PËR SHOQËRITË TREGTARE.....	500

Hyri në shtyp më 15.3.2007
Doli nga shtypi më 16.3.2007

Tirazhi: 3500 copë

Formati: 60x88/8

Shtypshkronja "Grafon"
Tiranë, 2007

Çmimi 16 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.legjislacionishqiptar.gov.al

Nr.10

13 shkurt

2008

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.9859 datë 21.1.2008	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar	301
Ligj nr.9860 datë 21.1.2008	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.8518, datë 30.7.1999 “Për ujitjen dhe kullimin”	302
Ligj nr.9861 datë 24.1.2008	Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror	319
Ligj nr.9862 datë 24.1.2008	Për kalimin e së drejtës së pronësisë mbi sasinë e arit dhe të metaleve të tjera të çmuara nga Këshilli i Ministrave i Republikës së Shqipërisë Bankës së Shqipërisë	336
Vendim i Kuvendit nr.153, datë 31.1.2008	Për miratimin e programit të statistikave zyrtare për periudhën 2007-2011	337
Vendim i Kuvendit nr.154, datë 31.1.2008	Për shtyrjen e afatit të komisionit hetimor të kuvendit “Mbi përgjimet e paligjshme të telefonave”	338
Vendim i Kuvendit nr.155, datë 4.2.2008	Për zgjedhjen e një anëtari të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë	338
Dekret nr.5603 datë 6.2.2008	Për lejim lënie të shtetësisë shqiptare	339
Dekret nr.5608 datë 6.2.2008	Për emërimin e rektorit të universitetit “Fan S.Noli” të Korçës.....	340

LIGJ
Nr.9859, datë 21.1.2008

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995
“KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pikat 1 dhe 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e deputetes Majlinda Bregu,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar”, bëhen këto ndryshime:

Neni 1

Në nenin 117, pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:
“Përdorimi i të miturit për prodhimin e materialeve pornografike, si dhe shpërndarja ose publikimi i tyre në internet apo në forma të tjera, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet dhe me gjobë nga një milion deri në pesë milionë lekë.”.

Neni 2

Pas nenit 124/a shtohet neni 124/b me këtë përmbajtje:

“Neni 124/b
Keqtrajtimi i të miturit

Keqtrajtimi fizik ose psikologjik i të miturit nga personi që është i detyruar të kujdeset për të, dënohet me burgim nga tre muaj deri në dy vjet.

Detyrimi i të miturit për të punuar, për të siguruar të ardhura, për të lypur apo për të kryer veprime që dëmtojnë zhvillimin e tij dënohet me burgim deri në katër vjet dhe me gjobë nga pesëdhjetë mijë deri në një milion lekë.

Kur nga vepra është shkaktuar dëmtimi i rëndë i shëndetit ose vdekja e të miturit, dënohet me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.”.

Neni 3

Në nenin 128/b, paragrafi i parë, pas fjalës “rekrutimi” shtohet fjala “shitja”.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5606, datë 6.2.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Zhan d'Ark”, prapa ish-ekspozitës "Shqipëria Sot", nr.tel: 04 258 472 (Kryeredaktori)
 Çmimi i abonimit në postë për Fletoret Zyrtare 2008 është 16 000 lekë.
 Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

BOTIMET E QENDRËS SË PUBLIKIMEVE ZYRTARE

5. KUSHTETUTA E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË	600 lekë
6. REGJISTRAT E NOTERISË	1000 lekë

BOTIME TË REJA (Të përditësuara gusht 2007)

KODI PENAL	210 lekë
KODI I PROCEDURËS PENALE	332 lekë
KODI PENAL dhe KODI I PROCEDURËS PENALE (i bashkuar)	542 lekë
KODI CIVIL	408 lekë
KODI I PROCEDURËS CIVILE	224 lekë
KODI I PUNËS	138 lekë
KODI I FAMILJES	244 lekë
KODI I PROCEDURËS ADMINISTRATIVE	88 lekë
• Vendime të Gjykatës Kushtetuese	700 lekë
• Vendime të Gjykatës së Lartë	1000 lekë
• Përmbledhje legjislacioni për nëpunësin civil	200 lekë
• Përmbledhje legjislacioni në fushën e tatimeve dhe taksave	273 lekë
• Përmbledhje e legjislacionit për pasuritë e paluajtshme (Vol. I -192 lekë; Vol. II – 168 lekë, Vol. III – 185 lekë)	

Hyri në shtyp më 13.2.2008
 Doli nga shtypi më 13.2. 2008

Tirazhi: 3500 copë

Formati: 61x86/8

Shtypshkronja “Nënë Tereza”
 Tiranë, 2008

Çmimi 44 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.legjislacionishqiptar.gov.al

www.qpz.gov.al

Nr.190

31 dhjetor

2008

P Ë R M B A J T J A

		Faqe
Ligj nr.10 023 datë 27.11.2008	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar	9395
Ligj nr.10 024 datë 27.11.2008	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.8331, datë 21.4.1998 “Për ekzekutimin e vendimeve penale”	9402
Ligj nr.10 031 datë 11.12.2008	Për Shërbimin Përmbarimor Gjyqësor Privat	9409
Ligj nr.10 032 datë 11.12.2008	Për Policinë e Burgjeve	9422
Ligj nr.10 043 datë 22.12.2008	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.7870, datë 13.10.1994 “Për sigurimet shëndetësore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar	9434

LIGJ
Nr.10 023, datë 27.11.2008

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.7895, DATË 27.1.1995
“KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në fund të nenit 7 shtohet shkronja “j” me këtë përmbajtje:
“j) vepra penale në fushën e teknologjisë së informacionit.”.

Neni 2

Neni 58 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 58
Gjysmëliria

Për dënimin deri në një vit burgim, gjykata, për shkak të detyrimeve të personit të dënuar për punën, arsimin, kualifikimin ose aftësimin profesional, përgjegjësitë thelbësore familjare apo për nevojën për trajtim ose rehabilitim mjekësor, mund të vendosë ekzekutimin e vendimit me burgim me gjysmëliri.

Personi i dënuar, që vuan dënimin me gjysmëliri, është i detyruar të kthehet në burg, pasi të ketë kryer detyrimet jashtë burgut, brenda periudhës kohore të përcaktuar nga gjykata.

Kur personi i dënuar nuk përmbush detyrimet, sipas këtij neni, zbatohet neni 62 i këtij Kodi.”.

Neni 3

Neni 59 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 59
Pezullimi i ekzekutimit të vendimit me burgim dhe vënia në provë

Për shkak të rrezikshmërisë së paktë të personit, moshës, kushteve shëndetësore apo mendore, mënyrës së jetesës dhe të nevojave, veçanërisht atyre që lidhen me familjen, shkollimin ose punën, rrethanave të kryerjes së veprës penale, si dhe të sjelljes pas kryerjes së veprës penale, gjykata, kur jep dënim me burg deri në pesë vjet, mund të urdhërojë që i dënuari të mbajë kontakte me shërbimin e provës dhe të vihet në provë, duke pezulluar ekzekutimin e dënimit, me kusht që gjatë kohës së provës të mos kryejë veprë tjetër penale.

Gjykata urdhëron që i dënuari të përmbushë një apo më shumë detyrime, të parashikuara në nenin 60 të këtij Kodi.

Afati i provës është 18 muaj deri në 5 vjet.

Nëse i dënuari nuk mban kontakte me shërbimin e provës apo nuk përmbush detyrimet e parashikuara në nenin 60, siç është urdhëruar nga gjykata, gjykata vendos zëvendësimin e dënimit të parë me një dënim tjetër, zgjatjen e afatit të mbikëqyrjes, brenda periudhës së provës, ose revokimin e pezullimit të ekzekutimit të vendimit.”.

Neni 4

Pas nenit 59 shtohet neni 59/a me këtë përmbajtje:

“Neni 59/a

Qëndrimi në shtëpi

Për dënimet me burgim deri në dy vjet ose kur kjo kohë është pjesë e mbetur e dënimit, sipas një vendimi për një periudhë më të gjatë burgimi, gjykata mund të vendosë vuajtjen e dënimit të dhënë me qëndrimin në shtëpi të të dënuarit, në një shtëpi tjetër private apo në një qendër të kujdesit dhe të shëndetit publik, kur ekzistojnë rrethanat e mëposhtme:

a) Për gratë shtatzëna ose nëna me fëmijë, nën moshën 10 vjeç, që jetojnë me të.

b) Për baballarët, që kanë përgjegjësi prindërore për fëmijën, që jeton me të, nën moshën 10 vjeç, kur nëna e tij ka vdekur apo është e pazonja për t'u kujdesur për të.

c) Për persona, në kushte të rënda shëndetësore, që kërkojnë kujdes të vazhdueshëm nga shërbimi shëndetësor, jashtë burgut.

ç) Për personat mbi 60 vjeç, që janë të paaftë nga ana shëndetësore.

d) Për të rinj, nën moshën 21 vjeç, me nevoja të dokumentuara shëndetësore, studimore, të punës apo përgjegjësive familjare.

Gjykata mund të lejojë personat e dënuar me qëndrim në shtëpi të largohen nga vendbanimi, për plotësimin e nevojave të domosdoshme familjare, për t'u angazhuar në veprimtari pune, edukimi apo arsimimi ose për programe rehabilitimi, për të cilat shërbimi i provës është dakord.

Në këtë rast gjykata përcakton masat që duhet të marrë shërbimi i provës.

Gjykata revokon qëndrimin në shtëpi dhe e zëvendëson atë me një ndëshkim tjetër, kur nuk ekzistojnë më kushtet e parashikuara në paragrafin e parë të këtij neni. Në qoftë se personi i dënuar largohet pa autorizimin e gjykatës nga vendbanimi apo shkel detyrimet e caktuara në vendimin e gjykatës, zbatohet neni 62 i këtij Kodi.”.

Neni 5

Në nenin 60 bëhen këto ndryshime:

a) Titulli ndryshohet si më poshtë:

“Detyrimet e të dënuarit të vënë në provë”.

b) Në paragrafin e parë, fjala “masave” zëvendësohet me fjalën “detyrimet”.

c) Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Shfrytëzimi i pagës dhe i të ardhurave të tjera ose i pasurisë për përmbushjen e detyrimeve financiare.”.

ç) Pikat 10 e 11 ndryshohen si më poshtë:

“10. Të mos zotërojë, mbajë apo përdorë armë.

11. Mjekimi ose rehabilitimi në një institucion shëndetësor ose nënshtrimi në një program të trajtimit, mjekësor apo rehabilitues.”.

d) Pas pikës 11 shtohet pika 12 me këtë përmbajtje:

“12. Heqja dorë nga përdorimi i alkoolit ose drogës.”.

dh) Pas pikës 12 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Në përcaktimin e detyrimeve për të dënuarin, gjykata merr parasysh moshën e të dënuarit, gjendjen mendore, mënyrën e jetesës dhe nevojat e tij, veçanërisht ato të lidhura me familjen, edukimin ose punën, motivet e kryerjes së veprës penale, qëndrimin pas kryerjes së veprës penale, si dhe rrethana të tjera, që ndikojnë në vendosjen e detyrimeve, sipas këtij neni dhe mbikëqyrjen e tyre.”.

Neni 6

Neni 61 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 61

Detyrimet e të dënuarit gjatë kohës së provës

Gjatë kohës së provës i dënuari është i detyruar:

a) të paraqitet rregullisht dhe të informojë në vazhdimësi shërbimin e provës për përmbushjen e kushteve dhe detyrimeve të caktuara nga gjykata;

b) të marrë pëlqimin nga shërbimi i provës për ndryshimin e vendbanimit, qendrës së punës apo për lëvizjet e shpeshta brenda vendit.”.

Neni 7

Neni 62 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 62

Shkelja e kushteve dhe e detyrimeve gjatë kohës së provës

Nëse i dënuari, gjatë afatit të provës, kryen një vepër tjetër penale, gjykata mund të ndryshojë detyrimet që ka vendosur, ta zëvendësojë dënimin e dhënë me një dënim tjetër, apo ta revokojë, tërësisht ose pjesërisht, vendimin e pezullimit.

Nëse i dënuari, gjatë afatit të provës, shkel kushtet ose detyrimet që i janë vendosur, shërbimi i provës i raporton menjëherë prokurorit.

Për shkelje të lehta dhe për herë të parë të kushteve ose të detyrimeve që i janë vendosur nga gjykata, prokurori ka të drejtë të japë paralajmërim, i cili regjistrohet në dosjen personale të të dënuarit.

Për shkelje të rënda ose të përsëritura, prokurori i kërkon gjykatës ndryshimin e detyrimit të vendosur, shtimin e detyrimeve të tjera, zëvendësimin e tyre me një sanksion tjetër, ose revokimin e vendimit të pezullimit të dënimin dhe vuajtjen e pjesës së mbetur të dënimin në burg.”.

Neni 8

Në nenin 63 bëhen këto ndryshime:

a) Paragrafi i dytë ndryshohet si më poshtë:

“Puna me interes publik nënkupton kryerjen nga i dënuari të një pune, me pëlqimin e tij dhe pa shpërblim, në favor të interesit publik apo shoqatës së caktuar në vendimin e gjykatës, për një kohë nga dyzet deri në dyqind e dyzet orë.”.

b) Paragrafi i pestë ndryshohet si më poshtë:

“Në vendimin e saj gjykata përcakton numrin e orëve të punës dhe detyrimin që i dënuari të mbajë kontakte me shërbimin e provës. Shërbimi i provës vendos llojin e punës që do të kryhet, përcakton vendin e kryerjes së punës dhe ditët e javës kur do të kryhet ajo, duke pasur parasysh, për aq sa është e mundur, punësimin e rregullt të të dënuarit apo detyrimet e tij familjare. Kohëzgjatja e punës me interes publik nuk i kalon tetë orë në ditë.”.

c) Paragrafi i fundit ndryshohet si më poshtë:

“Nëse i dënuari nuk kryen punën me interes publik, nuk mban kontakte me shërbimin e provës apo shkel kushtet ose detyrimet e tjera, të vendosura nga gjykata, prokurori informon menjëherë gjykatën. Gjykata, në këtë rast, vendos sipas nenit 62 të këtij Kodi.”.

Neni 9

Në nenin 64 bëhen këto ndryshime:

a) Në titull dhe në tekstin e nenit fjalët “para kohe” hiqen.

b) Në paragrafin e fundit, fjalët “po aq të rëndë ose më të rëndë se e para” hiqen.

Neni 10

Në nenin 65, në paragrafin e parë dhe të dytë, fjalët “para kohe” hiqen.

Neni 11

Pas nenit 74 shtohet neni 74/a me këtë përmbajtje:

“Neni 74/a

Shpërndarja kompjuterike e materialeve pro gjenocidit ose krimeve kundër njerëzimit

Ofrimi në publik ose shpërndarja e qëllimshme publikut, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, e materialeve, që mohojnë, minimizojnë, në mënyrë të ndjeshme, miratojnë ose justifikojnë akte, që përbëjnë gjenocid ose krim kundër njerëzimit, dënohet me burgim tre deri në gjashtë vjet.”.

Neni 12

Pas nenit 84 shtohet neni 84/a me këtë përmbajtje:

“Neni 84/a

Kanosja me motive racizimi dhe ksenofobie nëpërmjet sistemit kompjuterik

Kanosja serioze për vrasje ose plagosje të rëndë, që i bëhet një personi, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, për shkak përkatësie etnike, kombësie, race apo feje, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.”.

Neni 13

Pas nenit 119 shtohen nenet 119/a dhe 119/b me këtë përmbajtje:

“Neni 119/a

Shpërndarja e materialeve raciste ose ksenofobike nëpërmjet sistemit kompjuterik

Ofrimi në publik ose shpërndarja e qëllimshme publikut, nëpërmjet sistemeve kompjuterike, e materialeve me përmbajtje raciste ose ksenofobike përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Neni 119/b

Fyerja me motive racizmi ose ksenofobie nëpërmjet sistemit kompjuterik

Fyerja e qëllimshme publike, nëpërmjet sistemit kompjuterik, që i bëhet një personi, për shkak të përkatësisë etnike, kombësisë, racës apo fesë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.”.

Neni 14

Në nenin 137 paragrafi i dytë, fjalët “me gjobë ose” hiqen.

Neni 15

Pas nenit 143/a shtohet neni 143/b me këtë përmbajtje:

“Neni 143/b

Mashtrimi kompjuterik

Futja, ndryshimi, fshirja ose heqja e të dhënave kompjuterike apo ndërhyrja në funksionimin e një sistemi kompjuterik, me qëllim për t’i siguruar vetes apo të tretëve, me mashtrim, një përfitim ekonomik të padrejtë apo për t’i shkaktuar një të treti pakësimin e pasurisë, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në gjashtë vjet dhe me gjobë nga 60 000 (gjashtëdhjetë mijë) lekë deri në 600 000 (gjashtëqind mijë) lekë.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, në dëm të disa personave, më shumë se një herë ose kur ka sjellë pasoja të rënda materiale, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga 500 000 (pesëqind mijë) lekë deri në 5 000 000 (pesë milionë) lekë.”.

Neni 16

Në nenin 156, pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim deri në tre vjet.”.

Neni 17

Neni 159 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 159

Shkatërrimi i rrjetit të ujësjellësit

Lidhja, si dhe çdo ndërhyrje tjetër e bërë pa leje në rrjetin e ujësjellësit, për marrjen e ujit të pijshëm, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Shkatërrimi me dashje i rrjetit të ujësjellësit dënohet me burgim deri në pesë vjet.”.

Neni 18

Pas nenit 186 shtohet neni 186/a me këtë përmbajtje:

“Neni 186/a

Falsifikimi kompjuterik

Futja, ndryshimi, fshirja apo heqja e të dhënave kompjuterike, pa të drejtë, për krijimin e të dhënave të rreme, me qëllim paraqitjen dhe përdorimin e tyre si autentike, pavarësisht nëse të dhënat e krijuara janë drejtpërdrejt të lexueshme apo të kuptueshme, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në gjashtë vjet.

Kur kjo veprë kryhet nga personi, që ka për detyrë ruajtjen dhe administrimin e të dhënave kompjuterike, në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda për interesin publik, dënohet me burgim tre deri në dhjetë vjet.”

Neni 19

Neni 192/b ndryshohet si më poshtë:

“Neni 192/b

Hyrja e paautorizuar kompjuterike

Hyrja e paautorizuar apo në tejkalim të autorizimit për të hyrë në një sistem kompjuterik a në një pjesë të tij, nëpërmjet cenimit të masave të sigurimit, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në sistemet kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.”

Neni 20

Pas nenit 197 shtohen nenet 197/a e 197/b me këtë përmbajtje:

“Neni 197/a

Paracaktimi i rezultateve në garat sportive

Kryerja e veprimeve ose mosveprimeve për paracaktimin e rezultateve në garat sportive, kombëtare dhe ndërkombëtare, në kundërshtim me parimet e lojës së ndershme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga 500 000 (pesëqind mijë) lekë deri në 3 000 000 (tre milionë) lekë ose me burgim nga tre muaj deri në dy vjet.

Po kjo veprë, e kryer për qëllime të fitimit pasuror, dënohet me burgim nga dy deri në shtatë vjet dhe me gjobë nga 2 000 000 (dy milionë) lekë deri në 10 000 000 (dhjetë milionë) lekë.

Neni 197/b

Shtrembërimi i konkurrencës në garat sportive

Shtrembërimi i konkurrencës në garat sportive prej pjesëmarrësve, nëpërmjet përdorimit të substancave të ndaluara, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.”

Neni 21

Pas nenit 199 shtohet neni 199/a me këtë përmbajtje:

“Neni 199/a
Ndërtimi i paligjshëm

Ndërtimi i paligjshëm i një objekti në tokën e vet dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.
Po kjo vepër, e kryer në tokën publike ose shtetërore apo në tokën e tjetrit, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.”.

Neni 22

Pas nenit 206 shtohen nenet 206/a e 206/b me këtë përmbajtje:

“Neni 206/a
Shkatërrimi me zjarr i pyjeve dhe i mjedisit pyjor

Shkatërrimi apo dëmtimi me dashje, me pasoja të rënda materiale, i fondit pyjor, i fidanishtes pyjore, i grumbullit pyjor ose i çdo njësie të ngjashme me to, me zjarr, dënohet me burgim nga tre deri në pesë vjet dhe me gjobë nga 500 000 (pesëqind mijë) lekë deri në 1 000 000 (një milion) lekë.

Po kjo vepër, e kryer me qëllim ndryshimin e kategorisë dhe destinacionit të tokës, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga 500 000 (pesëqind mijë) lekë deri në 1 000 000 (një milion) lekë.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për pronën, shëndetin ose jetën e njerëzve apo shkaktonte dëme të rënda dhe të zgjatura në kohë ndaj mjedisit apo zonave të mbrojtura, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga 1 000 000 (një milion) lekë deri në 2 000 000 (dy milionë) lekë.

Neni 206/b

Shkatërrimi nga pakujdesia me zjarr i pyjeve dhe i mjedisit pyjor

Shkatërrimi apo dëmtimi nga pakujdesia, me pasoja të rënda materiale, i fondit pyjor, i fidanishtes pyjore, i grumbullit pyjor ose i çdo njësie të ngjashme me to, me zjarr, dënohet me burgim nga një deri në tre vjet.

Po kjo vepër, kur ka shkaktuar pasoja të rënda për pronën, shëndetin ose jetën e njerëzve apo shkaktonte dëme të rënda dhe të zgjatura në kohë ndaj mjedisit apo zonave të mbrojtura, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.”.

Neni 23

Pas neni 293 shtohen nenet 293/a, 293/b, 293/c e 293/ç me këtë përmbajtje:

“Neni 293/a
Përgjimi i paligjshëm i të dhënave kompjuterike

Përgjimi i paligjshëm me mjete teknike i transmetimeve jopublike, i të dhënave kompjuterike nga/ose brenda një sistemi kompjuterik, përfshirë emetimet elektromagnetike nga një sistem kompjuterik, që mbart të dhëna të tilla kompjuterike, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo vepër kryhet nga/ose brenda sistemeve kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 293/b

Ndërhyrja në të dhënat kompjuterike

Dëmtimi, shtrembërimi, ndryshimi, fshirja apo suprimimi i paautorizuar i të dhënave kompjuterike dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në të dhënat kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo të dhënë tjetër kompjuterike, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

Neni 293/c

Ndërhyrja në sistemet kompjuterike

Krijimi i pengesave serioze dhe të paautorizuara për të cenuar funksionimin e një sistemi kompjuterik, nëpërmjet futjes, dëmtimit, shtrembërimin, ndryshimit, fshirjes apo suprimimit të të dhënave, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo veprë kryhet në sistemet kompjuterike ushtarake, të sigurisë kombëtare, të rendit publik, të mbrojtjes civile, të shëndetësisë apo në çdo sistem tjetër kompjuterik, me rëndësi publike, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 293/ç

Keqpërdorimi i pajisjeve

Prodhimi, mbajtja, shitja, dhënia në përdorim, shpërndarja apo çdo veprim tjetër, për vënien në dispozicion të një pajisjeje, ku përfshihen edhe një program kompjuterik, një fjalëkalim kompjuterik, një kod hyrjeje apo një e dhënë e tillë e ngjashme, të cilat janë krijuar ose përshtatur për hyrjen në një sistem kompjuterik ose në një pjesë të tij, me qëllim kryerjen e veprave penale, të parashikuara në nenet 192/b, 293/a, 293/b e 293/c të këtij Kodi, dënohen me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.”.

Neni 24

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.5976, datë 29.12.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Zhan d'Ark”, prapa ish-ekspozitës "Shqipëria Sot", tel: 04 258 472 (Kryeredaktori).
Çmimi i abonimit në postë për Fletoret Zyrtare 2008 është 16 000 lekë.
Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 29.12.2008
Doli nga shtypi më 31.12.2008

Tirazhi: 3300 copë	Formati: 61x86/8
--------------------	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2008

Çmimi 44 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.qpz.gov.al

Nr.26

27 mars

2012

P Ë R M B A J T J A

	Faqe
Ligj nr. 20/2012 datë 1.3.2012	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998 “Për tatimin mbi të ardhurat”, të ndryshuar.. 1295
Ligj nr. 21/2012 datë 1.3.2012	Për një ndryshim në ligjin nr. 9180, datë 5.2.2004 “Për statistikat zyrtare” 1297
Ligj nr. 22/2012 datë 1.3.2012	Për një ndryshim në ligjin nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, të ndryshuar 1298
Ligj nr. 23/2012 datë 1.3.2012	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar 1298
Vendim i Kuvendit nr. 13/2012, datë 1.3.2012	Për miratimin e raportit përfundimtar të Komisionit Hetimor “Për nisjen e procedurës së shkarkimit nga detyra të zotit Kreshnik Spahiu, Zëvendëskryetar i Këshillit të Lartë të Drejtësisë”, ngritur me vendimin e Kuvendit nr. 2/2012, dhe shkarkimin e tij 1316
Vendim i Kuvendit nr. 14/2012, datë 1.3.2012	Për zgjatjen e afatit të Komisionit të Posaçëm Parlamentar për Reformën Zgjedhore, ngritur me vendimin nr. 141, datë 17.11.2011..... 1316
Dekret nr. 7294 datë 1.3.2012	Për lejimin e lënies së shtetësisë shqiptare 1317
Vendim i KM nr. 193, datë 26.3.2012	Për lirimin dhe emërimin në detyrë të drejtorit të përgjithshëm të Agjencisë së Legalizimit, Urbanizimit dhe Integritimit të Zonave/Ndërtimeve Informale (ALUIZNI) 1318

LIGJ
Nr. 23/2012

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 7895, DATË 27.1.1995 “KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në nenin 6 paragrafi i dytë shtohet fjalia me këtë përmbajtje:

“Kushti për dënueshmërinë e njëkohshme në territorin e shtetit tjetër nuk zbatohet në rastet e krimeve të korrupsionit në sektorin publik ose privat, si dhe të ushtrimit të ndikimit të paligjshëm.”.

Neni 2

Në nenin 7 paragrafi i dytë bëhen këto ndryshime:

1. Shkronja “e” hiqet.

2. Shkronja “h” ndryshohet si më poshtë:

“h) pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale;”.

3. Shkronja “i” ndryshohet si më poshtë:

“i) krimet e korrupsionit në sektorin publik ose privat, si dhe të ushtrimit të ndikimit të paligjshëm.”.

Neni 3

Në nenin 7/a paragrafi i parë, pas shkronjës “d” shtohet shkronja “dh” me këtë përmbajtje:
“dh) financim terrorizmi.”.

Neni 4

Pas nenit 8 shtohet neni 9 me këtë përmbajtje:

“Neni 9

Personat e mbrojtur ndërkombëtarisht

Dispozitat e këtij Kodi zbatohen edhe për vepra penale të kryera ndaj personave të mbrojtur ndërkombëtarisht.

Person i mbrojtur ndërkombëtarisht, përveçse kur marrëveshjet ndërkombëtare, të ratifikuara nga shteti shqiptar, parashikojnë ndryshe, është:

a) kryetari i një shteti, përfshirë edhe anëtari i organit kolegjial që kryen funksionet e kryetarit të shtetit, sipas kushtetutës së atij shteti, kryetari i qeverisë ose ministri i punëve të jashtme, kur këta ndodhen në një shtet tjetër, si dhe anëtarët e familjes që i shoqërojnë;

b) çdo përfaqësues a zyrtar i një shteti ose çdo zyrtar apo agjent i një organizate ndërkombëtare me karakter ndërqeveritar, i cili, në kohën dhe vendin e kryerjes së veprës penale kundër tij, zyrës, banesës private ose mjeteve të tij të transportit, gëzon, në përputhje me të drejtën ndërkombëtare, mbrojtje të posaçme nga çdo sulm mbi personin, lirinë dhe dinjitetin e tij, si dhe anëtarët e familjes së tij.”

Neni 5

Neni 9 “Përgjegjësia për personat e huaj që gëzojnë imunitet” numërohet neni 9/a i këtij Kodi.

Neni 6

Në nenin 30 shtohet pika 10 me këtë përmbajtje:
“10. Humbja e përgjegjësisë prindërore.”

Neni 7

Pas nenit 43 shtohet neni 43/a me këtë përmbajtje:

“Neni 43/a

Humbja e përgjegjësisë prindërore

Humbja e përgjegjësisë prindërore jepet nga gjykata ndaj personit që e ushtron përgjegjësinë prindërore, kur ai dënohet si autor ose bashkëpunëtor në një veprë penale ndaj fëmijës ose si bashkëpunëtor me fëmijën në kryerjen e një veprë penale.”

Neni 8

Në nenin 34 bëhen këto ndryshime:

1. Në fillim të paragrafit të gjashtë shtohen fjalitë me këtë përmbajtje:

“Gjykata jep dënimin me gjobë, pasi ka hetuar rreth aftësisë paguese të personit. Aftësia paguese përcaktohet nga gjendja personale dhe pasurore e personit, si dhe nga rrethana të tjera që lidhen me to.”

2. Pas paragrafit të shtatë shtohen katër paragrafë me këtë përmbajtje:

“Kur i dënuari nuk e paguan gjobën dhe gjoba nuk mund të vilet nëpërmjet ekzekutimit të detyrueshëm, gjykata vendos zëvendësimin e gjobës me burgim, duke llogaritur pesë mijë lekë për një ditë burgim.

Kur i dënuari nuk mund të paguajë gjobën në afat pa fajin e tij dhe nëse kriteret, mbi të cilat është caktuar gjoba, kanë ndryshuar pas dhënies së vendimit dhe nuk e justifikojnë haptazi pagimin e gjobës, atëherë i dënuari mund të kërkojë:

a) shtyrje të afatit të pagesës së gjobës gjër në gjashtë muaj;

b) kryerjen e një pune me interes publik.

Nëse gjykata urdhëron kryerjen e një pune në interes publik zbatohen rregullat e nenit 63 të këtij Kodi.

Nëse gjoba nuk paguhet edhe pas shtyrjes së afatit ose nëse i dënuari nuk e kryen punën në interes publik, gjykata vendos zëvendësimin e gjobës me burgim.”

3. Në paragrafin e parafundit shtohet një fjali me këtë përmbajtje:

“Nëse dispozita penale nuk parashikon dënim me burgim, maksimumi i dënimit me burgim konsiderohet gjashtë muaj”.

4. Në paragrafin e fundit numri “7” bëhet “8”.

Neni 9

Pas nenit 65 shtohet neni 65/a me këtë përmbajtje:

“Neni 65/a

Periudha e sigurisë

Gjykata, në dhënien e vendimit, mund të vendosë edhe caktimin e një periudhe sigurie, gjatë së cilës nuk lejohet zbatimi i nenit 64 të këtij Kodi, në rastet kur ekziston një nga këto rrethana:

- a) vepra penale, masa e dënimit të së cilës është mbi pesë vjet;
- b) kryerja e veprës penale është bërë me egërsi dhe mizori;
- c) kur vepra është kryer kundër fëmijëve, grave shtatzëna ose personave që, për shkaqe të ndryshme, nuk mund të mbrohen;
- ç) kur vepra është kryer duke përfitur nga marrëdhëniet familjare ose të bashkëjetesës;
- d) kur kryerja e veprës penale është shtyrë nga motive që kanë të bëjnë me gjininë, racën, fenë, kombësinë, gjuhën, bindjet politike, fetare ose sociale.

Periudha e sigurisë shtrihet për afatin kohor nga tre të katërtat e dënimit të dhënë nga gjykata deri në kohëzgjatjen e plotë të dënimit penal.”

Neni 10

Në nenin 102/a paragrafi i parë, fjalët “nga dy gjer në shtatë vjet” zëvendësohen me fjalët “nga tre gjer në shtatë vjet”.

Neni 11

Në nenin 108, fjalët “gjer në pesë vjet” zëvendësohen me fjalët “nga tre gjer në shtatë vjet”.

Neni 12

Në nenin 113 shtohet paragrafi i dytë me këtë përmbajtje:

“Dhënia e shpërblimit për përfitim personal të prostitucionit dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.”

Neni 13

Neni 119 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 119

Fyerja

Fyerja e qëllimshme e personit përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në një milion lekë.

Po kjo veprë, kur kryhet botërisht, në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në tre milionë lekë.”

Neni 14

Neni 120 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 120
Shpifja

Përhapja e qëllimshme e thënieve, si dhe çdo informacion tjetër, duke e ditur se janë të rreme, që cenojnë nderin dhe dinjitetin e personit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në një milion e pesëqind mijë lekë.

Po kjo veper, kur kryhet botërisht, në dëm të disa personave ose më shumë se një herë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë nga pesëdhjetë mijë gjer në tre milionë lekë.”.

Neni 15

Pas nenit 121 shtohet neni 121/a me këtë përmbajtje:

“Neni 121/a
Përndjekja

Kërcënimi ose ngacmimi i personit me anën e veprimeve të përsëritura, me qëllimin për t'i shkaktuar një gjendje të vazhdueshme dhe të rëndë ankthi apo frike për sigurinë vetjake, të një të afërmi ose të një personi, me të cilin ka lidhje shpirtërore, apo për ta detyruar të ndryshojë mënyrën e tij të jetesës, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në katër vjet.

Kur kjo veper kryhet nga ish-bashkëshorti, ish-bashkëjetuesi apo personi që ka pasur lidhje shpirtërore me të dëmtuarin, dënimi rritet me një të tretat e dënimit të dhënë.

Kur kjo veper kryhet ndaj të miturit, gruas shtatzënë ose një personi të pazotë për t'u mbrojtur, si dhe kur kryhet nga një person i maskuar ose shoqërohet me mbajtjen ose me përdorimin e armëve, dënimi rritet deri në një të dytën e dënimit të dhënë.”.

Neni 16

Në nenin 124/b paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Keqtrajtimi fizik ose psikologjik i të miturit nga prindërit, motra, vëllai, gjyshi, gjyshja, kujdestari ligjor ose çdo person që është i detyruar të kujdeset për të, dënohet me burgim nga tre muaj gjer në dy vjet.”.

Neni 17

Pas nenit 130 shtohet neni 130/a me këtë përmbajtje:

“Neni 130/a
Dhuna në familje

Rrahja, si dhe çdo veper tjetër dhune, ndaj personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, me pasojë cenimin e integritetit fizik, psiko-social dhe ekonomik të tij, dënohet me burgim gjer në dy vjet.

Kanosja serioze për vrasje ose plagosje të rëndë, ndaj personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, me pasojë cenimin e integritetit psikik të tij, dënohet me burgim gjer në tre vjet.

Plagosja e kryer me dashje, ndaj personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, që ka shkaktuar paaftësi të përkohshme në punë më tepër se nëntë ditë, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Po këto vepra të kryera në mënyrë të përsëritur dënohen me burgim nga një vit gjer në pesë vjet.”.

Neni 18

Në nenin 134 paragrafi i parë, fjalët “me burgim nga tre muaj gjer në tre vjet” zëvendësohen me fjalët “me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet”.

Neni 19

Në nenin 135, në fund të tij, shtohen fjalët “dhe me gjobë nga treqind mijë gjer në një milion lekë”.

Neni 20

Pas nenit 143/a shtohen nenet 143/a/1- 143/a/7 me këtë përmbajtje:

“Neni 143/a/1

Manipulimi i tregut

Paraqitja jo e saktë, me dashje, e vlerës së një malli, shërbimi apo paraje, me qëllim çrregullimin e funksionimit të lirë dhe të drejtë të tregut, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.

Neni 143/a/2

Përdorimi i paautorizuar dhe përhapja e informacionit të privilegjuar

Personi, i cili, në mënyrë të autorizuar ose të paautorizuar, vihet në dijeni të informacionit të privilegjuar, për të cilin publiku nuk ka dijeni e që mund ta përdorë me qëllim fitimi material për vete, për një palë të tretë apo në dëm të kësaj të fundit, në njërën nga mënyrat e mëposhtme:

a) për të blerë ose për të shitur tituj të tregtueshëm në territorin e Republikës së Shqipërisë ose të tregtuar nga një emetues, me seli në Republikën e Shqipërisë;

b) duke ditur natyrën e privilegjuar të informacionit, ia komunikon, pa autorizim, një palë të tretë;

c) duke ditur natyrën e privilegjuar të informacionit, këshillon një palë të tretë për të blerë ose për të shitur tituj të tregtueshëm në territorin e Republikës së Shqipërisë apo të tregtuar nga një emetues, me seli në Republikën e Shqipërisë, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/3

Manipulimi i çmimeve dhe përhapja e informacionit të rremë

Veprimi apo mosveprimi i personit që:

a) nënshkruan një kontratë fiktive për shitjen apo zëvendësimin e titujve;

b) kryen porosi për blerje ose shitje të titujve, për të cilët është kryer porosia me të njëjtin çmim, apo nëse ai i përdor këto tituj si kundërporosi;

c) përhap informacion apo fakte të tjera të rreme për rritjen ose rënien e çmimit të titujve apo krijimin e një tregtimi fiktiv aktiv të tyre, me qëllim përfitimi personal për vete, një palë të tretë apo në dëm të kësaj të fundit, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/4

Paraqitja e të dhënave të rreme dhe shpërndarja e paautorizuar e tyre

Personi që, si anëtar i drejtorisë apo i këshillit mbikëqyrës të një emetuesi, lejon ose mundëson shpërndarjen e një prospekti, të ndryshëm nga ai që përcaktohet nga ligji, apo lejon ose mundëson paraqitjen e të dhënave të rreme ose paraqitjen e rreme të fakteve me vlerë materiale në një prospekt, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/5

Regjistrimi i titujve në bursë në mënyrë të paautorizuar

Personi që, si anëtar i drejtorisë së bursës, lejon regjistrimin në kuotimin një, kuotimin e shoqërive anonime publike apo në kuotime të tjera të titujve, të cilët nuk i plotësojnë kushtet e ligjit për titujt, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/6

Fshehja e pronësisë

Personi, i cili me dashje nuk i jep të dhëna për pronësinë Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare, sipas ligjit për titujt, dënohet me gjobë ose burgim gjer në një vit.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.

Neni 143/a/7

Tregtimi i paligjshëm i titujve

Personi që merret me ndërmjetësim të paautorizuar për blerjen ose shitjen e titujve dënohet me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë ose ka sjellë pasoja të rënda dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.”.

Neni 21

Pas nenit 149 shtohen nenet 149/a dhe 149/b me këtë përmbajtje:

“Neni 149/a

Shkelja e të drejtave të pronësisë industriale

Prodhimi, shpërndarja, mbajtja për qëllime tregtimi, shitja, ofrimi për shitje, furnizimi, shpërndarja, eksportimi ose importimi për këto qëllime i:

- a) produktit ose procesit të mbrojtur nga një patentë, pa pëlqimin e pronarit të patentës;
- b) produktit që mbrohet nga një dizeno industriale, pa pëlqimin e pronarit të dizenos industriale;
- c) mallrave ose shërbimeve që mbrohen nga një markë tregtare, pa pëlqimin e pronarit të markës tregtare;
- ç) produktit që rrjedh nga një tregues gjeografik, pa pëlqimin e pronarit të treguesit gjeografik;

të kryera me dashje, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Po kjo veprë kur kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”.

Neni 149/b

Shkelja e të drejtave të topografisë së qarkut të gjysmëpërçuesit

Prodhimi, përdorimi, mbajtja për qëllim tregtimi, shitja, ofrimi për shitje, furnizimi, shpërndarja, eksportimi ose importimi për këto qëllime i produktit që shkel të drejtat e topografisë së regjistruar të qarkut, të gjysmëpërçuesit ose të qarkut të integruar, pa pëlqimin e pronarit të topografisë, të kryera me dashje, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në një vit.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”.

Neni 22

Në nenin 164/a bëhen këto ndryshime:

1. Fjalët “përbëjnë kundërvajtje penale dhe” hiqen.
2. Fjalët “dy vjet dhe me gjobë nga dyqind mijë gjer në një milion lekë” zëvendësohen me fjalët “tre vjet dhe me gjobë nga dyqind mijë gjer në një milion lekë”.

Neni 23

Në nenin 164/b, fjalët “tre vjet” zëvendësohen me fjalët “pesë vjet”.

Neni 24

Në nenin 226 bëhen këto ndryshime:

1. Titulli i nenit bëhet “Veprat e dhunshme ndaj personave të mbrojtur ndërkombëtarisht”.
2. Fjalët “kryetarëve, anëtarëve të qeverisë, parlamentarëve të shteteve të huaja, përfaqësuesve diplomatikë apo të organizmave të njohur ndërkombëtarë, që ndodhen zyrtarisht në Republikën e Shqipërisë”, zëvendësohen me fjalët “personave të mbrojtur ndërkombëtarisht”.

Neni 25

Në Kreun III, pas Seksionit IV shtohet Seksioni IV/1 “Vepra penale në lidhje me ushtrimin e veprimtarive financiare” me këtë përmbajtje:

“Seksioni IV/1

Vepra penale në lidhje me ushtrimin e veprimtarive bankare dhe financiare

Neni 170/c

Ushtrimi pa licencë i veprimtarisë bankare

Ushtrimi i veprimtarisë bankare nga persona që nuk janë të licencuar për këtë qëllim, sipas legjislacionit bankar në fuqi, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Po kjo veprë, kur i ka shkaktuar pasoja të rënda interesave shtetërore ose atyre të shtetasve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në shtatë vjet.

Neni 170/ç

Ushtrimi pa licencë i veprimtarive financiare

Ushtrimi i një ose disa veprimtarive financiare të ndryshme nga veprimtaria bankare, nga persona që nuk janë të licencuar për këtë qëllim, sipas legjislacionit bankar dhe/ose financiar në fuqi, dënohet me gjobë ose burgim gjer në tre vjet.

Po kjo vepër, kur i ka shkaktuar pasoja të rënda interesave shtetërorë ose atyre të shtetasve, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet.”.

Neni 26

Në nenin 228 bëhen këto ndryshime:

1. Titulli i nenit bëhet “Veprimet e dhunshme ndaj vendeve të punës së personave të mbrojtur ndërkombëtarisht”.

2. Fjalët “përfaqësuesve të shteteve të huaja dhe organizmave të njohur ndërkombëtarë” zëvendësohen me fjalët “personave të mbrojtur ndërkombëtarisht”.

Neni 27

Neni 230 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 230

Vepra me qëllime terroriste

Kryerja e veprave të mëposhtme, me qëllim përhapjen e panikut në popullatë ose për të detyruar organe shtetërore, shqiptare ose të huaja, të kryejnë ose të mos kryejnë një akt të caktuar, ose për të shkatërruar apo destabilizuar, në mënyrë serioze, struktura thelbësore politike, kushtetuese, ekonomike ose sociale të shtetit shqiptar, të një shteti tjetër, institucioni apo organizate ndërkombëtare, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Veprat me qëllime terroriste përfshijnë:

a) veprat kundër personit, të cilat mund të shkaktojnë vdekjen ose plagosjen e rëndë;

b) rrëmbimin e avionëve, të anijeve, të mjeteve të tjera të transportit apo të platformave fikse ose ushtrimin e paligjshëm të kontrollit mbi to, me dhunë ose nëpërmjet kanosjes për përdorimin e dhunës apo me anë të çdo forme tjetër kanosjeje;

c) kryerjen e akteve të dhunës kundër një personi në bordin e një avioni në fluturim, në bordin e një anijeje ose në bordin e një platforme fikse, kur këto akte mund të rrezikojnë sigurinë e avionit, të mjetit të lundrimit ose të platformës fikse;

ç) shkatërrimin e një avioni në funksionim, të një anijeje apo të një platforme fikse ose shkaktimin e dëmeve të tilla avionit, anijes a ngarkesës së saj ose platformës fikse, që e bëjnë të pamundur ose rrezikojnë a mund të rrezikojnë sigurinë e fluturimit, të lundrimit ose të platformës fikse;

d) vendosjen, me çdo mjet, në një avion në shërbim, në një anije ose në një platformë fikse, të një pajisjeje a substance që mund të shkatërrojë avionin, anijen a platformën fikse ose që mund t'i shkaktojë dëme avionit, anijes a ngarkesës së saj ose platformës fikse dhe që rrezikon a mund të rrezikojë sigurinë e fluturimit, lundrimit të anijes ose të platformës fikse;

dh) shkatërrimin ose dëmtimin e pajisjeve të fluturimit apo të pajisjeve të lundrimit detar ose ndërhyrjen në funksionimin e tyre, kur nga një akt i tillë mund të rrezikohet siguria e avionit apo e anijes;

e) përhapjen e informacioneve që dihet se janë të pavërteta, duke rrezikuar sigurinë e një avioni në fluturim apo të anijes në lundrim;

ë) vrasjen ose rrëmbimin e një personi të mbrojtur ndërkombëtarisht, sipas nenit 9 të këtij Kodi, ose çdo sulm tjetër ndaj tij ose lirisë së tij;

f) sulmin e dhunshëm ndaj zyrës, banesës private ose mjetit të transportit të personit të mbrojtur ndërkombëtarisht, sipas nenit 9 të këtij Kodi, kur prej këtij sulmi rrezikohet personi ose liria e tij;

g) pengmarrjen ose rrëmbimin e personit dhe kanosjen për të vrarë, për të plagosur ose për të vazhduar mbajtjen e tij peng;

gj) marrjen në dorëzim, posedimin, përdorimin, transferimin, tjetërsimin, disponimin ose përhapjen e materialit bërthamor, me dashje dhe pa qenë i autorizuar ligjërisht, kur i shkaktohet ose mund t'i shkaktohet vdekja ose dëmtime të rënda çdo personi ose të dëmtohet rëndë prona;

h) vjedhjen, përvetësimin ose përfitimin nëpërmjet mashtrimit të materialeve bërthamore;

i) kërkimin e materialeve bërthamore, duke përdorur shtrëngimin, dhunën ose çdo formë tjetër kanosjeje;

j) prodhimin, mbajtjen, blerjen, transportin apo tregtimin e lëndëve plasëse, të armëve të zjarrit, biologjike, kimike apo bërthamore, si dhe kërkimin shkencor për prodhimin e armëve të shkatërrimit në masë;

k) kryerjen e akteve të dhunës, duke përdorur çdo pajisje, substancë ose armë, kundër një personi në një aeroport të aviacionit civil ndërkombëtar, kur këto akte shkaktojnë ose mund të shkaktojnë dëmtime të rënda ose vdekjen e personave;

l) shkatërrimin ose dëmtimin e rëndë të mjediseve apo të pajisjeve në një aeroport të aviacionit civil ndërkombëtar ose në një avion të vendosur në këtë aeroport që nuk është në fluturim ose ndërprerjen e shërbimeve të aeroportit, duke përdorur çdo pajisje ose armë, kur nga ky akt rrezikohet a mund të rrezikohet siguria e aeroportit;

ll) përhapjen, vendosjen, shkarkimin ose shpërthimin e lëndëve plasëse ose të pajisjeve të tjera vdekjeprurëse, në mjedise publike, në zyrat e një shteti ose qeverie, sistemin e transportit publik ose në infrastrukturën publike, si dhe shpërndarjen në mjedis të substancave të rrezikshme, shkaktimin e zjarreve, të përmytjeve, shpërthimeve, me qëllim shkaktimin e vdekjes ose dëmtimeve të rënda trupore ose me qëllim shkaktimin e shkatërrimeve masive të vendeve, mjediseve ose sistemeve të lartpërmendura, kur ky shkatërrim sjell a mund të sjellë humbje të mëdha ekonomike;

m) shkatërrimin e rëndë dhe në përmasa të mëdha të pronës publike, të infrastrukturës publike, të sistemit të transportit, të sistemit të informacionit e të pronës private, duke rrezikuar jetën e personave;

n) shkaktimin e ndërprerjes së furnizimit me ujë, energji elektrike ose çdo burim tjetër të rëndësishëm;

apo çdo vepër tjetër që synon të shkaktojë vdekjen ose plagosjen e rëndë të civilëve ose të çdo personi tjetër që nuk merr pjesë aktive në veprimet luftarake në një situatë konflikti të armatosur, e kryer për qëllimet e përcaktuara në paragrafin e parë të këtij neni.

Veprimet që shkaktojnë ndërprerjen e një shërbimi të rëndësishëm, një sistemi, një veprimtarie publike ose private, si rezultat i protestës, i mosbindjes civile, ose i grevës, nuk do të konsiderohen vepra me qëllime terroriste në kuptimin e këtij neni.”.

Neni 28

Neni 230/a ndryshohet si më poshtë:

“Neni 230/a

Financimi i terrorizmit

Dhënia ose grumbullimi i fondeve, me çdo mjet, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, me qëllimin që ato të përdoren ose duke ditur se ato do të përdoren, plotësisht ose pjesërisht:

- a) për të kryer vepra me qëllime terroriste;
- b) nga një organizatë terroriste;
- c) nga një terrorist i vetëm;

dënohet jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet burgim ose me burgim të përjetshëm dhe me gjobë nga pesë milionë lekë gjer në dhjetë milionë lekë.

Dispozitat e këtij neni zbatohen:

a) për të gjitha fondet, ku përfshihen pasuri të çdo lloji, të trupëzuara ose të patrupëzuara, të luajtshme ose të paluajtshme, pavarësisht nga mënyra e fitimit të tyre, dhe dokumente ligjore ose instrumente të çdo lloji, edhe në formë elektronike ose digjitale, që tregojnë të drejta ose interesa mbi pasuri të tilla, përfshirë kreditë bankare, çeqet e udhëtarëve, çeqet bankare, urdhërpagesat, aksionet, letrat me vlerë, bonot, çeqet e garantuara bankare, letrat e kreditit, si dhe çdo instrument tjetër financiar, të ngjashëm me to;

b) pavarësisht nëse personi që kryen një nga veprat e parashikuara në paragrafin e parë të këtij neni, ndodhet në të njëjtin shtet a në një shtet të ndryshëm nga ai, në të cilin ndodhet organizata terroriste a terroristi i vetëm ose nga shteti në të cilin është kryer a do të kryhet vepra me qëllime terroriste;

c) në rastin e parashikuar nga paragrafi i parë i këtij neni, pavarësisht nëse fondet janë përdorur në fakt për të kryer veprën ose veprat, për të cilat ishin dhënë ose grumbulluar, apo nëse mund të vendoset një lidhje mes fondeve dhe një apo më shumë veprave konkrete me qëllime terroriste.

Dijenja dhe qëllimi, sipas paragrafit të parë të këtij neni, nxirren nga rrethana fakti objektive.”.

Neni 29

Pas nenit 244 shtohet neni 244/a me këtë përmbajtje:

“Neni 244/a

Korrupsioni aktiv i nëpunësve të huaj publikë

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, nëpunësit të huaj publik, nëpunësit të një organizate publike ndërkombëtare, anëtarit të një asambleje të huaj publike apo anëtarit të një asambleje ndërkombëtare parlamentare, për të kryer ose për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim, nga gjashtë muaj gjer në tre vjet dhe me gjobë nga treqind mijë gjer në tre milionë lekë.”.

Neni 30

Në nenin 245/1 paragrafi i parë bëhen këto ndryshime:

1. Fjalët “përbëjnë vepër penale dhe” hiqen.
2. Fjalët “dy vjet” zëvendësohen me fjalët “tre vjet”.

Neni 31

Pas nenit 246 shtohet neni 246/a me këtë përmbajtje:

“Neni 246/a

Ushtrimi i profesionit të ekspertit kontabël dhe i shoqërisë audituese pa qenë i regjistruar

Përvetësimi i titullit profesional të ekspertit kontabël, ushtrimi i profesionit të ekspertit kontabël apo përdorimi i emërtimeve, si shoqëri audituese, pa qenë regjistruar më parë në regjistrin publik të ekspertëve kontabël, si dhe përdorimi i çfarëdo titulli, që synon të krijojë një ngjashmëri ose një konfuzion me këta tituj profesionalë apo emërtime, kur është dhënë më parë masë administrative, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet.”.

Neni 32

Pas nenit 248 shtohet neni 248/a me këtë përmbajtje:

“Neni 248/a

Dhënia në kundërshtim me ligjin e pensioneve ose e të ardhurave të tjera nga sigurimet shoqërore

Dhënia në kundërshtim me ligjin e pensioneve ose e të ardhurave të tjera nga sigurimet shoqërore prej punonjësit, që ka detyrë t'i japë ato, dënohet me burgim, nga gjashtë muaj gjer në shtatë vjet dhe me gjobë nga treqind mijë gjer në një milion lekë.”.

Neni 33

Në titullin dhe në tekstin e nenit 257/a, pas fjalëve “nëpunësve publikë” shtohen fjalët “ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarim”.

Neni 34

Në nenin 258, fjalët “me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet” zëvendësohen me fjalët “me burgim gjer në tre vjet”.

Neni 35

Pas nenit 259 shtohet neni 259/a me këtë përmbajtje:

“Neni 259/a

Korrupsioni pasiv i nëpunësve të huaj publikë

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt apo i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, ose pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga nëpunësi i huaj publik, nëpunësi i një organizate publike ndërkombëtare, anëtari i një asambleje të huaj publike apo anëtari i një asambleje ndërkombëtare parlamentare, për të kryer ose për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy gjer në tetë vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë gjer në tre milionë lekë.”.

Neni 36

Neni 268 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 268

Poshtërimi i Republikës dhe i simboleve të saj

Dëmtimi i qëllimshëm i flamurit ose i stemës së Republikës, të ekspozuara në institucionet shtetërore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Poshtërimi botërisht i flamurit ose i himnit kombëtar, gjatë zhvillimit të një veprimtarie të organizuar nga autoritetet shtetërore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.”.

Neni 37

Neni 287 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 287

Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale

Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale, nëpërmjet:

- a) këmbimit ose transferimit të pasurisë, me qëllim fshehjen ose mbulimin e origjinës së paligjshme të saj, duke ditur se kjo pasuri është produkt i veprës penale ose i veprimtarisë kriminale;
  - b) fshehjes ose mbulimit të natyrës së vërtetë, burimit, vendndodhjes, disponimit, zhvendosjes, pronësisë ose të drejtave në lidhje me pasurinë, duke ditur që kjo pasuri është produkt i veprës penale ose i veprimtarisë kriminale;
  - c) fitimit të pronësisë, posedimit ose përdorimit të pasurisë, duke e ditur në çastin e marrjes në dorëzim të saj, që kjo pasuri është produkt i veprës penale ose i veprimtarisë kriminale;
  - ç) kryerjes së veprimeve financiare ose transaksioneve të copëzuara për shmangien nga raportimi, sipas legjislacionit për parandalimin e pastrimit të parave;
  - d) investimit në veprimtari ekonomike ose financiare të parave a sendeve, duke ditur se janë produkte të veprës penale ose veprimtarisë kriminale;
  - dh) këshillimit, ndihmës, nxitjes ose thirrjes publike për kryerjen e secilës prej veprave të përcaktuara më sipër;
- dënohet me burgim nga pesë gjer në dhjetë vjet dhe me gjobë nga pesëqind mijë gjer në pesë milionë lekë.

Kur kjo veprë kryhet gjatë ushtrimit të një veprimtarie profesionale, në bashkëpunim ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga shtatë gjer në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga tetëqind mijë gjer në tetë milionë lekë.

E njëjta veprë, kur ka sjellë pasoja të rënda, dënohet jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet me burgim dhe me gjobë nga tre milionë gjer në dhjetë milionë lekë.

Dispozitat e këtij neni zbatohen edhe kur:

- a) vepra penale, produktet e së cilës pastrohen, është kryer nga një person që nuk mund të merret si i pandehur ose që nuk mund të dënohet;
- b) ndjekja penale për veprën, produktet e së cilës pastrohen, është parashkruar ose amnistuar;
- c) personi që kryen pastrimin e produkteve është i njëjtë me personin që ka kryer veprën, nga e cila kanë rrjedhur produktet;
- ç) për veprën penale, nga e cila kanë ardhur produktet, nuk është filluar asnjëherë çështja penale apo nuk është dhënë një dënim me vendim penal të formës së prerë;
- d) vepra penale, produktet e së cilës pastrohen, është kryer nga një person, pavarësisht shtetësisë së tij, jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë dhe është njëkohësisht e dënueshme, si në shtetin e huaj, ashtu edhe në Republikën e Shqipërisë.

Dijenja dhe qëllimi, sipas paragrafit të parë të këtij neni, nxirren nga rrethana fakti objektive.”.

Neni 38

Neni 287/b ndryshohet si më poshtë:

“Neni 287/b

Përvetësimi i parave ose mallrave që rrjedhin nga vepra penale ose veprimtaria kriminale

Kushdo që blen, merr, fsheh apo, në një mënyrë tjetër, përvetëson për vete ose një palë të tretë, apo ndihmon në blerjen, marrjen, fshehjen ose përdorimin e parave apo mallrave të tjera, duke ditur se një

person tjetër ka përfituar këto para apo mallra, si pasojë e kryerjes së një vepre penale ose veprimtarie kriminale, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet dhe me gjobë gjer në pesëqind mijë lekë.

Paragrafi i parë i këtij neni zbatohet pavarësisht ndalimit ligjor për të marrë në përgjegjësi penale personin që ka kryer veprën penale, nga e cila rrjedh përvetësimi i parave ose i mallrave të tjera.”.

Neni 39

Pas nenit 295/a shtohet neni 295/b me këtë përmbajtje:

“Neni 295/b

Shfrytëzimi i paligjshëm i të dhënave tregtare

Tregtimi i një malli apo ofrimi i një shërbimi nëpërmjet përdorimit të informacionit ose të dhënave që përbëjnë sekret tregtar ose informacion të privilegjuar nga persona që e kanë ose duhet ta kenë këtë informacion apo të dhënë, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në katër vjet.”.

Neni 40

Neni 318 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 318

Fyerja e gjyqtarit

Fyerja e gjyqtarit apo anëtarëve të trupit gjykues, prokurorit, avokatit ose anëtarit të arbitrazhit, për shkak të veprimtarisë së tyre në një çështje, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.”.

Neni 41

Neni 319/a “Korrupsioni pasiv i gjyqtarëve, prokurorëve dhe funksionarëve të tjerë të organeve të drejtësisë” numërohet neni 319/ç.

Neni 42

Pas nenit 319 shtohen nenet 319/a, 319/b dhe 319/c me këtë përmbajtje:

“Neni 319/a

Korrupsioni aktiv i gjyqtarit ose i zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, gjyqtarit ose zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit gjer në katër vjet dhe me gjobë nga katërqind mijë gjer në dy milionë lekë.

Neni 319/b

Korrupsioni aktiv i arbitrit vendas dhe të huaj

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, arbitrit vendas ose të huaj, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit gjer në katër vjet dhe me gjobë nga katërqind mijë gjer në dy milionë lekë.

Neni 319/c

Korrupsioni aktiv i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja

Premtimi, propozimi ose dhënia, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çfarëdo përfitimi të parregullt, për vete ose për persona të tjerë, i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohen me burgim nga një vit gjer në katër vjet dhe me gjobë nga tetëqind mijë gjer në dy milionë lekë.”.

Neni 43

Pas nenit 319/ç shtohen nenet 319/d, 319/dh dhe 319/e me këtë përmbajtje:

“Neni 319/d

Korrupsioni pasiv i gjyqtarit ose i zyrtarit të gjykatave ndërkombëtare

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, apo pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga gjyqtari ose zyrtari i një gjykate ndërkombëtare, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet dhe me gjobë nga tetëqind mijë gjer në katër milionë lekë.

Neni 319/dh

Korrupsioni pasiv i arbitrit vendas dhe të huaj

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete ose për persona të tjerë, apo pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga arbitri vendas ose i huaj për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy gjer në tetë vjet dhe me gjobë nga tetëqind mijë gjer në katër milionë lekë.

Neni 319/e

Korrupsioni pasiv i anëtarëve të jurive gjyqësore të huaja

Kërkimi ose marrja, drejtpërdrejt a tërthorazi, i çdo lloj përfitimi të parregullt ose i një premtimi të tillë, për vete a për persona të tjerë, apo pranimi i një oferte a premtimi që vjen nga përfitimi i parregullt, nga një anëtar i jurive gjyqësore të huaja, për të kryer apo për të mos kryer një veprim, që lidhet me detyrën a funksionin e tij, dënohet me burgim nga dy gjer në tetë vjet dhe me gjobë nga tetëqind mijë gjer në katër milionë lekë.”.

Neni 44

Në nenin 321, pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Kryerja e veprimeve në kundërshtim me vendimin e gjykatës, në lidhje me detyrat e lindura nga urdhrat e mbrojtjes të dhëna prej saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim gjer në dy vjet.”.

Neni 45

Neni 325 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 325

Pengimi i subjekteve zgjedhore

Pengimi me anë të kanosjes, dhunës, apo me çdo mënyrë tjetër i subjekteve zgjedhore apo i kandidatëve për të zhvilluar veprimtarinë e tyre në përputhje me ligjin gjatë fushatës zgjedhore, dënohet me burgim nga tre muaj gjer në tre vjet.”.

Neni 46

Neni 326 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 326

Falsifikimi i materialit zgjedhor dhe rezultateve të zgjedhjeve

Falsifikimi, shpërndarja ose përdorimi i fletëve të votimit, i dokumenteve dhe materialit zgjedhor, me qëllim ndryshmin e rezultatit të zgjedhjeve nëpërmjet paraqitjes në to të të dhënave, që dihen se janë të pasakta, zëvendësimi i të saktave me të rreme ose nëpërmjet futjes në kuti të fletëve të votimit në mënyrë të paligjshme dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo veprë kur kryhet nga personat që kanë për detyrë të administrojnë procesin zgjedhor, ose ka sjellë pasoja të rënda në mbarëvajtjen e votimit, ka cenuar integritetin e rezultatit të zgjedhjeve apo ka sjellë pavlefshmërinë e tyre, dënohet me burgim nga tre gjer në shtatë vjet dhe me gjobë nga treqind mijë gjer në gjashtëqind mijë lekë.”.

Neni 47

Pas nenit 326 shtohet neni 326/a me këtë përmbajtje:

“Neni 326/a

Dëmtimi me dashje i materialit zgjedhor

Dëmtimi, prishja, shkatërrimi me dashje, apo zëvendësimi në kundërshtim me ligjin i pajisjeve, vulave, kodeve të sigurisë apo çdo materiali tjetër zgjedhor të parashikuar nga ligji, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në pesë vjet.

Po këto vepra kur kryhen nga personat përgjegjës për administrimin zgjedhor ose në bashkëpunim, ose më shumë se një herë, apo kur kanë sjellë pasoja të rënda në mbarëvajtjen e zgjedhjeve, kanë sjellë pavlefshmërinë e tyre apo kanë cenuar rezultatit e votimit, dënohen me burgim nga tre gjer në tetë vjet dhe me gjobë nga dyqind mijë gjer në shtatëqind mijë lekë.”.

Neni 48

Neni 327 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 327

Shkelja e fshehtësisë së votimit

Shkelja e rregullave që garantojnë fshehtësinë e votimit nga ana e personave të ngarkuar me zgjedhjet, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tre muaj gjer në dy vjet.”.

Neni 49

Pas nenit 327 shtohet neni 327/a me këtë përmbajtje:

“Neni 327/a

Votimi më shumë se një herë ose pa u identifikuar

Votimi më shumë se një herë në të njëjtat zgjedhje, votimi për persona të tjerë, duke paraqitur dokumente identifikimi të rreme apo duke përdorur dokumente të zgjedhësve të tjerë dënohet me burgim nga një gjer në tre vjet.

Lejimi me dashje i kryerjes së kësaj vepre nga komisionerët zgjedhorë dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Lejimi me dashje nga komisionerët zgjedhorë i votimit, pa kryer identifikimin e shtetasit sipas ligjit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tre muaj gjer në një vit.”.

Neni 50

Neni 328 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 328

Dhënia e shpërblimeve dhe e premtimeve

Ofrimi ose dhënia e të hollave apo të mirave materiale, bërja e premtimeve për vende pune ose për favorizime të tjera në cilëndo formë, me qëllim që të marrë firmën për paraqitjen e kandidatit, për të votuar në një mënyrë të caktuar apo për të marrë pjesë ose jo në votime, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në dy vjet.

Pranimi i të hollave, të mirave materiale, premtimeve dhe favorizimeve të tjera kundrejt kryerjes së veprimeve të mësipërme, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë.”.

Neni 51

Pas nenit 328 shtohet neni 328/a me këtë përmbajtje:

“Neni 328/a

Detyrimi për pjesëmarrje në veprimtari politike

Detyrimi i shtetasve nën varësi administrative, kundër vullnetit të tyre apo nën kanosjen e përdorimit të masave administrative, për të marrë pjesë në veprimtari zgjedhore të një subjekti zgjedhor përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në gjashtë muaj.

Detyrimi apo organizimi për të marrë pjesë në veprimtari elektorale të një subjekti zgjedhor i nxënësve të arsimit parauniversitar nga punonjës që kryejnë një detyrë shtetërore në arsimin publik, ose detyrë a funksion në arsimin jopublik, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tre muaj gjer në një vit.”.

Neni 52

Neni 329 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 329

Kanosja apo dhunimi ndaj pjesëmarrësve në zgjedhje

Kanosja që i bëhet zgjedhësit për të votuar në një mënyrë të caktuar apo për të marrë pjesë ose jo në votime, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet nga tre muaj gjer në dy vjet.

Kanosja apo përdorimi i dhunës që i bëhet komisionerit, vëzhguesit, numëruesit si dhe çdo zyrtari tjetër të ngarkuar me zgjedhjet për ta penguar në kryerjen e detyrës apo për shkak të veprimtarisë së tij në administrimin zgjedhor dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.”.

Neni 53

Neni 330 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 330

Pengimi i zgjedhësit

Pengimi i zgjedhësit për të votuar në qendrën e tij të votimit, duke shkelur rregullat e votimit, duke i marrë apo dëmtuar dokumentin e tij të identifikimit, apo në çdo formë tjetër, dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në një vit.

Kur kjo veprë kryhet më shumë se një herë, ndaj më shumë se një zgjedhësi apo kur kryhet nga komisionerët zgjedhorë, dënohet me burgim nga njëgjer në pesë vjet.”.

Neni 54

Pas nenit 330 shtohet neni 330/a me këtë përmbajtje:

“Neni 330/a

Braktisja e detyrës nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve

Braktisja e detyrës apo refuzimi për të kryer detyrën nga personat e ngarkuar me administrimin e procesit të votimit dhe të numërimit, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga gjashtë muaj gjer në dy vjet.

Kur veprimet e mësipërme kryhen duke marrë me vete ose duke zhdukur materialet zgjedhore, ose kur kanë sjellë pasoja të rënda për procesin e votimit apo kanë çuar në pavlefshmërinë e zgjedhjeve, dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet.”.

Neni 55

Neni 331 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 331

Shkelja e së drejtës së zgjedhjes

Mospërfshirja me dashje në listat e zgjedhësve e personave që e kanë të drejtën e zgjedhjes ose regjistrimi me dashje në to i personave që nuk e kanë këtë të drejtë, dënohet me burgim nga një gjer në pesë vjet.

Po kjo vepër e kryer në bashkëpunim, kur ka sjellë pasoja të rënda për interesat e zgjedhësve apo mbarëvajtjen e procesit zgjedhor dënohet me burgim nga dy gjer në pesë vjet dhe me gjobë nga treqind mijë gjer në shtatëqind mijë lekë.”.

Neni 56

Në nenin 86 paragrafi i fundit; në nenin 295/a paragrafët i parë, i dytë, i tretë, i pestë dhe i gjashtë; në nenin 298 paragrafi i parë; në nenin 311 dhe në nenin 313/b paragrafi i parë, fjalët “përbëjnë vepër penale dhe” hiqen.

Neni 57

Nenet 227, 229, 230/d, 239, 240 dhe 241 shfuqizohen.

Neni 58

Dispozitë kalimtare

Pushohen ndjekjet penale për çështjet në hetim, për çështjet e pashqyrtuara nga gjykatat, si dhe për kallëzimet, që ndodhen në këto organe dhe në organet e rendit publik, për veprat penale, të cilat shfuqizohen me hyrjen në fuqi të këtij ligji.

Neni 59

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 1.3.2012

**Shpallur me dekretin nr. 7341, datë 20.3.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Gjergj Fishta”, mbrapa ish-ekspozitës “Shqipëria Sot”, tel: 04 24 27 007.
Çmimi i abonimit pranë Postës Shqiptare, për Fletoret Zyrtare 2012, është 16 000 lekë.
Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 25.3.2012
Doli nga shtypi më 27.3.2012

	Formati: 61x86/8
--	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2012

Çmimi 44 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

www.qbz.gov.al

Nr. 83

20 maj

2013

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr. 138/2013 datë 2.5.2013	Për burimet e energjisë së rinovueshme	3499
Ligj nr. 139/2013 datë 2.5.2013	Për ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë Federale Austriake për shkëmbimin e ndërsjellë të të dhënave në çështjet e kontrollit të migracionit dhe çështjet e azilit	3516
Ligj nr. 140/2013 datë 2.5.2013	Për një ndryshim në ligjin nr. 10 239, datë 25.2.2010 “Për krijimin e fondit special të kompensimit të pronave”	3521
Ligj nr. 141/2013 datë 2.5.2013	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9482, datë 3.4.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, të ndryshuar	3521
Ligj nr. 142/2013 datë 2.5.2013	Për shfuqizimin e ligjit nr. 111/2013 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7928, datë 27.4.1995 “Për tatimin mbi vlerën e shtuar”, të ndryshuar”	3523
Ligj nr. 143/2013 datë 2.5.2013	Për disa shtesa në ligjin nr. 10 039, datë 22.12.2008 “Për ndihmën juridike”	3523
Ligj nr. 144/2013 datë 2.5.2013	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar	3526
Ligj nr. 145/2013 datë 2.5.2013	Për disa ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar	3537

LIGJ
Nr. 144/2013

PËR DISA SHITESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 7895, DATË 27.1.1995 “KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në nenin 1/c paragrafi i parë, pas fjalëve “të drejtësisë në caktimin e fajësisë dhe të dënimit,” shtohen fjalët “të mbrojtjes së interesit më të lartë të fëmijëve.”

Neni 2

Në nenin 32, paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:
“Dënimi me burgim për krimet jepet për një kohë nga pesë ditë deri në tridhjetë e pesë vjet.

Neni 3

Në nenin 34, paragrafi i pestë ndryshohet si më poshtë:
“Për personat që kryejnë krime për motive fitimi të pasurive ose të sigurimit të çdo lloj përfitimi tjetër material, gjykata vendos sipas nenit 36 të këtij Kodi, konfiskimin e mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe produkteve të veprës penale ose, në mungesë të tyre, dënim me gjobë në masën nga 100 mijë deri në 5 milion lekë.”

Neni 4

Neni 39 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 39

Heqja e së drejtës të ushtrimit të një profesioni ose të një veprimtarie

Heqja e së drejtës të ushtrimit të një profesioni ose të një veprimtarie e ndalon të dënuarin të ushtrorë profesionin ose veprimtarinë, për të cilën është dhënë leje e veçantë, dëshmi, autorizim apo licencë nga organi kompetent.

Heqja e së drejtës së ushtrimit të një veprimtarie ose të një profesioni jepet për një kohë nga një muaj deri në pesë vjet dhe është rrjedhojë e çdo dënimi për vepra penale që kryhen duke i shpërdoruar ato, ose kur vlerësohet se ushtrimi i mëtejshëm i veprimtarisë apo profesionit bie ndesh me marrëdhënien juridike që synon të mbrojtë vepra penale konkrete.”

Neni 5

Në nenin 48 shtohen dy paragrafë me këtë përmbajtje:

“Rrethana lehtësuese e parashikuar në shkronjën “a” të paragrafit të parë të këtij neni, nuk lehtëson dënimin kur vepra penale është kryer në rrethanat e parashikuara në shkronjën “j” të nenit 50 të këtij Kodi.

Rrethana lehtësuese, e parashikuar në shkronjën “e” të paragrafit të parë të këtij neni, nuk lehtëson dënimin e një personi që ka kryer një vepër penale ndaj fëmijëve apo një vepër penale të dhunës në familje.”.

Neni 6

Në nenin 50 bëhen këto ndryshime:

a) Pas shkronjës “ç” shtohet shkronja “ç/1” me këtë përmbajtje:

“ç/1) kryerja e veprës penale pas vendosjes së personit nën mbikëqyrje elektronike;”.

b) Pas shkronjës “e” shtohet shkronja “e/1” me këtë përmbajtje:

“e/1) kryerja e veprës penale gjatë ose pas dhënies së urdhrave gjyqësorë të mbrojtjes nga dhuna në familje;”.

c) Shkronja “g” ndryshohet si më poshtë:

“g) kur vepra është kryer duke përfituar nga marrëdhëniet familjare, të bashkëjetesës, të miqësisë, të mikpritjes;”.

ç) Shkronja “j” ndryshohet si më poshtë:

“j) kur vepra është kryer e shtyrë nga motive që kanë të bëjnë me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike ose aftësinë e kufizuar.”.

Neni 7

Pas nenit 52 shtohet neni 52/a me këtë përmbajtje:

“Neni 52/a

Përfshirimi ose ulja e dënimit për bashkëpunëtorët e drejtësisë dhe viktimat

Personi, që ka premtuar ose ka dhënë shpërblim ose përfitime të tjera, sipas neneve 164/a, 244, 244/a, 245, 312, 319, 319/a, 319/b, 319/c dhe 328 të këtij Kodi mund të përfitojë përjashtim nga vuajtja e dënimit ose ulje të tij, nëse bën kallëzim dhe jep ndihmesë në procedimin penal të këtyre veprave. Në dhënien e vendimit, gjykata mban parasysh edhe kohën kur është bërë kallëzimi, ardhjen ose jo të pasojave të veprës.

Personi i dëmtuar nga veprat penale, që lidhen me trafikimin e personit, mund të përfitojë përjashtimin nga dënimi, për kryerjen e veprave penale gjatë periudhës së trafikimit dhe në masën që ka qenë i detyruar t'i kryejë ato veprime apo mosveprime të kundërligjshme.

Personi që ka kryer njërën nga veprat penale që kanë lidhje me trafikun e narkotikëve, armëve apo municioneve, trafikimin e personave ose për vepra penale të kryera nga organizata kriminale, që bashkëpunon dhe ndihmon organet e ndjekjes penale në luftën kundër tyre ose, sipas rastit, në zbulimin e personave të tjerë, që kryejnë krime të tilla, nuk mund të dënohet më tepër se gjysma e dënimit të parashikuar për veprën e kryer prej tij. Në raste të veçanta, kur konkurrojnë edhe rrethana lehtësuese në favor të tij, ky person mund të përjashtohet nga dënimi.”.

Neni 8

Në nenin 53, pas fjalëve “rrethanave lehtësuese” shtohen fjalët “dhe nuk është e pranishme asnjë rrethanë rënduese”.

Neni 9

Në nenin 55, pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Dënimi më i rëndë i shtuar në rastin kur personi ka kryer një krim kundër jetës me dashje, me përdorimin pa leje të armëve luftarake dhe municionit, përbëhet nga shuma e përgjithshme e dënimeve për secilën vepër penale.

Neni 10

Në nenin 59/a, pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Gjykata, në rrethanat e parashikuara në shkronjat “a” dhe “b” të paragrafit të parë të këtij neni, nuk mund të vendosë vuajtjen e dënimit të dhënë me qëndrim në shtëpi, të dënuarve që kanë kryer një krim ndaj bashkëshortit, bashkëjetuesit apo fëmijës së tij.”.

Neni 11

Pas nenit 60 shtohet neni 60/a me këtë përmbajtje:

“Neni 60/a

Detyrimi për të hequr dorë nga përdorimi i alkoolit ose drogës

Gjykata, ndaj të dënuarit të vënë në provë, i cili është në kushtet e varësisë kronike ndaj alkoolit apo lëndëve narkotike, vendos detyrimin për t’iu nënshtruar trajtimeve mjekësore për heqjen dorë nga përdorimi i alkoolit apo drogës.

Trajtimi mjekësor për heqjen dorë nga përdorimi i alkoolit apo drogës bëhet në institucionin mjekësor të specializuar, sipas përcaktimit që bën Ministria e Shëndetësisë, në bazë të kërkesës së shërbimit të provës.

Shërbimi i provës mbikëqyr ekzekutimin e vendimit të gjykatës dhe i raporton menjëherë prokurorit, kur personi i dënuar nuk përmbush detyrimin e vendosur.”.

Neni 12

Në nenin 64, në fund të paragrafit të tretë shtohen fjalët “si dhe për të dënuarit për kryerjen e veprave penale të parashikuara në nenet 78/a, 79/a, 79/b, 79/c apo paragrafi i tretë i nenit 100.”.

Neni 13

Neni 74 ndryshohet si më poshtë:

“Vrasjet, zhdukja me forcë, shfarosjet, kthimi në skllëvër, internimet dhe dëbimet, si dhe çdo lloj torture ose dhune tjetër njerëzore, të kryera, sipas një plani konkret të paramenduar, ose në mënyrë sistematike, kundër një grupi të popullsisë civile, për motive politike, ideologjike, raciale, etnike e fetare dënohen jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.”.

Neni 14

Në nenin 78, paragrafi i dytë ndryshohet si më poshtë:
“Vrasja e kryer për interes apo hakmarrje dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.”.

Neni 15

Pas nenit 78 shtohet neni 78/a me këtë përmbajtje:

“Neni 78/a
Vrasja për gjakmarrje

Vrasja me dashje për gjakmarrje dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.”.

Neni 16

Pas nenit 79 shtohen nenet 79/a, 79/b dhe 79/c me këtë përmbajtje:

“Neni 79/a
Vrasja e funksionarëve publikë

Vrasja me dashje e deputetit, gjyqtarit, prokurorit, avokatit, ushtarakut apo e funksionarëve të tjerë publikë, gjatë detyrës ose për shkak të saj, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura, dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 79/b

Vrasja e punonjësve të Policisë së Shtetit

Vrasja me dashje e punonjësve të Policisë së Shtetit, gjatë detyrës ose për shkak të saj, kur cilësitë e viktimës janë të dukshme ose të njohura, dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Neni 79/c

Vrasja për shkak të marrëdhënieve familjare

Vrasja me dashje e personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet ose me burgim të përjetshëm.”.

Neni 17

Në nenin 81, fjalët “përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet” zëvendësohen me fjalët “dënohet me burgim deri në pesë vjet”.

Neni 18

Në nenin 88, paragrafi i dytë ndryshohet si më poshtë:

“Po kjo veprë, kur është kryer kundër disa personave, kundër personit që është bashkëshort, ish-bashkëshort, bashkëjetues apo ish-bashkëjetues, gjini e afërt ose krushqi e afërt me autorin e veprës penale, ose kur ka sjellë si pasojë vdekjen, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.”.

Neni 19

Në nenin 99, fjalët “në vartësi materiale apo çfarëdolloj vartësie tjetër, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet” zëvendësohen me fjalët “në varësi apo nga personi me të cilin ka marrëdhënie familjare ose bashkëjetese, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet”.

Neni 20

Në nenin 100 bëhen këto ndryshime:

- a) Në paragrafin e dytë fjalët “dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë gjer në njëzet e pesë vjet” zëvendësohen me fjalët “dënohet me burgim jo më pak se njëzet e pesë vjet”.
- b) Në paragrafin e tretë fjalët “dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet” zëvendësohen me fjalët “dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm”.

Neni 21

Në nenin 102, paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Kryerja e marrëdhënieve seksuale me dhunë, me të rritura ose midis bashkëshortëve apo bashkëjetuesve, pa pëlqimin e njërit prej tyre, dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.”.

Neni 22

Pas nenit 107 shtohet neni 107/a me këtë përmbajtje:

“Neni 107/a
Dhuna seksuale

Ushtrimi i dhunës seksuale, nëpërmjet kryerjes së veprimeve me natyrë seksuale në trupin e një personi tjetër me objekte, përbën vepër penale dhe dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave, më shumë se një herë, ose kundër fëmijëve të moshës katërmëdhjetë deri në tetëmbëdhjetë vjeç dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur kjo vepër kryhet ndaj një të mituri që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç apo një të mituri që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, pavarësisht nëse kryhet me dhunë apo jo, dënohet me burgim jo më pak se njëzet vjet.

Kur kjo vepër ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të dëmtuarit dënohet me burgim jo më pak se njëzet e pesë vjet.”.

Neni 23

Në nenin 108, pas paragrafit të parë shtohen paragrafët me këtë përmbajtje:

“Po kjo vepër, kur kryhet ndaj një të mituri që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç, me të cilin autori ka marrëdhënie familjare, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.”.

Përfshirja e qëllimshme si dëshmitar, në veprime me natyrë seksuale, e një të mituri që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç apo i një të mituri që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, përbën vepër penale dhe dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Propozimi i bërë nga një i rritur, me çdo mjet ose formë, për të takuar një të mitur që nuk ka arritur moshën katërmëdhjetë vjeç apo një të mitur që nuk ka arritur pjekurinë seksuale, me qëllim kryerjen e ndonjëres nga veprat penale të parashikuara në këtë seksion apo në seksionin VIII të kreut II të këtij Kodi, përbën vepër penale dhe dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.”.

Neni 24

Pas nenit 108 shtohet neni 108/a me këtë përmbajtje:

“Neni 108/a
Ngacmimi seksual

Kryerja e sjelljeve me natyrë seksuale, që cenojnë dinjitetin e një personi, me çdo mjet ose formë, duke krijuar një mjedis kërcënues, armiqësor, degradues, poshtërues ose ofendues, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Kur kjo veprë kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave, më shumë se një herë, ose kundër fëmijëve, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.”.

Neni 25

Pas nenit 109/b shtohet neni 109/c me këtë përmbajtje:

“Neni 109/c
Zhdukja me forcë

Zhdukja me forcë, nëpërmjet arrestimit, burgimit, rrëmbimit ose çdo forme tjetër heqjeje lirie të personit, nga funksionarët publikë apo nga persona që veprojnë me autorizimin, mbështetjen ose miratimin e tyre, shoqëruar me mospranimin e faktit të heqjes së lirisë apo me fshehjen e fatit të personit ose vendit në të cilin ndodhet ai, duke i mohuar ndihmën dhe mbrojtjen e nevojshme, sipas ligjit, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Eprori që:

a) ka dijeni që vartës të vendosur nën autoritetin dhe kontrollin e tij efektiv po kryejnë ose do të kryejnë zhdukje me forcë, ose nuk merr parasysh të dhëna dhe informacione që e tregojnë qartë këtë fakt;

b) ushtron përgjegjësinë dhe kontrollin e tij efektiv mbi veprimtaritë me të cilat është lidhur zhdukja me forcë; apo

c) nuk ka marrë të gjitha masat e nevojshme dhe të arsyeshme që janë në kompetencën e tij për të penguar ose ndëshkuar personin që jep autorizimin, mbështetjen dhe miratimin e zhdukjes me forcë, ose për t'ia dërguar çështjen organeve kompetente të ndjekjes penale, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Kur kjo veprë kryhet kundër fëmijëve, grave shtatzëna ose personave që, për shkaqe të ndryshme, nuk mund të mbrohen, apo shoqërohet me vuajtje të rënda fizike, kryhet në bashkëpunim, kundër disa personave ose më shumë se një herë, dënohet me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.

Kur kjo veprë ka sjellë si pasojë vdekjen e personit, dënohet me burgim jo më pak se tridhjetë vjet ose me burgim të përjetshëm.

Marrja e paligjshme e fëmijëve që janë subjekt i një zhdukjeje me forcë, ose e fëmijëve, babai, nëna ose përfaqësuesi ligjor i të cilëve është bërë subjekt i një zhdukjeje me forcë, apo e fëmijëve të lindur gjatë periudhës së zhdukjes me forcë, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.”.

Neni 26

Në nenin 110/a bëhen këto ndryshime:

a) Titulli i nenit ndryshohet si më poshtë:
“Trafikimi i personave të rritur”

b) Në paragrafin e parë fjalët “dënohen me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga dy milionë deri në pesë milionë lekë” zëvendësohen me fjalët “si brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, dënohen me burgim nga tetë deri në pesëmbëdhjetë vjet”.

c) Pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Kur kjo vepër kryhet ndaj një personi të rritur të gjinisë femërore dënohet me burgim nga dhjetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.”.

ç) Paragrafi i tretë ndryshohet si më poshtë:

“Kur kjo vepër kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, shoqërohet me keqtrajtimin dhe detyrimin me dhunë fizike a psikike ndaj të dëmtuarit, për të kryer veprime të ndryshme, sjell pasoja të rënda për shëndetin, ose rrezikon jetën e tij, dënohet me burgim jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet.”.

Neni 27

Pas nenit 110/a shtohen nenet 110/b dhe 110/c me këtë përmbajtje:

“Neni 110/b

Përfitimi apo përdorimi i shërbimeve të ofruar nga personat e trafikuar

Përfitimi apo përdorimi i shërbimeve të ofruar nga personat e trafikuar, apo i shërbimeve që janë objekt i shfrytëzimit nga trafikimi, duke pasur dijeni që personi është i trafikuar, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Kur kjo vepër kryhet ndaj një fëmije dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.

Neni 110/c

Veprimet që lehtësojnë trafikimin

Falsifikimi, zotërimi ose sigurimi i dokumentit të identitetit, i pasaportave, i vizave ose i dokumenteve të tjera të udhëtimit apo mbajtja, heqja, fshehja, dëmtimi ose shkatërrimi i tyre, që kanë shërbyer për trafikimin e personave të rritur, por pa pasur dijeni për këtë fakt, përbën vepër penale dhe dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, apo është kryer nga personi që ka për detyrë të lëshojë letërnjoftimin, pasaportën, vizën apo dokumentin e udhëtimit, ose ka mundësuar trafikimin e fëmijëve, dënohet me burgim nga katër deri në tetë vjet.

Po kjo vepër, kur ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim jo më pak se pesë vjet.”.

Neni 28

Neni 114 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 114

Shfrytëzimi i prostitucionit

Shtytja, ndërmjetësimi ose marrja shpërblim për ushtrimin e prostitucionit dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Po kjo vepër, kur kryhet me të mitur, ndaj disa personave, me persona me të cilët ekzistojnë lidhje të afërta gjinie, krushqie, kujdestarie, apo duke përfutur nga raportet zyrtare, ose kryhet në bashkëpunim apo më shumë se një herë, ose nga persona të ngarkuara me funksione shtetërore dhe publike, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.”.

Neni 29

Neni 117 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 117
Pornografia

Prodhimi, shpërndarja, reklamimi, importimi, shitja e botimi i materialeve pornografike në mjediset ku ka fëmijë, me çdo mjet ose formë, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me burgim deri në dy vjet.

Prodhimi, importimi, ofrimi, vënia në dispozicion, shpërndarja, transmetimi, përdorimi ose posedimi i pornografisë së fëmijëve, si dhe krijimi i aksesit në mënyrë të vetëdijshme në të, me çdo mjet ose formë, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

Rekrutimi, përdorimi, shtrëngimi, ose bindja e një fëmije, për të marrë pjesë në shfaqje pornografike, ose marrja pjesë në shfaqje pornografike që përfshijnë fëmijët, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.”.

Neni 30

Në nenin 124/b, paragrafi i dytë ndryshohet si më poshtë:

“Detyrimi, shfrytëzimi, shtytja ose përdorimi i të miturit për të punuar, për të siguruar të ardhura, për të lypur apo për të kryer veprime që dëmtojnë zhvillimin e tij mendor dhe/ose fizik, apo arsimimin e tij, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.”.

Neni 31

Në nenin 128/b paragrafi i parë, fjalët “dënohen me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga katër milionë deri në gjashtë milionë lekë” zëvendësohen me fjalët “dënohen me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet”.

Neni 32

Neni 130 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 130

Shtrëngimi apo pengimi për të bashkëjetuar ose për të lidhur apo zgjidhur martesë

Shtrëngimi apo pengimi për të filluar ose vazhduar bashkëjetesën, ose shtrëngimi për të lidhur apo zgjidhur martesën, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre muaj.

Kërkesa e qëllimshme ndaj një të rrituri ose fëmije për të shkuar jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, me qëllim detyrimin e tij për të lidhur martesë, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre muaj.”.

Neni 33

Në nenin 130/a, paragrafi i fundit ndryshohet si më poshtë:

“Po këto vepra, të kryera në mënyrë të përsëritur, ose në praninë e fëmijëve, dënohen nga një deri në pesë vjet.”.

Neni 34

Pas nenit 137 shtohet neni 137/a me këtë përmbajtje:

“Neni 137/a

Vjedhja e rrjetit të komunikimeve elektronike

Vjedhja e rrjetit të komunikimeve elektronike dënohet me burgim deri në tre vjet.

Po kjo veprë, kur kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga tre deri në shtatë vjet.”.

Neni 35

Pas nenit 144 shtohet neni 144/a me këtë përmbajtje:

“Neni 144/a

Krijimi i skemave mashtruese lidhur me tatimin mbi vlerën e shtuar

Organizimi dhe vënia në funksionim e skemave mashtruese, me qëllim fitimin material për vete apo për të tjerët, nëpërmjet mospagimit, apo përfitimit të kreditimit ose rimbursimit të tatimit mbi vlerën e shtuar, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.”.

Neni 36

Neni 180 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 180

Fshehja e të ardhurave

“Fshehja apo shmangia nga pagimi e detyrimeve tatimore, nëpërmjet mosdorëzimit të dokumenteve ose mosdeklarimit të të dhënave të nevojshme, sipas legjislacionit në fuqi, dorëzimi i dokumenteve të falsifikuara, apo deklaratave ose informacioneve të rreme, me qëllim fitimin material, për vete apo për të tjerët, përmes përlogaritjes së pasaktë të shumës së tatimit, taksës, apo kontributit, përbën veprë penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Kur kjo veprë kryhet me qëllim fshehjen apo shmangien nga pagimi të një detyrimi tatimor me vlerë më të lartë se pesë milionë lekë, dënohet me burgim nga dy deri në pesë vjet.

Kur kjo veprë kryhet me qëllim fshehjen apo shmangien nga pagimi të një detyrimi tatimor me vlerë më të lartë se tetë milionë lekë, dënohet me burgim nga katër deri në tetë vjet.”.

Neni 37

Pas nenit 182 shtohet neni 182/a me këtë përmbajtje:

“Neni 182/a

Prishja e shenjave të bllokimit apo pezullimit të veprimtarisë tregtare

Prishja me dashje e shenjave dalluese të vendosura nga administrata tatimore për bllokimin apo pezullimin e veprimtarisë tregtare, apo ushtrimi i veprimtarisë tregtare pas njoftimit të vendimit të administratës tatimore për bllokimin apo pezullimin e saj, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.”.

Neni 38

Në nenin 206/a bëhen këto ndryshime:

- a) Në paragrafin e parë, fjalët “nga tre deri në pesë vjet dhe me gjobë nga 500 000 (pesëqind mijë) lekë deri në 1 000 000 (një milion) lekë” zëvendësohen me fjalët “nga pesë deri në tetë vjet”.
- b) Në paragrafin e dytë, fjalët “nga tre deri në dhjetë vjet dhe me gjobë nga 500 000 (pesëqind mijë) lekë deri në 1 000 000 (një milion) lekë” zëvendësohen me fjalët “nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet”.
- c) Në paragrafin e tretë, fjalët “nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet dhe me gjobë nga 1 000 000 (një milion) lekë deri në 2 000 000 (dy milionë) lekë” zëvendësohen me fjalët “nga dhjetë deri në njëzet vjet”.

Neni 39

Në nenin 206/b bëhen këto ndryshime:

- a) Në paragrafin e parë, fjalët “nga një deri në tre vjet” zëvendësohen me fjalët “nga dy deri në pesë vjet”.
- b) Në paragrafin e dytë, fjalët “nga dy deri në pesë vjet” zëvendësohen me fjalët “nga tre deri në tetë vjet”.

Neni 40

Në nenin 253, pas fjalës “seksi” shtohen fjalët “orientimi seksual ose identiteti gjinor”.

Neni 41

Neni 265 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 265

Nxitja e urrejtjes ose grindjeve

Nxitja e urrejtjes dhe e grindjeve, për shkak të racës, etnisë, fesë ose orientimit seksual, si dhe përgatitja, përhapja ose ruajtja, me qëllim përhapjen e shkrimeve me përmbajtje të tilla, e kryer me çdo mjet ose formë, dënohet me burgim nga dy deri në dhjetë vjet.”.

Neni 42

Në nenin 266, fjalët “me gjobë ose me burgim gjer në pesë vjet” zëvendësohen me fjalët “dënohet me burgim nga dy deri në tetë vjet”.

Neni 43

Neni 278 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 278

Prodhimi dhe mbajtja pa leje e armëve luftarake dhe e municionit

Prodhimi i armëve dhe i municioneve luftarake, lëndëve plasëse, i bombave apo minave, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga pesë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Mbajtja e municioneve luftarake, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

Mbajtja e armëve, i bombave apo minave ose lëndëve plasëse në banesë, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Mbajtja e armëve, i bombave apo minave, ose lëndëve plasëse në automjete apo në çdo mjet tjetër të motorizuar, në mjedise publike ose në mjedise të hapura për publikun, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga shtatë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra penale kryhet në sasi të mëdha, në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose ka sjellë pasoja të rënda, dënohet me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet.”.

Neni 44

Në nenin 278/a, pas fjalëve “i armëve dhe municionit luftarak,” shtohen fjalët “ose i pjesëve përbërëse të tyre.”.

Neni 45

Neni 279 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 279

Prodhimi, mbajtja, blerja apo shitja pa leje e armëve të ftohta

Prodhimi, mbajtja, blerja apo shitja, e armëve të ftohta si shpatat, bajonetat, thikat dhe mjete të tjera të përgatitura e të destinuara posaçërisht për sulm kundër personave ose për vetëmbrojtje, pa lejen e organeve kompetente, dënohen me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

Mbajtja, blerja apo shitja në automjete apo në çdo mjet tjetër të motorizuar, në mjedise publike ose në mjedise të hapura për publikun, e armëve të ftohta si shpatat, bajonetat, thikat dhe mjete të tjera të përgatitura e të destinuara posaçërisht për sulm kundër personave ose për vetëmbrojtje, pa lejen e organeve kompetente, dënohen me burgim nga tre deri në tetë vjet.”.

Neni 46

Neni 290 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 290

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor, kur ka shkaktuar plagosjen e lehtë të disa personave, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor, kur ka shkaktuar plagosjen e rëndë të një personi, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

Shkelja e rregullave të qarkullimit rrugor, kur ka shkaktuar vdekjen e një personi, dënohet me burgim nga dy deri në dhjetë vjet.

Kur nga vepra penale është shkaktuar vdekja ose plagosja e rëndë e disa personave, dënohet me burgim nga pesë deri në njëzet vjet.”.

Neni 47

Neni 291 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 291

Drejtimi i automjeteve në mënyrë të parregullt

Drejtimi i automjeteve apo mjeteve të tjera të motorizuara në gjendje të dehur, nën efektin e lëndëve narkotike, apo pa dëshminë përkatëse të aftësisë, dënohet me burgim deri në tre vjet.”.

Neni 48

Shfuqizime

1. Neni 79 shkronja “c”, nenet 114/a, 114/ b, 245/2 dhe 284/b shfuqizohen.

2. Në nenet 83/a, 83/b, 109, 109/b, 110/a, 124/a, 128/b, 135, 143/b, 164/a, 164/b, 186, 189, 197/a, 230/a, 230/b, 230/c, 230/ç, 230/d, 244, 244/a, 245, 245/1, 248, 248/a, 259, 259/a, 260, 287, 287/a, 287/b, 298, 312, 319, 319/a, 319/b, 319/c, 319/ ç, 319/d, 319/dh, 319/e, 326, 326/a dhe 331, pjesa që parashikon edhe dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, shfuqizohet.

Neni 49

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 2.5.2013

**Shpallur me dekretin nr. 8176, datë 14.5.2013 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bujar Nishani**

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Botimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Gjergj Fishta”, mbrapa ish-ekspozitës “Shqipëria Sot”, tel: 04 24 27 007.

Hyri në shtyp më 20.5.2013
Doli nga shtypi më 20.5.2013

	Formati: 61x86/8
--	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2013

Çmimi 48 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare
www.legjislacioni.gov.al

Nr. 132

Datë 19 gusht 2014

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr. 96/2014 datë 24.7.2014	Për ratifikimin e marrëveshjes së kredisë për eksport ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, që vepron në emër të Republikës së Shqipërisë, përfaqësuar nga Ministria e Financave, dhe Unicredit Bank Austria AG për financimin e projektit të furnizimit me ujë të Peshkopisë, “Kontratë me çelësa në dorë”.....	6009
Ligj nr. 98/2014 datë 31.7.2014	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995, “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar	6020
Ligj nr. 99/2014 datë 31.7.2014	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995, “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar	6022
Ligj nr. 105/2014 datë 31.7.2014	Për barnat dhe shërbimin farmaceutik	6022
Vendim i KM nr. 542, datë 15.8.2014	Për kontributin e Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë për Qeverinë e Republikës së Irakut, në kuadër të përpjekjeve të koalicionit ndërkombëtar në luftën kundër terrorizmit, dhe për një ndryshim në vendimin nr. 987, datë 1.12.2010, të Këshillit të Ministrave, “Për kontributin e Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë për qeverinë afgane, në kuadër të përpjekjeve të koalicionit ndërkombëtar kundër terrorizmit”.....	6039
Ndreqje gabimi	Tabelat e vendimit nr. 47, datë 7.7.2014, të ERE-s, “Për miratimin e pagesave të rregullimit për vitin 2014”, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 126/11.7.2014.....	6040

LIGJ
Nr. 98/2014

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 7895, DATË 27.1.1995, “KODI PENAL I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81, pika 2, shkronja “d”, dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh dhe Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995, “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Pas nenit 53 shtohet neni 53/a me këtë përmbajtje:

“Neni 53/a

Zëvendësimi i dënimit me burgim me pagimin e një shume të hollash në favor të shtetit

Gjykata, në rastet kur parashikohet shprehimisht nga dispozita, kur çmon që vepra penale dhe autori i saj paraqesin rrezikshmëri të ulët shoqërore dhe kur cakton një dënim gjer në dy vjet burgim, mund të vendosë zëvendësimin e dënimit me burgim me pagimin e një shume të hollash në favor të shtetit, duke llogaritur një ditë burgim me pesë mijë lekë.

Ky zëvendësim mund të vendoset kur është kërkuar nga autori i veprës penale.

Në rast se shumta e të hollave e vendosur nga gjykata nuk paguhet brenda 10 ditëve nga momenti që vendimi merr formë të prerë, me kërkesë të prokurorisë, gjykata vendos revokimin e vendimit për zëvendësimin e dënimit me burgim.”.

Neni 2

Neni 137 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 137

Vjedhja e energjisë elektrike ose impulseve telefonike

Vjedhja e energjisë elektrike ose impulseve telefonike, dëmtimi i matësit, si dhe çdo ndërhyrje tjetër e paligjshme dhe e paautorizuar në sistemin e matjes apo në rrjetin elektrik ose rrjetin telefonik, e kryer me qëllim përfitimi të paligjshëm, përbën veprë penale dhe dënohet me burgim deri në tre vjet.

Kur kjo veprë penale kryhet në bashkëpunim, më shumë se një herë, ose nga përdoruesit jofamiljarë të energjisë elektrike ose të rrjetit të shërbimit telefonik, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.”.

Neni 3

Në nenin 257/a bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

1. Në titull, pas fjalës pasurive shtohet shenja e pikësimit “,” (presje) dhe fjalët “interesave privatë”.

2. Paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Refuzimi për deklarimin ose mosdeklarimi i pasurisë, interesave privatë të personave të zgjedhur ose

nëpunësve publikë ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklaram sipas ligjit, kur më parë janë marrë masa administrative, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në 6 muaj.”.

3. Në paragrafin e dytë, pas fjalës “pasurive” shtohet shenja e pikësimit “,” (presje) dhe fjalët “interesave privatë”.

Neni 4

Pas nenit 265 shtohen nenet 265/a, 265/b dhe 265/c me këtë përmbajtje:

“Neni 265/a

Pjesëmarrja në veprime luftarake në një shtet të huaj

Pjesëmarrja në formacione luftarake, organizata ushtarake ose paraushtarake në një konflikt të armatosur që zhvillohet në territorin e një shteti të huaj ose pjesëmarrja në çdo lloj trajnimit të zhvilluar nga këto struktura, pa qenë shtetas në shtetin e huaj, pa qenë pjesëtar i forcave të armatosura të njëjës prej palëve në konflikt ose misionëve ushtarake zyrtare të forcave të armatosura të një shteti që nuk është palë në konflikt ose misionëve ushtarake zyrtare të një organizate ndërkombëtare, dënohet me burgim nga tre deri në tetë vjet.

Kur kjo veprë penale kryhet me qëllim përmbysjen e rendit kushtetues ose shkeljen e integritetit territorial të një shteti të huaj, dënohet me burgim nga pesë deri në dhjetë vjet.

Neni 265/b

Organizimi për pjesëmarrje në veprime luftarake në një shtet të huaj

Nxjtja, rekrutimi, organizimi, drejtimi, stërvitja, vënia në dispozicion e pajisjeve, krijimi ose përdorimi i fondeve ose mjeteve të tjera për financimin, mbështetjen materiale të personave, në çdo lloj forme dhe mënyre, për të kryer veprën penale të parashikuar nga neni 265/a dënohet me burgim nga tetë deri në pesëmbëdhjetë vjet.

Neni 265/c

Thirrja për pjesëmarrje në veprime luftarake të dhunshme në një shtet të huaj

Thirrja në mënyrë publike me çdo lloj forme, mjeti dhe mënyre për të kryer veprën penale të parashikuar nga neni 265/a ose 265/b, dënohet me burgim deri në tre vjet.”.

Neni 5

Në nenin 278 bëhen këto ndryshime:

1. Paragrafi i tretë ndryshohet si më poshtë:

“Mbajtja e armëve në banesë, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.”.

2. Pas paragrafit të tretë shtohet paragrafi i katërt me këtë përmbajtje:

“Mbajtja e bombave, minave ose lëndëve plasëse në banesë, pa lejen e organeve kompetente shtetërore, dënohet me burgim nga pesë deri në tetë vjet.”.

3. Paragrafi i katërt ekzistues bëhet paragrafi i pestë.

4. Paragrafi i pestë ekzistues bëhet paragrafi i gjashtë dhe në këtë paragraf fjalët “dënohet me burgim nga dhjetë deri në njëzet vjet” zëvendësohen me fjalët “dënohet me burgim nga pesëmbëdhjetë deri në njëzet vjet”.

Neni 6

Në nenin 282 bëhen këto ndryshime:

1. Në paragrafin e parë, fjalët “përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dy vjet” zëvendësohen me fjalët “dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet”.

2. Në paragrafin e dytë, fjalët “dënohet me gjobë ose me burgim gjer në dhjetë vjet” zëvendësohen me fjalët “dënohet me burgim nga dy deri në dhjetë vjet”.

Neni 7

Neni 291 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 291

Drejtimi i automjeteve në mënyrë të parregullt

Drejtimi i automjeteve apo mjeteve të tjera të motorizuara në gjendje të dehur, nën efektin e lëndëve narkotike apo pa dëshminë përkatëse të aftësisë dënohet me burgim nga dhjetë ditë deri në tre vjet.

Gjykata mund të vendosë zëvendësimin e dënimit me burgim me pagimin e një shume të hollash në favor të shtetit.”.

Neni 8

Pas nenit 293/ç shtohet neni 293/d me këtë përmbajtje:

“Neni 293/d

Shitja e paautorizuar e kartave SIM

Shkelja e rregullave të caktuara për shpërndarjen, shitjen dhe pajisjen me produkte/karta SIM përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me burgim nga tridhjetë ditë deri në gjashtë muaj.

Neni 9

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 31.7.2014

Shpallur me dekretin nr. 8676, datë 15.8.2014 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare me çmimin 16 000 lekë ose pranë Qendrës së Botimeve Zyrtare me çmimin 14 000 lekë (ky çmim nuk përfshin shpërndarjen në adresë)

	Formati: 61x86/8
--	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2014

Çmimi 40 lekë

Adresa: bulevardi "Gjergj Fishta", pas ish-ekspozitës "Shqipëria Sot",
Tel: 04 24 27 005, 04 24 27 006

VENDIM
Nr.58, datë 5.12.1997

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Rustem Gjata,	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Hilmi Dakli,	Anëtar i	“	“
Manol Konomi,	Anëtar i	“	“
Veli Budo,	Anëtar i	“	“
Franc Jakova,	Anëtar i	“	“
Alfred Karamuço,	Anëtar i	“	“
Halil Kopani,	Anëtar i	“	“
Kristofor Peçi,	Anëtar i	“	“
Zija Vuci,	Anëtar i	“	“

me sekretare Drita Filto, më datë 25.11.1997 mori në shqyrtim kryesisht çështjen nr.59 Akti që u përket:

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. KOMITETI SHQIPTAR I HELSINKIT, i përfaqësuar nga zotërinjtë Njazi Jaho e Kujtim Çashku.
2. MINISTRIA E DREJTËSISË, në mungesë.
3. KABINETI I PRESIDENTIT TË REPUBLIKËS, në mungesë.
4. KRYESIA E KUVENDIT POPULLOR, në mungesë.

O B J E K T I:

Shfuqizimin si antikushtetues të nenit 43 të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 "Për Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë".

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi përfaqësuesin e Komitetit Shqiptar", të Helsinkit, si subjekt i interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN

Mbi propozimin e Komitetit Shqiptar të Helsinkit, Gjykata Kushtetuese me nismën e saj, shqyrtoi pajtueshmërinë me normat kushtetuese të nenit 43 të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 "Për disa ndryshime në ligjin nr.7855, datë 27.1.1995 në Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë".

Në paragrafin e parë të kësaj dispozite thuhet: "Për veprat penale të parashikuara nga ky ligj, organet që bëjnë ndalimin e autorëve të veprave penale brenda 48 orëve, duhet t'i kërkojnë prokurorit nxjerrjen e urdhërit për arrestimin e personave të ndaluar, i cili, menjëherë pas paraqitjes së kërkesës, vendos arrestimin ose lirimin e tyre".

Përmbajtja e kësaj dispozite vjen në kundërshtim me nenin 5 të Ligjit Kushtetues nr.7692, datë 31.3.1993, ku thuhet se: "Askush nuk mund të mbahet i ndaluar më tepër se 48 orë".

Duke interpretuar këtë normë të ligjit kushtetues, Gjykata Kushtetuese del me konkluzionin se ky hark kohor fillon nga çasti i ndalimit dhe mbaron në çastin e vlerësimit të masës së sigurimit nga ana e Gjykatës, gjë që ka gjetur pasqyrim të plotë edhe në dispozitat e neneve 257, 258 e 259 pika 5 të Kodit të Procedurës Penale.

Mirëpo, në rast se do të zbatohet neni 43 i ligjit objekt shqyrtimi, del se ky afat i përcaktuar në ligjin kushtetues, nuk do të respektohet.

Akoma më e theksuar bëhet shkelja e këtij ligji kushtetues si rezultat i formulimit jo të saktë të dy paragrafeve të tjerë të nenit 43 të ligjit të ri.

Në paragrafin e dytë të kësaj dispozite thuhet : "Gjykata e shkallës së parë, pas kalimit të 5 ditëve nga nxjerrja e urdhërit të arrestimit, me kërkesën e prokurorit ose në bazë të ankimit të personit të arrestuar vlerëson urdhërin e arrestimit".

Siç del nga përmbajtja e kësaj pjese të ligjit, duhet të kalojnë edhe 5 ditë të tjera nga çasti i nxjerrjes së urdhërit të arrestimit, që gjykata të bëjë vlerësimin e tij.

Sigurisht që një formulim i tillë është i pasaktë dhe kjo pasaktësi të çon në interpretime të gabuara sepse ngatërohet instituti i vlerësimit të arrestit me atë të revokimit ose zëvendësimit të kësaj mase sigurimi, të cilat siç dihet janë dy momente që ndryshojnë krejtësisht nga njëri-tjetri.

Tepër flagrante janë edhe shkeljet kushtetuese që vërehen në ndërtimin e paragrafit të fundit të nenit 43 të ligjit të sipërpërmendur.

Në këtë dispozitë është parashikuar se në rast se kundër vendimit të gjykatës për lirimin e personit të arrestuar bëhet apel ose rekurs i drejtpërdrejtë nga ana e prokurorit, atëhere vendimi për lirimin e menjëhershëm të personit të arrestuar pezullohet deri në marrjen e vendimit nga ana e gjykatës që shqyrton ankimin.

Është mëse e qartë se pezullimi i këtyre vendimeve gjyqësore përbën një nga shkeljet më flagrante të së drejtës së lirisë dhe të sigurisë, të parashikuar nga neni 5 i Ligjit Kushtetues nr.7692, datë 31.3.1993 dhe neni 5 i Konventës Europiane "Për mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive themelore të Njeriut".

Pas vendimit për lirimin nga gjykata, personi nuk mund të mbahet në gjendjen e privimit të lirisë.

Një konkluzion i tillë del nga vetë përmbajtja e nenit 5 të ligjit kushtetues, i cili ka gjetur pasqyrim të plotë në dispozitat e Kodit të Procedurës Penale. Madje, sipas këtyre dispozitave, personi i ndaluar ose i arrestuar duhet të lirohet menjëherë edhe në rastet kur gjykata nuk arrin të bëjë vlerësimin e këtyre masave brenda 48 orëve.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 24 të ligjit nr.7561, datë 29.4.1992 "Për disa ndryshime e plotësime në ligjin nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me shumicë votash,

VENDOSI:

Shfuqizimin si antikushtetues të nenit 43 të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 "Për disa ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Për Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë".

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICËS

Jemi pjesërisht kundër vendimit të shumicës dhe konkretisht për lënien në fuqi të paragrafit të parë dhe të tretë të nenit 43 dhe për shfuqizimin e paragrafit të dytë dhe të fundit për këto arsye :

1. Paragrafi i parë i atij neni nuk ka përmbajtje antikushtetuese derisa nuk e kalon afatin e 48 orëve për arrestimin apo ndalimin dhe sepse nuk vjen në kundërshtim edhe me nenin 5 të ligjit për "Të drejtat dhe lirite themelore të njeriut", dhe as me ndonjë Konventë Ndërkombëtare;

2. Paragrafi i tretë që përmban se : "Gjykata në vlerësimin e urdhërit të arrestimit zbaton në përputhje me këtë rregun, dispozitat e Kodit të Procedurës Penale, që përcaktojnë rregullat procedurale për gjykimin e vlerësimit të arrestimit ose të ndalimit", nuk bën gjithashtu asnjë shkelje dhe është një provë tjetër e shkeljeve të paragrafit të dytë.

Tiranë, më 5.12.1997

ANËTAR
H. Dakli

ANËTARI
M. Konomi

VENDIM
Nr.13, datë 29.5.1997

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Rustem Gjata,	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Hilmi Dakli,	Anëtar i	“	“
Manol Konomi,	Anëtar i	“	“
Veli Budo,	Anëtar i	“	“
Halil Kopani,	Anëtar i	“	“
Kristofor Peçi,	Anëtar i	“	“
Alfred Karamuco,	Anëtar i	“	“
Zija Vuci,	Anëtar i	“	“

me sekretare Drita Filto, më datë 31.3.1997 mori në shqyrtim me nismën e saj, në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr .13 Akti që u përket:

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. KOMITETI SHQIPTAR I HELSINKIT, i përfaqësuar nga Z. Ylli Popa, Njazi Jaho e Kujtim Cashku.
2. MINISTRIA E DREJTËSISË, në mungesë.
3. KABINETI I PRESIDENTIT TË REPUBLIKËS, në mungesë.
4. KRYESIA E KUVENDIT POPULLOR, në mungesë.

O B J E K T I:

Shfuqizimin si antikushtetues të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 "Për disa shtesa e ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë"; të ligjeve nr.8180 dhe nr;8181, datë 23.12.1996 "Për një ndryshim respektivisht në Kodin e Procedurës Penale dhe në Kodin e Procedurës Civile".

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi përfaqësuesit e subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Gjykata Kushtetuese me vendim paraprak është shprehur se Komiteti Shqiptar i Helsinkit nuk legjitimohet të vejë në lëvizje Gjykatën për papajtueshmërinë e ligjeve me Kushtetutën, për arsye se ky Komitet nuk përfshihet në subjektet që kanë të drejtë të bëjnë kërkesë sipas nenit 25 paragrafi i dytë i ligjit Kushtetues nr.7561, datë 29.4.1992. Por, duke çmuar rëndësinë e çështjeve të ngritura nga Komiteti Shqiptar i Helsinkit dhe duke parashikuar pasojat që mund të vijnë nga zbatimi i një pjese të normave penale të ndryshuara, Gjykata e ka çmuar me vend që në bazë të nenit 25 të ligjit kushtetues të sipërpërmendur, t'i marrë në shqyrtim ato me nismën e saj.

Çështjet e ngritura nga Komiteti Shqiptar i Helsinkit dhe të marra në shqyrtim nga Gjykata me nismën e vet janë :

1. Me ligjin nr.8175, datë 23.12.1996 "Për disa shtesa e ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë", për veprat penale të parashikuara nga nenet 5, 7-10, 12-14/2, 15-23/1, 24, 28-34, 37-40, janë caktuar sanksione (dënime) fikse. Me këtë sistem nuk merren parasysh kërkesat e një sërë dispozitash të Pjesës së Përgjithshme të Kodit Penal dhe roli i mbrojtjes mbetet pakuptim e paefekt, pasi masa e dënimit është caktuar nga vetë ligjvënësi.

2. Përmbajtja e nenit 43 të ligjit nr.8175, të sipërpërmendur, bie ndesh me nenet 255 e 258 të Kodit të Procedurës Penale dhe me nenin 5 të Ligjit Kushtetues për "Të Drejtat dhe Liritë Themelore të Njeriut".

3. Ligjet nr.8180 dhe nr.8181, datë 27.12.1996 "Për një ndryshim në Kodin e Procedurës Penale dhe të Procedurës Civile", që i njohin të drejtën Prokurorit të Përgjithshëm të ushtrojë rekurs në interes të ligjit, bien ndesh me nenin 13 të ligjit Kushtetues nr.7561, datë 29.4.1992.

Gjykata çmon se parashikimi i sanksioneve (dënimeve) fikse në normat e sipërpërmendura të ligjit nr.8175, bie ndesh me një sërë parimesh (dispozitash) të Pjesës së Përgjithshme të Kodit Penal, sidomos për mënyrën e caktimit të dënimit, për rrethanat lehtësuese e rënduese (nenet 47-50), të cilat kur konkurrojnë, vlejné, papërbjashtim, për çdo vepër penale.

Sanksionet fikse eliminojnë mbrojtjen përsa i përket përcaktimit të shkallës së rrezikshmërisë së veprës së kryer e të autorit të saj dhe gjykatës i heqin mundësinë e individualizimit të dënimit, duke cunguar kështu funksionin e saj në dhënien e drejtësisë.

Si rrjedhojë, me sanksionet fikse cenohen të drejtat themelore të njeriut, të garantuara me parimet kushtetuese për një proces të rregullt ligjor dhe për një gjykim të drejtë (nenet 38 e 40 të ligjit kushtetues nr.7692, datë 31.3.1993 për "Të Drejtat dhe Liritë Themelore të Njeriut") dhe si të tilla duhet të shfuqizohen.

Gjykata Kushtetuese gjatë shqyrtimit të ligjit nr.8175, datë 27.12.1996 ka konstatuar edhe norma të tjera të Pjesës së Posaçme si dhe norma të Pjesës së Përgjithshme që janë antikushtetuese.

Kështu, me nenet 25 e 26 paragrafi i parë, që zëvendësojnë normat përkatëse të Pjesës së Posaçme të Kodit Penal, është parashikuar vetëm minimumi i dënimit me burgim, por jo edhe maksimumi i posaçëm i tij. Këto norma parashikojné vepra penale pa ndonjë rrezikshmëri të madhe shoqërore dhe ligjvënësi, duke mos parashikuar për to maksimumin e posaçëm, i ka kategorizuar objektivisht në nivelin e normave për vepra penale me rrezikshmëri më të theksuar, për të cilat maksimumi i dënimit është 25 vjet burgim. Veç sa sipër në paragrafin e parë të nenit 26 është parashikuar zbatimi i njëhershëm i dy dënimeve kryesore (me burgim dhe me gjobë).

Në këtë mënyrë krijohet mundësia për shpërbjesim të dukshëm ndërmjet masës së dënimit dhe rrezikshmërisë së veprës e të personit, duke u cënuar kështu garancia kushtetuese për një gjykim të drejtë (neni 40 paragrafi i parë i ligjit Kushtetues për "Të Drejtat dhe Liritë Themelore të Njeriut").

Ligji në fjalë përmban edhe norma të tjera, sanksionet e të cilave nuk parashikojné maksimumin e posaçëm (nenet 22 paragrafi i dytë, neni 23 paragrafi i dytë, pjesa e fundit e nenit 27, paragrafi i dytë i nenit 29 dhe neni 41). Por, Gjykata nuk mund të vendosë shfuqizimin e njëkohshëm të tyre, se ato rregullojnë marrëdhënie të reja juridike-penale dhe nga shfuqizimi i tyre do të krijohej boshllëk ligjor, çka do të dëmtonte luftën kundër kriminalitetit.

Kuvendit Popullor i bie për detyrë të bëjë rregullimin ligjor edhe për sanksionet e këtyre normave të reja për t'i konformuar me kërkesat kushtetuese.

Përsa i përket ndryshimeve të normave të Pjesës së Përgjithshme të Kodit Penal, Gjykata i quan antikushtetuese nenet 1 e 2 të ligjit pasi ato cenojné të drejtat themelore të personave për shkak të përmbajtjes së tyre. Kështu, me ndryshimet e bëra me nenin 1 të paragrafeve 3 e 4 të nenit 34 të Kodit Penal, është hequr maksimumi i gjobës si për krimet ashtu edhe për kundërvajtjet penale. Kjo mungesë thelbësore në sanksione i bën ato alogjike dhe si të tilla, edhe antikushtetuese. Ndërsa me ndryshimin e nenit 53 të bërë me anë të nenit 2, ulja e dënimit nën kufijtë e parashikuar nga ligji ose caktimi i një lloj dënimi më të butë, është kufizuar vetëm për veprat penale për të cilat parashikohet një masë dënimi deri në tre vjet burgim. Vendosja e këtij kufizimi nuk pajtohet me vetë kuptimin e insitutit të uljes së dënimit nën kufijtë e caktuar nga ligji ose të caktimit të një lloj dënimi më të butë.

Rrethanat lehtësuese, duhet të merren parasysh, kuptohet në raste të veçanta, kur krahas rrezikshmërisë së pakët të veprës dhe autorit të saj, konkurrojnë bashkarisht disa prej tyre, edhe për uljen e dënimit nën minimumin e parashikuar.

Kufizimi i bërë me nenin 2 për uljen e dënimit nën minimum ose për caktimin e një lloj dënimi më të butë, i heq kuptimin vetë këtij instituti, pasi për veprat penale që parashikojné deri në 3 vjet burgim, përgjithësisht minimumi i parashikuar është 5 ditë burgim dhe është parashikuar si lloj dënimi edhe gjoba.

Në paragrafin e dytë të nenit 26 të ligjit të ri është parashikuar konvertimi nga gjykata i gjobave administrative në burgim.

Kjo normë duhet të shfuqizohet në tërësi si antikushtetuese, sepse nuk mund të përfshihet në vepra penale një sanksion me karakter administrativ (neni 6 i ligjit kushtetues për "Të Drejtat dhe Liritë Themelore të Njeriut").

Përsa i përket nenit 43 të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 "Për ndryshime në Kodin Penal" dhe ligjeve nr.8180 e nr.8181, datë 23.12.1996, respektivisht "Për një ndryshim në Kodin e Procedurës Penale" dhe "Për një ndryshim në Kodin e Procedurës Civile", Gjykata Kushtetuese arrin në përfundim se ato kanë karakter të veçantë dhe për shkak të rëndësisë së tyre kërkojnë një shqyrtim më vete, krejt të ndryshëm nga normat e sipërme të Kodit Penal. Prandaj, për këtë pjesë duhet të bëhet veçimi i çështjes duke u marrë në shqyrtim si çështje e veçantë.

Meqënëse vendimi i Gjykatës Kushtetuese për pjesën që shfuqizon sanksionet dhe dispozitat e ligjit objekt shqyrtimi, sipas dispozitave kushtetuese (neni 26 paragrafi i tretë) hyn në fuqi vetëm pas shpalljes së tij në Fletoren Zyrtare, për të parandaluar efektet negative të mëtejshme të sanksioneve të shfuqizuara, Gjykata çmon se në bazë të nenit 24 pika 10 të ligjit kushtetues, duhet të vendoset pezullimi i menjëhershëm i zbatimit të tyre dhe zbatimi i normave të Kodit Penal.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, duke u bazuar në nenet 24 pika 2 e 10, 25 dhe 26 të ligjit nr.7561, datë 29.4.1992 "Për disa ndryshime e plotësime në ligjin nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", njëzëri,

V E N D O S I:

Të shpallë të papajtueshëm me Kushtetutën të neneve 1, 2 e 26 paragrafi i dytë dhe të sanksioneve nenet 5, 7 deri 10, 12, 13, 14 paragrafi i dytë, 15 deri 22, 23 paragrafi i parë, 24, 25 dhe 26 paragrafi i parë të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 "Për disa shtesa e ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995 "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë".

Kuvendi Popullor detyrohet të rregullojë sanksionet e neneve 22 paragrafi i dytë e 23 paragrafi i dytë, pjesën e fundit të nenit 27, paragrafi i dytë i nenit 29 dhe neni 41.

Veçimin e çështjes për nenin 43 të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 dhe për ligjet nr.8180 e nr.8181, datë 23.12.1996 për një ndryshim, respektivisht në Kodin e Procedurës Penale dhe në Kodin e Procedurës Civile.

Pezullimin e menjëhershëm të zbatimit të sanksioneve dhe dispozitave të shfuqizuara.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi të nesërmen e shpalljes në Fletoren Zyrtare.

Tiranë, më datë 29.5.1997

VENDIM
Nr.46, datë 28.8.1997

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga: Rustem Gjata, Kryetar i Gjykatës Kushtetuese; Hilmi Dak1i; Veli Budo; Halil Kopani Alfred Karamuço; Kristofor Peçi e Zija Vuci; Anëtarë të Gjykatës Kushtetuese, më datë 28.8.1997, shqyrtoi propozimin e Prokurorit të Rrethit Tiranë dhe vendosi në këshill me nismën e vet, të bëjë interpretimin e vendimit të saj nr.13, datë 29.5.1997.

Ajo, pasi u njoh me përmbajtjen e këtij vendimi dhe pasi e krahasoi atë me aktet shkresore dhe provat e tjera të administruara në seancë gjyqësore,

V Ë R E N:

Në pjesën urdhëruese të vendimit të sipërm të kësaj Gjykate nuk janë përfshirë, midis dispozitave të shfuqizuara si antikushtetuese, edhe ato që i përkasin neneve 28, 29 paragrafi i parë dhe i tretë, 30 deri 33, 34 paragrafi i parë, 37 deri 40 si dhe pjesën e paragrafit të dytë të nenit 42 që shfuqizon nenin 108 të Kodit Penal, të ligjit nr.8175, datë 23.12.1996 "Për disa shtesa e ndryshime në ligjin nr.7895, datë 27.1.1995".

Kjo kategori dispozitash ka të njëjtën natyrë, si edhe të tjerat, për të cilat është urdhëruar shfuqizimi i tyre, për shkak së përmbajnë dënime fikse. Madje në pjesën arsyetuese të vendimit nr.13, datë 29.5.1997 të kësaj Gjykate ato janë përmendur në mënyrë të shprehur si antikushtetuese, duke e argumentuar këtë me faktin se ky lloj i sanksioneve penale cenon të drejtat dhe liritë themelore të njeriut që garantohen nëpërmjet një gjykimi të drejtë dhe të një procesi të rregullt ligjor .

Në këto rrethana, Gjykata, duke bërë interpretimin e vendimit të saj të lartpërmendur , çmon se mospasqyrimi në dispozitivin e tij të shfuqizimit si antikushtetuese edhe i këtyre dispozitave nuk është veçse një ometim i rastit, i cili mund të ndreqet vetëm me riformulim.

PËR KËTO ARSYE, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 26 të ligjit nr.7561, datë 29. 4.1992 "Për disa ndryshime e plotësime në ligjin nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", njëzëri,

VENDOSI:

Riformulimin e paragrafit të parë të pjesës urdhëruese të vendimit të Gjykatës Kushtetuese nr.13, datë 29.5.1997, në këtë mënyrë:

Të shpallë papajtueshmerinë me Kushtetutën të neneve 1, 2, 26 paragrafi i dytë dhe të sanksioneve të neneve 5, 7 deri 10, 12, 13, 14 paragrafi i dytë, 15 deri 22, 23 paragrafi i parë dhe i tretë, 30 deri 33, 34 paragrafi i parë, 37 deri 40 si dhe pjesën e paragrafit të dytë të nenit 42, që shfuqizon nenin 108 të Kodit Penal.

Tiranë, më datë 28. 8.1997

VENDIM
Nr.65, datë 10.12.1999

NË EMËR TË REPUBLIKËS

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu,	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Hilmi Dakli,	Anëtar i “ “
Zija Vuci,	Anëtar i “ “
Hajredin Fuga,	Anëtar i “ “
Alfred Karamuco,	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi,	Anëtar i “ “
Kujtim Puto,	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi,	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, më datë 11.11.1999, mori në shqyrtim në senacë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.58 Akti që i përket:

KËRKUESE: GJYKATA E LARTË

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. **PRESIDENTI I REPUBLIKËS**, i përfaqësuar nga zoti Theodhori Sollaku, këshilltar ligjor.
2. **KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**, në mungesë.
3. **KËSHILLI I MINISTRAVE**, në mungesë.

O B J E K T I:

Papajtueshmëria me Kushtetutën e dispozitave të Kodit Penal të Republikës së Shqipërisë, që parashikojnë dënimin me vdekje.

Kolegji penal i Gjykatës së Lartë, në çështjen penale në ngarkim të të pandehurve Flamur Rako, Haxhi Idrizi dhe Abaz Taqe, duke u nisur nga fakti se gjykatat e instancave më të ulta ndaj njërit prej të pandehurve kanë aplikuar dënimin me vdekje për veprën penale të “vrasjes me dashje në lidhje me një krim tjetër”, ka çmuar, në përputhje me nenin 145 pika 2 të Kushtetutës, se dispozitat e Kodit Penal të Republikës së Shqipërisë që parashikojnë dënimin me vdekje, si një lloj dënimi penal janë të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe pasi ka vendosur pezullimin e kësaj çështjeje, ia ka dërguar atë për shqyrtim Gjykatës Kushtetuese.

Kërkuesi në vendimin e tij ka parshtruar opinionin e tij lidhur me këtë çështje duke arsyetuar se:

- Kushtetuta parashikon në mënyrë të shprehur të drejtën për të jetuar si një ndër të drejtat themelore të njeriut. Mospërfshirja në Kushtetutë e dy paragrafeve që lejonin dënimin me vdekje, të cilat parashikoheshin në dispozitat e mëparëshme kushtetuese, do të thotë se vullneti i ligjvënësit ka qenë që ajo normë të mos ekzistojë më;

- Aplikimi dhe ekzekutimi i dënimit me vdekje nuk përbën thjeshtë një kufizim të të drejtës së njeriut për të jetuar, por çënon drejtpërdrejt dhe asgjëson thelbin e kësaj të drejte themelore dhe në kuptim të paragrafit të dytë të nenit 17 të Kushtetutës, ai absolutisht nuk mund të jetë i pranueshëm;

- Konventa Europiane e të drejtave të njeriut nuk e përmban një kufizim të tillë, por ajo e ndalon në mënyrë të shprehur dhe pa asnjë përjashtim dënimin me vdekje dhe sipas neneve 116 dhe 122 të Kushtetutës, marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara qëndrojnë më lart se ligjet në hierarkinë e normave dhe përbëjnë pjesë të sistemit të brendshëm juridik;

- Me miratimin e Kushtetutës, Kuvendi i Shqipërisë si organ ligjvënës dhe populli shqiptar me referendum kanë shprehur vullnetin dhe kanë vendosur për heqjen e dënimit me vdekje.

GJYKATA KUSHTETUESE

pasi shqyrtoi dokumentat, dëgjoi përfaqësuesin e Presidentit dhe bisedoi çështjen në tërësi,

V E R E N

Me Ligjin nr.7959, datë 11.07.1995 Kuvendi Popullor ka vendosur aderimin e Republikës së Shqipërisë në Statutin e Këshillit të Europës. Anëtarësimin e saj me të drejta të plota përfaqësimi në këtë Këshill, Republika e Shqipërisë e realizoi krahas zhvillimeve të karakterit politik, ekonomik, social dhe juridik që kishte arritur dhe kalimit gradual drejt një shoqërie të lirë e demokratike, por edhe kundrejt disa angazhimeve dhe detyrimeve të karakterit juridik ndërkombëtar, të cilat ajo i mori përsipër për t'i përmbushur brenda disa afateve të caktuara, në bazë të Rezolutës nr.189 të vitit 1995 të miratuar nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Europës, e shoqëruar nga vendimi i Komitetit të Ministrave nr.(95)8 i datës 10 Korrik 1995, akte të cilat sipas Statutit të Këshillit të Europës dhe Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut, janë të detyrueshme për t'u zbatuar.

Republika e Shqipërisë sipas këtyre angazhimeve ndërkombëtare detyrohej që të ratifikonte Konventën Europiane të të Drejtave të Njeriut së bashku me Protokollin nr.1, 2, 4, 7 dhe 11 të saj brenda afatit prej një viti, si dhe të nënshkruante, ratifikonte dhe zbatonte Protokollin nr.6 të kësaj Konvente, lidhur me heqjen e dënimit me vdekje, në kohë paqeje, brenda një afati prej tre vjetësh, nga koha e pranimit të saj në Këshillin e Europës, duke zbatuar një moratorium mbi ekzekutimet deri në heqjen e dënimit me vdekje.

Të gjitha këto angazhime juridike dhe politike, të marra përsipër nga Republika e Shqipërisë, kanë të bëjnë me kushtet që Këshilli i Europës ka vendosur, për heqjen e dënimit me vdekje, jo vetëm ndaj shteteve anëtare të tij, por edhe për ato shtete të cilat paraprakisht kanë fituar statusin e të ftuarit special pranë këtij organizmi.

Rezoluta nr.1044, datë 04.10.1994 e Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Europës në pikën 6 të saj parashikon: "Zbatimi adekuat i Protokollit shtesë të Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut duhet të mbetet një nga preokupimet e Asamblesë dhe vullneti për ta ratifikuar këtë protokoll duhet të përbëjë një kusht për anëtarësimin në Këshillin e Europës". Kjo klauzolë e karakterit juridiko-ndërkombëtar përbënte tashmë për Republikën e Shqipërisë, si një nga vendet që kishte fituar statusin e të ftuarit special, një kusht determinant për anëtarësimin e saj pranë Këshillit të Europës.

Mbi bazën e këtyre angazhimeve ndërkombëtare dhe brenda afateve të përcaktuara, Republika e Shqipërisë nënshkroi e ratifikoi Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut dhe Protokollin nr.1, 2, 4, 7 dhe 11, si dhe përmbushi mjaft detyrime të tjera të vendosura nga Asambleja Parlamentare dhe Komiteti i Ministrave pranë Këshillit

të Europës. Ajo, gjithashtu zbatoi me korrektësi moratoriumin mbi ekzekutimet e dënimeve me vdekje, pasi që nga viti 1995 nuk është ekzekutuar asnjë person, ndaj të cilit është aplikuar ky lloj dënimi nga gjykatat. Por aktualisht Republika e Shqipërisë nuk e ka përmbushur formalisht detyrimin juridik dhe politik të nënshkrimit, ratifikimit dhe zbatimit të Protokollit nr.6, i cili që në nenin 1 të tij sanksionon heqjen e dënimit me vdekje.

Sipas parimeve kryesore të së drejtës ndërkombëtare, të cilat kanë gjetur pasqyrimin e tyre të plotë në Kushtetuten e re, shtetet si subjekte të kësaj të drejte, janë të detyruara të përmbushin të gjitha angazhimet, që ato i kanë marrë përsipër për t'i realizuar. Përndryshe, në rast mospërmbushje të këtyre detyrimeve dhe angazhimeve ndërkombëtare, shtetet përkatëse nuk do të mund t'i shmangen përgjegjësisë, e cila zakonisht shfaqet shumëplanëshe, por që ndikimin më të madh e ka kryesisht në aspektin politik, juridik, ekonomik dhe social.

Nga kjo pikëpamje Republika e Shqipërisë, si një shtet që ka pranuar të aderojë në këto struktura ndërkombëtare nuk bën përjashtim. Me kalimin e tre vjetëve nga pranimi i saj në Këshillin e Europës, afat i cili është plotësuar që në muajin Qershor të vitit 1998, Republika e Shqipërisë duhej të kishte zbatuar plotësisht edhe de jure këtë detyrim ndërkombëtar, si rrjedhojë e vetë angazhimit të saj politik e

juridik, duke e hequr përfundimisht dënimin me vdekje, si një nga llojet e dënimeve të parashikuar nga dispozitat e Kodit Penal.

Nënshkrimi dhe ratifikimi në afatin e caktuar i Protokollit nr.6 nga ana e Kuvendit të Shqipërisë, do t'i shërbente afirmimit të kredibilitetit të Republikës së Shqipërisë në arenën ndërkombëtare, si një shtet që shfaq seriozitet dhe përgjegjësi në drejtëm të realizimit pa hezitim të atyre angazhimeve që ajo vetë i ka pranuar, si dhe do të mbyllte përfundimisht këtë problem mjaft të diskutuar.

Megjithatë duke u nisur nga fakti i plotësimit të afatit tre vjeçar për përmbushjen e detyrimit juridik ndërkombëtar për heqjen e dënimit me vdekje, si dhe nga zbatimi në praktikë i moratoriumit mbi ekzekutimet e personave të dënuar me këtë lloj dënimi, në të vërtetë ishte vënë në rrugën e zgjidhjes problemi i ekzistencës ose jo të dënimit me vdekje në Shqipëri, i cili që nga viti 1995 mbeti praktikisht i pazbatueshëm.

E parë në këtë këndvështrim, Kushtetuta është hartuar duke u bazuar edhe në parimet që sanksionon Statuti i Këshillit të Europës, ku në nenin 3 të tij thuhet: “Çdo anëtar i Këshillit të Europës pranon parimin e përparësisë të së drejtës dhe parimin në bazë të të cilit çdo person nën juridiksionin e saj duhet të gëzojë të drejtat e njeriut dhe liritë themelore”. Në këtë aspekt edhe qytetarët shqiptarë si pjesë e kësaj bashkësie europiane, ku heqja e dënimit me vdekje është bërë një domosdoshmëri, nuk mund të bëjnë përjashtim nga ky rregull dhe as nuk mund të vihen në pozita më të disfavorëshme në krahasim me qytetarët e shteteve të tjera për gëzimin e këtyre të drejtave dhe lirive themelore. Për këtë arsye ndaj tyre mund të zbatohen vetëm ato lloj kufizimesh që në thelb nuk tejkalojnë legjislacionin europian.

Prandaj gjatë përgatitjes së Kushtetutës së re është mbajtur parasysh pikërisht ky realiteti i krijuar, si rrjedhojë dhe e atyre detyrimeve ndërkombëtare që kërkojnë heqjen e dënimit me vdekje nga legjislacioni penal.

Trajtimi si më sipër i problemit, në aspektin e marrëdhënieve ndërkombëtare dhe detyrimeve politike dhe juridike që Republika e Shqipërisë ka marrë përsipër, shërbejnë si argumenta, të cilët së bashku me analizën e dispozitave konkrete kushtetuese, i krijojnë Gjykatës Kushtetuese mundësinë për të konkluduar lidhur me pajtueshmërinë ose jo me Kushtetutën të dispozitave të Kodit Penal që e parashikojnë dënimin me vdekje. Parë nga

ky këndvështrim paraqitet e domosdoshme interpretimi i atyre dispozitave të Kushtetutës që kanë rëndësi dhe që lidhen drejtëpërdrejt me këtë çështje.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë në nenin 21 të saj parashikon se: “Jeta e personit mbrohet me ligj”. Kjo dispozitë shpreh në mënyrë të drejtëpërdrejtë mbrojtjen e jetës njerëzore e cila përbën një vlerë kushtetuese. Koncepti për jetën dhe dinjteti njerëzor paraqiten në dispozitat e Kushtetutës si vlera shumë të rëndësishme, të cilat konsiderohen si burimi, nga i cili rrjedhin të gjitha të drejtat e tjera si të drejta themelore absolute. Kapitulli i të drejtave dhe lirive themelore të njeriut përshkohet që në fillim nga koncepti i mosdhunimit të këtyre lirive dhe të drejtave. Të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, sipas nenit 15 të Kushtetutës, janë të pandashme, të patjetërsueshme e të padhunueshme dhe qëndrojnë në themel të të gjithë rendit juridik, prandaj ekziston edhe detyrimi parësor dhe kushtetues i shtetit, nëpërmjet organeve të tij, që t'i respektojë dhe t'i mbrojë këto të drejta. Thelbi i dispozitave kushtetuese është nxjerrja sa më në pah e atyre drejtave themelore që si orientim primar kanë respektimin e vlerës së jetës dhe të dinjtetit njerëzor. Vlera më superiore për shtetin është njeriu dhe jeta e tij. Kjo e drejtë qëndron në themel të të gjitha të drejtave dhe mohimi i saj sjell edhe eliminimin e të drejtave të tjera njerëzore. Jeta njerëzore duke u konsideruar e tillë që nga fillimi i saj bëhet një vlerë mbi të gjitha vlerat e tjera që mbrohet nga Kushtetuta. Ky është dhe qëllimi i Kushtetutës sonë, i cili del që në Preambulën e saj, si dhe në mjaft dispozita të tjera.

Lidhur me çështjen, objekt të kësaj kërkese, që ka të bëjë me përcaktimin e pajtueshmërisë ose jo me Kushtetutën të dënimit me vdekje, që parashikohet në disa dispozita të Kodit Penal, nuk është i mjaftueshëm referimi vetëm në nenin 21 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, pasi problemi paraqet domosdoshmëri të shihet në shumë aspekte të tjera, si në atë juridik, social, politik, apo dhe historik.

Neni 21 i Kushtetutë që sanksionon mbrojtjen me ligj të jetës së personit nuk e ndalon në mënyrë të shprehur dënimin me vdekje, por kjo nuk do të thotë se e lejon, ashtu si, në të njëjtën kohë, i krijon terren mendimit tjetër se jeta e personit nuk mbrohet nga Kushtetuta, por është ligji ai që duhet të shprehet për mbrojtjen e saj. Prandaj paraqitet e nevojshme që të interpretohet kjo dispozitë në raport me dispozitat e tjera, me frymën që përcjell në tërësi Kushtetuta, si dhe me mënyrën se si e kanë rregulluar këtë çështje dispozitat e mëparëshme kushtetuese.

Sipas Ligjit nr.7692, datë 31.03.1993 “Pë një shtojcë në Ligjin nr.7491, datë 29.04.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, “të drejtat dhe liritë themelore të njeriut sanksionohen e garantohen sipas këtyre dispozitave”, ndërsa neni 1 parashikonte se:

- “E drejta e çdo njeriu për të jetuar mbrohet me ligj.

- Askujt nuk mund t'i hiqet jeta, përveç se në ekzekutim të një vendimi gjyqësor për një krim tejet të rëndë, të kryer me dashje për të cilin dënimi me vdekje është parashikuar me ligj.

- Dënimi me vdekje nuk mund të jepet për të rinjtë, të cilët në kohën e kryerjes së krimit kanë qenë nën moshën 18 vjeç, si dhe për gratë”.

Mbi bazën e kësaj dispozite kushtetuese, legjislatori miratoi Kodin Penal në vitin 1995, pa patur asnjë pengesë të karakterit kushtetues për të parashikuar dënimin me vdekje, për disa vepra të rënda penale, kod i cili aktualisht është në fuqi.

Nëse do të marrim në analizë në mënyrë krahasimore përmbajtjen e këtyre dispozitave kushtetuese me ato që sanksionohen në Kushtetutën e re, do të vinim re një dallim të ndjeshëm në aspektin e zgjerimit dhe përforcimit të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, dallim i cili është mjaft esencial.

Neni 21 i Kushtetutës, në krahasim me nenin 1 të dispozitave kryesore kushtetuese, duke mos e parashikuar dënimin me vdekje, si një rast përjashtimor nga parimi i përgjithshëm përbën një evoluim të ndjeshëm në favor të së drejtës për jetën dhe të mosdhunimit të saj. Dispozita e mësipërme duke qenë një normë pohuese për mbrojtjen e jetës, nuk përbën njëkohësisht një mohim të saj dhe as nuk lejon alternativë në këtë drejtim.

Kështu që nga kjo pikëpamje, ligjvënësi nuk ka patur qëllimin të pranonte ekzistencën e dënimit me vdekje, si përjashtim në Kushtetutë, sepse heqja e dënimit me vdekje në Shqipëri tashmë ishte një çështje në zgjidhje. Nëse do të pranohet mendimin e kundërt, se vullneti dhe qëllimi i ligjvënësit ka qenë në favor të ekzistencës dhe të zbatimit në Shqipëri të dënimit me vdekje, atëherë ai nuk mund të mos parashikonte një dispozitë të tillë, duke përfshirë në nenin 21 të Kushtetutës së re një formulim të njëjtë me nenin 1 të dispozitave kryesore kushtetuese.

Në Kushtetutën e re janë parashikuar të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, megjithatë duke u nisur nga parimet e përgjithëshme të së drejtës ndërkombëtare, është e kuptueshme se këto të drejta dhe liri nuk mund të konceptohen si të paprekëshme dhe të pakufizuara. Vetë Kushtetuta në disa prej këtyre dispozitave e lejon në mënyrë të shprehur kufizimin e të drejtave dhe lirive, kufizim i cili konsiderohet si përjashtim nga parimi i përgjithshëm. Dhe ky kufizim kushtetues parashikohet në nenet 18/3, 26, 27, 29, 34, 35, 37, 41, 43, 45, 47/2, etj., të Kushtetutës.

Nga ana tjetër, në disa dispozita kushtetuese të kapitullit të të drejtave dhe lirive themelore, legjislatori ka parashikuar vetëm rregullin e përgjithshëm, pa lejuar përjashtimin. Mungesa në mënyrë të qartë e këtij përjashtimi shfaqet në shumë dispozita kushtetuese dhe konkretisht në nenet 15, 17, pika 2, 19, 20, 22 pikat 1-2-3, 23 pika 1, 24 pikat 1-2-3, 25, 28, 30, 31 etj. Në këtë grup dispozitash bën pjesë edhe neni 21 i Kushtetutës, i cili duke mos parashikuar përjashtimin, nuk mund të lejojë heqjen e të drejtës së jetës nëpërmjet dënimit me vdekje.

Parimet themelore të mbrojtjes së jetës njerëzore gjejnë mbështetje të plotë në dispozitat kushtetuese. Jeta është një e drejtë, atribut fundamental i qënies njerëzore dhe kur kjo jetë hiqet, apo merret nga shteti, njeriu në të njëjtën kohë eliminohet, si mbartës të drejtash dhe detyrimesh. Jeta njerëzore përbën një vlerë të padiskutueshme dhe është objekt i mbrojtjes kushtetuese, por kjo nuk do të thotë se mbrojtja e jetës së njeriut në çdo moment dhe në të gjitha rrethanat duhet të jetë e njëjtë, pasi ajo është e influencuar nga një numër faktorësh të natyrave të ndryshme, të cilat është ligjvënësi ai që i parashikon me ligj. Legjislatori është vetëm i autorizuar që të bëjë përjashtimet me ligj, kur si

rrijdhobje e mbrojtjes së një të drejte më të rëndësishme kushtetuese, kërkohet të hiqet jeta e dikujt.

Prandaj për të kuptuar drejt formulimin e nenit 21 të Kushtetutës, sipas të cilit jeta e personit mbrohet me ligj, është e nevojshme që ai të analizohet edhe në këtë drejtim.

Neni 21 i Kushtetutës nuk do të kuptohet plotësisht dhe interpretohet drejt, nëse nuk do të analizohet nën frymën e Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Konventa në nenin 2, pika 2 parashikon se: “Vdekja nuk quhet e shkaktuar në kundërshtim me këtë nen, në rastet kur ajo është pasojë e përdorimit të forcës, kur një gjë e tillë bëhet absolutisht e domosdoshme:

- a) për të siguruar mbrojtjen kundër dhunës të paligjshme;
- b) për të kryer një arrestim të rregullt ose për të penguar arratisjen e nje personi ligjërisht të burgosur;
- c) për të kundërshtuar, në përputhje me ligjin, një rebelim ose një kryengritje”.

Sipas kësaj dispozite të Konventës, jeta e njeriut mund të hiqet dhe kjo lloj vdekje që i shkaktohet atij, qoftë dhe nga shteti, nëpërmjet organeve të tij, nuk ka të bëjë aspak, si dhe nuk mund të jetë e njëjtë me dënimin me vdekje, si lloj dënimi të dhënë nga gjykata, por është e lidhur me ato raste përjashtimore, shprehimisht të sipërcituara.

Në këtë kuptim duhet interpretuar ai rregullim ligjor i mbrojtjes së jetës së njeriut që kërkon neni 21 i Kushtetutës. Ligji është ai, të cilit i jepet e drejta, që në raste të veçanta dhe që kanë lidhje me vdekjen, në kuptim të nenit 2, pika 2 të Konventës, të lejohet edhe heqjen e jetës për njeriun. Konkretisht këto raste kanë gjetur rregullimin e tyre ligjor në dispozitat e përgjithshme të Kodit Penal që parashikojnë institutin juridik të mbrojtjes së nevojshme, apo në Ligjin nr.8290, datë 24.02.1998 “Për përdorimin e armëve të zjarrit”, i cili i jep të drejtë Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë, forcave të policisë, rojave civile të armatosura që të përdorin armët e zjarrit në rastet e sipërpërmendura.

Pikërisht ky rregullim ligjor që i bëhet heqjes së jetës së njeriut në rastet e mbrojtjes së të drejtave të të tjerëve, apo të një vlere shumë më të madhe dhe të rëndësishme kushtetuese, ka gjetur shprehjen e vet në Kushtetutë, në nenin 17, pika 1 ku thuhet: “Kufizime të të drejtave dhe lirive të parashikuara në këtë Kushtetutë mund të vendosen vetëm me ligj për një interes publik, ose për mbrojtjen e të drejtave të të tjerëve”.

Pra, kufizimet që vendos Kushtetuta, sipas paragrafit të parë të nenit 17 duhen kuptuar vetëm për ato raste kur ligjvënësit i njihet e drejta të parashikojë edhe heqjen e jetës për mbrojtjen e të drejtave të të tjerëve, duke mos nënkuptuar heqjen e jetës, nëpërmjet një vendimi gjyqësor, pasi dënimi me vdekje i zbatuar nga gjykata, nuk është as përjashtim dhe as kufizim që lejohet nga Kushtetuta.

Gjithashtu, Kushtetuta jonë në shumë dispozita të saj dhe kryesisht në kapitullin e të drejtave dhe lirive themelore i referohet kryesisht Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Konventa duke i respektuar në maksimum të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, si dhe duke i konsideruar të drejtën për jetën dhe dinjitetin njerëzor si të drejta të padhunueshme e të pakufizueshme dhe që përbëjnë thelbin e çdo të drejte tjetër njerëzore, nuk e pranon, por e ndalon ekzistencën e dënimit me vdekje për shtetet anëtare të saj.

Prandaj është e rëndësishme që interpretimi i nenit 21 të Kushtetutës duhet parë i lidhur ngushtë sidomos me nenin 17, pika 2 ku parashikohet: “Këto kufizime nuk mund të çënojnë thelbin e lirive dhe të drejtave dhe në asnjë rast nuk mund të tejkalojnë kufizimet e parashikuara në Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut”.

Kushtetuta ka pranuar në nenet 5, 116 dhe 122 se Republika e Shqipërisë zbaton të drejtën ndërkombëtare të detyrueshme për të, duke i rradhitur marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara, të cilat përbëjnë pjesë të sistemit të brendshëm juridik, në hierarkinë e akteve normative që kanë fuqi përpara ligjeve. Konventa Europiane për të Drejtat e Njeriut është një nga këto marrëveshje ndërkombëtare, të cilën Shqipëria e ka nënshkruar dhe ratifikuar. Sipas nenit 1 të Protokollit nr.6, “Dënimi me vdekje hiqet. Askush nuk mund të ndëshkohet me një dënim të tillë, as të ekzekutohet”. Shqipëria nuk ka arritur që të ratifikojë aktualisht Protokollin nr.6 të kësaj Konvente, por nisur nga fakti që Kushtetuta në nenin 17, pika 2 nuk lejon për asnjë rast kufizime të lirive dhe të të drejtave të njeriut që mund të tejkalojnë ato kufizime të parashikuara në Konventë, kuptohet se dënimi me vdekje i parashikuar nga Kodi Penal është një tejkalim i konceptit dhe frymës që krijon Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, si dhe i vetë Konventës, e cila nuk e parashikon një kufizim të tillë.

I analizuar sipas frymës së Kushtetutës dhe të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, dënimi me vdekje është i papajtueshëm me thelbin e këtyre të drejtave dhe lirive. Ai është një mohim i të drejtës për jetën dhe në vetvete përbën një dënim çnjerëzor e mizor, që shteti e realizon nëpërmjet pushtetit të tij gjyqësor. Dënimi kapital nuk lidhet me kufizimin, por me eliminimin përfundimisht të subjektit nga shoqëria. Ai është pikërisht një mënyrë e privimit të jetës së personit, i cili në këtë rast ka vetë shtetin si ekzekutor.

Dënimi me vdekje nuk i përgjigjet as qëllimit të dënimit penal, i cili përfshin shumë momente të rëndësishme që përgjithësisht ndikojnë tek i dënuari, siç janë riedukimi, izolimi, përpjekja për integrimin e tij në shoqëri etj. Masat e tjera penale që përmban Kodi Penal, duke filluar nga gjoba, burgimi deri në 25 vjet, apo burgimi i përjetshëm, si një alternativë e dënimit me vdekje, janë plotësisht të mjaftueshme, të cilat jo vetëm që përmbushin më mirë qëllimet e dënimit penal, por kur ato zbatohen me rigorozitet nga organet gjyqësore, ushtrojnë ndikimin e padiskutueshëm për ndëshkimin e fajtorëve dhe për një luftë efektive kundër kriminalitetit. Ekzistenca e kriminalitetit në këtë shkallë që është sot, si dhe lufta për pakësimin e vazhdueshëm të tij, nuk janë të lidhura në mënyrë të pandashme me prezencën e dënimit me vdekje, se sa me faktin e dobësive që vërehen ende në veprimtarinë e organeve përkatëse në aspektin e zbulimit të veprave penale, të kapjes dhe vënies përpara përgjegjësisë të autorëve, si dhe të aplikimit të dënimeve të përshtatëshme ndaj tyre. Shpesh herë presioni që bëhet për ruajtjen e dënimit me vdekje, përveç qëllimeve propagandistike, përdoret edhe si një justifikim për mbulimin e dobësive të organeve të specializuara dhe të punës së pamjaftueshme të shoqërisë për eliminimin e shkaqeve sociale të kriminalitetit.

Dispozitat e Kodit Penal të Republikës së Shqipërisë që parashikojnë dënimin me vdekje nuk i përmbahen frymës së Kushtetutës dhe çenojnë përmbajtjen thelbësore të të drejtës për jetën dhe dinjitetin njerëzor. Ato dispozita të Kodit Penal që e privojnë jetën e njeriut përbëjnë në vetvete një eliminim të plotë dhe të pakthyeshëm të jetës dhe dinjitetit njerëzor. Ekzekutimi i dënimit me vdekje i kryer ndaj një individi konkret, si rrjedhojë qoftë edhe e një gabimi subjektiv bëhet i pakorrigjueshëm për të dhe si i tillë individi bëhet padrejtësisht viktimë e këtij gabimi.

Duke e analizuar këtë dispozitë kushtetuese lidhur me çështjen në shqyrtim del se kufizimet në të drejtën për jetën, siç është rasti i dënimit me vdekje nuk mund të bëhet, sepse në këtë rast jo vetëm që çënohet, por mohohet tërësisht thelbi i saj. Nga ana tjetër kufizimet e parashikuara në Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut nuk kanë të bëjnë me dënimin me vdekje si lloj dënimi penal.

Gjykata Kushtetuese arrin në konkluzion se përmbajtja e nenit 17, pika 2 të Kushtetutës, si dispozitë parimore që vendos rregulla lidhur me kufizimet e të drejtave dhe lirive themelore e krijon tabllonë e plotë për të kuptuar frymën dhe përmbajtjen e nenit 21 të Kushtetutës.

Ekzistenca në dispozitat e Kodit Penal e dënimit me vdekje dhe në aspektin e së drejtës ndërkombëtare që njeh ekstradimin, përbën një pengesë juridike në potencë që ndikon indirekt në drejtëm të luftës kundër kriminalitetit dhe dënimit të personave. Kjo për faktin se si rrjedhojë e ratifikimit nga ana e Kuvendit të Shqipërisë të Konventës Europiane për Ekstradimin në Maj të vitit 1998, persona të ndryshëm, të cilët kapen në vende të huaja si rrjedhojë e kryerjes së veprave penale në vendin tonë, nuk mund të ekstradohen në Shqipëri për t'u gjykuar dhe marrë dënimin konkret, sa kohë që vepra penale për të cilën ata akuzohen parashikon dënimin me vdekje. E në këtë drejtëm, shtetet, të cilëve ju kërkohet ekstradimi nga ana e shtetit shqiptar, sipas nenit 11 të kësaj Konvente, nuk mund të akordojnë ekstradimin për persona të tillë. Kuptohet që dhe ratifikimi i kësaj Konvente nga Republika e Shqipërisë, është bërë në kushtet kur, ashtu siç u theksua më lart, problemi i ekzistencës së dënimit me vdekje kishte hyrë përfundimisht në rrugën e zgjidhjes.

Duke e analizuar këtë problem në aspektin e tij social, si dhe në kushtet e situatat që janë krijuar gjatë këtyre viteve, pa përjashtuar dhe mentalitetin tradicional në një pjesë të shoqërisë shqiptare, qëndrimi në favor të heqjes së dënimit me vdekje në Shqipëri nga dispozitat e Kodit Penal mund të interpretohet si një veprim i parakohëshëm, por nga analiza e shumë elementeve të tjerë që nuk duhen injoruar, përkundrazi, duhen vlerësuar si faktorë të rëndësishëm e të padiskutueshëm për shoqërinë dhe shtetin shqiptar,

- duke u nisur nga fakti se, Republika e Shqipërisë është pjesë përbërëse e një realiteti krejt të ri në përputhje me zhvillimin ligjor europian;

- meqenëse ajo ka marrë përsipër të zbatojë të gjitha angazhimet ndërkombëtare, si pjesë e këtij komuniteti ku bën pjesë;

- duke u reflektuar ky angazhim i karakterit juridik dhe politik që në vitin 1998 në Kushtetutën e re, të cilën populli shqiptar e miratoi me referendum;

- përderisa dënimi me vdekje nuk i shërben qëllimeve të vetë dënimit dhe është i papërshtatshëm për mbrojtjen e një shoqërie të civilizuar, pasi nuk është ai mjeti kryesor që ndikon në parandalimin e kriminalitetit, por janë stabilizimi i kësaj shoqërie dhe forcimi institucional i shtetit, faktorët determinant në këtë drejtim;

- duke qenë të ndërgjegjshëm se zhvillimet qoftë politike, ekonomike, diplomatike, historike, si dhe juridiko-kushtetuese të Shqipërisë shkojnë në të njëjtin orientim dhe kah me të gjitha shtetet e tjera dhe me organizmat ndërkombëtare, ku ajo është pjesëmarrëse, dhe që vizioni i Popullit Shqiptar që në Preambul të Kushtetutës është ndërtimi i shtetit të së drejtës, demokratik e social dhe mbrojtja e dinjitetit dhe personalitetit njerëzor;

- përderisa nënshkrimi dhe ratifikimi i Protokollit nr.6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut është bërë një realitet europian;

- meqenëse Kushtetuta, si dokumenti themeltar i shtetit, i hartuar në përshtatje të plotë me parimet e Statutit të Këshillit të Europës, Konventën Europiane të të Drejtave të Njeriut, apo dhe me akte të tjera ndërkombëtare, të cilat nuk e lejojnë zbatimin e dënimit me vdekje, në kohë paqeje,

Gjykata Kushtetuese konkludon se janë pikërisht nenet 3, 5, 17 pika 2, 21,116 dhe 122, të cilët së bashku me Preambulën dhe në tërësi me frymën e Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë, jo vetëm që nuk e parashikojnë, por as nuk e lejojnë aplikimin e dënimit me vdekje në Shqipëri.

Mbi bazën e këtyre argumenteve që u parashtruan më lart, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundimin se dënimi me vdekje që parashikohet në dispozitat e Kodit Penal dhe konkretisht në nenet 29/1, 31, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 109, 141, 208, 209, 219, 221, 230 dhe 334 është i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe për rrjedhojë duhet të shfuqizohet.

Gjithashtu meqenëse objekti i kërkesës së paraqitur nga Gjykata e Lartë është papajtueshmëria me Kushtetutën e dënimit me vdekje lidhur me disa dispozita të Kodit Penal, Gjykata Kushtetuese në bazë të nenit 37 të Ligjit nr.8373, datë 15.07.1998 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”, duke qenë se ka një lidhje të drejtëpërdrejtë midis tyre, vendosi të shqyrtojë tej objektit të kërkesës edhe kushtetutshmërinë e dy dispozitave të Kodit Penal Ushtarak.

Sipas neneve 59/2 dhe 77 të këtij Kodi, në dallim nga gjashtë dispozita të tjera që janë të zbatueshme vetëm për kohë lufte, parashikohet dënimi me vdekje në kohë paqeje për veprën penale të vjedhjes së pronës ushtarake dhe për vrasjen me dashje të ushtarakut. Neni 15 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut u njeh të drejtën shteteve palë në këtë Konventë, që në raste lufte ose të ndonjë rreziku tjetër publik që kërcënon jetën e një kombi, të mund të marrin masa që u shmangen detyrimeve të parashikuara në të, ndërsa neni 2 i Protokollit nr.6 të Konventës parashikon se: “një shtet mund të parashikojë në legjislacionin e tij dënimin me vdekje për veprime të kryera në kohë lufte ose rreziku shumë të afërt të luftës...”. Pikërisht në këtë aspekt është e lejueshme nga vetë Konventa aplikimi i dënimit me vdekje në kohë lufte dhe për rrjedhojë edhe dispozitat e Kodit Penal Ushtarak që parashikojnë këtë lloj dënimi në kohë lufte nuk bëjnë përjashtim dhe si të tilla janë në përputhje me to, por nuk mund të konsiderohen të pajtueshme me Kushtetutën ato dy dispozita të sipërcituara të këtij Kodi që e parashikojnë dënimin me vdekje edhe në kohë paqeje.

Me shfuqizimin si antikushtetues të dënimit me vdekje, i përket ligjvënësit shqiptar që të rishikojë me frymën e Kushtetutës dhe të këtij vendimi, të gjitha dispozitat ligjore që kanë të bëjnë me dënimin me vdekje dhe në veçanti dispozitat e Kodit Penal, të cilat parashikojnë sanksionet, me qëllim që të harmonizohen në tërësi dënimet që duhen zbatuar ndaj personave që kryejnë këto vepra penale, duke parashikuar dënimet alternative dhe evitimin nga këto dispozita konkrete të dënimeve fikse.

Në këtë aspekt është e domosdoshme që të bëhen rregullimet e përshtatshme ligjore edhe në

dispozitat e Kodit Penal Ushtarak lidhur me aplikimin e llojeve të ndryshme të dënimeve, kur këto vepra penale kryhen në kohë paqeje.

PËR KËTO ARSYE;

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë duke u bazuar në nenet 131, gërma “a”, 132 dhe 145 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë si dhe në nenin 41 të Ligjit nr.8373, datë 15.07.1998 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

V E N D O S I:

Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të dënimit me vdekje, në kohë paqeje, në nenet 29/1, 31, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 109, 141, 208, 209, 219, 221, 230 dhe 334 të Kodit Penal dhe në nenet 59/2 dhe 77 të Kodit Penal Ushtarak.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë, hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare dhe i shtrin efektet e tij juridike mbi të gjitha vendimet e gjykatave të cilat përmbajnë dënimin me vdekje dhe që nuk janë ekzekutuar.

Tiranë, më 10.12.1999

Nr 58 i regjistrimit themeltar.

Nr 65 i vendimit.

VENDIM

Nr.11, datë 2.4.2008

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Vladimir Kristo Kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Gjergj Sauli Anëtar i “ “

Fehmi Abdiu Anëtar i “ “

Kristofor Peçi Anëtar i “ “

Kujtim Puto Anëtar i “ “

Xhezair Zaganjori Anëtar i “ “

Petrit Ploçi Anëtar i “ “

Sokol Sadushi Anëtar i “ “

Sokol Berberi Anëtar i “ “

me sekretare Brunilda Bara, në datë 15.10.2007, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.42/1 Akti që i përket:

KËRKUES: GJYKATA E RRETHIT GJYQËSOR DURRËS.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

KUVENDI I SHQIPËRISË, përfaqësuar nga z.Lulzim Lelçaj, me autorizim.

KËSHILLI I MINISTRAVE, përfaqësuar nga z.Enkelejd Alibeaj, me autorizim.

KËSHILLI I LARTË I DREJTËSISË, përfaqësuar nga z.Selim Kryeziu, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i nenit 315 të Kodit Penal.

BAZA LIGJORE: Nenet 7, 42 dhe 145 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës pretendon se neni 315 i Kodit Penal është i papajtueshëm me nenet 7, 42/2 dhe 145/1,3 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë për këto arsye:

- neni 315 i Kodit Penal bie ndesh me nenin 145/1, 3 të Kushtetutës, që garanton pavarësinë e gjyqtarëve, të cilët i nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve (neni 145/1) dhe që parashikon se çdo ndërhyrje në pavarësinë e gjykatave passjell përgjegjësi ligjore (neni 145/3);

- bazuar në nenin 315 të Kodit Penal, pasi një gjyqtar të jetë shprehur me një vendim përfundimtar, çdokush, në çdo kohë, mund të pretendojë se vendimi është i padrejtë dhe të bëjë kallëzim penal kundër tij/saj. Gjyqtarët do të vireshin nën presionin e kallëzimit penal dhe ndjekjes penale. Kjo situatë mund të cenojë rëndë pavarësinë, paanësinë dhe bindjen e brendshme të gjyqtarit;

- neni 315 i Kodit Penal bie në kundërshtim me të drejtën për një proces të rregullt ligjor (neni 42/2 i Kushtetutës), elemente të të cilit janë “gjykimi i drejtë”, “gjykata e pavarur” dhe “gjykata e paanshme”. Secili prej këtyre elementeve mund të cenohej, meqenëse gjyqtari, për shkak të vendimit përfundimtar të dhënë prej tij, mund të vihet në çdo moment nën presionin e kallëzimit dhe hetimit penal;

- Konventa Europiane e të Drejtave të Njeriut, Deklarata Universale mbi Pavarësinë e Organeve Gjyqësore, Parimet Themelore mbi Pavarësinë e Pushtetit Gjyqësor të OKB-së, i garantojnë gjyqtarit imunitet nga ndjekja penale.

Përfaqësuesit e subjekteve të interesuara, Kuvendit të Republikës së Shqipërisë dhe Këshillit të Ministrave, kërkuar rrëzimin e kërkesës, duke argumentuar pajtueshmërinë me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të dispozitës ligjore të sipërcituar:

- neni 315 i Kodit Penal është në përputhje me parimet themelore kushtetuese mbi të cilat funksionon legjislacioni penal dhe ka elementet e mjaftueshme për t’u konsideruar si vepër penale;

- rrezikshmëria shoqërore e kësaj vepre penale është e lartë, pasi cenon parashikime të tilla kushtetuese, si: barazia para ligjit, pavarësia e sistemit të drejtësisë dhe dhënies së saj, të drejtat dhe interesat e ligjshme të individëve, vendimmarrja e mbështetur vetëm në bindjen e brendshme në bazë të ligjit dhe provave;

- parimet e sanksionuara në nenet 7, 42/2 dhe 145/1/3 të Kushtetutës janë komplementare me parimin e përgjegjësisë dhe të llogaridhënies së gjyqtarëve;

- pavarësia dhe paanësia e gjyqtarit nuk ruhen duke eliminuar sistemin e kontrollit, por duke forcuar mekanizmat garantues të ngarkuar të japin vlerësim objektiv;

- gjyqtarët nuk janë kategori që nuk mund të merren në përgjegjësi penale për veprime që kryhen gjatë ushtrimit të detyrës. Mundësia e ndjekjes penale të gjyqtarit parashikohet nga neni 137 i Kushtetutës për anëtarët e Gjykatës së Lartë, gjykatave të apelit dhe gjykatave të rrethit, ndërsa procedura e ndjekjes penale të gjyqtarit kushtetues parashikohet nga neni 126 i Kushtetutës;

- gjyqtarët e zakonshëm nuk kanë imunitet nga përgjegjësia penale për akte të dhëna në ushtrim të detyrës së tyre. Kushtetuta nuk e parashikon këtë dhe është legjislacioni dhe zgjedhja e legjislatorit që përcakton se cila do të jetë përmasa e kësaj përgjegjësie;

- neni 315 nuk cenon nenin 42, pika 2, pasi gjyqtarit i krijohet mundësia të gjykohej sipas të gjitha garancive kushtetuese dhe procedurale. Ndjekja penale ndaj një gjyqtari nuk mund të fillojë pa miratimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë apo Gjykatës Kushtetuese, sipas rastit. Këto organe kanë pavarësi të mjaftueshme për të vlerësuar paraprakisht faktet, provat ose të dhënat mbi besueshmërinë e tyre;

- neni 315 i Kodit Penal duhet të interpretohet kur gjyqtari vendos me bindjen e brendshme në kundërshtim të hapur me ligjin.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, z.Sokol Berberi, përfaqësuesit e subjekteve të interesuara, Kuvendit të Republikës së Shqipërisë dhe Këshillit të Ministrave, që kërkuar rrëzimin e kërkesës, përfaqësuesin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë që u shpreh se ia lë në çmim Gjykatës Kushtetuese, dhe bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Shtetasi P.B., i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës me kërkesë për *“kundërshtimin e vendimit të pushimit të Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Durrës”* lidhur me kallëzimin që ai ka bërë ndaj tre gjyqtarëve të Gjykatës së Apelit Tiranë për kryerjen e veprës penale të “Dhënies së vendimit të padrejtë”, parashikuar nga neni 315 i Kodit Penal. Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Durrës, në datë 18.3.2003, ka vendosur pushimin e çështjes penale në ngarkim të tre gjyqtarëve, me arsyetimin se vendimi i Gjykatës është i formës së prerë dhe se nuk ekziston vepra penale.

Me vendimin nr.80, datë 19.3.2007, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës, bazuar në nenin 145/2 të Kushtetutës, ka vendosur të pezullojë gjykimin e çështjes së sjellë nga shtetasi P.B., dhe i ka kërkuar Gjykatës Kushtetuese kontrollin e kushtetutshmërisë së nenit 315 të Kodit Penal. Ajo ka çmuar se: ekziston një lidhje e drejtpërdrejtë ndërmjet nenit 315 të Kodit Penal dhe zgjidhjes së çështjes penale të paraqitur për gjykim; neni 315 i Kodit Penal është i papajtueshëm me nenet 7, 42/2 dhe 145/1, 3 të Kushtetutës.

Këto dispozita të Kushtetutës deklarojnë:

Neni 7: *“Sistemi i qeverisjes në Republikën e Shqipërisë bazohet në ndarjen dhe balancimin ndërmjet pushteteve ligjvënës, ekzekutiv dhe gjyqësor”.*

Neni 42/2: *“Kushdo, për mbrojtjen e të drejtave, të lirive dhe të interesave të tij kushtetues dhe ligjorë, ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj”.*

Neni 145/1: *“Gjyqtarët janë të pavarur dhe u nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve”.*

Neni 145/3: *“Ndërhyrja në veprimtarinë e gjykatave ose të gjyqtarëve passjell përgjegjësi sipas ligjit”.*

II

1. Gjykata, përpara se të vlerësojë kushtetutshmërinë e nenit 315 të Kodit Penal, e çmon të nevojshme të shprehet paraprakisht për kuptimin e standardeve kushtetuese për pavarësinë dhe përgjegjësinë e gjyqtarëve dhe të gjykatave.

Analiza e mëposhtme do të ndalet në paraqitjen e normave kushtetuese dhe praktikës së Gjykatës Kushtetuese (Gjykata), si dhe të Gjykatës Europiane të të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ) lidhur me këto standarde.

2. Sipas nenit 7 të Kushtetutës, sistemi i qeverisjes bazohet në ndarjen dhe balancimin ndërmjet pushteteve. Ky parim do të thotë që ligjvënësi, ekzekutivi dhe gjyqësori, janë të ndarë, efektivisht të pavarur dhe duhet të ketë një balancë midis tyre. Çdo institucion i një pushteti gëzon kompetencën sipas këtij qëllimi. Përmbajtja konkrete e kësaj kompetence varet nga fakti se cilit pushtet i përket ky institucion, nga vendi i tij midis institucioneve të tjera, nga raportet e fuqive të tij me ato të institucioneve të pushtetit shtetëror. Në përputhje me detyrat që u ka ngarkuar Kushtetuta, secili prej tyre është i pajisur me pushtet të mjaftueshëm, gjë që i jep mundësinë të marrë vendime në mënyrë të lirë e të pavarur. Asnjë organ apo institucion tjetër, në përbërje ose jo të një prej tri pushteteve nuk mund të ndërhyjë në trajtimin dhe zgjidhjen e çështjeve që, sipas rastit, do të përbënin objektin qendror të veprimtarisë së organeve apo institucioneve të tjera kushtetuese (*sib vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.19, datë 3.5.2007*).

Pushteti gjyqësor, sipas nenit 135 të Kushtetutës, ushtrohet nga Gjykata e Lartë, si dhe nga gjykatat e apelit dhe gjykatat e rrethit. Gjykatat kanë të drejtën ekskluzive për funksionin e dhënies së drejtësisë. Ky funksion i gjykatave përcakton vendin e gjyqësorit në sistemin e institucioneve të pushtetit shtetëror dhe statusin e gjyqtarëve.

3. Në nenin 145/1 parashikohet se: *“Gjyqtarët janë të pavarur dhe u nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve”.* Pavarësia e gjyqtarëve dhe gjykatave është një nga parimet themelore të shtetit demokratik. Roli i gjyqtarit dhe gjykatave në një shtet të tillë është që, ndërsa ushtrojnë funksionin e drejtësisë, ata duhet të sigurojnë zbatimin e normave të shprehura në Kushtetutë, të ligjeve dhe të

akteve të tjera ligjore, të garantojnë shtetin e së drejtës dhe të mbrojnë të drejtat dhe liritë e njeriut.

Pavarësia e gjyqtarëve dhe gjykatave nuk është një qëllim në vetvete. Respektimi i këtij parimi është një kusht i nevojshëm për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut. Në paragrafin e dytë të nenit 42 të Kushtetutës parashikohet se: “Kushdo, për mbrojtjen e të drejtave, të lirive dhe të interesave të tij kushtetuese dhe ligjore, ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj”. Në këtë kuptim, kjo pavarësi nuk është një privilegj, por një nga detyrat themelore të gjyqtarëve dhe të gjykatës, që rrjedh nga të drejtat e njeriut për të pasur një arbitër të paanshëm në një konflikt, të garantuar nga Kushtetuta. Garantimi i një standardi të tillë përbën dhe kriterin orientues për të vlerësuar pavarësinë e gjyqtarëve dhe të gjykatave.

4. Parimi i pavarësisë, i deklaruar në disa dispozita të Kushtetutës, kërkon, në radhë të parë, që gjyqtarët dhe gjykatat, ndërsa japin drejtësi, t’u nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve. Ata duhet të jenë të paanshëm dhe objektivë në gjykimin e çështjeve (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.19, datë 3.5.2007*).

Pavarësia e gjyqësorit ka dy komponentë realë të saj, që janë: paanshmëria dhe pavarësia e gjyqtarit dhe e gjykatës. Paanshmëria i referohet një qëndrimi subjektiv të gjyqtarit në lidhje me çështjen dhe me palët pjesëmarrëse në të, ndërsa pavarësia, e cila duhet të bazohet në ekzistencën e disa kushteve dhe të garancive objektive, nënkupton jo vetëm një qëndrim të caktuar ndaj ushtrimit të funksionit gjyqësor, por dhe një pozitë ose marrëdhënie në raport me të tjerët, veçanërisht me pushtetin ekzekutiv (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.14, datë 22.5.2006*).

Kushtetuta e ndalon ndërhyrjen në veprimtarinë e gjykatave dhe gjyqtarëve. Në paragrafin e tretë të nenit 145 të saj parashikohet: “Ndërhyrja në veprimtarinë e gjykatave ose të gjyqtarëve passjell përgjegjësi sipas ligjit”. Pavarësia procedurale e gjyqtarit është një kusht i nevojshëm për një shqyrtim të pavarur dhe të paanshëm të çështjes. Kjo normë e Kushtetutës ngarkon institucionet dhe pushtetet e tjera me detyrën kushtetuese që të respektojnë pavarësinë e gjykatave.

Është për t’u theksuar se pavarësia e gjyqtarëve dhe e gjykatave në dhënien e drejtësisë, e garantuar nga Kushtetuta, duhet të mbrohet dhe të mos cenohet nga ligjet dhe aktet e tjera ligjore. Në një shtet demokratik, bazuar në shtetin e së drejtës, ligjvënësi ka të drejtën dhe detyrën të përcaktojë me ligj veprat penale nga të cilat shkaktohet një dëm thelbësor në interesat e personave, të shoqërisë ose të shtetit, ose krijojnë rrezikun se një dëm i tillë do të mund të ndodhë. Për rregullimin e marrëdhënieve të lidhura me përgjegjësinë penale, ligjvënësi gëzon një diskrecion të gjerë. Sidoqoftë, ky diskrecion i ligjvënësit është i kufizuar nga parimet dhe normat e Kushtetutës.

Gjykata është shprehur se Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka detyrën për të “qeverisur” gjyqësorin dhe, sipas neni 147 të Kushtetutës, është organi kushtetues i pozicionuar në majën e piramidës organizative të pushtetit gjyqësor. Për të realizuar vetëqeverisjen e gjyqësorit, Këshilli i Lartë i Drejtësisë përbëhet në shumicën e tij nga gjyqtarë, të cilët, duke ushtruar funksionet e tyre si të tillë, realizojnë lidhjen me korpusin gjyqësor. Frymën e vetëqeverisjes në Këshillin e Lartë të Drejtësisë, kushtetutbërësi e ka përfshirë me qëllimin për ta bërë gjykatën të pavarur nga ndërhyrjet e çdo pushteti tjetër (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.14, datë 22.5.2006*).

5. Statusi ligjor i gjyqtarëve dhe i gjykatave duhet gjithashtu t’i shërbejë garancisë së pavarësisë së tyre. Vlerësimi i sistemit të garancive dhe pavarësia e gjyqtarëve dhe gjykatave janë ngushtësisht të ndërlidhura ndërmjet tyre. Garancitë kushtetuese për statusin e gjyqtarit lidhen me emërimin, paprekshmërinë dhe palëvizshmërinë e tyre nga detyra pa shkaqë të përligjura, me mosndjekjen e tyre penalisht dhe disiplinarisht pa vendim të motivuar të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, si dhe me garancitë financiare (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 27.5.2004*).

Bazuar në nenin 137 të Kushtetutës, gjyqtarët mund të ndiqen penalisht vetëm me miratim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë (KLD-së). Nëse Këshilli i Lartë i Drejtësisë jep autorizimin për ndjekje penale, atëherë gjyqtarit duhet t’i garantohen të gjitha garancitë procedurale penale, përfshi parimin e prezumimit të pafajësisë, dhe në fund është gjykata që vendos çështjen e përgjegjësisë penale të gjyqtarit.

Gjykata çmon se sistemi i garancive të pavarësisë së gjyqtarëve dhe të gjykatave nuk krijon ndonjë parakusht mbi bazën e të cilit gjyqtari mund t'i shmanget përmbushjes së detyrave të tij në mënyrë të plotë, të shqyrtojë çështjet në një mënyrë të papërshtatshme, të veprojë në mënyrë joetike me personat që marrin pjesë në çështje, të shkelë të drejtat e njeriut dhe dinjitetin etj... Gjyqtarët duhet të mbrojnë nderin dhe prestigjin e detyrës së tyre. Për rrjedhojë, sistemi i vetëqeverisjes së gjyqësorit duhet të sigurojë që gjyqtarët t'i kryejnë detyrat e tyre në mënyrë korrekte, me qëllim që çdo veprim joligjor ose joetik të vlerësohet në mënyrë të përshtatshme.

6. Pavarësia nuk është qëllim në vetvete ose një mënyrë për të siguruar pozicionin profesional të gjyqtarëve për të mirën e tyre, por është një mjet për të arritur qëllimet e një shoqërie të drejtë dhe të përparuar. Për këtë arsye, pavarësia shoqërohet me mjete për të siguruar që gjyqtarët dhe gjyqësori në tërësi të veprojnë në përputhje me parimet dhe interesat legjitime të një shoqërie demokratike.

Gjyqtari betohet se gjatë kryerjes së detyrës do t'i qëndrojë kurdoherë besnik Kushtetutës, ligjeve dhe do të respektojë rregullat e etikës profesionale. Ai duhet të ruajë dinjitetin e tij, duke mos lejuar veprime që komprometojnë profesionin, organet e drejtësisë dhe figurën e tij në shoqëri. Gjyqtari duhet ta shmangë një konflikt të mundshëm interesi që ndikon ose mund të krijojë dyshime për paanshmërinë e tij në dhënien e drejtësisë. Për këtë qëllim, Kushtetuta, në nenin 143 përcakton : “Qenia gjyqtar nuk pajtohet me asnjë veprimtari tjetër shtetërore, politike ose private”.

Rrjedhoja më e rëndësishme e parimit të pavarësisë së gjyqtarëve është mospërgjegjësia për vendimet që japin sipas bindjes së tyre, mbështetur në Kushtetutë dhe në ligje. Megjithatë, pasoja e pushtetit dhe besimi që shoqëria i jep gjyqtarëve është e tillë që duhet të ketë disa mënyra për t'i mbajtur gjyqtarët përgjegjës, përfshi edhe largimin nga detyra, në rast të shkeljeve që justifikojnë këtë veprim.

Për shkelje të funksioneve të tyre gjyqtarët mund të mbajnë përgjegjësi disiplinore dhe penale. Bazuar në nenin 147 të Kushtetutës, gjyqtarët shkarkohen nga detyra nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë për kryerjen e një krimi, për paaftësi mendore a fizike, për akte e sjellje që diskreditojnë rëndë pozitën dhe figurën e gjyqtarit ose për pamjaftueshmëri profesionale. Sjellja e një gjyqtari lidhur me veprimtarinë e tij, për detyrat e tij funksionale, si dhe për veprimtarinë e tij jashtë detyrës, nuk duhet të krijojë dyshime për pavarësinë dhe paanshmërinë e tij.

Gjykata çmon se në vendimmarrje gjyqtarët duhet të jenë të pavarur dhe të aftë të veprojnë pa ndikim të papërshtatshëm, presione, kërcënime ose ndërhyrje, të drejtpërdrejta ose jo, nga kushdo dhe për çfarëdo arsye. Gjyqtarët duhet të kenë liri të plotë për t'i vendosur rastet me paanësi, në përputhje me ndërgjegjen dhe interpretimin e tyre për faktet dhe në zbatim të normave të së drejtës.

Gjykata është shprehur se pushteti gjyqësor ushtrohet i shkallëzuar sipas parimit të kontrollit të vendimeve gjyqësore të gjykatave më të ulëta nga gjykatat më të larta. Vendimet gjyqësore kontrollohen vetëm nga gjykata më e lartë dhe asnjë organ tjetër nuk mund të vlerësojë ligshmërinë dhe bazueshmërinë e vendimeve gjyqësore, për sa kohë ato nuk janë ndryshuar ose prishur nga një gjykatë më e lartë (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.11, datë 27.5.2004*).

7. Është e nevojshme të theksohet, se parimi i pavarësisë së gjyqtarëve është gjithashtu i sanksionuar në një sërë dokumentesh ndërkombëtare: Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut; Pakti Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike; Konventa Europiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ); Parimet Bazë për Pavarësinë e Gjyqësorit miratuar nga Asambleja e OKB-së; Rekomandimi për Pavarësinë, Efiçencën dhe rolin e gjyqtarëve miratuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës; Karta Universale e Gjyqtarit etj... Këto dokumente ndërkombëtare në tërësi identifikojnë parimet bazë të pavarësisë së gjyqësorit, si: gjyqtari duhet të ketë autoritetin për të vendosur për çështjet i lirë nga çdo ndërhyrje; ndarja e pushteteve dhe pavarësia e gjyqësorit të përfshihen në rendin kushtetues; gjykatat dhe gjyqtarët duhet të kenë pavarësi administrative dhe të përfshihen në procesin buxhetor; mbrojtja e gjyqtarëve nga shfuqizimi arbitrar ose rishikimi i vendimeve të tyre duhet të jetë i garantuar; pavarësia ndër-institucionale që është e drejta e gjyqtarëve për të marrë vendime pa ndërhyrje të papërshtatshme nga gjykatat më të larta; etj..

8. Konceptet e pavarësisë dhe të paanësisë së gjyqësorit janë trajtuar nga Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ) në kuadrin e nenit 6 të KEDNJ, i cili përcakton standarde për procesin

gjyqësor. Neni 6/1 i KEDNJ parashikon se “çdo person ka të drejtë të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e krijuar me ligj...”.

GJEDNJ është shprehur se vendimet e gjykatave duhet të jenë përfundimtare dhe të detyrueshme, me përjashtim të rasteve kur ato shfuqizohen nga një gjykatë më e lartë, në bazë të parregullsisë ose të qenurit të padrejta (*Shih vendimin: Pullar kundër Mbretërisë së Bashkuar*, datë 10.6.1996). GJEDNJ mbështet qëndrimin se një gjyqtar prezumohet i lirë nga çdo anshmëri dhe e kalon barrën e provës në këtë rast të kundërshtuesi i prezumimit dhe se çdo gjyqtar është i paanshëm, deri sa të provohet e kundërta. Lidhur me paanësinë objektive, GJEDNJ është shprehur në shumë raste se fakti i thjeshtë që gjyqtari ka marrë vendim, në vetvete, nuk mjafton për të mbështetur dyshimet rreth paanësisë së tij. Ajo që ka rëndësi është qëllimi dhe natyra e veprimeve që kryen ai gjatë procesit gjyqësor (*shih vendimin “Hausschildt kundër Danimarkës”, datë 24.5.1989; vendimin: Fey kundër Austrisë”, datë 24.2.1993, Vendimin “Gautrin et al kundër Francës”, datë 20.5. 1998*).

III

9. Gjykata, për të vlerësuar kushtetutshmërinë e nenit 315 të Kodit Penal e çmon të nevojshme të analizojë elementet e kësaj vepre penale, duke u mbështetur pikësisht në doktrinën e së drejtës penale. Neni 315 i Kodit Penal parashikon: “Dhënia e një vendimi gjyqësor përfundimtar që dihet se është i padrejtë dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet”. Kodi Penal është miratuar me ligjin nr.7895, datë 27.1.1995.

10. Vepra penale e “Dhënies së një vendimi të padrejtë” përfshihet në kreun IX të Kodit Penal, i cili synon mbrojtjen e parimit të pavarësisë së pushtetit gjyqësor, në radhë të parë, nga vetë përfaqësuesit e sistemit të drejtësisë. Vepra penale kundër drejtësisë janë ato veprime ose mosveprime të kundërligjshme të kryera me faj, që prekin veprimtarinë e rregullt të gjykatës për realizimin e drejtësisë, të organeve që ndihmojnë në realizimin e saj, si dhe të drejtat dhe liritë e qytetarëve të mbrojtura me ligj. Ligjvënësi, me parashikimin e kësaj vepre penale, është nisur nga një qëllim i ligjshëm: mbrojtja e shtetit të së drejtës, e lirive dhe e të drejtave të qytetarëve.

Objekt i kësaj vepre penale janë marrëdhëniet juridike të vendosura me ligj, që sigurojnë realizimin e drejtësisë nga gjykata, si edhe të drejtat dhe liritë e shtetasve, të shoqërive tregtare, institucioneve, organizatave e shoqatave, të mbrojtura me legjislacionin penal nga veprimet ose mosveprimet kriminale.

Nga ana objektive, kjo vepër penale shfaqet me dhënie e një vendimi gjyqësor përfundimtar nga gjykata, që dihet se është i padrejtë. Kuptimi i vendimit përfundimtar është dhënë në Kodin e Procedurës Penale dhe Kodin e Procedurës Civile. Vendimi përfundimtar jepet nga gjykata në përfundim të gjykimit, i cili e zgjidh çështjen në themel (neni 126 i Kodit të Procedurës Civile). Vendimi përfundimtar i gjykatës është sinteza e gjykimit dhe përfaqëson zgjidhjen e çështjes në themel mbi bazën e provave të administruara gjatë shqyrtimit gjyqësor.

Element i anës objektive është edhe që vendimi përfundimtar të jetë i padrejtë.

Gjyqësori, në kryerjen e funksioneve, i nënshtrohet vetëm Kushtetutës dhe ligjeve dhe vendimet gjyqësore duhet të jenë të arsyetuara (neni 142). Kodi i Procedurës Penale lidhur me vendimin penal parashikon se vendimi arsyetohet, ndryshe është i pavlefshëm. Neni 383 i Kodit të Procedurës Penale parashikon elementet që duhet të përmbajë një vendim, ku ndër të tjera parashikon një parashtrim të përmbledhur të rrethanave të faktit dhe provat mbi të cilat bazohet vendimi, arsyet për të cilat gjykata i quan të papranueshme provat e kundërta, si dhe dispozitivin, duke treguar nenet e zbatuara të ligjit. Kodi i Procedurës Civile parashikon se gjykata e mbështet vendimin e saj vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor. Vendimet duhet të përmbajnë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes.

Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë, pasi duhet qartësuar që pavarësia dhe diskrecioni i gjykatës kanë një kufizim, nënshtrimin ndaj Kushtetutës dhe ligjeve. Ky kufizim qëndron edhe në parashikimin e një sërë kontrollesh të brendshme ndaj një procesi. Vendimi, siç u përmend më sipër, mund të kontrollohet nga një gjykatë më e lartë sipas procedurave përkatëse. Dhe që kjo të jetë e mundur, duhet bërë arsyetimi i vendimit, në të cilin gjyqtari tregon me qartësi faktet dhe ligjin e zbatueshëm, të cilat e kanë çuar në bërjen e një zgjedhjeje ndërmjet disa mundësive. Pra,

gjyqtari duhet të shpjegojë arsyet e vendimeve të tij, duke iu referuar fakteve për të cilat është zhvilluar procesi, ligjeve të zbatueshme dhe kërkesave të ndryshme të palëve.

Nisur nga një interpretim *a contrario* me atë të shtjelluar më sipër, që një vendim të jetë i padrejtë në kuptim të nenit 315 të Kodit Penal, ai duhet të jetë marrë në kundërshtim me Kushtetutën dhe ligjet dhe/ose të jetë i pa arsyetuar. Njëkohësisht ky vendim duhet të jetë në kundërshtim me kërkesat specifike të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile dhe Kodin e Procedurës Penale.

Subjekt i veprës penale është gjyqtari që jep vendimin gjyqësor përfundimtar.

Gjykata, lidhur me anën subjektive të veprës, çmon se formulimi i dispozitës krijon mundësi për dykuptimësi në interpretimin e saj. Sipas një interpretimi, fraza “dihet që është i padrejtë” nënkupton rastin kur gjyqtari me ndërjegje dhe paramendim jep një vendim përfundimtar që e di se është i pabazuar dhe i paligjshëm. Sipas një tjetër interpretimi, pavarësisht nga ana subjektive e gjyqtarit, vendimi gjyqësor që “dihet që është i padrejtë”, do të konstatohej mbi bazën e një kriteri objektiv, siç mund të jetë prishja e vendimit nga një gjykatë më e lartë, ndryshimi i një praktike gjyqësore të konsoliduar etj...

11. Bazuar në standardet e trajtuara më sipër, Gjykata vlerëson se testi objektiv i paanshmërisë konsiston në përcaktimin se edhe pa marrë parasysh sjelljen e gjyqtarit, ekzistojnë fakte bindëse të cilat ngjallin dyshime përsa i takon paanshmërisë së tij. Në këtë rast, organi i akuzës dhe gjykata, kur shqyrtojnë nëse në një çështje të caktuar, ekziston një arsye e ligjshme për të dyshuar se një gjyqtar nuk është i paanshëm, vendimtar mbetet përcaktimi se dyshimi mbi paanshmërinë është objektivisht i justifikueshëm. Ana subjektive e paanshmërisë ka të bëjë me bindjen personale të një gjyqtari për një çështje të caktuar, e cila prezumohet derisa të paraqiten prova që dëshmojnë të kundërtën.

12. Gjykata çmon se analiza e ndërjegjes ose e dijenisë do të lidhej me një analizë të bindjes së brendshme të gjyqtarit e krijuar gjatë procesit vendimmarrës dhe e bërë e ditur me shpalljen e vendimit. Kjo analizë e ndërjegjes së gjyqtarit do të përbënte një ndërhyrje në vetë thelbin e pavarësisë funksionale të gjyqtarit. Paqartësia në përcaktimin e anës subjektive të veprës krijon mundësi që organi i akuzës të fillojë një çështje penale ndaj gjyqtarit mbi bazën e kallëzimit të palëve, me pretendimin se vendimi dihet që është i padrejtë, pavarësisht se sa kjo mund të provohet objektivisht. Dispozita penale objekt shqyrtimi, nuk shmang mundësinë që gjyqtari të vihet në ndjekje penale vetëm për faktin se ai ka dhënë një vendim sipas bindjes së tij të mbështetur në Kushtetutë dhe në ligje. Hapësira që lejon kjo veprë mund të krijojë një presion të papërshtatshëm ndaj gjyqtarit, çka do të dëmtonte dhënien e drejtësisë dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut.

Gjykata çmon se mundësia e fillimit të ndjekjes penale ndaj një gjyqtari për dhënien e një vendimi përfundimtar, ndërkohë që vendimi mund të shqyrtohet nga një gjykatë më e lartë, krijon një presion të papërshtatshëm mbi këtë të fundit, çka mund të cenojë dhënien e drejtësisë.

13. Siç dhe u analizuan më sipër, standardet kushtetuese të pavarësisë së gjyqësorit përcaktojnë disa elemente të qenësishme, ndër të cilët pavarësia funksionale e organeve dhe institucioneve kushtetuese lidhet ngushtësisht me përmbajtjen e veprimtarisë që këta realizojnë. Duhet ritheksuar se parimi i prezumimit të paanshmërisë së gjyqtarit pasqyron një element të rëndësishëm të shtetit të së drejtës, që do të thotë se vendimet e gjykatave duhet të jenë përfundimtare dhe të detyrueshme, me përjashtim kur shfuqizohen nga një gjykatë më e lartë në bazë të parregullsisë ose të qenurit të padrejta.

Gjykata, siç u përmend edhe më lart, është shprehur se vendimet gjyqësore kontrollohen vetëm nga gjykata më e lartë, dhe asnjë organ tjetër nuk mund të vlerësojë ligjshmërinë dhe bazueshmërinë e vendimeve gjyqësore, për sa kohë ato nuk janë ndryshuar ose prishur sipas ligjit. Nëse një vendim është objektivisht i pabazuar në ligj dhe fakte, ai mund të rishikohet nga një gjykatë më e lartë ose gjyqtari mund të mbajë përgjegjësi disiplinore sipas procedurave përkatëse. Gjyqtari që jep një vendim gjyqësor për interes ose për shkaqe të dobëta, nuk shmanget nga përgjegjësia penale. Në këtë rast, Kodi Penal parashikon vepra të tjera penale, të cilat mund të kryhen nga një gjyqtar, si p.sh.: “Shpërdorimi i detyrës” (neni 248), “Korrupsioni” (neni 319/a).

Mbështetur në analizën e mësipërme, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundimin se neni 315 i Kodit Penal është i pajtueshëm me nenet 42 dhe 145 të Kushtetutës.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, duke u bazuar në nenet 131, shkronja “a”; 134, pika 1, shkronja “d”; 145, pika 2, të Kushtetutës, si dhe në nenin 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin e nenit 315 të Kodit Penal “Dhënia e një vendimi të padrejtë”, si të papajtueshëm me Kushtetutën.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Fehmi Abdiu, Xhezair Zaganjori, Sokol Berberi, Sokol Sadushi, Petrit Plloçi.

Anëtarë kundër: Vladimir Kristo (kryetar), Gjergj Sauli, Kujtim Puto, Kristofor Peçi.

MENDIM PAKICE

Nuk jemi dakord me vendimin e shumicës për këto arsye:

Në kërkesën e bërë nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës për shpalljen si antikushtetues të nenit 315 të Kodit Penal, pretendohet se ky nen është në kundërshtim me nenet 7, 42/2 dhe 145/1, 3 të Kushtetutës.

Neni 315 i Kodit Penal bën fjalë për përgjegjësinë penale të gjyqtarëve, në rastet kur japin vendime përfundimtare të padrejta në mënyrë të qëllimshme. Për t'i dhënë përgjigje kërkesës, para Gjykatës Kushtetuese shtroreshin për zgjidhje këto çështje kryesore:

- A ka përgjegjësi penale gjyqtari për krime të kryera në detyrë ose për shkak të saj?

- Neni 315 është antikushtetues apo është i panevojshëm, meqenëse gjyqtari mund të përgjigjet penalisht njëloj si nëpunësit e tjerë të shtetit për shpërdorim detyre, sipas nenit 248 të Kodit Penal.

- Neni 315 i Kodit Penal është antikushtetues në thelbin e tij apo formulimi është i pasaktë, ose i paplotë dhe mund të krijojë probleme në zbatimin praktik?

- A kërcënohet realisht pavarësia e gjyqtarit nga ekzistenca e kësaj dispozite në Kodin Penal?

Në lidhje me çështjen e parë, ajo ç'ka mund të thuhet pa hezitim është se gjyqtarët, si të gjithë nëpunësit apo shtetasit e tjerë, janë të barabartë para Kushtetutës dhe ligjit dhe përgjigjen njëloj për shkelje të tyre. Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë e pranon përgjegjësinë penale të gjyqtarëve. Në nenin 137 të saj thuhet shprehimisht se gjyqtarët e të gjitha niveleve mund të ndiqen penalisht.

Në nenin 6/1 të Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut thuhet, ndër të tjera, se: “çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga **një gjykatë e pavarur dhe e paanshme...**”. Gjykata Kushtetuese, në vendimin e saj nr.14/2006, shprehet se “...pavarësia e gjyqësorit ka dy komponentë realë të saj, që janë: paanshmëria dhe pavarësia e gjyqtarit (me dallimet përkatëse mes tyre). Paanshmëria i referohet një qëndrimi subjektiv të gjyqtarit në lidhje me çështjen dhe me palët pjesëmarrëse në të, ndërsa pavarësia nënkupton jo vetëm një qëndrim të caktuar ndaj ushtrimit të funksionit gjyqësor, por një pozitë ose marrëdhënie në raport me të tjerët, veçanërisht me pushtetin ekzekutiv, që bazohet në ekzistencën e kushteve dhe garancive objektive...”. Paanshmëria e gjyqtarit në dhënien e drejtësisë dhe, në raport me qëndrimin ndaj saj, përgjegjësia që gjyqtarët duhet të mbajnë, zë një vend të rëndësishëm dhe në dokumente të organizmave ndërkombëtare, të cilat trajtojnë parimet bazë të pavarësisë së gjyqësorit. Të tilla mund të përmendim: “Parimet bazë të OKB-së për pavarësinë e gjyqësorit”, Rekomandimin nr.R(94)12, datë 13.10.1994 të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës “ Për pavarësinë, efikasitetin dhe rolin e gjyqtarëve”, Kartën e Shoqatës së Gjyqtarëve Europianë etj.. Këto dokumente të rëndësishme ndërkombëtare

trajtojnë gjerësisht jo vetëm parimin e pavarësisë së gjyqtarëve, por dhe parimin e paanësisë në kuptim të përgjegjësisë së tyre në vendimmarrje, duke shmangur presionet, mitmarrjen, ndërhyrjet etj... Megjithëse pavarësia dhe përgjegjësia e gjyqtarëve, që buron nga parimi i paanësisë, duken si kontradiktore me njëra-tjetrën, ato në fakt nuk janë gjë tjetër veçse dy anët e së njëjtës medalje. Respekti dhe besimi ndaj drejtësisë, ndaj pushtetit gjyqësor mund të cenohet rëndë si nga ndërhyrjet e pushteteve të tjera, ashtu dhe nga qëndrimet e papërgjegjshme të gjyqtarëve në vendimmarrje, me fjalë të tjera, nga deformimet e qëllimshme të sensit të drejtësisë në zgjidhjen përfundimtare të çështjeve. Patundshmëria e gjyqtarëve në detyrë, një veçori kjo e rëndësishme e pushtetit gjyqësor, në raport me pushtetet e tjera, e bën akoma më evidente jo vetëm nevojën për pavarësi të tyre në dhënien e drejtësisë, por edhe paanësinë e tyre jashtë çdo ndikimi dhe tundimi. Pushteti gjyqësor është krijuar për të mbrojtur të drejtat dhe liritë e qytetarëve dhe pushteti që gjyqtarët kanë në raport me nëpunësit e pushteteve të tjera është shumë i madh. Pasojat që vijnë nga shpërdorimi i këtij pushteti janë të rënda. Komisioni i Venecias, në opinionin e tij nr.246/2003, shprehet, ndër të tjera, se: "...Rrjedhojë më e rëndësishme e parimit të pavarësisë së gjyqësorit është mospërgjegjësia e tyre për vendimet e marra. Megjithatë, pasojat/efektet e pushtetit dhe besimi që shoqëria u jep gjyqtarëve, janë të tillë që duhet të ketë disa mënyra për t'i mbajtur gjyqtarët përgjegjës, përfshi dhe largimin nga detyra në rast të shkeljeve aq të mëdha që justifikojnë këtë veprim... Duhet të dallojmë ndërmjet përgjegjësisë penale, civile dhe disiplinore. **Gjyqtarët, të cilët gjatë detyrës kryejnë atë që në çdo rrethanë do të konsiderohet si krim, nuk mund të pretendojnë imunitet nga procesi i zakonshëm penal. Por, ata duhet të përjashtohen krejtësisht nga përgjegjësia penale për dështime të paqëllimshme në kryerjen e funksioneve të tyre...**". Edhe Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut, në një sërë vendimesh të saj, shprehet se koncepti i pavarësisë dhe paanësisë objektive janë të lidhur ngushtësisht. Pavarësia nuk është qëllim në vetvete, ose një mënyrë për të siguruar pozicionin profesional të gjyqtarëve për të mirën e tyre, por një mjet për të arritur qëllimet e një shoqërie të drejtë dhe të përparuar. Pavarësisht se dokumentet ndërkombëtare për pavarësinë e gjyqtarëve nuk trajtojnë në mënyrë të posaçme përgjegjësinë penale të gjyqtarëve, por vetëm atë disiplinore, kjo nuk mund të përbëjë shkak për të arritur në përfundimin se gjyqtarët nuk mund të përgjigjen penalisht, me "argumentin" se cenohet pavarësia e tyre. E drejta penale është një kategori e veçantë e së drejtës, për rrjedhojë dhe përgjegjësia penale, subjekte të së cilës mund të jenë pa përjashtim të gjithë shtetasit, përfshirë dhe gjyqtarët, duke respektuar natyrisht kriteret dhe normat që lidhen me imunitetin.

Dispozita e kontestuar si antikushtetuese bën fjalë për **dhënien e një vendimi gjyqësor përfundimtar që dihet se është i padrejtë**. Në këtë formulim të ligjvënësist dallojmë dy elemente thelbësore që do të na ndihmojnë për t'i dhënë përgjigje çështjes së shtruar për zgjidhje. E para, që një person (gjyqtari) të ketë përgjegjësi penale në bazë të nenit 315 të Kodit Penal, duhet të ketë dhënë **një vendim gjyqësor përfundimtar dhe**, e dyta, vendimi duhet **të dihet që është i padrejtë**. Vendimi gjyqësor është përfundimtar kur janë shteruar të gjitha mjetet për kundërshtimin e tij, ose kur ai ka marrë formë të prerë, që do të thotë se ai ose nuk është apeluar apo kundërshtuar me rekurs nga subjektet e interesuara, ose kur pas shterimit të këtyre mjeteve është marrë një vendim, sipas rastit, nga gjykata e apelit apo Gjykata e Lartë. Kushti i dytë, dijenia për dhënien e një vendimi të padrejtë, në kuptimin juridiko-penal, nuk lidhet me vlerësimin profesional që bëjnë gjykatat e niveleve më të larta, aq më pak prokurori, por me qëndrimin subjektiv të gjyqtarit ndaj zgjidhjes në themel të çështjes. Pra, nuk është fjala "...për dështime të paqëllimshme në kryerjen e funksioneve të tyre", që do të thotë se vendimi mund të jetë pasojë e paafhtësisë së gjyqtarit apo e vlerësimit të gabuar të provave dhe rrethanave të tjera të çështjes. Përkundrazi, sipas kësaj dispozite, gjyqtari, në mënyrë të qëllimshme, jep një vendim gjyqësor përfundimtar që ai e di se është i padrejtë. Pikërisht ky qëndrim subjektiv e bën atë (gjyqtarin) përgjegjës penalisht, sipas nenit 315 të Kodit Penal. Në të drejtën penale, që personi të përgjigjet për një veprë penale, para së gjithash duhet të konkurrojnë tri elemente themelore: rrezikshmëria shoqërore e veprës, kundërligjshmëria e saj dhe faji. Këto elemente (bashkë me elementet e tjera që karakterizojnë figurën e një veprë penale) janë të pranishme dhe në ekzistencën e veprës penale të parashikuar nga neni 315 i Kodit Penal.

Misioni i gjyqtarëve është të japin drejtësi, në mënyrë të pavarur, në përputhje me Kushtetutën dhe ligjet. Çdo qëndrim i kundërt i tyre, pra shkelja e qëllimshme e Kushtetutës dhe ligjeve, nuk ka asgjë të përbashkët me parimin kushtetues të pavarësisë në marrjen e vendimeve.

Çështja e dytë dhe e tretë nuk kanë lidhje me antikushtetutshmërinë ose jo të nenit 315 të Kodit Penal. Vendi apo kreu në të cilin bën pjesë një veprë në Kodin Penal nuk ka të bëjë me kushtetutshmërinë e veprës, por me metodikën që ndjek ligjvënësi në hartimin e Kodit. Pavarësisht se neni 315, në thelbin e vet, ka ngjashmëri të theksuar me elementet e veprës penale të shpërdorimit të detyrës, të parashikuar nga neni 248 i Kodit Penal, veçoria e tij qëndron në një element të posaçëm të kësaj vepre: te subjekti i cili është gjyqtari. Ligjvënësi e ka parë të arsyeshme, me të drejtë, që këtë dispozitë ta përfshijë në një kre të posaçëm të Kodit Penal, kreu IX, të titulluar “Vepra penale kundër drejtësisë”. Nxjerrja e saj si dispozitë më vete në këtë kre, për shkak të subjektit të posaçëm, nuk ka pse ta bëjë normën antikushtetuese. Përkundrazi, ligjvënësi ka dashur t’i japë rëndësi të veçantë pasojave të abuzimit me detyrën nga ana e gjyqtarëve dhe, në këtë kuptim, neni 315 i Kodit Penal, veç të tjerash, ushtron dhe një ndikim pozitiv për të parandaluar dhënien në mënyrë të qëllimshme të vendimeve gjyqësore haptazi të padrejta. Megjithëse qartësia e normës juridike, përdërisa ka të bëjë me zbatimin në praktikë të saj, është pjesë e shqyrtimit në gjykimin kushtetues, doktrina e së drejtës penale e ka trajtuar në mënyrë të plotë dhe të qartë kuptimin juridik të kësaj dispozite në të gjitha elementet përbërëse të një vepre penale.

Pas kësaj analize erdhëm te çështja e fundit: a kërcënohet pavarësia e gjyqtarit nga ekzistenca e kësaj dispozite në Kodin Penal? Për t’i dhënë përgjigje, çështja duhet parë si në aspektin formal, ashtu dhe atë substancial. Nga pikëpamja formale juridike, neni 315 i Kodit Penal nuk është gjë tjetër veçse konkretizim i mëtejshëm, në vendin e duhur, i një prej rasteve kur gjyqtarët mund të vihen para përgjegjësisë penale, ndër të tjera edhe për abuzime me detyrën, përgjegjësi e cila parimisht është pranuar dhe në nenin 137 të Kushtetutës. Në aspektin substancial, vetë ekzistenca e një dispozite penale nuk mund të përbëjë aspak një kërcënim për pavarësinë e gjyqtarëve, për shkak se ai është i mbrojtur në mënyrë të posaçme si nga Kushtetuta, ashtu dhe nga ligjet organike me garanci të shumta. Sipas nenit 137 të Kushtetutës, gjyqtarët mund të ndiqen penalisht vetëm me miratim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë. Garancitë janë më të mëdha kur është fjala për të ndjekur penalisht gjyqtarët e Gjykatës së Lartë, për të cilët kërkohet miratimi i Kuvendit dhe për anëtarët e Gjykatës Kushtetuese, për të cilët nevojitet vetë miratimi i kësaj të fundit.

Anëtarë: Vladimir Kristo (kryetar), Kujtim Puto, Gjergj Sauli.

VENDIM Nr.19, datë 1.6.2011

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Pllaçi	Anëtar i “ “
Vitore Tusha	Anëtare e “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Sokol Berberi	Anëtar i “ “
Admir Thanza	Anëtar i “ “
Altina Xhoxhaj	Anëtare e “ “
Vladimir Kristo	Anëtar i “ “

me sekretare Blerina Çinari, më datë 4.11.2010, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 21/6 Akti, që i përket:

KËRKUES: Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, Këshilli i Ministrave, Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI : Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën, i paragrafëve VII dhe VIII të nenit 34 të Kodit Penal të Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 134/1, d dhe 145/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Vladimir Kristo, shqyrtoi pretendimet e kërkuarit: prapësimet e subjekteve të interesuara: Kuvendi i Republikës së Shqipërisë (Kuvendi) dhe Këshilli i Ministrave (KM) që janë shprehur për rrëzimin e kërkesës dhe, pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Me vendimin nr.324, datë 6.3.2009, Gjykata e Rrethit Gjyqësor të Tiranës ka deklaruar fajtor shtetasin E.S., për kryerjen e veprës penale të “mosparaqitjes në repart”, parashikuar nga neni 36/1 i Kodit Penal Ushtarak, dhe e ka dënuar atë me 14 000 (katërmëdhjetë mijë) lekë gjobë. Gjoha duhej paguar nga i dënuari brenda datës 16.9.2009.

Ky vendim ka marrë formë të prerë në datën 18.3.2009.

Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës ka dërguar në Zyrën e Përmbarrimit Gjyqësor të Lushnjës urdhrin e ekzekutimit të datës 18.3.2009, për zbatimin e vendimit penal nr.324, datë 6.3.2009 të lartpërmendur.

Zyra e Përmbarrimit Gjyqësor të Lushnjës i ka dërguar njoftim shtetasit E.S. për ekzekutimin vullnetar të detyrimit. Si pasojë e mosshlyerjes së këtij detyrimi nga i dënuari, kjo zyrë ka filluar procedurat për ekzekutimin e detyrueshëm të detyrimit prej 14 000 lekësh.

Zyra e Përmbarrimit Gjyqësor të Lushnjës, pasi ka kryer të gjitha procedurat për ekzekutimin e vendimit penal të formës së prerë, ka konstatuar insolvabilitetin e shtetasit E.S. Në këto kushte kjo Zyrë ka vendosur pezullimin e ekzekutimit të urdhrin të datës 18.3.2009 të lëshuar nga Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës.

Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës, bazuar në nenin 34/7 të Kodit Penal (KP) dhe në nenin 467/2 të Kodit të Procedurës Penale (KPP), i është drejtuar gjykatës për konvertimin e dënimit prej 14 000 lekësh, dhënë me vendimin nr.324, datë 6.3.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor të Tiranës, ndaj shtetasit E.S. në dy ditë burgim.

Gjykata e Rrethit Gjyqësor të Tiranës (Gjykata referuese), me vendimin nr.415 akti, datë 20.5.2010 ka vendosur pezullimin e gjykimit të kërkesës penale nr.415 akti, me objekt konvertimin në ditë burgimi të dënimit penal me gjobë të dhënë ndaj të gjykuarit E.S. dhe dërgimin e çështjes në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, për t'u shprehur nëse paragrafët VII dhe VIII të nenit 34 KP-së, të cilët parashikojnë zëvendësimin e dënimit me gjobë në dënim me burgim, janë në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

II

Gjykata referuese pretendon se dispozitat e sipërcituara bien në kundërshtim me nenin 27 të Kushtetutës, pasi në këtë rast kufizimi i lirisë së shtetasve kryhet për shkaqe, të cilat nuk janë të përfshira në këtë dispozitë kushtetuese, e cila duke qenë taksative, është edhe shteruese për sa u përket shkaqeve kur liria e individit mund të kufizohet në mënyrë të ligjshme nga autoritet shtetërore.

Edhe pse ka *prima facie* një ngjashmëri ndërmjet shkronjës “b” të nenit 27/2 të Kushtetutës, e cila parashikon se liria e personit mund të kufizohet në bazë të një urdhri të gjykatës, në rastin konkret vendimi penal me gjobë nuk mund të interpretohet si një urdhër gjykate në këtë drejtim, pra që synon të kufizojë lirinë e personit.

Gjykata referuese pretendon, gjithashtu, se dispozitat për të cilat kërkohet kontrolli kushtetues, bien në kundërshtim edhe me nenin 18 të Kushtetutës, i cili sanksionon barazinë e shtetasve para ligjit. Nga ana e ligjvënësit nuk janë zbatuar dispozitat e nenit 18/3 të Kushtetutës, i cili lejon diskriminimin e shtetasve për arsye të gjendjes së tyre ekonomike, kur plotësohen këto kushte: Diskriminimi të jetë: a) i ligjshëm; b) i arsyeshëm; dhe c) objektiv. Duke qenë se konvertimi i dënimit diskriminon personat që janë në pamundësi objektive të paguajnë gjobën, duke i vënë këta të fundit në një pozitë të disfavorshme në lidhje me personat që kanë mundësi të paguajnë gjobat penale, Gjykata referuese pretendon se ky lloj disavantazhi është i paarsyeshëm.

Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, parashtroi:

- Kërkuesi nuk legjitimohet të vërë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese, pasi plotësohet vetëm njëri nga kushtet që legjitimon gjyqtarët të investojnë këtë Gjykatë, posaçërisht norma e kontestuar ka lidhje të drejtpërdrejtë me çështjen konkrete dhe nuk plotësohet kushti i dytë, që antikushtetutshmëria e normës të jetë pengesë për zgjidhjen e çështjes konkrete nga gjykata referuese.

- Për themelin e çështjes, pretendimi për cenim të nenit 27 të Kushtetutës nuk qëndron, pasi dënimi i formës së prerë me gjobë përbën një urdhër të dhënë nga gjykata dhe, si i tillë, justifikon dënimin me burg gjatë konvertimit në përputhje me nenin 27/b të Kushtetutës.

- Po ashtu, nuk qëndron pretendimi për cenim të nenit 18 të Kushtetutës, sepse konvertimi i dënimit kryhet pasi vetë shtetasi ka shkelur rregullat dhe zbatimin e ligjit penal është i domosdoshëm. Duke qenë se konvertimi i dënimit është i mirërregulluar nga KP-ja dhe KPP-ja nuk kemi situata paqartësie dhe legjislacioni penal vepron pa shkelur nenin 18 të Kushtetutës.

Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, Këshilli i Ministrave, parashtroi:

- Konvertimi i dënimit justifikohet nga shkronjat “a” dhe “b” të nenit 27 të Kushtetutës, i cili parashikon se liria mund të kufizohet “për moszbatim të urdhrave të ligjshëm të gjykatës, ose për moszbatim të ndonjë detyrimi të caktuar me ligj”. Ndërsa dënimi me burgim, i dhënë nga gjykata, gjen arsyen e vet në kryerjen e një veprë penale, dënimi me burgim, në bazë të konvertimit të parashikuar në nenin 34/8, gjen mbështetje në moszbatim të një urdhri të dhënë nga gjykata. Konvertimi është në përputhje me nenin 27 të Kushtetutës për arsye se, duke qenë se vendimi me burg pas konvertimit jepet nga një gjykatë kompetente, jemi në kushtet e shkronjës “a”, e cila parashikon se liria mund t’i kufizohet personit “kur është dënuar me burg nga gjykata kompetente”.

- Dënimet me burgim dhe me gjobë janë të barasvlershme në lidhje me riedukimin e autorit të veprës. Dënimi me burgim është implicit në momentin që gjykata përcakton gjykimin me gjobë, duke qenë se dy dënimet janë plotësisht të zëvendësueshëm njëri me tjetrin.

- Pretendimi për cenim të nenit 18 të Kushtetutës nuk qëndron, për arsye se situata më e rëndë për individët që nuk disponojnë mjete monetare, kundrejt personave që kanë më shumë mjete nuk vjen nga veprimi i autoriteteve shtetërore, por është krijuar nga vetë individi me vullnetin e lirë. Dispozitat që parashikojnë konvertimin e dënimit ose caktimin e tij janë hartuar duke pasur parasysh individin si qenie njerëzore dhe duke abstraguuar nga cilësitë që individi mund të fitojë gjatë jetës, përfshirë nivelin ekonomik të tij. Neni 34 parashikon mundësinë për një diskriminim pozitiv për shtetasit me të ardhura të pakta dhe jo një diskriminim negativ.

- Shfuqizimi i dispozitave objekt shqyrtimi do të krijonte një situatë edhe teorikisht diskriminuese, pasi shtetasit, që nuk do të ishin insolventë, do të vuanin dënimin penal, kurse ata në pamundësi ekonomike jo, duke krijuar bazat për rritjen e kriminalitetit.

III

Për legjitimitimin e kërkuësit

Gjykata Kushtetuese (Gjykata) në jurisprudencën e saj ka theksuar se gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, në përputhje me nenet 134/1/d dhe 145/2 të Kushtetutës mund të ushtrojnë kontrollin e kushtetutshmërisë së normës gjatë shqyrtimit të një çështjeje gjyqësore, duke pasur si parakusht që kushtetutshmëria e normës së referuar të jetë *conditio sine qua non* për zgjidhjen e çështjes konkrete.

Gjykata referuese, në përputhje me parimin e drejtësisë efektive, ka për detyrë të shohë në tërësi

pozitat procedurale dhe materiale të palëve dhe gjendjen e tyre pas zgjidhjes së çështjes konkrete. Nëse gjykata referuese ka arsye të besojë se zgjidhja e çështjes nga ana e saj mund të çojë në cenimin e të drejtave kushtetuese të shtetasve, atëherë ajo është e autorizuar nga urdhërimi i normës kushtetuese që të referojë çështjen në Gjykatën Kushtetuese, për zgjidhjen e problemit të kushtetutshmërisë.

Në rastin konkret, gjykata referuese ka konstatuar se konvertimi i dënimit me gjobë në dënim me burgim mund të sjellë diskriminimin e të dënuarit për arsye të gjendjes së tij ekonomike, si dhe mund të cenojë lirinë e tij jashtë kushteve të parashikuara në nenin 27 të Kushtetutës.

Gjykata çmon se një konstatim i tillë nga ana e gjykatës referuese ngre *prima facie* probleme kushtetutshmërie në lidhje me cenimin e parimit të barazisë para ligjit, të parashikuar në nenin 18 të Kushtetutës, dhe parimit të mosdënimit pa ligj, të parashikuar në nenin 29 të Kushtetutës. Për këto arsye, Gjykata vlerëson se gjykata referuese legjitimohet në paraqitjen e kërkesës për kontrollin e kushtetutshmërisë së paragrafëve 7 dhe 8 të nenit 34 të KP-së.

IV

Për pretendimin për cenimin e parimit të barazisë së shtetasve para ligjit, të parashikuar nga neni 18 i Kushtetutës

Gjykata, para se t'i japë përgjigje pretendimit të gjykatës referuese se dispozita penale, objekt kontrolli kushtetues, i bie ndesh nenit 18 të Kushtetutës, sepse lejon diskriminimin e personave për shkak të gjendjes së tyre ekonomike pa arsye të përligjura, vlerëson të marrë në shqyrtim, fillimisht, funksionin e dënimit penal.

Dënimi penal përbush dy funksione të ndryshme, të cilat mund të konsiderohen si edukative. Nga njëra anë qëndron funksioni i parandalimit të përgjithshëm të veprave penale, pasi kërcënim, se shteti do të zbatojë sanksione penale sa herë që shtetasit do të kryejnë veprime të dënueshme nga legjislacioni penal, funksionon si një mënyrë për të dekurajuar dhe parandaluar cilindo nga shtetasit që të ndërmarrë veprime që bien në kundërshtim me normat penale. Nga ana tjetër, qëndron funksioni i parandalimit të posaçëm, i cili lidhet drejtpërsëdrejti me autorin e veprës, pasi duke zbatuar sanksionin penal synohet riedukimi i tij, në mënyrë që pas kryerjes së dënimit të mos ndërmarrë në të ardhmen veprime kriminale.

Gjykata, nisur nga natyra e çështjes në shqyrtim, e shikon të arsyeshme të ndalet kryesisht në parandalimin e posaçëm. Në përputhje me frymën e Kushtetutës, sanksioni penal i cilësdo natyre duhet të synojë vetëm riedukimin dhe më pas integrimin e të dënuarit në jetën shoqërore.

Në këto kushte, Gjykata sheh me vend të analizojë nëse konvertimi i dënimit me gjobë në dënim me burgim, kur autori është në pamundësi për të shlyer gjobën, cenon standardin e barazisë së shtetasve para ligjit dhe, në këtë kuptim, është në përputhje me këtë funksion riedukativ që duhet të luajë sanksioni penal.

Gjykata, duke pasur parasysh dhe doktrinën e konsoliduar europiane në këtë fushë, konstaton se, që të jetë i pranueshëm dënimi penal në aspektin kushtetues, në përputhje me nenin 17/1 të Kushtetutës, duhet të jetë i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën. Në këtë mënyrë, që të mund të ketë një proces riedukativ të suksesshëm, duhet që ndëshkimi penal të perceptohet nga autori i veprës si i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën e kryer. Nëse koncepti i lirisë vetjake dhe vetë liria vetjake janë të shpërndara në mënyrë të njëtrajtshme të shtetasit që nga momenti i lindjes së tyre, nuk mund të thuhet e njëjta gjë edhe për mjetet financiare që disponon gjithsecili, të cilat janë të shpërndara në mënyrë tejet të ndryshme nga një person te tjetri. Dënimi me gjobë lindi si një mënyrë për të shmangur dënimin me burgim, pasi konsiderohej si më e drejtë që personi të mund të paguante një shumë të hollash për vepra që kishin një rrezikshmëri të ulët shoqërore, pa pasur nevojë që të privohej nga liria. Qëllimi i dënimit me gjobë, në frymën e Kushtetutës, duhet rilexuar në kuptimin që funksioni riedukativ mund të përbushet edhe nga pagesa e një shume të caktuar, pa qenë nevoja që personi të privohet nga liria vetjake. Në rastin e konvertimit të dënimit me gjobë në atë me burg, duket se ligjvënësi i vendos shtetasit para alternativës që të zgjedhin midis detyrimit për të paguar një shumë të hollash ose të vuajnë dënimin me burgim. Konstatohet lehtë se, nëse një person i caktuar është në pamundësi absolute që të shlyejë detyrimin, ai privohet nga kjo zgjedhje.

Gjykata referuese pretendon se vuajtja e dënimit me burgim nga persona, të cilët janë në pamundësi absolute të shlyejnë detyrimet monetare kundrejt shtetit, diskriminon personat që nuk kanë mundësi financiare kundrejt atyre që i kanë këto mundësi.

Gjykata çmon se procesi i riedukimit, në rastet e personave që do të vuajnë dënimin me burgim, pas konvertimit mund të komprometohet në mënyrë serioze nëse ky konvertim nuk bëhet në kushte dhe rrethana të përcaktuara shprehimisht në mënyrë të plotë e të gjithanshme në ligj. Në të kundërt, këta persona do ta perceptonin konvertimin si një akt të padrejtë, thjesht për faktin se ata janë në kushte ekonomike më të vështira në raport me shtetasit e tjerë, të cilët, duke i pasur këto kushte mund t'i shpëtojnë dënimit me burgim.

Gjykata konsideron se vetë procesi i konvertimit të dënimit me gjobë në dënim me burgim, pa hetuar më parë kushtet ekonomike të të dënuarit dhe më pas pamundësinë e pagimit të gjobës, nuk përputhet me frymën e Kushtetutës, pasi dënimi me gjobë është diametralisht i kundërt me atë me burgim dhe çdo konvertim i njëanshëm nuk mund të jetë i përpjesëtuar.

Në mbështetje të këtyre argumenteve mjafton të analizojmë mënyrën sesi caktohet dënimi sipas Kodit tonë Penal. Sipas nenit 47 të këtij Kodi, në caktimin e dënimit gjykata merr parasysh rrezikshmërinë e veprës penale, të autorit të saj, shkallën e fajit, si dhe rrethanat lehtësuese dhe rënduese. Në këtë mënyrë gjykata gjatë dhënies së dënimit vlerëson se cili lloj dënimi është në përpjesëtim me rrezikshmërinë e veprës dhe të autorit të saj. Konvertimi i njëanshëm i dënimit me gjobë, të dhënë nga gjykata, në dënim me burgim, cenon parimin e *favor libertatis*, sipas të cilit privimi nga liria duhet përdorur si *extrema ratio*.

Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se nuk mund të ketë një trajtim të njëtrajtshëm të të dy dënimeve. Në interpretimin e Gjykatës, çfarëdolloj transformimi i dënimeve, i kryer duke prezumuar të njëjtën rëndësi kushtetuese të të dyja vlerave, duhet të përjashtohet.

Interpretimi i bërë në parashtrimet e Këshillit të Ministrave, se në rastin e konvertimit kemi të bëjmë thjesht me një transformim, pasi ka një barazi thelbësore mes dënimit me gjobë dhe atij me burgim dhe se dënimi me burgim është implicit në momentin e përcaktimit të dënimit me gjobë, është i gabuar dhe jo në përputhje me frymën dhe përmbajtjen e Kushtetutës. Në shpjegimet e veta, Këshilli i Ministrave ka pretenduar se konvertimi është i domosdoshëm, pasi sanksioni penal duhet zbatuar në çdo rast, në mënyrë që të realizohen efektet e parandalimit të përgjithshëm dhe të posaçëm të përshkruara më sipër.

Gjykata vlerëson se domosdoshmëria e sanksionit penal është një element i patjetërsueshëm i rendit juridik pozitiv, por në këtë rast ky i fundit nuk vihet në diskutim. Ajo që diskutohet, në rastin konkret, është mundësia ose pamundësia për të përmbushur qëllimin e dënimit, riedukimin e të dënuarit, i cili, siç u tha më sipër, është funksion i patjetërsueshëm i dënimit penal. Parashikimi në KP të sanksioneve të dënimit me burgim dhe atij me gjobë, mund të lexohet vetëm si një mënyrë për të balancuar llojet e sanksioneve në vendimmarrjen e gjykatave, në raport me veprimet e jashtëligjshme të individëve, në mënyrë që, krahas ndëshkimit, të realizohet edhe riedukimi i të dënuarit. Në këtë mënyrë, është detyrë e gjykatës që gjatë hetimit gjyqësor të verifikojë gjendjen ekonomike të të pandehurit, me qëllim që të aplikojë dënimin më të përshtatshëm.

Me këtë rast, Gjykata e çmon me vend të analizojë nenet 90, paragrafi i parë, dhe 92 të KP-së. Në këto nene ligjvënësi nuk ka parashikuar dënim me burgim për këto vepra penale dhe, për rrjedhojë, në rastin e konvertimit të dënimit, gjyqtari do të duhej të caktonte një dënim me burgim, i cili është përjashtuar që në fazën e hartimit dhe të miratimit të legjislacionit penal. Në këtë mënyrë mund të dallohen qartë dy momente të ndryshme, në të cilat gjyqtari ka tagra dhe diskrecion të ndryshëm. Nëse gjatë caktimit të dënimit gjyqtari ka tagër të hetojë mbi fajësinë e personit dhe gjendjen e tij vetjake, përfshirë këtu dhe situatën e tij ekonomike, në mënyrë që të zgjedhë dënimin më të përshtatshëm për të mundësuar riedukimin e këtij individi, gjatë konvertimit të dënimit gjyqtari nuk ka asnjë diskrecion, por ai në mënyrë mekanike, thjesht përcakton kohëzgjatjen e burgimit. Pikërisht ky fakt, pra që gjyqtari nuk ka asnjë lloj mundësie që të vendosë në lidhje me përshtatshmërinë e dënimit me burgim, përbën një nga elementet kryesore të jokushtetutshmërisë së normës, e cila, në kundërshtim me frymën e përgjithshme që përmbajnë nenet e sipërpërmendura, për caktimin e dënimit, nuk i lë gjyqtarit asnjë lloj

mundësie që të ketë si parametër drejtues në caktimin e dënimit, riedukimin e të dënuarit, përkundrazi cakton një dënim me burgim, i cili as që është parashikuar nga KP-ja.

Gjykata, në mbështetje të argumenteve të saj, vlerëson t'i referohet jurisprudencës së Gjykatës Kushtetuese Italiane, konkretisht vendimit nr.131 të vitit 1979, i cili shpallte si antikushtetues konvertimin e dënimeve me gjobë. Me këtë vendim Gjykata Kushtetuese Italiane i hapi rrugë ligjvënësit, që në vitin 1981 të ndërmerre një reformë në këtë fushë, duke parashikuar dënime alternative ndaj dënimit me burgim, në rastet e mospagimit të gjobave penale, praktikë kjo që u konsiderua në përputhje me Kushtetutën e Republikës Italiane nga Gjykata e sipërpërmendur në vitin 1987 me vendimin nr.108.¹

Gjykata Kushtetuese Italiane shprehej, ndër të tjera, se në momentin që vetëm për faktin se vërtetohet pamundësia paguese e të dënuarit, duhet të procedohet në fazën ekzekutive në mënyrë të pashmangshme dhe automatike, me konvertimin e dënimit me gjobë në dënim me burgim, shfaqet një cenim i parimit të barazisë në fushën e së drejtës penale. Sipas kësaj Gjykate, konvertimi paraqet në të vërtetë dhe pa dyshim një rëndim të dënimit të dhënë nga gjyqtari dhe ndryshon për këtë arsye raportin e përpjesëtueshmërisë ndërmjet rëndësisë së veprës dhe fajësisë së të dënuarit nga njëra anë dhe llojit dhe sasisë së dënimit të dhënë nga ana tjetër, i përcaktuar nga gjyqtari në mënyrë diskrecionale, sipas parametrave dhe kufizimeve ligjore (*shih vendimin nr.131/1979, të Gjykatës Kushtetuese Italiane*).

Gjykata Kushtetuese Italiane në trajtimin e çështjes, në këtë vendim ka mbajtur parasysh edhe “përvojën e të drejtës së krahasuar” duke iu referuar konkretisht Kodit Penal të Republikës së Gjermanisë.

Duke qenë se subjektet e interesuara kanë pretenduar se konvertimi i dënimit me gjobë, në dënim me burgim, është një praktikë e parashikuar nga legjislacionet e shumë vendeve europiane, përfshirë dhe atë të Gjermanisë, Gjykata e sheh të arsyeshme të analizojë në mënyrë të përmbledhur përmbajtjen e dispozitave të disa prej këtyre vendeve, duke i krahasuar me dispozitat objekt shqyrtimi.

Kodi Penal Gjerman, në seksionin 40, kur bën fjalë për caktimin e dënimit me gjobë, parashikon rregulla të hollësishme që duhet t'i ketë parasysh gjykata, duke filluar nga mënyra e pagimit, me këste ditore, caktimi i tyre nga vetë gjykata në përputhje me të ardhurat mesatare ditore që ka, ose mund të ketë i dënuari, vlerësimin e të ardhurave të tjera, përfshirë asetet dhe rrethana të tjera, me qëllimin e vetëm që gjoba e vendosur të jetë brenda aftësive paguese të të dënuarit.

Ratio legis, e përdorur nga ligjvënësi gjerman, është se, nëse këstet ditore janë llogaritur në mënyrën e duhur nga gjykata, i dënuari nuk e paguan gjobën, pasi me vullnet të lirë ose zgjedh të mos paguajë gjobën, ose po me vullnet të lirë, ose me faj, shpërdoron të ardhurat e veta. Në këtë mënyrë është e pamundur që një person, i cili që *ab initio* ishte në pamundësi paguese, të dënohet me gjobë dhe, për rrjedhojë, të pësojë konvertimin e dënimit nga gjoba në burgim.

Të njëjtën logjikë përdor edhe Kodi Penal Rumun. Sipas nenit 63/1 të këtij Kodi, gjoba penale mund të zëvendësohet me dënimin me burgim vetëm kur konstatohet keqbesimi i të dënuarit në pagimin e gjobës penale. Keqbesimi nuk prezumohet, por duhet të provohet nga organet gjyqësore. Fakti i thjeshtë i mospagimit të gjobës nuk sjell konkluzionin e keqbesimit, për sa kohë nuk ekzistojnë objektivistisht edhe rrethana të tjera, që nuk i ngarkohen të pandehurit, të cilat kanë çuar në mosekzekutimin e gjobës së dhënë. Elementi i keqbesimit nga ana e të dënuarit, siç rezulton nga dispozita penale në fjalë, është element kyç.

Gjykata konstaton se ndryshe nga dispozitat e nenit 34 të KP-së të Republikës së Shqipërisë, që e detyrojnë gjyqtarin të bëjë thjesht veprimin mekanik të transformimit të shumës së mbetur pa paguar nga gjoba penale në ditë burgimi, mjafton të ketë një kërkesë të prokurorit, gjyqtarët e këtyre vendeve (si më sipër) kanë diskrecion të gjerë në lidhje me oportunitetin e konvertimit të dënimit me gjobë, në

¹Subjekti i interesuar, Këshilli i Ministrave, ka paraqitur gjithashtu, në mbështetje të argumenteve të veta, disa vendime të Gjykatës Kushtetuese Italiane, por rezulton se këto vendime janë më të hershme se vendimet e cituara më sipër nga Gjykata.

dënim me burgim, duke pasur parasysh se elementet subjektive përbëjnë detyrim të organit procedues për t'i provuar para gjykatës.

Në një pozicion të ngjashëm me dy eksperiencat e paraqitura më lart në trajtimin e kësaj çështjeje është dhe Kodi Penal Francez. Në nenin 135-1 të këtij Kodi përcaktohet se nga ana e gjyqtarit, për shlyerjen e dënimit me gjobë, mund të vendosen edhe këste ditore, për të cilat ai mban parasysh jo vetëm të ardhurat, por edhe shpenzimet e të dënuarit. Veçori e legjislacionit penal francez (ashtu si në Itali) është caktimi i një gjyqtari ekzekutimi që ndjek në vazhdimësi këtë fazë.

Gjykata, për sa më sipër, arrin në përfundimin se neni 34/8 i KP-së ka probleme kushtetutshmërie për shkak të ometimit legjislativ. Legjislacioni nuk ka parashikuar fuqi të plota për gjyqtarin edhe gjatë momentit të konvertimit të dënimit. Në këtë kuptim, neni 3/2 i KPP-së përbën një dispozitë me karakter të përgjithshëm, parashikimet e së cilës nuk mund të anashkalohen në asnjë rast.

Gjykata vlerëson se gjyqtari, gjatë konvertimit, duhet të ketë mundësinë të hetojë në lidhje me shkaqet që kanë çuar në mosshlyerjen e gjobës dhe, çka është më e rëndësishme, duhet të ketë mundësinë të caktojë dënimin më të përshtatshëm për secilin shkelës, në përputhje me funksionin riedukues të sipërpërmendur.

Gjykata vëren se gjyqtari, që bën konvertimin e gjobës, duhet të ketë mundësinë që të caktojë të gjitha llojet e dënimit të parashikuara nga legjislacioni në fuqi dhe, mbi të gjitha, të ketë mundësinë të përdorë masat alternative të dënimit me burgim.

Duke u mbështetur në argumentet e mësipërm, Gjykata vlerëson se dënimi me burgim dhe dënimi me gjobë janë dënime kryesore dhe në thelb të ndryshëm nga njëri-tjetri dhe se ndikimi i secilit prej tyre mbi të dënuarin, dhe procesin riedukativ ndaj tij, është shumë i ndryshëm. Në këtë kuptim, konvertimi i dënimit me gjobë në dënimin me burgim është në përputhje me funksionin riedukativ të dënimit, kur i dënuari me vullnetin e tij të lirë refuzon t'i bindet vendimit gjyqësor që e detyron të paguajë gjobën. Në të kundërt, konvertimi i dënimit, kur personi është në pamundësi objektive, çka do të thotë se burgimi nuk varet nga ana subjektive e autorit, por nga kushtet ekonomike të të dënuarit, do të shkaktonte një trajtim të diferencuar vetëm në varësi të gjendjes ekonomike, duke sjellë si pasojë cenimin e parimit të barazisë para ligjit, të sanksionuar nga neni 18 i Kushtetutës.

Për sa më sipër pretendimi i gjykatës referuese për antikushtetutshmërinë e paragrafit 8, të nenit 34 të KP-së është i bazuar.

Në lidhje me pretendimin e gjykatës referuese për antikushtetutshmërinë e paragrafit 7 të nenit 34 të KP-së, Gjykata vlerëson se këto përcaktime janë dispozita të përgjithshme që kanë të bëjnë me mënyrën e shlyerjes së dënimit me gjobë dhe nuk kanë lidhje me çështjen konkrete, dhe për rrjedhojë, nuk mund të jenë objekt i këtij shqyrtimi.

Në lidhje me pretendimin e gjykatës referuese për cenim të nenit 27 të Kushtetutës, Gjykata konstaton se vendimi për konvertimin jepet nga një gjykatë kompetente për gjykimin e çështjeve penale dhe, për rrjedhojë, në përputhje me dispozitat përkatëse të KP-së dhe KPP-ja kemi të bëjmë me një dënim me burgim të dhënë nga një gjykatë kompetente. Në këto kushte edhe ky pretendim rezulton i pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, shkronja "a"; 134, pika 1, shkronja "d" të Kushtetutës, si dhe të neneve 68, 69 dhe 70 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin, si të papajtueshëm me Kushtetutën, të paragrafit 8 të nenit 34 të Kodit Penal.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Petrit Ploçi, Vladimir Kristo, Admir Thanza, Xhezair Zaganjori, Sokol Berberi, Sokol Sadushi

Anëtarë kundër: Altina Xhoxhaj, Vitore Tusha

MENDIM I PAKICËS

Jemi kundër mendimit të shumicës për arsyet e mëposhtme:

Shumica ka shfuqizuar paragrafin 8, të nenit 34 të KP-së, duke arsyetuar si vijon: “Nëse gjatë caktimit të dënimit gjyqtari ka tagër të hetojë mbi fajësinë e personit dhe gjendjen e tij personale, përfshirë këtu dhe situatën e tij ekonomike, në mënyrë që të zgjedhë dënimin më të përshtatshëm për të mundësuar riedukimin e këtij individi, gjatë konvertimit të dënimit gjyqtari nuk ka asnjë diskrecion, por ai në mënyrë mekanike, thjesht përcakton kohëzgjatjen e burgimit. Pikërisht ky fakt, pra që gjyqtari nuk ka asnjë lloj mundësie që të vendosë në lidhje me përshtatshmërinë e dënimit me burgim, përbën një nga elementet kryesore të jokushtetutshmërisë së normës, e cila në kundërshtim me frymën e përgjithshme që përmbajnë nenet e sipërpërmendura, në lidhje me caktimin e dënimit, nuk i lë gjyqtarit asnjë lloj mundësie që të ketë si parametër drejtues në caktimin e dënimit, riedukimin e të dënuarit, përkundrazi aplikon një dënim me burgim, i cili as që është parashikuar nga KP-ja.”

Më tej shumica arsyeton edhe se: “... neni 34/8 i KP-së ka probleme kushtetutshmërie për shkak të ometimit legjislativ. Legjislacioni nuk ka parashikuar fuqi të plota për gjyqtarin edhe gjatë momentit të konvertimit të dënimit. Në këtë kuptim, neni 3/2 i KPP-së përbën një dispozitë me karakter të përgjithshëm, parashikimet e së cilës nuk mund të anashkalohen në asnjë rast. Gjykata vlerëson se gjyqtari, gjatë konvertimit, duhet të ketë mundësinë të hetojë në lidhje me shkaqet që kanë çuar në mosshlyerjen e gjobës dhe, çka është më e rëndësishme, duhet të ketë mundësinë të caktojë dënimin më të përshtatshëm për secilin shkelës, në përputhje me funksionin riedukues të sipërpërmendur. Gjykata vëren se gjyqtari, që bën konvertimin e gjobës, duhet të ketë mundësinë që të caktojë të gjitha llojet e dënimit të parashikuara nga legjislacioni në fuqi dhe, mbi të gjitha, të ketë mundësinë të përdorë masat alternative të dënimit me burgim.”

Sipas shumicës, gjyqtari në fazën e konvertimit të dënimit privohet nga mundësia për të vlerësuar llojin dhe masën e dënimit që duhet të aplikojë, pasi i dënuari nuk ka shlyer gjobën e vendosur në gjykimin në themel, për shkak të boshllëkut legjislativ.

Jemi të mendimit se një interpretim i tillë bie në kundërshtim me frymën e neneve 47, 58 dhe vijues të KP-së dhe 467 të KPP-së.

Në interpretim të nenit 467/2 të KPP-së, *pamundësia e marrjes së gjobës* është një fakt që legjitimon prokurorin për të kërkuar konvertimin e dënimit dhe që i nënshtrohet hetimit gjyqësor. Sipas këtij rregulli procedural, prokurori, në këtë gjykim, duhet të provojë fakte që kanë të bëjnë me pamundësinë e marrjes së gjobës. Pamundësia e marrjes së gjobës është rrjedhojë e veprimeve me keqbesim të të dënuarit, apo e paaftësisë paguese të tij për shkak të insolvabilitetit, por në asnjë rast nuk ka të bëjë me mosveprimin e organit kompetent (zyrës së përmbartimit) për të vjelë gjobën, pasi kjo prezumohet. Në kuptim të këtij neni, kompetenca e gjykatës për të analizuar shkaqet e *pamundësisë për marrjen e gjobës*, nuk vihet në dyshim dhe nuk kufizohet vetëm në evidentimin e faktit të mosshlyerjes së gjobës tërësisht apo pjesërisht.

Gjithashtu, nenet 58 dhe vijues të KP-së, në fakt, përcaktojnë se gjykata fillimisht jep një vendim, i cili mund të shkojë deri në 5 vjet burgim dhe më pas vendos që të aplikojë një nga alternativat e dënimit me burgim. Pra gjykata në fillim përcakton një masë dënimi që mund të shkojë deri në 5 vjet burgim dhe më pas aplikon vendosjen në provë të të dënuarit. Që dispozitat i referohen një dënimi konkret të dhënë nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm dhe jo masës së dënimit të parashikuar nga dispozitat e KP-së, kuptohet nga interpretimi literal i nenit 59 të KP-së, i cili përcakton se: “... gjykata kur jep një dënim deri në pesë vjet.....”, pra kuptohet qartë se bëhet fjalë për një dënim specifik të dhënë nga gjykata dhe jo për përcaktimin teorik të bërë në dispozitat e KP-së.

Për sa më sipër, gjykatat nuk kanë asnjë pengesë që në zbatim të dispozitave të sipërpërmendura të KP-së dhe KPP-së të kryejnë veprime në radhën e mëposhtme kronologjike:

1. Të përcaktojnë shkaqet, për të cilat i dënuari është në pamundësi për pagimin e gjobës.
2. Të përcaktojnë masën e dënimit me burgim sipas nenit 34 të KP-së.
3. Në rast të pamundësisë paguese, për shkak të insovabilitetit, të aplikojnë një nga masat alternative të dënimit me burgim.

Jemi të këtij mendimi pasi nuk ka asnjë ndryshim ndërmjet caktimit të dënimit në gjykimin e themelit dhe më pas aplikimin e një mase alternative dhe caktimit të dënimit pas konvertimit të dënimit me gjobë dhe zbatimit të një mase alternative kur gjykata ka konkluduar pamundësinë paguese për shkak të insovabilitetit të të dënuarit. Si rrjedhim, gjykatat nuk kanë asnjë pengesë konkrete nga ana e legjislacionit material apo procedural, që në rastin e konvertimit të dënimeve penale me gjobë, të aplikojnë nenet 58 e vijues të KP-së.

Qëllimi riedukativ i dënimit penal është një element thelbësor i këtij dënimi dhe si i tillë duhet të mbahet parasysh nga gjykata gjatë cilësdo situatë që ka të bëjë me përcaktimin e një dënimi, qoftë ky në përfundim të një gjykimi në themel, qoftë në fazën e konvertimit të dënimeve penale me gjobë.

Anëtare: Altina Xhoxhaj, Vitore Tusha

VENDIM
Nr. 47, datë 26.7.2012

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Xhezair Zaganjori	Anëtar i	“	“
Vitore Tusha	Anëtare e	“	“
Sokol Berberi	Anëtar i	“	“
Admir Thanza	Anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	Anëtar i	“	“
Vladimir Kristo	Anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datë 17.4.2012, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 7 Akti, që i përket:

KËRKUES: Gjykata e Apelit Vlorë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, Prokuroria e Përgjithshme.

OBJEKTI: Shfuqizimi, si të papajtueshëm me Kushtetutën, i neneve 190 dhe 191 të Kodit Penal të Republikës së Shqipërisë (KP) dhe gjithë dispozitave të tjera të Pjesës së Posaçme të këtij Kodi, që parashikojnë dy dënime kryesore.

BAZA LIGJORE: Nenet 134/1, shkronja “d”, 145/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes, Vladimir Kristo, shqyrtoi pretendimet e kërkuarit; prapësimet e subjekteve të interesuara, të Kuvendit të Republikës së Shqipërisë dhe të Prokurorisë së Përgjithshme, të cilët kanë kërkuar rrëzimin e kërkesës dhe, pasi e diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Gjykata e Shkallës së Parë Vlorë, me vendimin nr. 424, datë 24.11.2009, ka vendosur deklarinimin fajtor të të pandehurit P.R. për veprat penale të “falsifikimit ose përdorimit të vulave, stampave ose formularëve” dhe të “falsifikimit të akteve të gjendjes civile” të parashikuara, respektivisht, nga nenet 190/1 dhe 191/1 të KP-së; në bashkim të dënimeve ka vendosur dënimin e tij me 6 (gjashtë) muaj burgim dhe 450.000 lekë gjobë; në zbatim të nenit 406/1 të Kodit të Procedurës Penale (KPP), uljen me 1/3 e dënimit dhe dënimin e të pandehurit, përfundimisht, me 4 (katër) muaj burgim dhe 300.000 lekë gjobë; në zbatim të nenit 59 të KP-së pezullimin e dënimit për dënimin me burgim dhe vendosjen e të pandehurit në provë për një afat 5-vjeçar gjatë të cilit ai të mbajë kontakte me shërbimin e provës një herë në tre muaj dhe të mos kryejë veprë tjetër penale; në zbatim të nenit 34 të KP-së detyrimin e të pandehurit të paguajë gjobën brenda një viti nga data e marrjes formë të prerë të vendimit.

2. Kundër vendimit të lartpërmendur ka paraqitur ankim mbrojtësi i të pandehurit duke pretenduar pezullimin edhe të pjesës së dënimit me gjobë. Ai ka parashtruar se përderisa gjykata ka dhënë dy dënime kryesore dhe njërin prej tyre, dënimin me burgim, e ka pezulluar, duhet të vendoset edhe pezullimi i dënimit tjetër kryesor, atij me gjobë.

3. Gjykata e Apelit Vlorë (gjykata referuese), ka vendosur pezullimin e gjykimit të çështjes nr. 594 akti, datë 22.2.2010, me të pandehur P.R. dhe, në mbështetje të neneve 134/1/d dhe 145/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, dërgimin e çështjes në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, për t'u shprehur nëse nenet 190 dhe 191 të KP-së dhe gjithë dispozitat e tjera të Pjesës së Posaçme të këtij Kodi, që parashikojnë dy dënime kryesore, janë në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

II

4. **Gjykata referuese** pretendon se nenet 190 dhe 191 të KP-së si dhe dispozitat e tjera të Pjesës së Posaçme të këtij Kodi, që parashikojnë si sanksione për veprën penale dy dënime kryesore, atë me burgim dhe me gjobë, bien në kundërshtim me nenin 17/1 të Kushtetutës, pasi, sipas jurisprudencës së Gjykatës Kushtetuese (*shih vendimin nr. 19, datë 1.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*), që të jetë i pranueshëm dënimi penal në aspektin kushtetues, në përputhje me nenin 17/1 të Kushtetutës, duhet të jetë i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën. Në këtë mënyrë, që të mund të ketë një proces riedukativ të suksesshëm, duhet që ndëshkimi penal të perceptohet nga autori i veprës si i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën e kryer. Ndërsa, dënimi me burgim dhe dënimi me gjobë janë dënime kryesore dhe në thelb të ndryshme nga njëra-tjetra dhe se ndikimi i secilit prej tyre mbi të dënuarin, dhe procesin riedukativ ndaj tij, është shumë i ndryshëm.

5. Gjykata referuese pretendon, gjithashtu, se dispozitat, për të cilat kërkohet kontrolli kushtetues, bien në kundërshtim edhe me nenin 18 të Kushtetutës, i cili sanksionon barazinë e shtetasve para ligjit për këto arsye:

5.1. Së pari, parashikimi për disa vepra penale i dy dënimeve kryesore, në shkelje të standardit të sanksionuar nga dispozitat e pjesës së përgjithshme të Kodit Penal për dhënien ndaj autorëve të veprave penale të një dënimi kryesor, vë në pozita të pabarabarta subjektet e veprave penale që për të njëjtën arsye, shkeljen e ligjit penal, i nënshtrohen një dënimi kryesor;

5.2. Së dyti, në disa prej dispozitave të pjesës së posaçme të Kodit Penal (si p.sh. neni 189 dhe 248) nuk ka raport të drejtë midis minimumit dhe maksimumit të sanksionit të parashikuar për dënimin me burgim në pjesën e përgjithshme të Kodit Penal (neni 34/1 i KP-së) dhe minimumit dhe maksimumit të sanksionit të parashikuar për dënimin me gjobë në pjesën e përgjithshme të Kodit Penal (neni 34/3 i KP-së), duke krijuar pabarazi brenda vetë normës.

5.3. Së treti, pamundësia e pezullimit edhe të dënimit me gjobë për subjektet e veprave penale që parashikojnë dy dënime kryesore, krijon pabarazi në aplikimin në thelb të ligjit penal, pasi subjekteve të veprave penale për të cilat është parashikuar dënimi me burgim, për rrethana të tilla si: rrezikshmëria e

pakët e personit, moshë, kushtet shëndetësore apo mendore, mënyra e jetesës dhe e nevojave, mund t'i pezullohet dënimi me burgim, ndërsa të parët, të gjendur në të njëjtat kushte dhe rrethana, nuk kanë mundësinë t'i "shpëtojnë" dënimet penal me gjobë.

6. Po ashtu, gjykata referuese pretendon se nenet 190 dhe 191 të KP-së bien në kundërshtim edhe me nenin 30 të Kushtetutës, i cili sanksionon parimin e prezumimit të pafajësisë, për arsyen se ligjvënësi ka përcaktuar dënimin me gjobë të autorit të veprave penale të falsifikimit të vulave, stampave ose formularëve dhe të falsifikimit të akteve të gjendjes civile, pa konstatuar më parë praninë e motivit të përfitimit pasuror apo material, që sipas gjykatës referuese është parakusht për vendosjen e dënimet me gjobë, duke e prezumuar kështu fajtor *a priori* subjektin e këtyre veprave penale.

7. Për arsyet e mësipërme, gjykata referuese ka kërkuar nga Gjykata Kushtetuese shfuqizimin, si të papajtuësëm me Kushtetutën, të neneve 190 dhe 191 të KP-së dhe gjithë dispozitave të tjera të Pjesës së Posaçme të këtij Kodi, që parashikojnë dy dënime kryesore.

8. Subjekti i interesuar, **Kuvendi i Republikës së Shqipërisë**, ka kërkuar rrëzimin e kërkesës duke paraqitur argumentet e mëposhtme:

8.1. Kërkuesi nuk legjitimohet të vërë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese, sepse nuk plotësohen kushtet që legjitimojnë gjyqtarët të investojnë këtë Gjykatë, pasi nuk ekziston një lidhje e drejtpërdrejtë midis neneve, antikushtetutshmëria e të cilave çmohet si e tillë nga gjykata referuese dhe zgjidhjes së çështjes konkrete nga kjo e fundit.

8.2. Lidhur me themelin e çështjes, parashikimi i njëkohshëm si dënim kryesor i gjobës, krahas dënimet me burgim, u realizua me miratimin e paketës së ndryshimeve në Kodin Penal të vitit 2004, e cila u reflektua edhe në nenet 190 dhe 191 të KP-së. Ashpërsimi i masave për këto vepra penale u bë në kuadër të përmirësimit të sistemit ligjor dhe të rritjes së frytshmërisë së institucioneve kompetente për të parandaluar dhe goditur me të gjitha mjetet fenomenet e krimit dhe të trafikëve, pra në kuadër të luftës kundër kriminalitetit në përgjithësi.

8.3. Pretendimi i gjykatës referuese se në rastin konkret është prekur parimi i proporcionalitetit, nuk qëndron pasi është në kompetencën e ligjvënësit që nëpërmjet akteve ligjore të rregullojë me hollësi të drejtat dhe liritë e parashikuara në Kushtetutë. Në nenin 17 të saj thuhet se kufizime të të drejtave dhe liritë të parashikuara në Kushtetutë janë të justifikuara nëse ato bëhen me ligj për interes publik ose për mbrojtjen e të tjerëve. Nenet 190 dhe 191 të KP-së i përmbushin këto kritere.

8.4. Po ashtu, nuk qëndron pretendimi për cenim të neneve 17 dhe 18 të Kushtetutës, sepse parashikimi i dy dënimeve kryesore është në përputhje me sanksionimet e nenit 29 të KP-së. Ky parashikim nuk bie ndesh as me parimet themelore të Kodit Penal dhe kryesisht me parimin e ligjshmërisë të sanksionuar në nenin 29 të Kushtetutës dhe në nenin 7 të Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut.

9. Subjekti i interesuar, **Prokuroria e Përgjithshme**, duke e konsideruar kërkesën të pabazuar, parashtrroi:

9.1. Kërkuesi nuk legjitimohet të vërë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese, pasi nuk ekziston një raport i domosdoshëm mes zgjidhjes së çështjes së antikushtetutshmërisë së neneve 190 dhe 191 të KP-së nga ana e Gjykatës Kushtetuese dhe zgjidhjes së çështjes në shqyrtim nga gjykata referuese, në kuptimin që gjykimi nga kjo gjykatë mund të përfundojë në mënyrë të pavarur nga gjykimi në Gjykatën Kushtetuese (lidhja e drejtpërdrejtë).

9.2. Lidhur me themelin e çështjes, pretendimi për cenim të nenit 17 të Kushtetutës nuk është i bazuar, pasi karakteri i drejtë ose jo i një dënimi nuk lidhet me caktimin e një dënimi të vetëm, por ka të bëjë me përputhjen e tij me shkallën e rrezikshmërisë shoqërore të veprës penale dhe të autorit të saj.

9.3. Nga ana tjetër, caktimi i një dënimi me gjobë, edhe në rastet kur mungon përfitimi material, nuk e bën caktimin e atij dënimi të padrejtë apo jo në përpjesëtim me veprën penale të kryer. Parimi i drejtësisë së një dënimi nuk lidhet me një korrelacion kaq të drejtpërdrejtë mes llojit të dënimet dhe veprës penale, por me sigurimin, brenda respektimit të dinjitetit njerëzor, të një baraspeshimi mes rëndësisë së masës ndëshkuese dhe rëndësisë së veprës penale.

9.4. Gjithashtu, nuk qëndron pretendimi për cenim të nenit 18 të Kushtetutës, sepse koncepti i

barazisë përpara ligjit nuk nënkupton vendosjen e të gjithë shtetasve detyrimisht në situata të ngjashme, por përcaktimin në situata të ngjashme të përgjegjësive ligjore të barabarta.

9.5. Parashikimi i dy dënimeve kryesore nga ana e ligjvënësit nuk shkakton asnjë lloj paragjykimi se i pandehuri ka kryer veprën penale (të falsifikimit në rastin konkret) vetëm për motive materiale. Rrethana e përfitimit material është parashikuar si një *conditio sine qua non* për caktimin e një dënimi me gjobë kur vetë dispozita nuk e parashikon dënimin me gjobë, ndërsa, sipas sanksionimit të neneve 190 dhe 191 të KP-së, gjykata nuk detyrohet ta lidhë detyrimisht caktimin e dënimit me gjobë me praninë e një përfitimi material nga vepra penale. Për këtë arsye nuk cenohet parimi i prezumimit të pafajësisë.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

Lidhur me legjitimitimin e gjykatës referuese

10. Gjykata Kushtetuese (Gjykata) në jurisprudencën e saj ka theksuar se gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, në përputhje me nenet 134/1/d dhe 145/2 të Kushtetutës mund të ushtrojnë kontrollin e kushtetutshmërisë së normës gjatë shqyrtimit të një çështjeje gjyqësore, duke pasur si parakusht që kushtetutshmëria e normës së referuar të jetë *conditio sine qua non* për zgjidhjen e çështjes konkrete.

11. Gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, në përputhje me parimin e drejtësisë efektive, nëse kanë arsye të besojnë se zgjidhja e çështjes nga ana e tyre mund të çojë në cenimin e të drejtave kushtetuese të shtetasve, atëherë ato janë të autorizuar, nga sanksionimi i normës kushtetuese, që të referojnë çështjen në Gjykatën Kushtetuese, për zgjidhjen e problemit të kushtetutshmërisë.

12. Në rastin konkret, gjykata referuese ka konstatuar se përcaktimi si dënim për veprat penale të falsifikimit të vulave, stampave ose formularëve apo të falsifikimit të akteve të gjendjes civile, të parashikuara, respektivisht, nga nenet 190 dhe 191 të KP-së, i dy dënimeve kryesore (me burgim dhe gjobë), bie në kundërshtim me nenin 17/1 të Kushtetutës, pasi që të jetë i pranueshëm dënim penal në aspektin kushtetues, në përputhje me nenin 17/1 të Kushtetutës, duhet të jetë i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën. Gjithashtu, sipas gjykatës referuese, dispozitat bien ndesh me nenin 18 të Kushtetutës, i cili sanksionon barazinë e shtetasve para ligjit, dhe me parimin e prezumimit të pafajësisë të parashikuar nga neni 30 i Kushtetutës.

13. Gjykata çmon se një konstatim i tillë nga ana e gjykatës referuese ngre *prima facie* probleme kushtetutshmërie të neneve 190 dhe 191 të KP-së në lidhje me parimin e proporcionalitetit, të parashikuar nga neni 17 i Kushtetutës. Për këto arsye, Gjykata vlerëson se gjykata referuese legjitimohet në paraqitjen e kërkesës për kontrollin e kushtetutshmërisë së dispozitave të lartpërmendura.

IV

Lidhur me themelin e kërkesës

14. Gjykata, para se t'u japë përgjigje pretendimeve të gjykatës referuese, nëse dispozitat penale, objekt kontrolli kushtetues, bien ndesh me nenet 17, 18 dhe 30 të Kushtetutës, vlerëson të arsyeshme të analizojë, fillimisht, nën dritën e një këndvështrimi historik dhe krahasues, legjislacionin penal shqiptar lidhur me klasifikimin e dënimeve kryesore dhe plotësuese, kriteret e zbatimit të tyre dhe qëllimet që ndjekin në frymën e parimeve të përgjithshme të Kodit Penal.

15. Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë sanksionon dy lloje dënimesh, dënimet kryesore dhe ato plotësuese. Dënimet kryesore janë të parashikuara në nenin 29 të KP-së. Në llojin e dënimeve kryesore, të cilat mund të jepen nga gjykatat e zakonshme më vete, për personat që kanë kryer krime, hyjnë dënimet me burgim të përjetshëm, dënimet me burgim dhe ai me gjobë. Ndërsa për personat që kanë kryer kundërvajtje dënimet kryesore janë dënimet me burgim dhe dënimet me gjobë. Dënimet me burgim parashikohet nga neni 32 i KP-së, ndërsa dënimet me gjobë nga neni 34 i KP-së. Përveç dënimeve kryesore, gjykatat kur e çmojnë të arsyeshme, bashkë me dënimin kryesor mund të caktojnë edhe një ose më shumë dënime plotësuese, të parashikuara nga neni 30 i KP-së, në lidhje dhe me nenet 35-43 të tij.

16. Për sa u përket dispozitave objekt shqyrtimi, neni 190 i KP-së, në formulimin e tij fillestar, parashikonte për veprën penale të falsifikimit të vulave, stampave ose formularëve dënimin me gjobë ose me burgim deri në pesë vjet. Ndërsa neni 191 i KP-së, për veprën penale të falsifikimit të akteve të gjendjes civile, parashikonte dënimin me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

17. Me miratimin nga ligjvënësi të një pakete të parë ndryshimesh të Kodit Penal, u realizua, me hyrjen në fuqi të ligjit nr. 8733, datë 24.1.2001, parashikimi, fillimisht, i dënimit me gjobë krahas dënimit me burgim, kur vepra penale passjell përfitime materiale për autorin e saj. Konkretisht, nenit 34 të KP-së, ndër të tjera, i është shtuar paragrafi i pestë, i cili sanksion se *“për personat që kryejnë krime për motive të fitimit të pasurive ose të sigurimit të çdo lloj përfitimi tjetër material, nëse dispozita penale parashikon vetëm dënimin me burgim, gjykata mund të japë edhe dënim me gjobë nga 100 mijë deri në 5 milionë lekë”*.

18. Më vonë, me ligjin nr. 9086, datë 19.6.2003, ligjvënësi, në kuadër të forcimit të masave kundër kriminalitetit, e pa me vend, që t'i hapë rrugë një sërë ndryshimesh të tjera në legjislacionin penal, të cilat “detyrojnë” gjykatën të vendosë njëkohësisht dy dënime kryesore për kryerjen e një veprë penale. Këto ndryshime nuk mund të realizoheshin pa modifikuar fillimisht dispozitën parimore lidhur me dënimet kryesore, nenin 29 të KP-së. Kështu, me ligjin e lartpërmendur këtij neni iu shtua paragrafi i fundit, me këtë përmbajtje: *“Dënimi me burgim dhe me gjobë jepen bashkërisht, kur parashikohet në dispozitat përkatëse të këtij Kodi”*.

19. Për rrjedhojë, pas këtij plotësimi, përveç të tjerash, me ligjin nr. 9188, datë 12.02.2004, ndryshime u bënë edhe në formulimin e neneve 190 dhe 191 të KP-së. Sipas sanksionimit të këtyre të fundit, tashmë, për personat që kryejnë veprat penale të falsifikimit të vulave, stampave ose formularëve dhe të falsifikimit të akteve të gjendjes civile, gjykatat vendosin dy dënime kryesore, atë me burgim dhe me gjobë.

20. Parashikimi njëkohësisht i dy dënimeve kryesore u përdor nga ligjvënësi edhe në ndryshimet e mëvonshme të Kodit Penal në vitet 2007, 2008, si dhe në ndryshimet e fundit të miratuara në vitin 2012. Si pasojë, një sërë dispozitash të Kodit Penal, aktualisht, parashikojnë sanksionimin njëkohësisht të dy dënimeve kryesore, atij me burgim dhe me gjobë.

21. Në vijim të kësaj premise, duke qenë se rendet juridike europiane bazojnë përgjithësisht sistemin e tyre të dënimeve mbi një bashkësi figurash ndëshkuese të shumta, Gjykata vlerëson të marrë në shqyrtim, në mënyrë të përmbledhur, përmbajtjen e dispozitave të disa prej këtyre vendeve, duke i krahasuar me dispozitat objekt shqyrtimi.

- Kodi Penal Gjerman, në kapitullin 23 (seksioni 267-282), që bën fjalë për falsifikimin e dokumenteve, parashikon si dënim atë me burgim (në masë të ndryshme dënimi sipas rasteve) ose me gjobë. Ndërsa seksioni 41 parashikon se krahas dënimit me burgim mund të vendoset edhe dënimi me gjobë, duke pasur parasysh edhe gjendjen financiare të autorit të krimit, kur ky i fundit është pasuruar nga kryerja e veprës ose e ka kryer veprën me qëllim përfitimi monetar. Nga kjo dispozitë e fundit, rezulton se elementi i përfitimit material është element i rëndësishëm për përcaktimin njëkohësisht të dy dënimeve.

- Kodi Penal Rumun në nenin 288, që bën fjalë për falsifikimin e dokumenteve zyrtare, parashikon vetëm dënimin me burgim nga tre muaj deri në tre vjet. Ndërsa në rastet e tjera të falsifikimit (falsifikimi i akteve private ose përdorimi i tyre) të parashikuara në nenet në vijim, sanksionohet dënimi me burgim (në masë të ndryshme dënimi sipas rasteve) ose me gjobë.

Në një pozicion të ngjashëm me eksperiencat e paraqitura më lart janë:

- Estonia, nenet 344-347 të KP-së parashikojnë për falsifikimin e dokumenteve dënimin me burgim (në masë të ndryshme dënimi sipas rasteve) ose me gjobë;

- Kroacia, neni 311 i KP-së për falsifikimin e dokumenteve parashikon dënimin me burgim (jo më shumë se tre vjet) ose me gjobë;

- Hungaria, seksioni 274 i KP-së parashikon vetëm dënim me burg (deri në tre vjet) të personit që përgatit një dokument zyrtar të falsifikuar.

- Mali i Zi, neni 414 i KP-së parashikon vetëm dënim me burg (nga 3 muaj deri në pesë vjet) për veprën penale të falsifikimit të një dokumenti zyrtar.

- Serbia, neni 355 i KP-së parashikon vetëm dënim me burg (nga 3 muaj deri në pesë vjet) për veprën penale të falsifikimit të një dokumenti zyrtar.

22. Ndërsa Kodi Penal Francez (seksioni 444/1 i KP-së) dhe Kodi Penal Italian (nenet 467 e vijues të KP-së), për veprat penale në fjalë parashikojnë aplikimin e dy dënime kryesore atë me burgim dhe atë me gjobë.

23. Nga të dhënat e mësipërme, Gjykata konstaton se pjesa më e madhe e legjislacioneve, përfshirë edhe ato të vendeve fqinje, për veprën penale të falsifikimit të dokumenteve zyrtare parashikojnë si sanksion një dënim të vetëm, atë me burgim dhe, në rastet kur janë parashikuar dy dënime kryesore ato janë alternative me njëra-tjetrën. Gjithsesi, edhe në ato vende (si p.sh. Italia²) ku është parashikuar aplikimi njëkohësisht i dy dënimeve kryesore, tendenca e ligjvënësit, në kuptim të funksionit riedukativ të dënimit, është të diferencojë dënimin penal të të dënuarve duke caktuar një lloj dënimi që është në përpjesëtim me rrezikshmërinë e veprës penale, të autorit të saj, shkallën e fajit, si dhe rrethanat lehtësuese dhe rënduese.

24. Për sa i përket *ratio* të dënimit penal, Gjykata, në jurisprudencën e saj është shprehur se dënimi penal përmbush dy funksione të ndryshme, të cilat mund të konsiderohen si edukative. Nga njëra anë qëndron funksioni i parandalimit të përgjithshëm të veprave penale, pasi kërcënim i shteti do të zbatohet sanksione penale sa herë që shtetasit do të kryejnë veprime të dënueshme nga legjislacioni penal, funksionon si një mënyrë për të dekurajuar dhe parandaluar cilindo nga shtetasit që të ndër marrë veprime që bien në kundërshtim me normat penale. Nga ana tjetër qëndron funksioni i parandalimit të posaçëm, i cili lidhet drejtpërsëdrejti me autorin e veprës, pasi duke zbatuar sanksionin penal synohet riedukimi i tij në mënyrë që, pas kryerjes së dënimit, të mos ndër marrë në të ardhmen veprime kriminale (*shih vendimin nr. 19, datë 1.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Në përputhje me frymën e Kushtetutës, sanksioni penal i cilësdo natyre duhet të synojë vetëm riedukimin dhe më pas integrimin e të dënuarit në jetën shoqërore. Gjykata, duke pasur parasysh dhe doktrinën e konsoliduar europiane në këtë fushë, ka theksuar se, që të jetë i pranueshëm dënimi penal në aspektin kushtetues, në përputhje me nenin 17/1 të Kushtetutës, duhet të jetë i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën. Në këtë mënyrë, që të mund të ketë një proces riedukativ të suksesshëm, duhet që ndëshkimi penal të perceptohet nga autori i veprës si i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën e kryer (*shih vendimin nr. 19, datë 1.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Gjykata ka vlerësuar se qëllimi i secilit prej dënimeve kryesore të parashikuara në Kodin Penal është i ndryshëm. Dënimi me burgim, duke konsistuar në një privim të lirisë, është konceptuar në të drejtën penale, edhe në kuptim të parimit të *favor libertatis*, si *extrema ratio*. Pra, duke qenë se dënimi me burgim passjell sakrifikimin maksimal të lirisë personale të personit, kjo e fundit e mbrojtur nga Kushtetuta, ai është konsideruar nga ligjvënësi si masa e fundit shtrënguese si dhe dënimi më i rëndë ndër dënimet kryesore. Ndërsa, dënimi me gjobë lindi si një mënyrë për të shmangur dënimin me burgim, pasi konsiderohej si më e drejtë që personi të mund të paguante një shumë të hollash për vepra që kishin një rrezikshmëri të ulët shoqërore, pa pasur nevojë që të privohej nga liria. Qëllimi i dënimit me gjobë, në frymën e Kushtetutës, duhet rilexuar në kuptimin që funksioni riedukativ, për disa vepra të caktuara penale, mund të përmbushet edhe nga pagesa e një shume të caktuar, pa qenë nevoja që personi të privohet nga liria vetjake (*shih vendimin nr. 19, datë 1.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Në këtë këndvështrim, Gjykata ka vlerësuar se dënimi me burgim dhe dënimi me gjobë janë dënime kryesore dhe në thelb të ndryshëm nga njëri-tjetri dhe se ndikimi i secilit prej tyre mbi të dënuarin, dhe procesin riedukativ ndaj tij, është shumë i ndryshëm, pasi qëllimi i dënimit me burgim është diametralisht i kundërt nga ai i dënimit me gjobë (*shih vendimin nr. 19, datë 1.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

28. Nga ana tjetër, Gjykata thekson se legjislacioni penal ka për detyrë të mbrojë vlera të rëndësishme, të tilla si: pavarësinë e shtetit dhe tërësinë e tij territoriale, dinjitetin e njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, rendin kushtetues, pronën etj. (shih nenin 1/b të KP-së). Ai bazohet në parimet kushtetuese

² Në Itali ka pasur ndërhyrje të shumta të ligjvënësit, jo vetëm për zëvendësimin e disa dënimeve kryesore me ato plotësuese, por edhe (me DPR 30 qershor 2000 n. 230) në lidhje me legjislacionin e aplikimit të dënimeve, për t'i dhënë vlerë parimit kushtetues të funksionit riedukativ të dënimit.

të shtetit të së drejtës, të barazisë përpara ligjit, të drejtësisë në caktimin e fajësisë dhe të dënimit, si dhe të humanizmit (shih nenin 1/c të KP-së). Ky legjislacion është një tregues kuptimplotë për çdo vend, në kuptimin se sa ai është në gjendje të balancojë të drejtën e shtetit për të siguruar rendin publik e shoqëror nga njëra anë, me të drejtat dhe liritë e individit nga ana tjetër (*shih vendimin nr. 1, datë 12.1.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

29. Si përfundim, nga analiza e mësipërme, Gjykata çmon se nevojat dhe pritshmëritë e kontrollit social të realiteteve të ndryshme sociale duket sikur gjejnë “përkthim” në politikat penale të rrezeve juridike të ndryshme sipas strategjive të ndërhyrjes ndëshkuese të karakterizuara nga instrumente me natyrë të ndryshme (ndëshkuese në kuptim të ngushtë, ndaluese apo mbikëqyrëse). Në këtë drejtim, Gjykata vëren se, nëse domosdoshmëria e sanksionit penal nuk vihet në diskutim, ajo që diskutohet, në rastin konkret, është “strategjia e ndërhyrjes ndëshkuese” nga ana e ligjvënësit për të përmbushur qëllimin e dënimit, funksionin parandalues të tij dhe atë riedukues, të cilat janë dhe funksionet themelore të legjislacionit penal.

30. Bazuar nga sa më sipër, nisur nga natyra e çështjes në shqyrtim, më poshtë Gjykata do të analizojë nëse parashikimi i dy dënimeve kryesore, për veprat penale të parashikuara nga nenet 190 dhe 191 të KP-së, cenon parimin e proporcionalitetit, të sanksionuar nga neni 17/1 i Kushtetutës.

Për pretendimin për cenimin e nenit 17 të Kushtetutës

31. Lidhur me parimin e proporcionalitetit, Gjykata Kushtetuese në jurisprudencën e saj ka theksuar se proporcionalitetin e një kufizimi Gjykata e vlerëson rast pas rasti, duke pasur parasysh disa aspekte si balancën mes së drejtës së kufizuar dhe interesit publik ose mbrojtjes së të drejtave të të tjerëve, mjetin e përdorur në raport me gjendjen që e ka diktuar atë, të drejtën e cenuar dhe synimin që kërkon të arrijë legjislatori. Këto aspekte nuk duhet të analizohen veç e veç, por të gërshetuara me njëra-tjetrën (*shih vendimin nr. 12, datë 14.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

32. Në çështjen në shqyrtim, balanca mes së drejtës së kufizuar dhe interesit publik, nuk është gjë tjetër veçse gjëja nga legjislatori e pikës sëkuilibrit midis së drejtës së shtetit për të siguruar rendin publik e shoqëror nga njëra anë, dhe mbrojtjes së të drejtave dhe lirive të individit nga ana tjetër. Për këtë arsye sanksionet penale, për shkak të kufizimeve që përcaktojnë në të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, parashikohen vetëm për ato lloje veprimesh ose mosveprimesh, të cilat, në përputhje me parimin e proporcionalitetit, të jenë të krahasueshme për nga rëndësia me vlerat që mbrojnë. Është e vërtetë se është në diskrecionin e ligjvënësit vlerësimi i mjetit të zgjedhur për ndëshkimin e shkelësve të ligjit dhe qëllimit që kërkohet të arrihet, por, kur është fjala për parashikimin e dispozitave penale dhe sanksioneve përkatëse si “*ultima ratio*”, Gjykata çmon se ligjvënësi duhet të udhëhiqet nga parimet kushtetuese dhe funksionet që karakterizojnë dënimet penale. Ndërkohë, i përket Gjykatës Kushtetuese të analizojë proporcionalitetin e kësaj mase në raport me gjendjen dhe me shkeljet për të cilat është parashikuar dhënia e tyre (*shih vendimin nr. 12, datë 14.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

33. Parimi i proporcionalitetit rrjedh nga parimi i shtetit të së drejtës, në fakt nga vetë thelbi i të drejtave themelore, sidomos i lirisë personale, të cilat duhet të kufizohen nga pushteti shtetëror vetëm në atë masë sa të jetë e domosdoshme për mbrojtjen e interesave publikë. Pra, rëndësi të veçantë në fushën penale, sidomos në atë të parashikimit të dënimeve dhe ekzekutimit të tyre, zë mbrojtja e të drejtave të njeriut. Kjo do të thotë se edhe pse prej kohësh e drejta penale ka detyrën e mbrojtjes së bazave të një bashkëjetese të rregulluar në shoqëri, ajo nuk është mjeti kryesor i mbrojtjes ligjore me gjithë karakterin e saj më të fuqishëm. Si pasojë, përdorimi i saj duhet t’u nënshtrohet kërkesave të parimit të proporcionalitetit. Për këtë arsye, neni 1, paragrafi 1, i Ligjit Themelor Gjerman, përcakton konceptin e thelbit të dënimit dhe raportin e fajit me dënimin, në kuptimin që çdo dënim duhet të jetë në një raport të drejtë me rrezikshmërinë e veprës penale dhe me shkallën e fajit të autorit (*shih vendimet BVerfGE 19,342; BVerfGE 88, 203; BVerfGE 45, 187 të Gjykatës Kushtetuese Gjermane*).

34. Në përputhje me parimet e lartpërmendura, të cilat pasqyrohen edhe në legjislacionin penal shqiptar (shih paragrafin 30 të këtij vendimi), dhe me frymën e Kushtetutës, Gjykata Kushtetuese, në vendimin nr. 13, datë 29.5.1997, ka çmuar se parashikimi i sanksioneve (dënimeve) fikse bie ndesh me një sërë parimesh të Pjesës së Përgjithshme të Kodit Penal, sidomos për mënyrën e caktimit të dënimit,

për rrethanat lehtësuese e rënduese (nenet 47-50) dhe i heqin gjykatës mundësinë e individualizimit të dënimit, duke cunguar kështu funksionin e saj në dhënien e drejtësisë.

35. Në këtë kuadër, duke qenë se sanksionet penale lejojnë një ndërhyrje intensive tek të drejtat themelore të njeriut, më poshtë Gjykata do të analizojë, nëse parashikimi i dy dënimeve kryesore, diametralisht të kundërta ndërmjet tyre për nga qëllimet që ndjekin, në të njëjtën veprë penale është në përpjesëtim me gjendjen që i ka diktuar. Pra, e thënë ndryshe, nëse ashpërsia e dënimit (parashikimi i dy dënimeve kryesore), është proporcionale në raport me rëndësinë e shkeljes konkrete dhe me pasojat e mundshme që mund të vijnë prej saj.

36. Gjykata konstaton se ligjvënësi, në periudha kohore të ndryshme, ka ndërhyrë në legjislacionin penal, si duke përcaktuar vepra të reja penale të dënueshme, ashtu edhe duke ndryshuar llojet e masave të dënimit, për t'iu përgjigjur shqetësimeve të shoqërisë si pasojë e zhvillimit të kriminalitetit, në veçanti krimit të organizuar. Në këto kushte, ligjvënësi ka sanksionuar dy dënime kryesore për autorët e disa veprave penale, duke synuar kështu të jepet drejtësi dhe të mbrohet e drejta e shtetit për të siguruar rendin publik e shoqëror, por edhe të rritet efektiviteti i masave shtrënguese ndaj autorëve të veprave penale, si një mënyrë për të dekurajuar shtetasit që të ndërmarrin veprime në kundërshtim me normat penale.

37. Nga ana tjetër, Gjykata çmon se ndërhyrje të tilla të ligjvënësit duhet të jenë realisht efektive, në mënyrë që t'i shërbejnë më gjerë edhe parandalimit të veprave penale. Gjykata konstaton se eksperiencia ka treguar që ashpërsimi joproporcional i sanksioneve penale nuk ka pasur gjithmonë ndikim pozitiv ose ndikimi ka qenë i papërfillshëm në arritjen e qëllimeve të legjislacionit penal.

38. Gjithsesi, Gjykata çmon se ndonëse ligjvënësi, në përcaktimin e veprave penale dhe llojit të dënimit ka fushë të gjerë veprimi, kjo liri është e kufizuar kur është fjala për vlerësimin e fajit, si element i domosdoshëm i përgjegjësisë penale dhe, në raport me shkallën e tij, për caktimin e llojit dhe masës së dënimit konkret, pasi këto elemente janë të vlerësueshme vetëm nga gjykatat e zakonshme, rast pas rasti.

39. Si pasojë, gjatë përcaktimit të dënimit, organi legjislativ nuk duhet të ketë parasysh vetëm parimin e parashikimit me ligj të dënimit dhe atë të sigurisë juridike. Ai duhet të marrë parasysh mjaftueshëm edhe konceptin e fajit në kuadër të parimit të shtetit të së drejtës dhe, nëpërmjet formulimit të sanksionit, t'i mundësojë gjyqtarit dhënien e një gjykimi të drejtë dhe proporcional në raste konkrete. Koncepti i fajit dhe përcaktueshmëria e pasojave juridike janë në një marrëdhënie tensioni njëra me tjetrën, marrëdhënie kjo për të cilën duhet gjetur një balancë funksionale kushtetuese (*shih vendimin BVerfGE 105, 135 të Gjykatës Kushtetuese Gjermane*).

40. Nga sa më lart, Gjykata vlerëson se dënimi penal është rezultat i vlerësimit të rrezikshmërisë shoqërore të veprës penale nga njëra anë dhe shkallës së fajit të autorit të saj nga ana tjetër. Në këtë drejtim, Gjykata çmon se përcaktimi i veprave penale dhe llojeve të dënimeve janë në diskrecion të ligjvënësit, ndërsa individualizimi i tyre, rast pas rasti, është në diskrecion të gjykatës, e cila duke shqyrtuar gjithë elementet juridike të veprës penale, shkallën e fajit dhe pasojat e ardhura nga vepra penale, cakton llojin dhe masën e dënimit për autorët e veprave penale. Në mbështetje të këtyre argumenteve mjafton të analizojmë mënyrën se si caktohet dënimi sipas Kodit Penal. Sipas nenit 47 të këtij Kodi, në caktimin e dënimit gjykata merr parasysh rrezikshmërinë e veprës penale, të autorit të saj, shkallën e fajit, si dhe rrethanat lehtësuese dhe rënduese.

41. Gjithashtu, në bazë të formulimit aktual të nenit 34, paragrafi i gjashtë, të KP-së, të ndryshuar me ligjin nr. 23, datë 1.3.2012, gjykata, në momentin e dhënies së dënimit me gjobë, duhet të hetojë paraprakisht rreth aftësisë paguese të personit, e cila përcaktohet nga gjendja personale dhe pasurore e personit, si dhe nga rrethana të tjera që lidhen me to.

42. Si rrjedhojë, përcaktimi paraprakisht nga ligjvënësi i dënimit me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me heqje lirie në një sërë dispozitash penale, ndërhyr në atributet ekskluzive të gjykatës lidhur me caktimin e dënimit.

43. Po ashtu, Gjykata konstaton se deri në hyrjen në fuqi të paragrafit të fundit të nenit 29 të KP-së, i cili parashikon dy dënime kryesore, ligjvënësi ka mbajtur parasysh këtë ekuilibër të domosdoshëm

midis parashikimit të llojeve të veprave penale dhe marzheve të dënimit si atribut i tij me individualizimin e veprës penale, shkallës së fajit dhe llojit dhe masës së dënimit, për efekt të përgjegjësisë penale, si atribut ekskluziv i gjykatës. Në këtë linjë ka shkuar edhe plotësimi që iu bë nenit 34 të KP-së, me ligjin nr. 8733, datë 24.1.2001, duke i shtuar paragrafin e pestë, i cili i njeh të drejtën gjykatës të caktojë krahas dënimit me burgim edhe dënimin me gjobë kur vepra penale passjell përfitime materiale për autorin e saj.

44. Gjykata, gjithashtu, çmon se ligjvënësi, përpara ndërhyrjeve të lartpërmendura, për arritjen e qëllimeve të tij, ka parashikuar, në legjislacionin penal, krahas dënimeve kryesore dhe ato plotësuese dhe, në kuadër të karakterit demokratik të Kodit Penal, si dhe si shprehje e parimit të humanizmit që e karakterizon, edhe dënimet alternative të dënimit me burgim (nenet 58-65 të KP-së).

45. Nga sa më lart, Gjykata vëren se, pavarësisht ndërhyrjes së ligjvënësit për parashikimin e dy dënimeve kryesore, gjykatat e zakonshme, në bazë të sanksionimit, në Pjesën e Përgjithshme të Kodit Penal, të dënimeve plotësuese, si dhe në bazë të parashikimit të nenit 34, paragrafi i pestë, të KP-së, kanë pasur dhe kanë mundësinë e ashpërsimit të dënimit kryesor me një ose disa dënime plotësuese ndaj atyre autorëve të veprave penale rrezikshmëria e të cilëve është e lartë ose të përcaktojnë edhe një masë ndëshkimi me gjobë (në bazë të aftësisë paguese të personit) ndaj autorëve të atyre veprave penale që kryejnë krime për motive të fitimit të pasurive ose të sigurimit të çdo lloj përfitimi tjetër material, duke realizuar, në këtë mënyrë, qëllimin e ligjvënësit në luftën kundër kriminalitetit nëpërmjet ashpërsimit të masave ndëshkuese. Përpos kësaj, gjykatat e zakonshme, për të garantuar pagimin e dëmeve pasurore që ka pësuar shteti apo i dëmtuari, apo për të siguruar pagimin e shpenzimeve të procedimit etj., mund të vendosin masa të sigurimit pasuror, si sekuestroja konservative.

46. Në këtë rast, Gjykata, duke qenë se shkaku i ashpërsimit të dënimit nga ana e ligjvënësit dhe parashikimi i njëkohshëm i dy dënimeve kryesore ka qenë lufta kundër krimit të organizuar, çmon me vend të analizojë dënimin e përcaktuar për kryerjen e veprave penale nga organizata kriminale dhe grupi i strukturuar kriminal, të parashikuar nga neni 28 i KP-së. Ajo vëren se neni 334 i KP-së, në vetvete realizon qëllimin e ligjvënësit për këto vepra, duke sanksionuar një dënim shtesë prej pesë vjetësh burgim, si dhe gjobë në masën një të tretën.

47. Nga sa më lart, Gjykata çmon se, në vetvete, secili prej dënimeve kryesore të parashikuara nga neni 29 i KP-së, të zbatuara kur është nevoja së bashku me dënimet plotësuese, si dhe me dënimin me gjobë sipas parashikimit të nenit 34, paragrafi i pestë dhe i gjashtë, të KP-së, janë të mjaftueshëm në arritjen e qëllimit të dënimit penal dhe në proporcion me parimet e legjislacionit penal duke respektuar njëkohësisht parimin e ndarjes së pushteteve.

48. Për pasojë, Gjykata çmon se parashikimi *a priori* i dy dënimeve kryesore edhe për vepra penale të tilla si: falsifikimi i vulave, stampave ose formularëve apo falsifikimi i akteve të gjendjes civile, jashtë kritereve të analizuara më lart, nuk është në proporcion me gjendjen që i ka diktuar (lufta kundër krimit të organizuar), si dhe bie ndesh me parimin e individualizimit të dënimit e si rrjedhojë me parimin e dhënies së drejtësisë nga ana e gjykatës, pasi i heq kësaj të fundit mundësinë e përcaktimit, rast pas rasti, të dënimit penal sipas rrethanave të çështjes konkrete në shqyrtim.

49. Për sa më sipër, Gjykata çmon se pretendimi i gjykatës referuese se parashikimi i dy dënimeve kryesore nga nenet 190 dhe 191 të KP-së, bie ndesh me parimin e proporcionalitetit, të sanksionuar nga neni 17 i Kushtetutës, është i bazuar.

50. Gjykata vëren se plotësimi që iu bë nenit 29 të KP-së nga ligjvënësi me ligjin nr. 9086, datë 19.6.2003, lidhur me parashikimin njëkohësisht të dënimit me burgim dhe atij me gjobë, ka shërbyer si bazë ligjore për të gjitha ndryshimet e ndërmarra më vonë në Pjesën e Posaçme të Kodit Penal për parashikimin e dy dënimeve kryesore në vepra të ndryshme penale përfshirë edhe veprat penale të parashikuara në nenet 190 dhe 191 të KP-së, objekt shqyrtimi. Në përputhje me nenin 48 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, duke gjykuar se dispozita e mësipërme ka një lidhje të drejtpërdrejtë me objektin e këtij gjykimi, Gjykata çmon se legjitimohet të marrë në shqyrtim edhe këtë nen.

51. Gjykata konstaton se dispozita e sipërpërmendur, mbart të njëjtat probleme kushtetutshmërie të neneve 190 dhe 191 të KP-së, të konsideruara më lart si të papajtueshme me Kushtetutën.

52. Si konkluzion, Gjykata arrin në përfundimin se nenet 29, paragrafi i fundit, 190 dhe 191, të KP-së që sanksionojnë parashikimin e njëkohshëm të dy dënimeve kryesore, atij me burgim dhe me gjobë, vijjnë në kundërshtim me nenin 17 të Kushtetutës dhe si të tillë duhen shfuqizuar.

Për pretendimet e tjera mbi antikushtetutshmërinë e neneve 190 dhe 191 të KP-së

53. Gjykata e Apelit Vlorë ka pretenduar gjithashtu, se parashikimi i dy dënimeve kryesore në nenet 190 dhe 191 të KP-së bie ndesh edhe me nenet 18 dhe 30 të Kushtetutës.

54. Parimi i barazisë, i parashikuar në nenin 18 të Kushtetutës, synon që të gjithë të jenë të barabartë përpara ligjit, jo vetëm në të drejtat themelore të parashikuara në Kushtetutë, por edhe në të drejtat e tjera ligjore. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se ky parim kërkon që të gjitha subjektet të trajtohen në mënyrë të njëjtë, por nuk formulon ndalime që të mund të bëhen trajtime të diferencuara kur individët dhe grupet nuk ndodhen në kushte të njëjta a të ngjashme, apo kur ka justifikim të arsyeshëm e objektiv, duke vendosur një raport të arsyeshëm dhe përpjesëtimor midis mjeteve të përdorura dhe qëllimit që synohet të arrihet. (*Shih vendimet nr. 18, datë 29.7.2008, nr. 19, datë 9.7.2009 të Gjykatës Kushtetuese.*)

55. Gjykata, nisur nga argumentet e parashtruara në kërkesë nga gjykata referuese, referimi që ajo bën te neni 18 i Kushtetutës, pa analizuar ekzistencën e pabarazisë për arsye të papërligjura, ndërmjet autorëve të veprave penale që kanë shkëlur ligjin penal, të cilët i nënshtrohen vetëm një dënimi kryesor, dhe atyre që u nënshtrohen dy dënimeve kryesore, çmon se pretendimi është i pamjaftueshëm për të provuar dhe për të arritur në përfundimin mbi antikushtetutshmërinë e dispozitave në shqyrtim.

56. Lidhur me pretendimin për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë, Kushtetuta parashikon se kushdo quhet i pafajshëm, përderisa nuk i është provuar fajësia me vendim gjyqësor të formës së prerë (neni 30 i Kushtetutës). Gjykata është shprehur se prezumimi i pafajësisë është një nga elementet përbërëse të procesit të rregullt ligjor. Sipas nenit 30 të Kushtetutës, kushdo quhet i pafajshëm, përderisa nuk i është provuar fajësia me vendim gjyqësor të formës së prerë. Prezumimi i pafajësisë përbëhet nga disa aspekte, njëri prej të cilit është *in dubio pro reo*, pra çdo dyshim shkon në favor të të pandehurit dhe barra e provës bie kryesisht mbi organin e akuzës. Gjykata e ka interpretuar prezumimin e pafajësisë në kuptimin që gjykatat e zakonshme nuk duhet ta fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri ka kryer krimin për të cilin akuzohet, se barra e provës i takon palës akuzuese, se çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit, se gjykata duhet ta mbështesë vendimin në prova të drejtpërdrejta dhe të tërthorta që duhet të provohen nga akuza (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr. 9, datë 28.4.2004; nr. 23 datë 23.7.2009*).

57. Nga sa më lart, Gjykata vlerëson se pretendimi i gjykatës referuese se parashikimi i dy dënimeve kryesore nga dispozitat objekt shqyrtimi cenon parimin e prezumimit të pafajësisë është i paargumentuar dhe se, gjithsesi, nuk ka lidhje me respektimin e këtij parimi dhe, si i tillë, rezulton i pabazuar.

Për pretendimin për shfuqizimin e dispozitave të tjera të Pjesës së Posaçme të Kodit Penal që parashikojnë dy dënime kryesore

58. Gjykata e Apelit Vlorë ka pretenduar gjithashtu antikushtetutshmërinë e të gjitha dispozitave të tjera të Pjesës së Posaçme të Kodit Penal që parashikojnë dy dënime kryesore.

59. Sipas nenit 68 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”, gjykata apo gjyqtari është i detyruar, kur çmon se ligji është antikushtetues, të argumentojë para Gjykatës Kushtetuese ekzistencën e lidhjes së drejtpërdrejtë midis ligjit dhe zgjidhjes së çështjes konkrete.

60. Gjykata, në jurisprudencën e saj, ka pranuar se ky lloj gjykimi kushtetues kërkon domosdoshmërisht ekzistencën e një lidhjeje të drejtpërdrejtë midis ligjit, antikushtetutshmëria e të cilit çmohet si e tillë nga gjykata dhe zgjidhjes së çështjes konkrete. Në mënyrë që të ekzistojë lidhja e drejtpërdrejtë duhet të ketë një raport të domosdoshëm mes vendimit të Gjykatës Kushtetuese (zgjidhjes së çështjes së antikushtetutshmërisë së ligjit nga kjo gjykatë) dhe zgjidhjes së çështjes kryesore

nga gjyqtari apo gjykata kërkuese, në kuptimin që gjykimi nga gjykata e zakonshme nuk mund të përfundojë në mënyrë të pavarur nga gjykimi në Gjykatë Kushtetuese. Gjukata Kushtetuese vlerëson, se ekziston lidhja e drejtpërdrejtë kur mënyra e zgjidhjes së çështjes konkrete, që është në shqyrtim nga gjykata, do të varet nga vlerësimi i kushtetutshmërisë së ligjit. Nuk do të ekzistonte lidhja e drejtpërdrejtë nëse kushtetutshmëria apo jo e normës nuk do të sillte dhe ndryshime për pasojat e mundshme të çështjes (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. 13, datë 4.5.2009*).

61. Në rastin objekt shqyrtimi, Gjukata vëren se pezullimi i gjykimit nga gjykata referuese lidhet me rezervat që ajo ka mbi kushtetutshmërinë e parashikimit të dy dënimeve kryesore nga nenet 190 dhe 191 të KP-së. Për pasojë, ajo nuk legjitimohet që t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese, për të kërkuar kontrollin kushtetues të të gjitha dispozitave të Pjesës së Posaçme të Kodit Penal që parashikojnë dy dënime kryesore, pasi nga pikëpamja juridiko-formale nuk ka argumentuar ekzistencën e lidhjes së drejtpërdrejtë ndërmjet këtyre dispozitave dhe zgjidhjes së çështjes konkrete.

PËR KËTO ARSYE,

Gjukata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/a, 134/1/d dhe 145/2 të Kushtetutës, si dhe të neneve 68, 69 dhe 70 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën, të nenit 29, paragrafi i fundit të Kodit Penal.
  - Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën, të neneve 190 dhe 191 të Kodit Penal në pjesën që parashikojnë dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Xhezair Zaganjori, Admir Thanza, Vladimir Kristo, Fatmir Hoxha

Anëtarë kundër: Vitore Tusha, Altina Xhoxhaj, Sokol Berberi

MENDIM PAKICE

Për arsye se nuk ndajmë të njëjtin qëndrim me shumicën, në lidhje me pranimin e kërkesës së paraqitur nga Gjukata e Apelit Vlorë, me pasojë shfuqizimin e nenit 29, paragrafi i fundit, dhe neneve 190 dhe 191 të Kodit Penal në pjesën që parashikojnë dënimin me gjobë, si dënim kryesor, krahas dënimit me burgim, ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se është e rëndësishme të shprehim qëndrimin tonë të arsyetuar në lidhje me këtë çështje.

Nga rrethanat e çështjes rezulton se i gjykuari P.R. është dënuar me 4 muaj burgim dhe 300.000 lekë gjobë, nga Gjukata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, për kryerjen e veprave penale të “falsifikimit ose përdorimit të vulave, stampave ose formularëve” dhe të “falsifikimit të akteve të gjendjes civile”, të parashikuara nga nenet 190/1 dhe 191/1 të KP-së. Në përfundim të gjykimit, në zbatim të nenit 59 të KP-së, gjykata ka vendosur pezullimin e dënimit me burgim për këtë të gjykuar. Kundër këtij vendimi i gjykuari ka paraqitur ankim në Gjykatën e Apelit Vlorë dhe ka kërkuar pezullimin edhe të pjesës tjetër të dënimit, atij me gjobë, duke qenë, në këtë rast, të dyja këto dënime kryesore. Gjukata e Apelit Vlorë (gjukata referuese), ka vendosur pezullimin e gjykimit të çështjes dhe dërgimin e çështjes në Gjykatën Kushtetuese (Gjukata), për t'u shprehur nëse nenet 190 dhe 191 të KP-së dhe të gjitha dispozitat e tjera të pjesës së posaçme të këtij Kodi, që parashikojnë dy dënime kryesore, janë të pajtueshme me Kushtetutën.

Gjykata ka theksuar se kërkesa për kontroll incidental, që përbën mjetin e aksesit të gjykatës së juridiksionit të zakonshëm në gjykimin kushtetues, rregullohet nga neni 145/2 i Kushtetutës sipas të cilit, kur gjyqtari çmon se ligji (ose dispozita të tij) vjen në kundërshtim me Kushtetutën nuk e zbaton atë, por pezullon gjykimin dhe ia dërgon çështjen kësaj Gjykate, për t'u shprehur në lidhje me kushtetutshmërinë e atij ligji. Përmbajtja e dispozitës kushtetuese është konkretizuar nga neni 68 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", i cili përcakton disa kushte që duhet të respektohen nga gjykata referuese për të iniciuar gjykimin incidental: së pari, gjatë një procesi gjyqësor ajo duhet të përcaktojë/identifikojë ligjin që zbatohet për zgjidhjen e çështjes konkrete (lidhjen e drejtpërdrejtë); së dyti, ajo duhet të parashtrijë arsye serioze për jokushtetutshmërinë e ligjit ose dispozitave të tij duke u referuar në normat ose parimet konkrete të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 13, datë 4.5.2009; nr. 2, datë 3.2.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se gjykimi incidental kërkon edhe raportin e domosdoshëm midis vendimit të Gjykatës Kushtetuese (zgjidhjes së çështjes së kushtetutshmërisë) dhe zgjidhjes së çështjes konkrete nga gjykata referuese. Në këtë funksion, kjo e fundit duhet të argumentojë se gjykimi që ka nisur nuk mund të përfundojë pa i dhënë përgjigje çështjes së kushtetutshmërisë së ligjit nga ana e Gjykatës Kushtetuese. Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar, gjithashtu, se në një gjykim incidental, gjykata referuese, nëse arrin në konkluzionin se ligji (dispozita të tij) i kundërshtuar është ligji i vetëm të cilit duhet t'i referohet për zgjidhjen e çështjes, në zbatim të parimit të kushtetutshmërisë, ajo duhet të bëjë të gjitha përpjekjet për ta interpretuar atë në përputhje me Kushtetutën (*shih vendimin nr. 12, datë 14.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

Në përputhje me parimin e drejtësisë efektive, gjykata referuese ka për detyrë të shohë në tërësi pozitat procedurale dhe materiale të palëve dhe gjendjen e tyre pas zgjidhjes së çështjes konkrete. Nëse gjykata ka bazë të arsyeshme të vlerësojë se zgjidhja e çështjes nga ana e saj mund të çojë në cenimin e të drejtave dhe lirive themelore të shtetasve, atëherë ajo është plotësisht e autorizuar që të referojë çështjen për zgjidhje të problemit të kushtetutshmërisë pranë Gjykatës Kushtetuese (*shih vendimin nr. 1, datë 12.1.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Të individualizosh çështjen do të thotë, mbi të gjitha, të interpretosh dispozitën e ligjit: funksioni interpretues, si i tillë, nuk i takon kësaj Gjykate, por gjykatës referuese. Është detyrimi i kësaj të fundit të zgjidhë dyshimet interpretative duke i dhënë normës së zbatueshme një interpretim që përputhet me parimet kushtetuese. Në këto kushte, gjyqtari referues është i detyruar të zbatojë, midis interpretimeve të ndryshme të mundshme, atë që konsiderohet se përputhet me parimin kushtetues, që në të kundërt do të cenohej. Vetëm në rast se gjyqtari vlerëson se të gjitha interpretimet e mundshme bien në kundërshtim me Kushtetutën, atëherë ai duhet t'i drejtohet Gjykatës duke kërkuar kontrollin e kushtetutshmërisë së normës së individualizuar si e zbatueshme në rastin konkret.

Gjykata vëren se objekti dhe shkaqet e kërkesës me të cilën ngrihet çështja e kushtetutshmërisë përbëjnë thelbin (*thema decidendum*) e gjykimit kushtetues. Në lidhje me objektin e kërkesës, konstatohet se gjykata referuese ka kërkuar shfuqizimin e nenit 190 dhe 191 të Kodit Penal dhe të gjitha dispozitat e tjera të pjesës së posaçme të këtij Kodi, që parashikojnë dy dënime kryesore, kurse për sa u përket shkaqeve të kërkesës ajo shprehet se këto dispozita bien në kundërshtim me nenet 17, 18 dhe 30 të Kushtetutës. Në përfundim të gjykimit shumica ka vlerësuar se parashikimet e nenit 29, 190 dhe 191 të Kodit Penal, në pjesën që parashikojnë dhënien e dy dënimeve kryesore, bien në kundërshtim me nenin 17 të Kushtetutës dhe ka rrëzuar kërkesën për papajtueshmërinë e këtyre dispozitave me nenet 18 dhe 30 të Kushtetutës, si të pabazuara.

Në çdo rast, nevojitet që nga vendimi i pezullimit të çështjes nga gjykata referuese të dalë qartë rezultati të cilin ajo gjykatë synon të arrijë dhe, në këtë kuptim, në gjyqtarët në pakicë jemi dakord me qëndrimin e shumicës lidhur me legjitimitimin e gjykatës referuese për kundërshtimin e neneve 190 dhe 191 të Kodit Penal, bazuar në parimin e drejtësisë efektive. Megjithatë, në gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se, në kuptim të gjykimit incidental, nuk është e mjaftueshme vetëm identifikimi i lidhjes së drejtpërdrejtë, pra të provuarit se norma e kundërshtuar do të zbatohet në çështjen konkrete dhe

ndikimi vijues, i vendimit eventual të pranimit të kërkesës nga Gjykata Kushtetuese, mbi përfundimin e gjykimit të themelit, por është po aq e rëndësishme që vendimi për pezullimin e çështjes dhe dërgimin e saj në Gjykatë të arsyetohet nga gjykata referuese edhe nga pikëpamja e bazueshmërisë së çështjes në lidhje me parametrat kushtetuese të referuara si të cenuara nga dispozitat e kundërshtuara.

Në vështrim të standardeve të mësipërme, në çështjen konkrete, ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se gjykata referuese nuk ka parashtruar argumente serioze për jokushtetutshmërinë e neneve, objekt shqyrtimi, duke referuar në normat ose parimet konkrete të Kushtetutës. Gjykata referuese pretendon se parashikimi i dy dënimeve kryesore për një vepër penale bie në kundërshtim me nenin 17/1 të Kushtetutës, pasi dënimi penal, në aspektin kushtetues, duhet të jetë i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën, pa dhënë argumente bindëse dhe arsye serioze, në kuptimin kushtetues, për sa i përket cenimit të këtij standardi kushtetues. Ne, gjyqtarët në pakicë, vlerësojmë se shumica nuk është ndalur siç duhet në verifikimin e elementeve procedurale që duhet të plotësojë kërkesa për iniciimin e gjykimit incidental, të elaboruara në jurisprudencën kushtetuese, pasi në parashtrimet e gjykatës referuese mungojnë shkaqet dhe argumentet të cilat përbëjnë bazën ku mbështeten pretendimet për papajtueshmëri me Kushtetutën.

Gjithashtu, është e domosdoshme që gjykata referuese, përpara se t'i drejtohet Gjykatës për kontrollin incidental të normës, të bëjë të gjitha përpjekjet për ta interpretuar atë në përputhje me Kushtetutën. Në çështjen konkrete, nenet objekt shqyrtimi duheshin interpretuar nga gjykata referuese jo në mënyrë të shkëputur, por në lidhje me nenet e tjera që parashikojnë llojet e dënimeve dhe caktimin e tyre. Më konkretisht, gjykata referuese, në funksion të interpretimit në pajtueshmëri me Kushtetutën dhe parimin e proporcionalitetit, duhej t'u referohej neneve 29, 34, 47, 48 dhe 59 të Kodit Penal. Gjykata referuese duhej t'i referohej nenit 29 që parashikon dënimet kryesore, si edhe nenit 34 që parashikon se dënimi me gjobë lejohet të jepet për krime të kryera për motive të fitimit pasuror/përfitimit material. Për sa i përket caktimit të dënimit, gjykata duhej t'i referohej nenit 47 të Kodit Penal, që parashikon se në dhënien e dënimit gjykata merr parasysh rrezikshmërinë e veprës penale, të autorit të saj, shkallën e fajit, si dhe rrethanat lehtësuese dhe rënduese të parashikuara në nenin 48 dhe nenin 59 të Kodit Penal. Nuk rezulton që gjykata referuese të ketë kërkuar mundësi interpretimi në pajtim me Kushtetutën të dispozitave ligjore përkatëse, në harmoni me dispozitat e tjera të sipërpërmendura, të cilat u lejojnë gjykatave një marzh/kufij vlerësimi të gjerë kur bëhet fjalë për caktimin e dënimit në proporcion me elementet përcaktuese të nenit 47 të KP-së.

Jo vetëm që gjykata referuese nuk ka arritur të parashtrrojë argumente kushtetuese që të provojnë cenimin e nenit 17/1 të Kushtetutës, por as shumica, në arsyetimin e saj, nuk ka arritur të japë argumente, se pse dhe në ç'mënyrë është cenuar parimi i proporcionalitetit në rastin konkret. Në vendimin e saj shumica nuk ka analizuar se cilat interesa cenohen nga kryerja e veprave penale të "falsifikimit ose përdorimit të vulave, stampave ose formularëve" dhe të "falsifikimit të akteve të gjendjes civile" dhe sa e rëndësishme është mbrojtja e këtyre interesave, për të arritur më pas në vlerësimin nëse caktimi i dy dënimeve kryesore për këto dy vepra penale është apo jo proporcional. Qëllimin e ligjvënësit, kur ka formuluar tekstin e dispozitave objekt shqyrtimi, shumica e ka identifikuar me luftën ndaj krimit të organizuar, sigurimin e rendit publik e shoqëror, dhe rritjen e efektivitetit të masave shtrënguese ndaj autorëve të veprave penale. Veprat penale, objekt shqyrtimi, duke shtrembëruar vërtetësinë dhe autenticitetin e dokumenteve/akteve publike, cenojnë besimin e qytetarëve të shteti dhe veçanërisht të dokumentacioni i lëshuar nga autoritetet shtetërore. Në rastet e kryerjes së këtyre veprave penale nuk cenohen vetëm interesa publike por edhe interesa private të shtetasve për arsye se dokumentet e falsifikuara mund të përdoren në shkëmbime të natyrës financiare, ekonomike apo tregtare midis privatëve. Pikërisht mbrojtja e këtyre interesave të rëndësishme ka qenë dhe qëllimi i legjislatorit në rastin konkret.

Gjykata ka vlerësuar se Kuvendi, si organ ligjvënës, ka të drejtë të zbatojë apo konkretizojë politika të caktuara për përmirësimin e qeverisjes dhe zhvillimin e vendit në tërësi, apo t'u përgjigjet prioriteteve apo problemeve të ndryshme të vendit (*shih vendimet: nr. 29, datë 31.5.2010; nr. 43, datë 6.10.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Është e rëndësishme për çdo shtet të së drejtës që zbaton rregullat e një shoqërie

demokratike, të gëzojë hapësira të konsiderueshme për të përcaktuar rregulla dhe kritere të drejta brenda rendit të tij kushtetues, në përputhje me kushtet konkrete, si dhe me faktorët e ndryshëm: politikë, historikë, socialë, kulturorë, tradicionalë, të cilët janë përcaktues. Megjithatë, duhet të ritheksohet se ligjet apo dispozitat të veçanta të tyre, të miratuara nga ligjvënësi për këtë qëllim, nuk duhet të vijnë në kundërshtim me dispozitat e Kushtetutës. Gjykata ka theksuar se detyra e saj është që të kontrollojë nëse zgjidhja që jep ligjvënësi nëpërmjet përcaktimeve të kritereve ligjore është ose jo në përputhje me dispozitat e Kushtetutës (*shih vendimet: nr. 1, datë 7.1.2005; nr. 32, datë 21.6.2010; nr. 28, datë 9.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se në vlerësimin e kushtetutshmërisë së ligjeve, ajo nisët nga prezumimi i pajtueshmërisë së tyre me Kushtetutën. Kjo do të thotë se, lidhur me jokushtetutshmërinë e pretenduar, duhet të parashtrohen argumente bindëse, për t'i dhënë asaj mundësi të vlerësojë, nëse zgjidhjet ligjore të zbatuara shkelin normat dhe vlerat kushtetuese (*shih vendimet: nr. 16, datë 25.7.2008; nr. 29, datë 31.5.2010; nr. 31, datë 18.6.2010; nr. 37, datë 13.6.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

Kufizimi i lirisë të personit, krahas të drejtave dhe lirive të tjera të parashikuara në Kushtetutë, në zbatim të nenit 17 të Kushtetutës, duhet të bëhet me ligj për një interes publik ose për mbrojtjen e të drejtave të të tjerëve. Në përputhje me parimin e proporcionalitetit ligjvënësi, lidhur me vlerësimin e mjetit të zgjedhur për ndëshkimin e shkelësve të ligjit dhe qëllimit që kërkohet të arrihet, ka një hapësirë të lirë dhe të gjerë veprimi, e cila mund të shqyrtohet në shkallë të kufizuar nga kjo Gjykatë (*shih vendimin nr. 1, datë 12.1.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, Gjykata ka theksuar se është në diskrecionin e ligjvënësit vlerësimi i mjetit të zgjedhur për ndëshkimin e shkelësve të ligjit dhe qëllimit që kërkohet të arrihet por, kur është fjala për parashikimin e dispozitave penale dhe sanksioneve përkatëse si "*ultima ratio*", ligjvënësi duhet të udhëhiqet nga parimet kushtetuese dhe funksionet që karakterizojnë dënimet penale. Ndërkohë, i përket Gjykatës Kushtetuese të analizojë proporcionalitetin e kësaj mase në raport me gjendjen dhe me shkeljet për të cilat është parashikuar dhënia e tyre (*shih vendimin nr. 12, datë 14.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata ka theksuar se proporcionalitetin e një kufizimi ajo e vlerëson rast pas rasti dhe duke pasur parasysh disa aspekte, si: balancën mes të drejtës së kufizuar dhe interesit publik ose mbrojtjes së të drejtave të të tjerëve, mjetin e përdorur në raport me gjendjen që e ka diktuar atë, të drejtën e cenuardhe synimin që kërkohet të arrihet ligjvënësi, aspekte që nuk duhet të analizohen veç e veç, por të gërshetuara me njëra-tjetrën. Vendosja me ligj e llojit të dënimeve është përgjithësisht diskrecion i pushtetit legjislativ, i cili në përputhje me kërkesat dhe me nevojat në ndryshim të shoqërisë, bën rregullimin ligjor përkatës, por Gjykata analizon proporcionalitetin e kësaj mase në raport me gjendjen dhe me shkeljet, për të cilat është parashikuar dhënia e tyre (*shih vendimin nr. 12, datë 14.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

Ne gjyqtarët në pakicë jemi dakord me qëndrimin e subjektit të interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, sipas të cilit karakteri i drejtë ose jo i një dënimi nuk lidhet me numrin e efekteve të drejtpërdrejta apo anësore që ai mbart në vetvete, por me përputhjen e tij me shkallën e rrezikshmërisë shoqërore të veprës penale dhe të autorit të saj dhe se parimi i drejtësisë së dënimit nuk lidhet në korrelacion kaq të drejtpërdrejtë mes llojit të dënimit dhe veprës penale, por me sigurimin, brenda respektimit të dinjitetit njerëzor, të një baraspeshimi mes rëndësisë së masës ndëshkuese dhe rëndësisë së veprës penale. Në përcaktimin e veprave penale dhe llojit të dënimit ligjvënësi ka fushë të gjerë veprimi, pasi ai përcakton në ligj veprat penale, dënimet dhe masat e tjera që merren ndaj autorëve të tyre, me qëllim për të mbrojtur pavarësinë e shtetit dhe tërësinë e territorit të tij, dinjitetin e njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, rendin kushtetues, pronën, mjedisin, bashkëjetesën dhe mirëkuptimin e shqiptarëve me pakicat kombëtare, si dhe bashkëjetesën fetare nga veprat penale, si dhe parandalimin e tyre. Ligjvënësi është përgjegjës për hartimin e politikave penale, pra për marrjen e tërësisë së masave me karakter penal që synojnë të parandalojnë kriminalitetin në një vend dhe një kohë të caktuar, si dhe përcaktimin e strategjisë së përgjithshme të luftës kundër kriminalitetit në vend dhe në këtë drejtim ligjvënësi i njihen hapësira për zgjidhje diskrecionale që i rezervohen vetëm atij. As gjykata referuese në kërkesën e saj dhe as shumica në arsyetimin e vendimit nuk kanë arritur të japin argumente që lidhen me mosplotësimin e kushtit të diktuar nga norma kushtetuese dhe që kërkohet që masa e marrë të jetë proporcionale në raport me gjendjen dhe me shkeljet për të cilat është parashikuar dhënia e tyre.

Sanksionet penale, për shkak të kufizimeve që përcaktojnë në të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, parashikohen vetëm për ato lloj veprimesh ose mosveprimesh, të cilat, në përputhje me parimin e proporcionalitetit, të jenë të krahasueshme për nga rëndësia me vlerat që mbrojnë. Që të jetë i pranueshëm dënimi penal në aspektin kushtetues, në përputhje me nenin 17/1 të Kushtetutës, ai duhet të jetë i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën penale. Domosdoshmëria e sanksionit penal është një element i patjetërsueshëm i rendit juridik pozitiv, por që të mund të ketë një proces riedukativ të suksesshëm, duhet që ndëshkimi penal të perceptohet nga autori i veprës si i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën e kryer prej tij (*shih vendimin nr. 19, datë 1.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

Në këtë kuptim gjykata referuese, e legjitimuar për kundërshtimin e neneve 190 dhe 191 të Kodit Penal, si dispozitat e zbatueshme në rastin konkret, duhet të argumentonte se masa e dënimit e dhënë për veprat penale të parashikuara nga këto dy nene nuk është në përpjesëtim me shkeljen e parashikuar. Pra, e thënë ndryshe, se ashpërsia e dënimit (parashikimi i dy dënimeve kryesore në këto dy nene), është joproporcionale në raport me rëndësinë e shkeljes konkrete dhe me pasojat e mundshme që mund të vijnë prej saj. Ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se gjykata referuese nuk ka arritur t'i ngrejë pretendimet në lidhje me këto dispozita në nivel kushtetues. Në rastin konkret, gjykatës referuese i lindte detyrimi që për secilën nga dispozitat e kundërshtuara të provonte se përcaktimi në Kod i dy dënimeve kryesore (me burgim dhe gjobë) për veprat penale përkatëse, bie në kundërshtim me nenin 17/1 të Kushtetutës, duke pasur detyrimin të argumentonte se dënimi penal në rastin e këtyre veprave penale konkrete, në aspektin kushtetues nuk është i drejtë dhe në përpjesëtim me veprën. Ajo duhej të argumentonte se dënimi për veprat penale të parashikuara nga nenet 190 dhe 191 të Kodit Penal, duke analizuar rrezikshmërinë e veprës penale, të autorit të saj, shkallën e fajit, si dhe rrethanat lehtësuese dhe rënduese, nuk është proporcional me veprën penale. Duke mos arritur të argumentojë sa më sipër, gjykata referuese nuk ka përmbushur detyrimin e saj për parashkrimin e shkaqeve për jokushtetutshmërinë e dispozitave të Kodit Penal, duke referuar në normat ose parimet konkrete të Kushtetutës.

Ne gjyqtarët në pakicë duam të evidentojmë gjithashtu, se shumica ka pranuar kërkesën duke arsyetuar, se kjo liri e ligjvënësit është e kufizuar kur është fjala për vlerësimin e fajit si element i domosdoshëm i përgjegjësisë penale dhe, në raport me shkallën e tij, për caktimin e llojit dhe masës së dënimit konkret, pasi këto elemente janë të vlerësueshme vetëm nga gjykatat e zakonshme, rast pas rasti. Në këtë drejtim shumica çmon se përcaktimi i veprave penale dhe llojeve të dënimeve janë në diskrecion të ligjvënësit, ndërsa individualizimi i tyre, rast pas rasti, është në diskrecion të gjykatës, e cila, duke shqyrtuar të gjitha elementet juridike të veprës penale, shkallën e fajit dhe pasojat e ardhura nga vepra penale, cakton llojin dhe masën e dënimit për autorët e veprave penale. Duke pasur parasysh sa më sipër duket se shumica nuk argumenton cenimin e ndalimit kushtetues të kufizimit në kushtet e mosargumentimit të interesit publik, por në thelb i referohet parimit të ndarjes së pushteteve, një pretendim që nuk është ngritur nga kërkuesi dhe si i tillë nuk mund të merret në shqyrtim prej Gjykatës. Ndryshe nga sa argumenton shumica, gjykata nuk pengohet në rastin konkret, për sa i përket individualizimit të dënimit për veprat penale të parashikuara nga nenet 190 dhe 191 të Kodit Penal, përkundrazi, ajo ka një fushëveprimi të gjerë për caktimin e llojit dhe masës së dënimit në përputhje me dispozitat procedurale penale të sipërpërmendura.

Në lidhje me shfuqizimin e paragrafit të fundit të nenit 29 të Kodit Penal, që parashikon se “dënimi me burgim dhe gjobë jepen bashkërisht, kur parashikohet në dispozitat përkatëse të këtij Kodi”, ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se shumica ka dalë tej objektit të këtij gjykimi. Në thelb shumica argumenton se është në diskrecion të gjykatës që, në kuptim të nenit 34 të Kodit Penal, kur është nevoja, të zbatohet secilin prej dënimeve kryesore të parashikuara nga neni 29 i këtij Kodi së bashku me dënimet plotësuese, si dhe me dënimin me gjobë, duke e konsideruar këtë një mjet të mjaftueshëm për arritjen e qëllimit të dënimit penal dhe në proporcion me parimet e legjislacionit penal. Pra, në thelb, shumica arsyeton se sanksionimi nga ana e ligjvënësit i dy dënimeve kryesore në nenin 29 të Kodit Penal bie ndesh me parimin e proporcionalitetit, të sanksionuar nga neni 17 i Kushtetutës, por ky parim nuk cenohet në rastin e zbatimit nga gjykata të dy dënimeve. Ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se neni

29 nuk gjen zbatim *a priori* për çdo veprë penale, por ai gjen zbatim rast pas rasti, sipas parashikimeve specifike në dispozitat përkatëse të Kodit Penal që rregullojnë veprat e ndryshme penale. Vlerësimi nëse një dënim i caktuar penal, për shkak të kufizimit që përcakton në të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, është proporcional në raport me gjendjen dhe me shkeljet, për të cilat është parashikuar dhënia e atij dënimi, në rastin konkret parashikimi i dy dënimeve nga ana e ligjvënësit, është një vlerësim që duhet bërë rast pas rasti, pas shqyrtimit të rrethanave konkrete të çështjes kushtetuese dhe pas marrjes në analizë të elementeve të veprës penale përkatëse, shkallës së rrezikshmërisë dhe pasojave që vijnë nga ajo veprë penale.

Në gjyqtarët në pakicë ritheksojmë, se raporti midis lirisë interpretuese të gjyqtarit referues dhe veprimtarisë interpretuese të Gjykatës Kushtetuese përfaqëson një çelës për të kuptuar lidhjen midis kërkesave të drejtësisë kushtetuese të gjyqtarit të zakonshëm dhe përgjigjeve që u jep atyre gjyqtari kushtetues. Gjykimi incidental i kushtetutshmërisë ka synim të vendosë rregulla ligjore në përputhje me parimet kushtetuese dhe kërkon që, në një rast konkret kërkesat e drejtësisë të mos plotësohen nga norma e zbatueshme por, përkundrazi, të pengohen nga ajo, pas përpjekjes së gjyqtarit referues për t'i dhënë asaj një interpretim në pajtim me Kushtetutën. Në thelb kërkesa të tilla shprehin qëllimin kryesor të gjyqtarit referues, që është ndryshimi i kuadrit ligjor nëpërmjet largimit të dispozitës që kundërshtohet si jokushtetuese nga rendi ligjor dhe afirmimi nga ana e Gjykatës Kushtetuese i parimeve kushtetuese që konsiderohen të cenuara nga dispozitat përkatëse. Në këtë kuptim, si gjyqtarët e zakonshëm ashtu edhe ata kushtetues, përfshihen, edhe pse në kufij të përcaktuar mirë, në një lloj “procesi legjislativ”. Prandaj, nuk është e mjaftueshme që çështja të ngrihet nga një gjyqtar, gjatë zbatimit të një dispozite ligjore, në një rast konkret, por është e rëndësishme që ai të evidentojë edhe parimet kushtetuese të cenuara, pra të parashtrojë arsye serioze për jokushtetutshmërinë e dispozitave të kundërshtuara, pasi Gjykata Kushtetuese nuk mund të zëvendësojë gjyqtarin referues, për sa i përket kryerjes së vlerësimit në lidhje me kushtet procedurale që i paraprijnë fillimit të gjykimit incidental të kushtetutshmërisë së normës.

Në vijim të arsyetimit të mësipërm, ne gjyqtarët në pakicë, vlerësojmë se gjykata referuese nuk i ka ngritur në nivel kushtetues pretendimet e saj për jokushtetutshmërinë e dispozitave të kundërshtuara, si dhe nuk ka arritur të argumentojë se ka bërë të gjitha përpjekjet për t'i interpretuar këto dispozita në përputhje me Kushtetutën përpara se t'i drejtohej Gjykatës Kushtetuese.

Në këto kushte, kërkesa e Gjykatës së Apelit Vlorë duhej rrëzuar.

Anëtarë: Altina Xhoxhaj, Sokol Berberi, Vitore Tusha

